

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. V. 179.

DE FASTE EIENDOMME

I

AARENE 1906—1910.

(*Propriétés foncières rurales; années 1906 à 1910.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRAA.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1912.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Officielle Statistik, række V.

(Statistique Officielle de la Norvège, série V.)

Nr. 1—128 se tidligere hefter.

Trykt 1911:

- Nr. 129. Private aktiebanker 1909. (*Banques privées par actions.*)
- 130. Skolevæsenets tilstand 1908. (*Instruction publique.*)
- 131. Skiftevæsenet samt overformynderierne 1908 og 1909. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 132. De offentlige jernbaner 1909/10. (*Chemins de fer publics.*)
- 133. Norges telegrafvæsen 1909/10. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 134. Fattigvæsenet 1908 og 1909. (*Assistance publique.*)
- 135. Norges bergverksdrift 1909. (*Mines et usines.*)
- 136. Folkemængdens bevægelse 1906 og 1907. (*Mouvement de la population.*)
- 137. Kommunevalgene 1910. (*Élections en 1910 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 138. Fiskerforsikringen 1910. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 139. Fængselsstyrrelsens aarbok 1907. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons.*)
- 140. Sindssykeasylernes virksomhet 1909. (*Hospices d'aliénés.*)
- 141. Veterinærvesenet og kjødkontrollen 1909. (*Service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 142. Kriminalstatistik 1907 og 1908. (*Justice criminelle.*)
- 143. Industristatistik 1908. (*Statistique industrielle.*)
- 144. Norges postvæsen 1910. (*Statistique postale.*)
- 145. Jordbruksstællingen 30 september 1907. Oversigt m. v. (*Recensement agricole du 30 septembre 1907. Aperçu général etc.*)
- 146. Civil retspleie 1908 og 1909. (*Justice civile.*)
- 147. Fabriktaellingen i kongeriket Norge 1909. Første hefte: Bedrifter, arbeidere og eiere. (*Recensement industriel 1909: Établissements, ouvriers et propriétaires.*)
- 148. Norges skibsfart 1909. (*Navigations.*)
- 149. Ulykkesforsikring 1908. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 150. Norges fiskerier 1910. (*Grandes péches maritimes.*)
- 151. Norges handel 1910. (*Commerce.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1909. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Norges sparebanker 1910. (*Caisse d'épargne.*)

Trykt 1912:

- 154. Rekruttering 1910. (*Recrutement.*)
- 155. Industristatistik 1909. (*Statistique industrielle.*)
- 156. Private aktiebanker 1910. (*Banques privées par actions.*)
- 157. Handelsfunktionærernes lønningsforhold m. v. 1909. (*Salaires etc. des commis de commerce.*)
- 158. Sindssykeasylenes virksomhet 1910. (*Hospices d'aliénés.*)
- 159. Norges bergverksdrift 1910. (*Mines et usines.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. V. 179.

DE FASTE EIENDOMME

I

AARENE 1906—1910.

(*Propriétés foncières rurales; années 1906 à 1910.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRAA.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1912.

For aarene 1886—1890 se Norges Officielle Statistik, række III nr. 244,
for aarene 1891—1895 se Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa 1899,
nr. 12, for aarene 1896—1900 se Norges Officielle Statistik, række IV nr. 102,
for aarene 1901—1905 se Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa 1907, nr. 9,
samt for en del nærværende hefte.

Indhold.

Indledning.

	Side.
De særskilt skyldsatte eiendomme	1*
De særskilt skyldsatte jordbruk og jordlodder	3*
Ikke særskilt skyldsatte jordbruk og jordlodder	9*
Samtlige jordbruk og jordlodder	10*
Jordbrukenes fordeling efter størrelsen	13*
a. Jordbrukenes fordeling etter arealet av dyrket jord.....	14*
b. Jordbrukenes fordeling etter arealet av hele indmarken	26*
c. Jordbrukenes fordeling efter matrikelskylden.....	32*
Jordbrukenes utstykning, aarsak og virkninger, her og i enkelte andre land	33*
De jordbrukende personers livsstilling	40*
Gaardbrukere med og uten bierhverv	48*
Besiddelsesmaate	54*
Opgaver vedrørende husmandsvæsenet	68*
Jordfællesskap og utskiftning	77*
Eiendomspriser og værdi av landeiendomme	82*
Salg av faste eiendomme	94*

Tabeller.

Tabel 1. Oversigt over de faste eiendommens fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910	2
Tabel 2. Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter deres areal av dyrket jord ifølge tællingen af 1907	38
Tabel 3. De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og naturlig eng) ifølge tællingen 1907	74
Tabel 4. De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling klassevis efter deres matrikel- skyld 1900 og 1907 i 121 repræsentative herreder	92
Tabel 5 A. Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbrukende personers livs- stilling i forbindelse med oplysninger om besiddelsesmaate og brukenes størrelse ifølge Jordbrukstællingen 1907	94

Tabel 5 B. Detaljerte opgaver for samtlige herreder amtsvis angaaende de av eierne selv benyttede og de hortleiede bruk, forsaavidt angaar bruk paa over 50 maal dyrket jord, samt angaaende jordbruukernes livs- stilling	98
Tabel 6. Særskilt skyldsatte jordbruk der i 1907 benyttes av andre end eierne. A. Brukenes antal og matrikelskyld klassevis etter arealet av dyrket jord..... B. Brukenes fordeling klassevis paa embedsgaarder bestillingsbruk samt efter de forskjellige slage eiere.....	106 110
Tabel 7. Opgaver vedrørende husmandsvæsenet	116
Tabel 8. Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910	120
Tabel 9. Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.....	133
Tabel 10. Gjennemsnitspriser for landeiendomme fogderivis i forskjellige distrikter, beregnet særskilt for eiendomme av forskjellig storrelse etter salg i aarene 1906—1909	142
Tabel 11. Salg av faste eiendomme i bygder og byer i aarene 1906—1910	143

Table des matières.

Introduction.

	Pages.
Propriétés foncières	1*
Exploitations rurales	3*
Exploitations rurales non séparément cadastrées	9*
L'ensemble des exploitations rurales	10*
Répartition des exploitations d'après leur étendue	13*
a. Répartition d'après la surface cultivée	14*
b. Répartition d'après l'étendue des terres arables et des prairies	26*
c. Répartition d'après l'évaluation cadastrale	32*
Morcellement, causes et conséquences en Norvège et dans divers autres pays	33*
Professions des cultivateurs	40*
Cultivateurs avec et sans recettes accessoires	48*
Genre de possession	54*
Données concernant les «husmænd» (classe spéciale de petits tenanciers)	68*
Mouvement de la communauté foncière	77*
Prix et valeur de propriétés foncières rurales	82*
Ventes de propriétés foncières	94*

Tableaux.

Tableau 1.	Aperçu de la répartition des propriétés foncières dans les districts ruraux; années 1905, 1907 et 1910.....	2
Tableau 2.	Répartition des exploitations rurales d'après la surface cultivée (selon le recensement de 1907)	38
Tableau 3.	Exploitations rurales: répartition, par classe, d'après l'étendue des terres arables et des prairies (selon le recensement de 1907).	74
Tableau 4.	Exploitations rurales: répartition, par classe, d'après l'évaluation cadastrale de 1900 et 1907 pour 121 communes représentatives	92
Tableau 5 A.	Professions des cultivateurs. Genre de possession et étendue des propriétés; données détaillées (selon le recensement de 1907)	94

	Pages.
Tableau 5 B. Propriétés rurales exploitées par les propriétaires — cultivateurs et par des fermiers, en ce qui concerne les propriétés de 50 décares, et plus, de surface cultivée. Professions des cultivateurs; données détaillées, par préfecture, pour les communes rurales.....	98
Tableau 6. Propriétés rurales exploitées par des fermiers, année 1907.	
A. Nombre et évaluation cadastrale, par classe, d'après la surface cultivée	106
B. Répartition d'après la profession des propriétaires.....	110
Tableau 7. Données concernant les «husmænd».....	116
Tableau 8. Partages de communautés agricoles 1901—1910	120
Tableau 9. Prix par «skyldmark» et valeur totale des propriétés rurales, y compris les bâtiments, années 1906—1910	133
Tableau 10. Prix moyens des propriétés rurales par «skyldmark» pour des propriétés de différente valeur cadastrale, années 1906—1909	142
Tableau 11. Ventes de propriétés foncières dans les communes rurales et dans les villes, années 1906—1910.....	143

Forord.

Herved fremlægges tabeller vedrørende De Faste Eiendomme i femaaret 1906—1910. For enkelte opgavers vedkommende er de faste eiendommens statistik for 1901—1905 — der tidligere er offentliggjort summarisk i Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa 1907, nr. 9 — her indtat i detaljert form. Tabellerne ledsages av en utførlig indledning, der gir oversikt over utviklingen i en længere aarrække av de i tabellerne omhandlede forhold.

Oversigten er utarbeidet av sekretær S. Skappel.

Det Statistiske Centralbyraa, Kristiania 18 november 1912.

A. N. Kiær.

Jonas Haanshus.

INDLEDNING.

De i nærværende tabeller indeholdte oplysninger angaaer i det væsentlige de faste eiendommes fordeling i landdistrikterne ved utgangen av aaret 1910 samt jordbrukenes fordeling 1907 i forbindelse med opgaver om besiddernes erhvervsforhold og besiddelsesmaaten. De er hovedsagelig bygget paa de i forbindelse med den Almindelige Jordbrukstelling samt femaarsberetningerne indhentede opgaver (se Norges Off. Statistik V, 145, bilag C). Den sidst utkomne, paa tilsvarende kilder bygget statistik, som behandlet samme forhold, angik aaret 1900 og femaaret 1896—1900. For den mellemliggende periode har man imidlertid offentliggjort endel summariske oplysninger (Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa nr. 9, 1907); disse findes for en del intat i nærværende tabeller i en mere detaljert form.

De særskilt skyldsatte eiendomme.

Ved utgangen av aaret 1910 var antallet av særskilt skyldsatte eiendomme og parceller i landdistrikterne ifølge tabel 1 (rubr. 3 og 4) ialt 304 395 med en samlet matrikelskyld av 502 591 mark, naar medregnes den for Finmarken beregnede skyldværdi. Opgaven er meddelt efter amtskasserernes eller — hvor fogedembederne endnu ikke er ophævet — fogdernes kassabøker. I nævnte kassabøker er imidlertid i enkelte tilfælder opført to eller flere eiendomme underrett, naar disse har samme eier eller bruker. Antallet er derfor litt mindre end en optælling af matrikelfortegnelsens bruksnummere vilde gi.

Sammenholdt med tidligere aar utgjorde antallet av særskilt skyldsatte landeiendomme:

(Se tabellen næste side.)

A a r.	Rikets landdistrikter.	Samme med undtagelse av Finmarken.	Gjennomsnitlig tilvekstprocent pr. aar.
1819.....	-	93 621	-
1838.....	-	110 786	+ 0.88
1840.....	109 154	108 093	¹
1845.....	114 657	113 567	+ 0.98
1850.....	121 612	120 388	+ 1.18
1855.....	127 988	126 762	+ 1.02
1860.....	136 630	135 183	+ 1.31
1865.....	147 702	145 500	+ 1.56
1870.....	² 149 013	² 145 993	{ + 1.59
1875.....	173 183	168 330	
1880.....	183 233	177 939	+ 1.13
1885.....	194 340	188 389	+ 1.18
1890.....	204 154	197 809	+ 0.99
1895.....	216 949	210 038	+ 1.20
1900.....	245 197	238 011	+ 2.51
1905.....	271 936	264 194	+ 2.09
1910.....	304 395	295 982	+ 2.28

Med hensyn til opgavernes beskaffenhet henvises for aarene 1819—1870 til «Tabeller vedkommende de faste eiendomme i aarene 1866—1870» side VI, for 1875 til «Tabeller vedkommende de faste eiendomme i aarene 1871—1875» side III. Opgaverne fra og med 1880 er bygget paa fogdernes — senere amtskasserernes — skematiske opgaver, der er indhentet i forbindelse med femaarsberetningerne.

Antallet av særskilt skyldsatte eiendomme har, som det vil sees, været i rask stigende. Antallet er nu over 3 ganger saa stort som det var i 1819; fra 1895 har stigningen været særlig stor, idet den for de enkelte femaarsperioder har utgjort fra 2.09 til 2.51 procent aarlig, og for den hele periode 1895—1910 40 procent.

Der har saaledes særlig i de senere aar foregaat en sterk utparcellering af eiendommene. Til forstaelse av dennes art og betydning maa det først erindres,

¹ Nedgangen i antal antages at være kun regnskapsmæssig; jfr. de ovenfor anførte verker.

² Aaret 1870 egner sig ikke til sammenligning med de øvrige aar, da man ved opgavernes tilveiebringelse hadde foreskrevet den regel, at naar flere nær hinanden liggende bruk blev drevet underrett, skulle de kun regnes som ett bruk, selv om de hadde særskilte løpenummere eller literaer.

at utstykningen gjelder ikke alene jordbruk men ogsaa alle andre slags grundeiendomme paa landet, som byggetomter, skoger, sætrer, fiskevand, fosser, jagtfelter. Utstykningen bestaar altsaa ikke alene deri at jordbruk og jordlodder utstykkes i flere saadanne, men ogsaa, og i væsentlig grad, i at eiendomme beliggende i nærheten av byer samt industrianelag i landdistrikterne er blit utparcellert til byggetomter, at skogteiger fraskilles gaardene og samles paa skogeieres hænder og at fosser, sætrer og jagtfelter sælges og skyldsættes o.s.v.

Endvidere maa det erindres, at ikke al ny skyldsætning er at betragte som utstykning. Utstykningen av eiendommene har overhodet ikke været saa stor som disse tal viser. Vistnok er det saa, at deling av en eiendoms matrikelskyld i to eller flere dele, ogsaa betegner en deling av eiendommen mellem to eller flere eiere. Imidlertid gaar de nye parceller ofte umiddelbart, eller ogsaa efter en tids forløp, ind i andre bruk. Et jordstykke kan saaledes frasælges en gaard og tillegges naboeiendommen. Ogsaa i andre tilfælder kan flere særskilt skyldsatte eiendomme eller parceller igjen forenes av én eier eller bruker, uten at sammenlægning af matrikelskylden og sløifning av overflødige gaards- og bruksnummere av den grund foretages i panteregistre og andre offentlige protokoller. Dette har da ogsaa i ikke ubetydelig grad fundet sted. Ved et bruk forstaaes nemlig hvad der drives samlet, altsaa som én bedrift, uanset om bruket omfatter flere særskilt skyldsatte dele (bruksnummere). Herved fremkommer det forhold, at der er et langt større antal særskilt skyldsatte eiendomme end der er skyldsatte bruk. Dette vil nærmere fremgaa ved at sammenholde de herhenhørende opgaver i tabel 1.

Den bedste belysning av utstykningen faar man derfor av statistikken over brukenes antal og beskaffenhet til forskjellige tider. Imidlertid vil det være av interesse hertil at føie en nærmere betragtning av eiendomsantallets stigning, da hermed visse sider ved utstykningen kommer frem som ikke blyses ved en blot og bar statistik over jordbrukenes antal, likesom en sammenligning mellem disse to statistiske opgaver bedst vil belyse utstykningens art og omfang.

De særskilt skyldsatte jordbruk.

Antallet av særskilt skyldsatte jordbruk (og jordlodder, drevet jordbruksmæssig) utgjorde i rikets bygder:

1875.....	137 700	av skyld	485 900	mark
1890.....	148 854	-	483 312	-
1900.....	161 953	-	474 922	-
1907.....	188 356 ¹	-	478 866 ¹	-

Fra 1875 til 1890 er altsaa antallet steget med 11 154 eller 8.1 procent, fra 1890 til 1900 med 13 099 eller 8.8 procent, fra 1900 til 1907 med 26 403 eller 16.3 procent. Den aarlige stigning utgjorde:

¹ Lægges hertil de i tabel 1, rubrikkene 9—14, opførte «Andre eiendomme» fremkommer det i Norges Off. Statistik V 85, 109 og 145 opførte antal av bruk, nemlig i 1907 199 214 med en skyld av 498 242 mark.

1875—1890 0.52 procent, 1890—1900 0.85 procent, 1900—1907 2.18 procent.

Stigningen i sidste periode er saaledes særlig fremtrædende. Der er dog visse omstændigheder ved den sidste tælling som gjør, at opgaven dennegang er blit fuldstændigere end tidligere, og at saaledes forskjellen i stigningsprocent mellem den sidste og de tidlige perioder i virkeligheten ikke er fuldt saa fremtrædende som tallene viser. Det maa saaledes antages i 1907 at være indkommet opgaver for endel ganske ubetydelige bruk, der ved tidlige tællinger ikke er kommet med. Likeledes har man ved tællingen i 1907 i visse tilfælder henregnet bruk til de skyldsatte, selv om de har fælles skyld med et andet bruk, nemlig i det tilfælde, at en gaard er delt i to — sjeldent flere — likestore bruk med fælles skyldsætning. Skylden er da ligelig fordelt paa brukene, der saa samtlige er henregnet til de særskilt skyldsatte. Herved undgaar man at faa nogen af de egentlige gaarder over i klasserne for pladser eller underbruk. Har der derimot været forskjel paa størrelsen av brukene, er hovedbruket regnet som særskilt skyldsat, de mindre bruk eller bruksdele som ikke særskilt skyldsatte. Antallet av deslike tilfælder er i det hele ikke stort. Ved tidlige tællinger, hvor bedømmelsen av brukenes størrelse og art paa grund av de ufuldstændige oplysninger faldt vanskeligere, har man i alle tilfælder befolgt den sidste fremgangsmaate.

Disse uoverensstemmelser i det statistiske materiale antages dog ikke at bevirkе nogen væsentlig ændring i ovenanførte forhold idet stigningen i brukenes antal i sidste periode under alle omstændigheder er adskillig større end i de tidlige perioder. Stigningen i eiendommenes antal utviser et lignende — omend mindre utpræget — forhold, nemlig for 1891—1900 en stigning av 41 000 eller 20 procent og i 1901—1910 59 000 eller 24 procent; og stigningen i eiendommenes antal 1901—1905 utgjorde noget nær det samme som stigningen i brukenes antal 1901—1907.

(Se tabellen næste side.)

Størst er stigningen i Akershus amt med over 50 procent i perioden 1891—1907; dernæst Nordre Trondhjem med 41.53 og Nordland med 40.09 procent. Et forholdsvis litet antal nye bruk er tilkommet i Lister og Mandal samt Nedenes amter.

Blandt fogderierne utmerker sig Aker og Follo med hele 78.74 procent stigning i samme periode, dernæst kommer Hadeland og Land med 52.95, Toten 51.98, Lofoten og Vesteraalen 49.24, Stjør- og Værdalen 48.38, Salten 46.78, Søndre Østerdalen 45.26 og Solør 44.65 procent. Det er saaledes meget forskjelligartede distrikter, som her sidestilles; der er repræsentanter saavel for de mest utprægede jordbruks-, skogbruks- som fiskeridistrikter.

Hyad herrederne angaaar, saa er ganske naturlig divergenserne her mere fremtrædende; en nærmere paavisning herav vil være ønskelig til belysning av aarsakerne til distrikternes forskjellighed i denne henseende.

I efterfølgende oversigt, der som ovenfor kun omfatter de særskilt skyldsatte bruk, er overalt utviklingen i perioden 1891—1907 lagt til grund.

Amtsvise utgjorde den procentvise stigningen i antallet av særskilt skyldsatte bruk:

Bygderne amtsvis.	1891—1900.	1901—1907.	1891—1907.
	Pet.	Pet.	Pet.
Smaalenene	6.35	17.21	24.65
Akershus	12.01	35.20	51.44
Hedemarken	10.02	19.49	31.46
Kristians	11.42	22.69	36.71
Buskerud	4.67	16.35	24.62
Jarlsberg og Larvik	6.16	13.44	20.43
Bratsberg	7.96	21.40	31.06
Nedenes	3.97	13.79	18.57
Lister og Mandal	0.40	10.48	10.93
Stavanger	6.20	14.62	21.73
Søndre Bergenshus	7.63	9.57	17.93
Nordre Bergenshus	9.33	8.81	18.96
Romsdal	9.03	12.09	22.22
Søndre Trondhjem	¹ 4.35	16.59	21.66
Nordre Trondhjem	15.42	22.61	41.53
Nordland	18.61	18.11	40.09
Tromsø	20.56	15.12	38.79
Finmarken	7.96	14.20	23.29
Rikets bygder	8.80	16.57	26.85

Smaalenenes amt. Brukenes antal er tiltat forholdsvis sterkest i Askim, Hvaler og Skjeberg herreder, hvor stigningen utgjør 45—50 procent. Disse herreder utmerker sig ved, at en stor del av befolkningen ernærer sig ved haandverk, industri og tildels sjøfart og fiskeri (Hvaler), uten at dette i større grad har ført til bymæssig bebyggelse (landsbyer). I Tune og Glemminge, hvor næringerne utenom jordbruket er endnu sterkere repræsentert, er den bymæssige bebyggelse mere fremtrædende og stigningen noget mindre.

Det er jo væsentlig, naar den til industrien og andre næringer utenom jordbruket knyttede bebyggelse i landdistrikterne forekommer spredt, at den har større indflydelse paa antallet av bruk, idet der da gjerne tilligger boligerne saa meget av jordvei, at de kommer med i opgaverne over jordbruk.

I Rødenes og Rømskogen samt Varteig er antallet av bruk gaat litt ned.

I Akerhus amt er antallet av bruk steget forholdsvis sterkest i Aker, nemlig fra 919 til 2 217 eller med 141 procent, dernæst Bærum med 87.3, Nesodden

¹ Ifølge lov av 27 juni 1892 overflyttedes 207 bruksnummere fra Strinden med til Trondhjem by.

med 72.6, Eidsvold 70.2 og Asker 68.7 procent. Det er den villamæssige bebyggelse og i det hele Kristianias indflydelse som viser sig i disse tal. I Vestby, Hurdalen og Feiring tiltok brukenes antal ubetydelig.

I Hedemarkens amt er det de utprægede skogdistrikter der utviser den største stigning i bruksantallet. Øverst kommer Stor-Elvedalen med 150.9 procent, dernæst Ytre Rendalen 79.1, Aasnes 62.8 og Trysil 59.1 procent.

For Stor-Elvedalen er foretatt en næitere undersøkelse av disse forhold. Brukenes antal steg fra 110 i 1890 til 276 i 1907. De nye bruk var gjennemgaaende ganske ubetydelige som jordbruk betragtet. De 166 bruk der er tilkommet siden 1890 fordeler sig saaledes efter eier eller bruker: 104 arbeidere, væsentlig dagarbeidere, 11 er betegnet som pladsbrukere, og med saa ubetydelige bruk, at de bør henregnes til arbeiderne, 19 haandverkere, 9 rentenister og pensionister, 12 bestillingsmænd, 7 forretningsmænd og 4 private betjenter. Den nye bebyggelse er hovedsagelig foregaat paa nogen faa gaarder, alene for ett gaardsnummer, Koppang, er bruksnummernes antal forøket med 107. Bebyggelsen her er dog ikke saa sammentrængt at den opføres som landsby.

I Kristians amt er stigningen mindst i Nordre Gudbrandsdalen og Valdres, størst i Toten samt Hadeland og Land fogderier. Vardal herred opviser den største stigning med 88.4 procent. Denne bygd grænser til Gjøvik by og næringerne utenom jordbruket er fremtrædende; den næste i rækken er Nordre Land med 73.9 procent, ogsaa i Østre Toten, Gran, Brandbu og Østre Gausdal er stigningen betydelig.

I Buskerud amt har Ringerike og Buskerud fogderier en sterk opgang i bruksantallet, Hallingdal samt Numedal og Sandsvær en ubetydelig. Størst er tilgangen paa nye bruk i Nedre Eker, hvor ogsaa næringerne utenom jordbruket er sterkest repræsenteret.

I Jarlsberg og Larvik amt er stigningen i antal bruk nogenlunde jevn i de forskjellige herreder.

I Bratsberg amt er økningen i brukenes antal meget mindre for Øvre Telemarken end for de to øvrige fogderier. Størst er den i herrederne Gjerpen og Solum, hvor næringerne utenom jordbruket er særlig sterkt repræsenteret, og hvor indvirkning fra byerne Skien og Porsgrunn gjør sig gjældende.

I Nedenes amt er stigningen relativt litt større for Sætersdalen end for Nedenes fogderi. Bygland herred kommer øverst med 60 procent stigning; dernæst har Birkenes 34.5 og Fjære 32 procent.

I Lister og Mandal amt er økningen i brukenes antal noksaa liten; størst er den i Vennesla med 102.3 procent og Oddernes med 31.9 procent. Disse bygder har en forholdsvis stor industribefolkning; Oddernes ligger ind til Kristiansand.

I Stavanger amt er tilgangen paa nye bruk litt større i Jæderen og Dalene — end i Ryfylke fogderi. Den procentvise stigning er størst i Skaare, Høiland og Hetland, hvor henholdsvis byerne Haugesund, Sandnes og Stavanger øver indflydelse. Av Hetland blev i 1906 138 bruk henlagt til Stavanger by.

I Søndre Bergenhус amt er bruksantallet steget nogenlunde jevnt i de tre fogderier, varierende fra 17.5 procent i Søndhordland til 19.2 procent i Hardanger og Voss. Øverst av herrederne kommer det til Bergen grænsende Fane med 48.2 procent. I Aarstad herred er brukenes antal formindsket, mens antallet av bruksnummere har mere end fordoblet sig. Her gjør en rent bymæssig bebyggelse sig gjældende; den sterke utstykning gjælder kun tomter og disse har tildels lagt beslag paa de smaa arealer av have m. v. som tillaa brukene i de tætbebyggede strøk, hvorved disse er utgaat av jordbruksstatistikken.

I Nordre Bergenhус amt er stigningen i brukenes antal jevn, men ikke fremtrædende.

I Romsdals amt er stigningen litt sterkere, og naar for Romsdals fogderi op til 28.4 procent.

I Søndre Trondhjem s amt er bruksantallet i Fosen samt Strinden og Selbu fogderier steget sterkere end i de to øvrige fogderier. Størst er stigningen i Selbu og Tydal, Malvik samt Klæbu og Tilder. De fire første herreder utmerker sig ved et betydelig skogbruk.

I Nordre Trondhjem s amt er antal bruk øket sterkere end i det søndenfor liggende naboamt. Øverst kommer Stjør- og Værdalen fogderi med 48.4 procent stigning. Av herrederne kommer Meraker øverst; her er bruksantallet steget fra 69 til 212, hvilket væsentlig skyldes et enkelt aktieselskaps foretagne utparcelleringer av smaabruk.

I Nordlands amt er stigningen sterkest i Lofoten og Vesteraalen samt Salten fogderier. Av herrederne staar Skjerstad og Fauske øverst, hvilket formentlig for en stor del skyldes den opblomstrende bergverksindustri.

I Tromsø amt er stigningen nogenlunde jevnt fordelt paa herrederne.

I Finnmarks amt opviser Tanen fogderi en ikke saa litet større stigning i bruksantallet end de øvrige fogderier.

Av denne oversigt vil fremgaa, at oprettelsen av nye særskilt skyldsatte jordbruk er foregaat raskest i distrikter, hvor næringerne utenom jordbruket er forholdsvis sterkt repræsentert, saaledes i industricentrer og i byernes nærhet. Endvidere at distrikter med et betydelig skogbruk med tilhørende forædlingsindustri ogsaa indtar en fremskutt plads i denne henseende.

Arten av de nye bruk vil fremgaa allerede av denne kjendsgjerning. Det er overveiende ganske smaa bruk, parcelbruk, for hvis indehavere brukets avkastning kun utgjør en liten biindtaegt ved siden av deres egentlige erhverv, der oftest er at søke utenom jordbruket.

Dette vil nærmere fremgaa av den nedenfor indtagne oversikt over brukernes livsstillinger i forbindelse med opgaver over brukenes antal klassevis til forskellige tider.

Som fremholdt omfatter ovenstaaende oversikt kun de særskilt skyldsatte bruk. Hvis de ikke særskilt skyldsatte bruk (husmandsbruk o. l.) ogsaa medtages stiller saken sig ganske anderledes, idet disse sidste viser nedgang i antal. Økningen i brukenes antal blir da mindre, særlig relativt set, og for mange distrikter

viser det sig at være mindskning i bruksantallet, hvilket nedenfor nærmere skal omhandles.

Det maa i denne forbindelse nævnes, at der fra Statens side i de senere aar er iverksat forskjellige foranstaltninger for at lette ubemidlede adgangen til erhvervelse av egne bruk. Dette har i ikke ringe grad befordret oprettelsen av nye særskilt skyldsatte bruk. Saaledes oprettedes i 1894 Jordindkjøpsfondet og Huslaanefondet, hvis virksomhet avløstes av den i 1903 oprettede Arbeiderbruk- og Boligbank. Særlig den sidste institution har været av stor betydning. Der ydes laan til arbeiderbruk, hvis areal skal være 5—20 maal dyrket eller dyrkbar jord; de mindre parceller henregnes til boliger. Der er ydet laan til erhvervelse av en mængde bruk og boliger; efterat banken kom i fuld virksomhet en 13—1 500 utbetalte brukslaan pr. aar. Hvor mange av disse vedkommer oprettelsen av nye smaabruk oplyses ikke. I bankens beretning er dette spørsmål bare omhandlet i sin almindelighet, idet anføres, at styret har det indtryk, at eiendommene for en aldeles overveiende del er nyoprettede bruk, da det viser sig at brukene som regel ikke er skyldsat, naar laaneansøkningen indsendes. I beretningerne for 1905—06, 1906—07 og 1907—08 siges der at av de 4 252 indkomne andragender vedkommer, saavidt det kan sees, 1 504 nyoprettede bruk. Selv disse sidste er ikke alle nyoprettede, forsaavidt som ikke faa av dem maa antages tidligere at ha eksistert som husmandspladser o. l.

Resultatet blir, at hovedmængden av laanene gives til indkjøp av allerede bestaaende smaabruk. Derunder gaar imidlertid mange laan til husmandspladser og andre bortleiede bruks overgang til selveie, og disse laan staar jo i mange henseender nær de laan, som gives til oprettelsen av helt nye smaabruk.

Jordbrukenes matrikelskyld utgjorde som nævnt 478 366 mark, hvilket er 24 225 mark mindre, end hvad amtskasserernes opgave utviser for samtlige skyldsatte eiendomme. Dette sidste skyldbeløp tilligger altsaa eiendomme, der ikke kan henregnes til jordbruk, naar dette tages i engere forstand. For de fleste av deslike eiendomme er der indkommet utfylde skemaer. Ifølge tabel 1 bestaar disse av:

7 000 særskilt skyldsatte skoger		av skyld 18 336 mark
2 014 — —	slaatter	- — 984 —
1 844 — —	andre eiendomme	- — 556 --
Tils. 10 858 eiendomme		av skyld 19 876 mark.

De her opførte skogeiendomme utgjør kun en mindre del av landets skoger og den paa disse faldende matrikelskyld. Størstedelen av skogene drives nemlig sammen med jordbruk og er anført paa disses skemaer, selv om de ikke altid har skyld sammen med vedkommende jordbruk. De 7 000 eiendomme er derimot skoger, der er skyldsat uten forbindelse med anden jordvei og som heller ikke drives sammen med jordbruk. Det er i det hele tat skoger der er utskilt fra gaardene og kommet i opkjøperes besiddelse. Men heller ikke paa langt nær alle saadanne skoger kommer i denne klasse, idet det ofte hænder, at de

større skogeiere tillike er jordbrukskere; opgaverne for de løsrevne skogeierdomme er da inntatt paa vedkommende eiers jordbrukskema, dog kun naar vedkommende eier er indenbygdsboende. Nærmere betegnet er det altsaa særskilt skyldsatte skoger der enten eies av utenbygdsboende eller av indenbygdsboende uten jordvei.

De 2 014 slaatter er oftest brukt av utenbygdsboende og saaledes kommet væk fra de jordbruk, de egentlig tilhører. De øvrige 1 844 eiendomme er av forskjellig slags som sætrer, tomter, havneganger m. v.

Antallet av særskilt skyldsatte jordbruk samt andre eiendomme, for hvilke der ved tællingen er inntatt opgaver, utgjør ifølge tabel 1 199 214, mens bruksnummernes antal i 1905 utgjorde 271 936, i 1910 304 395 og for 1907 approksimativt kan beregnes til 285 000. De særskilt skyldsatte bruks antal utgjør kun 66.1 procent av de særskilt skyldsatte eiendommens (bruksnummernes) antal; det tilsvarende tal for 1890 var 72.9 procent.

Ikke særskilt skyldsatte jordbruk.

Hittil er kun omhandlet de særskilt skyldsatte jordbruk. I disse bruks matrikelskyld er imidlertid inntatt de ikke særskilt skyldsatte dele av disse bruk som ikke drives av hovedbøllels bruker, tilsammen 58 278¹ (jfr. tabel 1, rubr. 7). Jordbrukenes og jordloddernes samlede antal skulde altsaa etter dette bli 246 634.

Det forholdsvis største antal ikke særskilt skyldsatte bruk fandtes i Nordlands amt, hvor der var 51 saadanne for hvert 100 særskilt skyldsatte bruk, dernæst har Hedemarkens og Nordre Trondhjems amter hver 47 og Kristians amt 45. Av fogderiene kommer Vinger og Odalen heist med 72 underbruk pr. 100 særskilt skyldsatte bruk; dernæst har Hedemarken 70, Inderøen og Nordre Helgeland hver 67, Nordre Gudbrandsdalen 59 samt Hadeland og Land 57. I gjennemsnit for rikets bygder faldt der 31 underbruk paa hvert 100 særskilt skyldsatte bruk.

I alt 42 procent av underbrukene utgjøres av husmandspladser, det vil her si pladser, hvis brukere i de inntatt originaloppgaver er betegnet som husmænd. Ikke saa faa av de øvrige pladser eller underbruk er i originaloppgaverne ved anførsel av brukets art benævnt husmandsbruk eller husmandsplads, men da vedkommende brukere ikke er oppført som husmænd men under en anden livsstilling, kan bruket rettelig ikke oppføres som husmandsbruk. Egentlig er vel saadanne bruk at betrakte som forhenværende husmandsbruk der ved husmandsvæsenets tilbakegang ikke længere svarer til sin oprindelige bestemmelse.

Antallet av ikke særskilt skyldsatte bruk er gått sterkt ned, nemlig fra 83 758 i 1900 til 58 278 i 1907. I virkeligheten er dog ikke nedgangen saa

---

¹ I Norges Off. Statistik V 85, 109 og 145 angives antallet av ikke særskilt skyldsatte bruk i 1907 til 60 138, idet heri er inntatt 1 860 sameier og skoger, foruten de egentlige jordbruk.

stor. De fuldstændigere oplysninger, som man ved tællingen i 1907 indhentet om forskjellige landbruksforhold, og da særlig arealerne, har gjort det mulig denne-gang nøiere at skjelne mellem hvad der kan henregnes til bruk og hvad ikke. Ved tidligere tællinger var jordbruksopgaverne knyttet til personerne, og ingen arealopgaver indhenties over aker og eng; herved hadde man ikke anledning til at utsondre f. eks. kreaturhold uten forbindelse med jordbruk. Ved tællingen i 1907 var foreskrevet den regel, at skemaer med opgaver over kreaturer og andre tællingsobjekter skulde, naar der intet jordbruk tilhørte, merkes med betegnelsen «intet bruk», likesom det var foreskrevet den regel, at husdyr tilhørende føde-raadsfolk, barn, tjenere m. v. skulde opføres paa skemaet for husbondens bruk, saafremt dyrene føredes av denne. Særlig antallet av opførte føderaadsbruk er herved blit mindre.

Det maa vel ogsaa antages, at der ved tællingen i 1907 er undlatt at indhente opgaver for en del parceller, der er saa rent ubetydelige, at de kun uegentlig kan betegnes som bruk. Derimot falder det naturligere at medta denslags, naar jordbruksopgaverne indhentes i forbindelse med person-tællingen, da tælleren allikevel indfinder sig paa stedet og utfylder skema for vedkommende bosted.

I midlertid har sikkert nok antallet av ikke særskilt skyldsatte bruk gaat ad-skillig ned i perioden 1901—1907, en nedgang der kunde konstateres, om end i mindre utpræget grad, allerede i perioden 1891—1900.

Denne foretelse maa sees i sammenhæng med den sterke tilvekst av særskilt skyldsatte bruk. En del av denne tilvekst skyldes nemlig tidligere underbruk som husmandspladser o. l. der bortsælges fra hovedbølle og faar sin særskilte skyld. Et saadant salg med paafølgende skyldsætning fører altsaa ikke brukenes antal, men det foreker selveierne antal, skaper flere selvstændige bruk.

Den vigtigste klasse af underbruk, husmandsbrukene, vil nedenfor bli sær-skilt omhandlet.

Samtlige jordbruk og jordlodder.

Antallet av samtlige jordbruk og jordlodder utgjorde ifølge tabel 1, rubr. 8 246 634; i 1900 var antallet 245 711 og i 1890 236 286. Stigningen i bruksantallet er i virkeligheten noget større end disse tal viser, idet — som oven-for omhandlet — antallet av de ikke særskilt skyldsatte bruk ved tællingerne i 1890 og 1900 er litt for højt ansat.

Nogen væsentlig indflydelse paa forholdet øver denne uoverensstemmelse dog ikke.

Det samlede antal bruk er saaledes steget noksaa langsomt. Efter hvad be-folkningsstatistikken utviser, kunde man heller ikke vente nogen større tilgang i brukenes antal. Vistnok er folkemængden i bygderne steget med ca. 86 000 i perioden 1891—1900 og yderligere 55 000 i aarene 1901—1907, men dette vedrører

i mindre grad den jordbruksbefolkning; det er væsentlig den til andre næringer knyttede befolkning der tiltar. Denne sidste forøker nok ogsaa i nogen grad brukenes antal, idet mindre jordbruk drives som bierhverv; men oftere uteblir denne virkning, særlig i industricentrer og byernes nærhet, hvor bebyggelsen blir mere sammentrængt. Den bymæssige bebyggelse i landdistrikterne har i nævnte perioder vundet stor utbredelse; idet den i landsbyer (husansamlinger) boende befolkning er øket næsten likesaa meget som bygdernes hele befolkningstilvekst.

Betratger man de enkelte distrikter viser det sig, at der snart er stigning, snart nedgang i bruksantallet 1891—1907 og at denne bevægelse ofte følges af en tilsvarende i folkemængden. I 31 fogderier er der økning i bruksantallet, i 11 er der ingen nærværdig forandring og i 14 er der nogen nedgang. Østlandet opviser nedgang i bruksantallet kun for Rakkestad og Hallingdal fogderier, hvor tilveksten i folkemængden kun er ubetydelig. Oplandene viser nedgang for Nordre Gudbrandsdalen og Valdres, hvor folkemængden er gåaet tilbage og for Søndre Gudbrandsdalen, hvor folkemængden er ubetydelig øket. Sørlandet viser nedgang i bruksantallet for Øvre Telemarken. Vestlandet viser nedgang for Ryfylke, Søndhordland og Sogn; i det første og det sidste av disse fogderier er ogsaa folkemaengden gåaet ned. Trøndelagen viser nedgang i bruksantallet for Orkedalen, Stjør- og Værdalen samt Inderøen; for de to sidste fogderier har folke mængden været omtrent stillestaende. Nord-Norge viser nedgang i bruksantallet for Søndre Helgeland, der ogsaa har nedgang i folkemængden.

Hvorledes brukenes antal i hvert amt i 1907 stillet sig til amtets folke mængde og matrikelskyld vil fremgaa af omstaaende tabel.

(Se tabel næste side.)

Det gjennemsnitlige antal indbyggere pr. bruk utgjorde for rikets bygder 6.69 mot 6.56 for 1900 og 6.46 for 1890.

Der er saaledes en stadig stigende folkemængde pr. bruk, idet folkemængden stiger raskere end utstykningen av nye bruk foregaar; følgen herav er at der blir flere familier i landdistrikterne der intet jordbruk har. Forskjellen i denne henseende fra tælling til tælling er dog ikke fremtrædende.

Tallene for de enkelte amter viser i det hele overensstemmelse. Størst er indbyggerantallet pr. bruk i Nordland med 8.13, mindst i Lister og Mandal med 5.11. Ser man hen til de særskilt skyldsatte bruk viser der sig større divergenser mellem amterne; Nordland staar øverst med 12.24 indbyggere pr. bruk, lavest Lister og Mandal med 5.42. For rikets bygder utgjorde antallet 8.76 mot 9.95 i 1900 og 10.26 i 1890. Skyldsætningen av nye bruk har altsaa foregaat forholdsvis hurtigere end folkemængdens stigen, motsat hvad tilfældet var med det samlede antal bruk.

Opgaverne over antal indbyggere pr. bruk antyder, at der overalt i landdistrikterne, men i vekslende mængder, forekommer familier der intetsomhelst jord-

Bygderne amtsvis.	Antal indbyggere pr. bruk (jordbruk og jordloder).		Samlet antal bruk pr. 1 000 familiehus- holdninger. ¹	Gjennemsnit- lig matrikel- skyld pr. særskilt skyldsat bruk.
	Ved samtlige bruk.	Ved de sær- skilt skyld- satte bruk.		
Smaalenene	7.31	9.96	747	3.65
Akershus	7.25	9.38	729	3.24
Hedemarken	6.23	9.14	878	3.41
Kristians	6.36	9.22	809	3.96
Buskerud	6.36	8.11	799	3.12
Jarlsberg og Larvik	5.91	6.87	830	2.54
Bratsberg	6.48	8.75	782	3.07
Nedenes	5.98	7.25	796	2.19
Lister og Mandal	5.11	5.42	936	1.42
Stavanger	5.80	6.92	832	2.01
Søndre Bergenhus	7.23	8.92	720	1.78
Nordre Bergenhus	6.74	9.16	808	2.56
Romsdal	6.94	8.71	747	2.07
Søndre Trondhjem	6.80	9.35	783	2.76
Nordre Trondhjem	6.33	9.32	793	3.57
Nordland	8.13	12.24	699	1.37
Tromsø	7.77	9.46	782	0.87
Finmarken	6.96	8.60	710	0.95
Rikets bygder	6.69	8.76	781	2.54

bruk har. En direkte oplysning om dette forhold bringer tallene for «samlet antal bruk pr. 1 000 familiehusholdninger». I rikets bygder faldt der gjennemsnittlig 781 bruk pr. 1 000 familiehusholdninger mot 806 i 1900. Av hvert 1 000 familiehusholdninger i landdistrikterne var der altsaa 219 der ikke hadde jordbruk eller jordlod, hverken til eie eller leie. I virkeligheten er dette tal noget for lavt, idet husholdninger av enslige personer ikke er tat i betragtning; enkelte av disse driver jo ogsaa en smule jordbruk for egen regning.

Det største antal bruk i forhold til familiehusholdninger hadde av amterne Lister og Mandal med 936 bruk pr. 1 000 husholdninger, dernæst Hedemarken med 878; det mindste antal hadde Nordland med 699, Finmarken med 710,

¹ Antallet av familiehusholdninger 1907 er approksimativt utregnet etter Folketællingens opgaver for 1900 og 1910.

Søndre Bergenhus med 720 og Tromsø med 732. I de sidste amter findes der altsaa en forholdsvis stor mængde familier, der ernærer sig uten nogensomhelst tillihjælp af jordbruket. Her er det væsentlig fiskeri som træder isteden; i andre distrikter kan det være andre næringsveier.

Dette forhold fremtræder end klarere, naar man istedenfor amter foretar sammenligning for herredernes vedkommende. I enkelte herreder kan der være næsten likesaa mange bruk som familiehusholdninger, i andre kun halvten saa mange bruk eller endnu mindre. I sidste tilfælde er det altid bygder, hvor andre næringer end jordbruket er særlig fremtrædende. Av saadanne herreder kan eksempelvis nævnes Borge og Glemminge i Smaalenene, Aker, Bærum og Skedsmo i Akershus, Askøen, Aarstad, Bruvik og Hammer i Søndre Bergenhus samt Vaagan i Nordland.

Den gjennemsnitlige matrikelskyld pr. særskilt skyldsat bruk utgjorde for rikets bygder 2.54 mark, mot 2.93 mark i 1900 og 3.25 mark i 1890. Gjennemsnitsskylden synker saaledes temmelig rask. Som andetsteds paavist, skyldes dette hovedsagelig skyldsætning av ganske ubetydelige parceller, hvis fraskilning fra hovedbruken ikke spiller nogen større rolle for disse, og som heller ikke i synderlig grad forsøker de egentlige jordbruks antal, naar hertil kun henregnes saadanne, der er av væsentlig betydning for en families underhold.

Utelukker man de mindste bruk og kun henser til bruk med over 0.50 mark skyld, viser synkningen i den gjennemsnitlige skyld sig betydelig mindre, nemlig fra 4.00 mark i 1890 til 3.80 mark i 1900 og 3.61 mark i 1907.

Gjennemsnitsskylden var størst i Kristians amt med 3.96 mark, dernæst kommer Smaalenene med 3.65 og Nordre Trondhjem med 3.57 mark. Lavest var gjennemsnittet i Tromsø, Finmarken,¹ Nordland og Lister og Mandal amter med henholdsvis 0.87, 0.95, 1.37 og 1.42 mark.

Jordbrukenes fordeling efter størrelsen.

Av stor betydning for belysningen av landbruksforholdene er en undersøkelse over brukenes fordeling efter størrelsen, idet herigjennem vindes et grundlag for bedømmelsen av den landbrukende befolknings økonomiske og sociale forhold.

Brukenes fordeling efter størrelsen er tidligere i vor statistik foretaget efter matrikelskylden. Dette inddelingsgrundlag er i og for sig ufuldkomment,

¹ Skylden for Finmarkens amt er beregnet. Finmarkens amt indgaar, som bekjendt, ikke under landets almindelige matrikel. Skylden anføres dersteds i skyldkjør og skyldfaar og regnes 8 faar lik 1 ko. Den samlede skyld utgjorde pr. 31te desember 1910 7 792 kjør, der beregnet etter forholdet 2 kjør lik 1 mark utgjør 3 896 mark. Angaaende den til bestemmelsen av forholdet mellom skyldmark og skyldkjør foretagne beregning henvises til Norges Off. Statistik, 4 R., nr. 102, s. 5*, note 1 samt V. 109, s. 100, note 1.

og er kun benyttet i mangel av opgaver der muliggjør en fordeling etter arealet. Ved tællingen i 1907 blev det mulig gjennem de indhentede arealopgaver at gjen- nemføre brukenes fordeling paa dette grundlag.

Der opstod da spørsmaal om man skulde benytte hele indmarkens areal (aker og eng) eller kun den dyrkede jord som inddelingsgrundlag. Der var omstændigheter som talte for begge alternativer, og praksis i andre land pekte i begge retninger.

Efter overveielse og foretagen undersøkelse av det indkomne tællingsmateriale besluttet man at klassificere brukene efter den dyrkede jords areal, men man var betenkta paa ved siden herav at foreta en fordeling efter hele indmarkens areal til sammenligning med en ældre opgave, og for at bøte paa de mangler, som en inddeling alene efter den dyrkede jord unegtelig har. Ogsaa denne sidste bearbeidelse er nu utført, og resultatet findes indtatt som tabel 3.

Endvidere er der paa grundlag av en repræsentativ optælling foretaget en begning over brukenes fordeling efter skylden til sammenligning med de for 1890 og 1900 foretagne bearbeidelser; resultatet av denne findes indtatt som tabel 4.

Der foreligger saaledes nu fyldige oplysninger paa dette felt til belysning saavel av de nuværende forhold, som til at belyse utstykningens art og omfang gjennem de sidste decennier; en mere utførlig oversigt vil derfor være paa sin plads.

a) Jordbrukenes fordeling efter arealet av dyrket jord.

De herhenhørende opgaver findes, forsaavidt antallet av bruk angaaer, indtatt i tabel 2. Man skal nedenfor supplere disse med opgaver over hvorledes matrikel-skylden, jordbruksarealet og husdyrholdet fordeler sig paa de forskjellige klasser, under henvisning til hvad herom tidligere er anført i Norges Off. Stat. V. 85, 109, 145.

S a m t l i g e j o r d b r u k s o g j o r d l o d d e r s f o r d e l i n g i k l a s s e r e f t e r d e r e s a r e a l a v a k e r o g d y r k e t e n g i 1907:

Størrelsesklasser.	Absolute tal.			Relative tal.	
	Antal bruk.	Dyrket jord.	Ialt indmark.	Brukenes antal.	Ind- markens areal.
		Maal.	Maal.	Pct.	Pct.
Kl. 1, bruk uten dyrket jord.....	20 839	-	123 764	8.45	1.13
“ 2, — med inntil 5 maal d. j... .	62 777	199 522	516 097	25.45	4.70
“ 3, — — 5.1— 10 m. d. j.	37 009	301 233	779 162	15.01	7.10
“ 4, — — 10.1— 20 —←—	43 144	574 855	1 486 958	17.49	13.55
“ 5, — — 20.1— 50 —←—	44 410	1 432 806	2 084 714	18.01	18.99
“ 6, — — 50.1— 100 —←—	21 494	1 557 558	2 266 227	8.71	20.65
“ 7, — — 100.1— 200 —←—	11 829	1 810 556	2 042 524	4.80	18.61
“ 8, — — 200.1— 500 —←—	4 761	1 244 142	1 403 541	1.93	12.79
“ 9, — — 500.1— 700 —←—	267	154 194	162 325	0.11	1.48
“ 10, — — 700.1—1000 —←—	69	65 110	69 530	0.03	0.63
“ 11, — — over 1 000 —←—	35	39 650	40 754	0.01	0.37
Tilsammen	246 634	7 379 616	10 975 596	100.00	100.00

For arealets og det nedenfor anførte kreaturholds vedkommende er opgaverne delvis approksimativt beregnet.

Det gjennemsnitlige areal og husdyrhold pr. bruk utgjorde i de forskjellige klasser i aaret 1907:

Størrelsesklasser.	Dyrket jord.	Indmark i alt.	Antal kreaturer.			
			Hester.	Storfæ.	Smaafæ	Svin.
		Maal.	Maal.			
Kl. 2, bruk med indtil 5 maal d. j...		3.2	8.2	0.1	1.1	2.6
« 3, — — 5.1— 10 maal d. j.		8.1	21.1	0.3	3.0	6.8
« 4, — — 10.1— 20 —«—		13.3	34.5	0.5	4.9	11.2
« 5, — — 20.1— 50 —«—		32.3	46.9	0.8	5.6	8.6
« 6, — — 50.1— 100 —«—		72.5	105.4	1.7	9.3	12.8
« 7, — — 100.1— 200 —«—		153.1	172.7	2.5	11.7	6.7
« 8, — — 200.1— 500 —«—		261.3	294.8	4.3	20.0	8.7
« 9, — — 500.1— 700 —«—		577.5	608.0	8.1	35.4	4.3
« 10, — — 700.1— 1 000 —«—		943.1	1 007.7	12.4	47.1	7.4
« 11, — — over 1 000 —«—		1 132.9	1 164.4	17.3	90.5	7.7
Klasse 2—11		32.7	48.1	0.7	4.7	7.2
						1.3

For desærskilt skyldsatte bruk utgjorde i samme aar brukenes antal og matrikelskyld for hver størrelsesklasse:

Størrelsesklasser.	Antal bruk.		Matrikelskyld.		
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. bruk.	Pct. av rikets.
			Mark.	Mark.	
Kl. 1, bruk uten dyrket jord.....	11 315	6.00	4 619	0.41	0.97
« 2, — med indtil 5 maal d. j...	35 768	18.99	18 213	0.51	3.81
« 3, — — 5.1— 10 maal d. j.	26 557	14.10	27 497	1.04	5.75
« 4, — — 10.1— 20 —«—	35 536	18.87	52 475	1.48	10.97
« 5, — — 20.1— 50 —«—	41 060	21.80	89 102	2.17	18.63
« 6, — — 50.1— 100 —«—	21 173	11.24	96 860	4.57	20.25
« 7, — — 100.1— 200 —«—	11 818	6.27	102 663	8.69	21.46
« 8, — — 200.1— 500 —«—	4 758	2.53	70 546	14.83	14.73
« 9, — — 500.1— 700 —«—	267	0.14	9 760	36.55	2.04
« 10, — — 700.1— 1 000 —«—	69	0.04	3 266	47.33	0.68
« 11, — — over 1 000 —«—	35	0.02	3 365	96.14	0.71
Tilsammen	188 356	100.00	478 366	2.54	100.00

Den procentvise fordeling av brukenes antal og indmarkens

Bygderne amtsvis.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11								
	Gr. I (kl. 1).		Gr. II. (kl. 2—4).					Gr. III (kl. 5—6).											
	Uten dyrket jord.		Kl. 2. Indtil 5 m. d. j.	Kl. 3. 5.1—10 m. d. j.	Kl. 4. 10.1—20 m. d. j.	Tilsammen indtil 20 m. dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 m. d. j.	Kl. 6. 50.1—100 m. d. j.	Tilsammen. 20.1—100 m. dyrket jord.	Bruk.	Ind.- mark.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind.- mark.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind.- mark.
	Bruk.	Ind.- mark.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind.- mark.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind.- mark.	
a) De særskilt skyldsatte jordbruks																			
Smaalenene	10.64	0.03	12.15	4.93	7.78	24.86	2.34	16.70	18.62	35.32	23.82								
Akershus	14.51	0.45	19.92	5.92	8.95	34.79	3.43	14.04	12.53	26.57	20.51								
Hedemarken	2.32	0.79	14.44	12.46	18.87	45.77	11.27	24.45	14.31	38.76	38.21								
Kristians	1.73	0.86	12.43	13.12	19.95	45.50	14.31	26.23	14.89	41.12	44.56								
Buskerud	4.66	0.39	16.60	9.44	16.27	42.31	11.97	23.65	15.71	39.36	42.81								
Jarlberg og Larvik	8.55	0.10	19.14	6.10	8.35	33.59	3.84	17.61	21.88	39.49	40.75								
Bratsberg	7.32	0.79	15.11	11.03	18.12	44.26	22.23	24.63	17.15	41.78	54.44								
Nedenes	7.35	0.25	22.66	16.16	22.89	61.71	31.04	24.58	5.75	30.33	64.95								
Lister og Mandal .	2.70	0.19	14.26	17.52	32.95	64.73	42.60	29.35	2.89	32.24	55.06								
Stavanger	3.13	0.14	11.41	12.93	22.09	46.43	22.30	33.64	14.29	47.93	68.92								
Søndre Bergenhus .	5.12	0.51	32.30	26.97	19.77	79.04	68.47	13.71	1.98	15.69	30.22								
Nordre Bergenhus .	3.35	0.55	29.09	24.35	23.05	76.49	63.75	16.45	3.17	19.62	33.28								
Romsdal	2.12	0.34	12.71	21.08	29.97	63.76	42.43	26.26	6.28	32.54	50.59								
Søndre Trondhjem.	1.66	0.58	8.80	8.68	17.79	35.27	9.76	30.77	20.32	51.09	54.11								
Nordre Trondhjem.	1.48	0.39	5.65	6.66	18.76	31.07	7.10	25.61	20.69	46.30	38.63								
Nordland	3.07	1.33	34.42	18.57	20.36	73.35	52.88	17.30	5.08	22.38	38.97								
Tromsø	6.25	3.63	39.33	21.06	17.24	77.63	60.50	12.42	3.24	15.66	32.64								
Finmarken.....	67.48	64.87	28.31	3.15	2.95	29.41	27.40	2.79	0.29	3.08	7.45								
Rikets bygder...	6.00	1.06	18.99	14.10	18.87	51.96	22.50	21.80	11.24	33.04	40.59								
b) De ikke særskilt skyldsatte jordbruk.																			
Rikets bygder...	16.34	2.38	46.35	17.93	13.05	77.33	73.77	5.75	0.55	6.30	23.47								
Samtlige jordbruk.																			
(a + b):																			
Rikets bygder	8.45	1.13	25.45	15.01	17.49	57.95	25.35	18.01	8.71	26.72	39.64								

a real paa de forskjellige størrelsesgrupper i aaret 1907.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Gr. IV (kl. 7—8).				Gr. V (kl. 9—10).				Gr. VI (kl. 11).		Tilsammen.	
Kl. 7. 100.1—200 m. d. j.	Kl. 8. 200.1—500 m. d. j.	Tilsammen. 100.1—500 m. dyrket jord.		Kl. 9. 500.1—700 m. d. j.	Kl. 10. 700—1000 m. d. j.	Tilsammen 500.1—1000 m. dyrket jord.		Over 1000 m. dyrket jord.			
Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind-mark.	Bruk.	Bruk.	Bruk.	Ind-mark.	Bruk.	Ind-mark.	Bruk.	Ind-mark.
18.33	10.08	28.41	67.28	0.57	0.12	0.69	5.64	0.08	0.89	100.00	100.00
13.68	9.52	23.20	66.67	0.67	0.17	0.84	7.36	0.09	1.58	100.00	100.00
7.93	4.62	12.55	43.56	0.40	0.16	0.56	5.56	0.04	0.61	100.00	100.00
8.34	3.18	11.52	39.02	0.10	0.02	0.12	1.12	0.01	0.13	100.00	100.00
10.21	3.26	13.47	42.37	0.16	0.03	0.19	2.28	0.01	0.18	100.00	100.00
14.64	3.59	18.23	53.48	0.08	0.04	0.12	1.62	0.02	0.21	100.00	100.00
5.85	0.73	6.58	21.85	0.06	-	0.06	0.69	-	-	100.00	100.00
0.58	0.03	0.61	3.76	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
0.28	0.05	0.33	2.15	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
2.29	0.21	2.50	8.49	0.01	-	0.01	0.15	-	-	100.00	100.00
0.13	0.02	0.15	0.80	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
0.47	0.07	0.54	2.42	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
1.36	0.21	1.57	6.55	0.01	-	0.01	0.09	-	-	100.00	100.00
9.57	2.27	11.84	33.77	0.09	0.02	0.11	1.24	0.03	0.54	100.00	100.00
16.02	4.92	20.94	52.07	0.17	0.02	0.19	1.41	0.02	0.40	100.00	100.00
0.96	0.21	1.17	6.28	0.01	0.01	0.02	0.25	0.01	0.23	100.00	100.00
0.42	0.04	0.46	3.23	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
0.03	-	0.03	0.28	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
6.27	2.53	8.79	33.22	0.14	0.04	0.18	2.24	0.02	0.39	100.00	100.00
0.02	0.01	0.03	0.38	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00
4.80	1.93	6.73	31.40	0.11	0.03	0.14	2.11	0.01	0.37	100.00	100.00

De efter tabel 2 utregnede relative opgaver over brukenes fordeling amtsvis har man foran, side 16—17, sammenstillet med en tilsvarende opgave omfattende det brukene tilliggende indmarksareal, dog noget mindre detaljert.

De relative tal for brukenes antal og deres areal falder, som det vil sees, meget forskjellig. Mens saaledes brukenes antal i gruppe I utgjør 8.45 pct. av rikets, utgjør deres indmarksareal kun 1.13 pct. I gruppe II er procenten for antallet 57.95, for indmarken 25.35. I grupperne for de større bruk stiller forholdet sig omvendt, idet disse veier meget mere i areal end i antal. Brukene i grupperne IV—VI utgjør saaledes i antal kun 6.88 pct., men deres tilliggende indmark utgjør 33.88 pct. av rikets.

Hvad forholdet i de enkelte amter angaaer, skal man nedenfor komme tilbage dertil.

For oversigtens skyld skal man sammenfatte de 11 klasser i følgende 4 grupper:

1. **P a r c e l b r u k** med indtil 5 maal dyrket jord (kl. 1—2). Parcelbrukenes antal utgjorde 83 616 eller 33.90 pct. av samtlige bruk, herav 47 083 særskilt skyldsatte; disses matrikelskyld utgjorde 22 832 mark eller 4.77 pct. av den samlede skyld. Av det hele antal tilhører 20 839 klasse 1, der omfatter bruk uten dyrket akerjord; av disse kan $\frac{2}{3}$ henregnes til de rene havebruk, $\frac{1}{3}$ — væsentlig beliggende nordligst i landet — bestaar av jordbruk med udelukkende naturlig eng. 62 777 tilhører klasse 2; disse bruks gjennemsnitlige størrelse utgjør 3.18 maal dyrket jord og 5.04 maal naturlig eng. Deres gjennemsnitlige kreaturhold er beregnet til 0.1 hest, 1.1 storfæ, 2.1 faar, 0.5 gjeter og 0.3 svin.
2. **S m a a b r u k** med 5—50 maal dyrket jord (klasse 3—5). Brukenes gjennemsnitlige størrelse er beregnet til 18.5 maal dyrket jord og 16.4 maal naturlig eng; det gjennemsnitlige kreaturhold til 0.5 hester, 4.2 storfæ, 6.8 faar, 1.5 gjeter og 1.1 svin. Ved disse bruk yder jordbruket en meget væsentlig del av underholdet og er ofte den eneste erhvervs kilde. Ifølge den repræsentative optælling skal for 58 pct. av smaabrukerne jordbruket være hovederhverv og av disse er der igjen 32 pct. der har jordbruket som ene erhverv.

Samtlige smaabrukere blir efter erhverv at fordele saaledes:

52 317	med jordbruket som bierhverv.
44 792	“ —“ “ hovederhverv.
27 454	“ —“ “ eneerhverv.

Det er dog sandsynlig, at endel av de sidst opførte er jordbruksarbeidere for hvem jordbruket ikke er eneerhverv, naar der som her kun hensees til deres egen bedrift.

Av disse bruk fandtes der altsaa 124 563, utgjorende 50.51 pct. av samtlige bruk. Herav var 103 153 særskilt skyldsatte bruk. Disse bruks matrikelskyld utgjorde 169 074 mark eller 35.35 pct. av den samlede skyld.

Smaabrukene skjøttes oftest av brukeren og familie med egne kræfter.

Som de sociale forhold for tiden utvikler sig, maa det ansees temmelig sikkert, at smaabrukene har fremtiden for sig og stadig erobrer terræng paa de større bruks bekostning, i samme utstrækning som arbeidslønningerne stiger og tilgangen paa arbeidskraft vanskeliggjøres. Utviklingen i denne retning lettes desuten av andelsvirksomheten, som er egnet til at byde den slags bruk fordele som tidligere kun har kommet de større bruk til gode. Dette gjelder saavel indkjøp av produktionsfornødenheter som anvendelsen av maskiner, salg av landmandsprodukter og tilstaaelsen av driftskredit.

3. M i d d e l s b r u k med 50—200 maal dyrket jord (kl. 6 og 7). Deres gjennemsnitlige størrelse er beregnet til 107.5 maal dyrket jord og 28.2 maal naturlig eng; kreaturholdet til 2 hester, 10.8 storfæ, 9.7 faar, 1.8 gjeter og 3.1 svin. Ved disse bruk er jordbruket den langt overveiende hovednæring; efter den repræsentative optælling er det knapt 10 pct. av brukerne, der har anden hovednæring. Brukerne utfører i almindelighet kun en del av kropsarbeidet og anvender leiet hjælp. Av middelsbruk fandtes der ialt 33 323, utgjorende 13.51 pct. av samtlige bruk; herav 32 991 særskilt skyldsatte bruk, disses matrikelskyld utgjorde 199 523 mark eller 41.71 pct. av den samlede skyld.
4. S t o r e b r u k med over 200 maal dyrket jord (kl. 8—11) forekommer mest i de egentlige jordbruksdistrikter. Deres gjennemsnitlige størrelse er beregnet til 292.9 maal dyrket jord og 34 maal naturlig eng, deres kreaturhold til 4.7 hester, 21.7 storfæ, 8.1 faar, 1.3 gjeter og 7.3 svin. Der kan fra disse bruk sæiges betydelige mængder jordbruksprodukter. Brukene trænger megen leiet hjælp. Av disse eiendomme fandtes der 5 132, utgjorende 2.08 pct. av samtlige bruk; herav 5 129 særskilt skyldsatte bruk, hvis matrikelskyld, 86 937 mark, utgjorde 18.17 pct. av den samlede skyld.

Samtlige bruk i rikets bygder fordeler sig paa ovennævnte grupper som følger:

	Særskilt skyldsatte bruk.		Ikke særskilt skyldsatte bruk.		Samtlige bruk.		De særskilt skyldsatte bruks matrikelskyld. ¹	
	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Mark.	Pet.
1. Parcelbruk. Indtil 5 maal dyrket jord	47 083	25.00	36 533	62.69	83 616	33.90	22 832	4.77
2. Smaabruk. 5.1—50 maal dyrket jord	103 153	54.77	21 410	36.73	124 563	50.51	169 074	35.35
3. Middelsbruk. 50.1—200 maal dyrket jord	32 991	17.51	332	0.57	33 323	13.51	199 523	41.71
4. Store bruk. Over 200 maal dyrket jord	5 129	2.72	3	0.01	5 132	2.08	86 937	18.17
Tilsammen	188 356	100.00	58 278	100.00	246 634	100.00	478 366	100.00

Det absolute og relative areal av indmark fordeler sig for samtlige bruk saaledes paa de forskjellige grupper:

	Dyrket jord.		Naturlig eng.		Ialt indmark.	
	Maal.	Pet.	Maal.	Pet.	Maal.	Pet.
1. Parcelbruk. Indtil 5 maal dyrket jord	199 522	2.70	440 339	12.25	639 861	5.83
2. Smaabruk. 5.1—50 maal dyrket jord	2 308 884	31.29	2 041 950	56.78	4 350 834	39.64
3. Middelsbruk. 50.1—200 maal dyrket jord	3 368 114	45.64	940 637	26.16	4 308 751	39.26
4. Store bruk. Over 200 maal dyrket jord	1 503 096	20.37	173 054	4.81	1 676 150	15.27
Tilsammen	7 379 616	100.00	3 595 980	100.00	10 975 596	100.00

¹ Skyldbeløpet for hver gruppe er delvis approksimativt beregnet; det samme gjelder areal og kreaturhold.

Det absolute kreaturhold fordeler sig for samtlige bruk saaledes paa de forskjellige grupper:

	Hester.	Storfæ.	Faar.	Gjeter.	Svin.
1. Parcelbruk. Indtil 5 maal dyrket jord	8 949	88 121	177 078	39 165	28 133
2. Smaabruk. 5.1—50 maal dyrket jord	63 740	527 146	844 072	185 416	135 633
3. Middelsbruk. 50.1—200 maal dyrket jord	66 483	360 734	323 958	61 501	103 870
4. Store bruk. Over 200 maal dyrket jord	24 270	111 120	41 457	6 842	37 407
Tilsammen	163 442	1 087 121	1 386 565	292 924	305 043

Den fremtrædende rolle som smaabrukene spiller, naar spørsmaalet er om brukenes antal, reduceres en hel del naar hensees til det brukene tilliggende areal og deres kreaturhold. Mens saaledes parcelbruken i antal utgjør 33.9 pct., utgjør deres areal kun 5.83 pct., deres kreaturhold (uttrykt i beregnede kjør) 8.45 pct. av det hele. Noget lignende, men i mindre utpræget grad, er tilfældet med smaabrukene, derimot er det motsatte tilfældet med de to sidste grupper — middelsbruken og de store bruk. Middelsbruken utgjør i antal kun 13.5 pct., mens deres areal utgjør 39.26 pct. og kreaturholdet 33 pct. End mere utpræget er forholdet for de store bruk der i antal utgjør kun 2.08 pct., i areal derimot 15.27 pct., i kreaturhold 10,1 pct. av det hele.

Paa de middelsstore og store bruk falder der altsaa over halvparten av bygdernes indmarksareal (54.5 pct.), noget under halvparten av kreaturstyrken (43.1 pct.) og hvad specielt de særskilt skyldsatte angaaer ikke saa litet over halvparten av skylden (59.9 pct.). Det forholdsvis store skyldbeløp hitrører vistnok for nogen del derfra, at der tilligger disse slags eiendomme forholdsvis store arealer av skog og anden utmark.

Til sammenligning med foregaaende aar kan tjene omstaaende opgave der viser en tilsvarende gruppeinddeling paa grundlag av brukenes matrikelskyld, omfattende dog kun de særskilt skyldsatte bruk:

(Se tabel næste side.)

Den før omtalte økning av de smaa bruk paa de større bruks bekostning fremgaar av denne sammenstilling med al ønskelig tydelighed.

Det vil av denne oversigt sees, at de norske jordbruk gjennemgaaende er ganske smaa. Hovedmassen av brukene forekommer i klasserne for de mindste bruk

	1890.		1900.		1907.	
	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.
1. Jordlodder (av skyld indtil 0.50 mark)	27 549	6 103	36 828	7 645	56 859	11 940
2. Smaabruk (av skyld 0.51 —5.00 mark)	98 172	195 971	97 508	196 165	104 068	204 112
3. Middelsbruk (av skyld 5.01—20.00 mark).....	23 395	204 123	22 753	198 266	22 316	194 372
4. Store bruk (av skyld over 20 mark)	2 239	74 745	2 166	70 377	2 032	65 024
Tils. Rikets bygder (÷ Finmarken).....	146 355	480 942	159 255	472 453	185 275	475 448

og antallet synker raskt med den tiltagende størrelse. Synkningen foregaar ikke jevnt, men raskt til en begyndelse og senere ganske langsomt. I klasse 2 falder der saaledes av de særskilt skyldsatte bruk 35 768 bruk pr. 5 maal stigende areal, i klasse 3 synker det til 26 557, i klasse 4 til 17 668, i klasse 5 til 6 843, i klasse 6 til 2 173 og klasse 7 til 591 o. s. v.

Ved bearbeidelsen av Jordbruksstællingens resultater har man foruten den anførte inndeling av brukene i 11 klasser ved de forskjellige summeringer benyttet en enklere inndeling i følgende 5 grupper:¹

Gruppe I bruk uten dyrket jord.

- II — med indtil 20 maal dyrket jord.
- III — ‘ 20.1—100 —“—
- IV — ‘ 100.1—500 —“—
- V — ‘ over 500 —“—

Brukenes antal og areal fordeler sig absolut og relativt saaledes på disse grupper:

(Se tabel næste side.)

Ovenanførte bruk omfatter saavel de særskilt — som de ikke særskilt skyldsatte bruk.

Man bortser i det etterfølgende fra gruppe I der hovedsagelig bestaar av rene havebruk.

¹ Se Norges Off. Stat., V 85, s. 142—191; V 109, s. 82—109 samt V 145, s. 28, 29, 31, 89, 92.

	Bruk.		Indmark i alt. ¹		Herav dyrket jord. ¹	
	Antal.	Pct.	Maal.	Pct.	Maal.	Pct.
Gr. I. Uten dyrket jord..	20 839	8.45	132 339	1.20	8 575	0.12
“ II. Indtil 20 maal dyrkjord	142 930	57.95	2 809 731	25.38	1 103 114	14.76
“ III. 20.1—100 maal dyr- kjord	65 904	26.72	4 383 000	39.59	3 022 423	40.44
“ IV. 100.1—500 maal dyrkjord	16 590	6.73	3 469 878	31.35	3 078 511	41.19
“ V. Over 500 maal dyr- kjord	371	0.15	274 642	2.48	260 987	3.49
Tilsammen	246 634	100.00	11 069 590	100.00	7 473 610	100.00

Den gjennemsnitlige størrelse av brukene i hver av grupperne II—V utgjør:

Særskilt- og ikke særskilt skyld- satte bruk.	Indmark.	Herav:			
		Aker.	Dyrket- eng.	Hove.	Naturlig eng.
	Maal.	Maal.	Maal.	Maal.	Maal.
Gr. II. Indtil 20 maal dyrket jord..	19.7	3.1	4.4	0.2	12.0
“ III. 20.1—100 “ —“ ..	66.5	13.4	31.9	0.5	20.7
“ IV. 100.1—500 “ —“ ..	209.2	62.0	122.1	1.5	23.6
“ V. Over 500 “ —“ ..	740.3	266.2	481.8	5.5	36.8

Den gjennemsnitlige størrelse av brukene i gr. II—V er 48.4 maal indmark, herav 33.1 maal dyrket jord.

Gjennemsnitsstørrelsen for rikets egentlige jordbruk falder altsaa mellom gruppe II og III. Procentvis faldt der av brukenes antal paa gruppe II 63.30, gruppe III 29.19, gruppe IV 7.35 og gruppe V 0.16 pct.

Angaaende yderligere oplysninger vedrørende denne gruppeinddeling og de paa grundlag av samme foretagne beregninger se Jordbrukstellingens publikationer, Norges Off. Stat. V 85, 109 og 145.

Brukenes relative fordeling efter størrelsen amtsvis, vil for de særskilt skyld-satte bruks vedkommende fremgaa av den side 16—17 anførte tabel.

Nedenfor meddeles en amtsvis opgave over det absolute antal bruk fordelt paa de foran omhandlede grupper.

¹ Arealet av have er her medregnet, hvorfor de samlede arealer blir litt større end de i tabellerne side 20 og 24 anførte.

Samlet antal jordbruk og jordlodder (baade særskilt og ikke særskilt skyldsatte) samt areal.

Bygderne amtsvis.	Parceller (kl. 1 og 2) med indtil 5 maal dyrket jord.	Smaabruk (kl. 3, 4 og 5) med 5.1—50 maal dyr- ket jord.	Middels- bruks (kl. 6 og 7) med 50.1—200 maal dyr- ket jord.	Store bruks (kl. 8, 9, 10 og 11) med over 200 maal dyr- ket jord.	Til- sammen.
1. A n t a l .					
Smaalenene.....	4 866	4 047	3 819	1 101	13 833
Akershus.....	6 064	5 670	3 492	1 340	16 566
Hedemarken.....	5 243	10 794	3 030	702	19 769
Kristians.....	4 232	9 883	2 779	394	17 288
Buskerud.....	4 031	6 383	2 778	367	13 559
Jarlsberg og Larvik.....	4 220	3 433	3 718	379	11 750
Bratsberg.....	4 004	5 828	2 051	70	11 953
Nedenes.....	3 589	5 370	493	2	9 454
Lister og Mandal.....	2 357	8 697	840	6	11 400
Stavanger.....	3 140	8 562	1 897	25	13 624
Søndre Bergenhus.....	8 932	9 957	334	3	19 226
Nordre Bergenhus.....	6 141	6 923	361	7	13 432
Romsdal.....	3 874	11 658	1 009	29	16 570
Søndre Trondhjem.....	3 111	8 021	3 172	255	14 559
Nordre Trondhjem.....	2 065	6 532	3 007	420	12 024
Nordland.....	9 457	8 604	763	29	18 853
Tromsø.....	4 771	3 925	270	3	8 969
Finmarken.....	3 519	276	10	-	3 805
Tilsammen		83 616	124 563	33 323	5 132
2. A r e a l i m a a l .					
Rikets bygder.					
Dyrket jord	199 522	2 308 884	3 368 114	1 503 096	7 379 616
Naturlig eng	440 339	2 041 950	940 637	173 054	3 595 980
Tilsammen indmark		639 861	4 350 834	4 308 751	1 676 150
Procent av antal	33.90	50.51	13.51	2.08	100.00
— indmarksareal	5.83	39.64	39.26	15.27	100.00

Antallet av middelsstore og store bruk er størst paa Østlandet, Oplandene og i Trondhjemssamterne. Øverst kommer Smaalenenes amt med 35.6 procent middelsstore og store bruk, dernæst har Jarlsberg og Larvik 34.9, Akershus 29.2, Nordre Trondhjem 28.5, Søndre Trondhjem 23.5, Buskerud 23.2, Hedemarken 18.9 og Kristians 18.2 procent. Ikke saa meget mindre er det relative antal i Bratsberg og Stavanger nemlig henholdsvis 17.7 og 14.1 pct. Det er saa et langt sprang til Romsdalen med 6.3, Nedenes 5.2 og Nordland 4.2 pct. Endnu mindre av den slags bruk findes i Bergenhusamterne og de to nordligste amter.

Forskjellen i denne henseende mellom de enkelte amter vil ogsaa fremgaa av nedenstaende opgave over brukenes gjennemsnitsstørrelse. Man har ved beregningen bortsett fra bruk uten dyrket jord (klasse 1), men forøvrig medtatt baade særskilt- og ikke særskilt skyldsatte bruk.

Bygderne amtsvis.	Dyrket jord.	Naturlig eng.	Ialt indmark.
	Maal.	Maal.	Maal.
Smaalenene	79.05	2.49	81.54
Akershus	67.42	4.64	72.06
Hedemarken.....	38.62	13.45	52.07
Kristians	34.27	19.23	53.50
Buskerud	41.55	10.24	51.79
Jarlsberg og Larvik	56.40	3.11	59.51
Bratsberg	30.71	14.24	44.95
Nedenes	16.80	4.99	21.79
Lister og Mandal.....	17.91	7.49	25.40
Stavanger.....	26.62	16.94	43.56
Søndre Bergenhus	10.80	21.88	32.68
Nordre Bergenhus	11.89	26.10	37.99
Romsdal	18.93	28.93	47.86
Søndre Trondhjem	39.85	18.47	58.32
Nordre Trondhjem	48.68	12.83	61.51
Nordland	12.96	21.26	34.22
Tromsø	11.12	20.75	31.87
Finmarken	6.17	20.14	26.31
Rikets bygder		32.68	15.38
			48.06

Brukenes gjennemsnitsstørrelse av dyrket jord veksler fra 79 maal i Smaalenene til 6.17 i Finmarken; av indmark ialt fra 81.5 i Smaalenene til 21.8 i Nedenes.

b) Jordbrukenes fordeling efter arealet av hele
indmarken.

En inddeling alene paa grundlag av den dyrkede jords areal er ikke fyldest-gjørende til at bedømme jordbrukenes relative størrelse, idet arealet av den øvrige indmark, den naturlige eng, er høist ulike fordelt i de forskjellige distrikter, og i det hele ikke staar i noget bestemt forhold til arealet av dyrket jord.

Dette forhold vil næiere fremgaa av den ovenfor meddelte tabel. Det gjennemsnitlige areal av naturlig eng pr. bruk utgjør for rikets bygder 15.38 maal, men for de enkelte amter veksler det fra 2.49 i Smaalenene til 28.93 i Romsdal. Det er fortrinsvis i de amter, hvor brukene gjennemgaaende har smaa arealer av dyrket jord, at utstrækningen av naturlig eng er forholdsvis stor. Herved utjevnes noget den foran paaviste store forskjel mellem de enkelte distrikter i brukenes størrelse. Vistnok kan ikke den naturlige eng tillægges samme betydning som dyrket jord, men dette utelukker ikke, at den naturlige eng, hvis betydning for de fleste distrikter er saa indgripende, maa tages i tilbørlig betragtning ved en riktig vurdering av jordbrukenes relative størrelse.

For at bøte paa den ufuldkommenhet i opgaverne som en inddeling av brukene alene etter arealet av dyrket jord medfører, har man som supplement til denne foretat en paa fuldstændig optælling grundet inddeling ogsaa efter hele indmarkens areal. Foruten dette hensyn har man ved utarbeidelsen av denne sidste opgave ogsaa hat for øie at istandbringe et grundlag for en sammenligning med den eneste ældre opgave over brukene fordelt efter areal, nemlig den der er bygget paa matrikuleringsopgaverne fra 1860-aarene (se Norges Off. Stat., C nr. 11, tabel 7). For sammenligningens skyld er klasserne avgrænset overensstemmende med den ældre bearbeidelse.

De herhenhørende opgaver for aaret 1907 er indtatt som tabel 3. De i denne tabel anførte absolute tal er i nedenstaaende sammenstilling omregnet til relative for bygderne amtsvis.

(Se tabel næste side.)

Forskjellen mellem amterne er her meget mindre fremtrædende end naar kun den dyrkede jord lægges til grund for klassifikationen. Av smaa bruk, under 50 maal indmark, har 6 amter mellem 50 og 60 pct., 6 amter mellem 60 og 70 pct., 2 amter mellem 70 og 80 pct. og 4 amter mellem 80 og 90 pct. Det mindste antal av slike smaabruk forekommer i Nordre Trondhjems amt med snaut 50 pct., dernæst har Smaalenene 51, Søndre Trondhjem 53, Jarlsberg og Larvik 57, Kristians og Romsdals hver 58 pct. Størst antal smaabruk har Lister og Mandal med 89 pct., Finmarken med 88, Nedenes med 87 og Tromsø med 81 pct. For rikets bygder utgjør procenten av smaabruk 65.21.

Procenten for middelstore bruk hvortil kan henregnes kl. 3 (50—200 maal) er lav for Nedenes, Lister og Mandal, Søndre Bergenhus og de to nordligste

Særskilt skyldsatte bruk med samlet indmarksareal av:

	Indtil 20 maal.	20—50 maal.	50—200 maal.	200—500 maal.	Over 500 maal.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
a. A n t a l b r u k.					
Smaalenene	34.61	16.42	37.47	10.59	0.91
Akershus	45.05	16.57	26.95	10.34	1.09
Hedemarken	33.17	29.88	29.24	6.74	0.97
Kristians	27.79	30.46	34.37	6.85	0.53
Buskerud	34.36	25.31	35.41	4.65	0.27
Jarlsberg og Larvik	40.20	17.03	37.83	4.70	0.24
Bratsberg	31.56	28.53	38.12	1.71	0.08
Nedenes	59.89	27.05	12.92	0.14	-
Lister og Mandal	46.73	42.65	10.49	0.13	-
Stavanger	28.73	35.67	34.04	1.51	0.05
Søndre Bergenhus	35.23	41.71	22.80	0.25	0.01
Nordre Bergenhus	28.51	34.50	36.20	0.78	0.01
Romsdal	22.65	35.56	39.41	2.28	0.10
Søndre Trondhjem	24.77	28.19	40.07	6.46	0.51
Nordre Trondhjem	21.85	27.73	41.38	8.68	0.36
Nordland	30.93	39.87	27.44	1.63	0.13
Tromsø	39.74	41.13	18.29	0.77	0.07
Finmarken	57.42	30.67	11.33	0.58	-
Rikets bygder	34.42	30.79	30.47	4.00	0.32
b. D e t s a m l e d e i n d m a r k s-					
a r e a l.					
(Aproksimativt beregnet.)					
Rikets bygder	9.44	20.58	48.79	17.87	3.32

amter; for de øvrige amter veksler den fra 27 til 41. Av store bruk — over 200 maal indmark — kan kun to amter Smaalenene og Akershus opvise over 10 pct.; Nordre Trondhjem har 9 pct., Hedemarken og Kristians 7—8 pct., Søndre Trondhjem 7, Buskerud samt Jarlsberg og Larvik 5 pct. Av de øvrige amter naar kun Romsdals amt saa høit som 2 pct.

I tabel 3 og ved ovenstaaende beregning er medtat samtlige særskilt skyldsatte jordbruk og jordlodder, saaledes er ogsaa indbefattet endel rene havebruk.

Disse forekommer i størst mængde paa Østlandet, i noget mindre antal i de øvrige landsdele; i Nord-Norge forekommer den slags bruk saagodtsom ikke.

Utskilles disse rene havebruk, vil saaledes smaabruksprocenten for Østlandet og i det hele for de bedre jordbruksdistrikter bli mindre. Dette vil nærmere fremgaa av efterfølgende tabel hvor saadan utsondring er foretatt.

Ser man hen til det brukene tilliggende indmarksareal stiller forholdene sig anderledes. For rikets bygder faldt der av det samlede indmarksareal 30.02 pct. paa bruk under 50 maal indmark, mens disse bruk i antal utgjør som nævnt 65.21 pct.; de store bruk, med over 200 maal indmark, utgjør etter arealet 21.19 pct. av bygdernes samlede indmarksareal, men efter antallet kun 4.32 pct. av samtlige bruk.

Ved den i midten av 1860-aarene foretagne matrikulering indhentedes der opgaver over eiendommenes arealer. Disse opgaver er i sin tid bearbeidet av det Statistiske Centralbyraa, der har offentliggjort en tabel over «de egentlige jordbruks størrelse forsaavidt angaaer størrelsen av deres indmark» (dyrket jord samt naturlig eng). Ved egentlige jordbruk synes at være forstaat kun bruk med aker og eng paa indmark, altsaa ikke iberegnet de rene havebruk. Endvidere er arealerne for de ikke særskilt skyldsatte bruk indbefattet i tallene for de hovedbruk sammen med hvilke de er skyldsat.

For at bringe opgaverne i tabel 3 saavidt mulig i overensstemmelse med denne ældre opgave har det derfor været nødvendig at foreta en tillægsberegnning i den hensigt at belyse hvilke forskyvninger der vil foregaa i bruksantallet i de forskjellige klasser, naar underbrukenes indmarksarealer føies sammen med sine respektive hovedbruk.

Ved beregningen er anvendt følgende fremgangsmaate. Man har først søkt at bestemme hvor mange underbruk der falder paa hver klasse af hovedbruk. Som den væsentligste rettesnor for en saadan ansættelse er benyttet husmandsbrukenes fordeling paa de forskjellige klasser af hovedbruk (jfr. tabel 7). Husmandsbrukenes utgjor jo 42 pct. af samtlige underbruk. Hvad de øvrige underbruk angaaer, har man grund til at anta, at disse i hovedsak er fordelt paa samme vis, dog er de ikke fuldt saa avhengig af hovedbrukenes størrelse, idet det oftere indtraffer, at den slags bruk tilhører ogsaa mindre hovedbruk. Denne utjevnende indflydelse er sat i betragtning ved ansættelsen af underbrukenes antal i hver klasse af hovedbruk.

Dernæst er underbrukenes gjennemsnitlige størrelse af indmark utregnet distriktsvis, den veksler fra 15.6 maal i Akershus til 3.25 i Lister og Mandal og utgjør for rikets bygder 10.47 maal.

Forutsætter man at hovedbruken er jevnt fordelt inden samme klasse, og at underbruken likeledes fordeler sig paa samme vis, kan antallet af hovedbruk, der ved at tillægges underbrukenes areal blir at overflytte i høiere klasse, beregnes tilnærmelsesvis, saaledes som efterfølgende eksempel viser. Paa klasse 3 falder i vedkommende distrikter efter beregningen 1290 underbruk, hvis gjennemsnitsstørrelse er 8.7 maal. Klassen omfatter bruk med 50—200 maal indmark, en stigning fra minimum til maksimum af 150 maal. Under de givne forudsætninger vil altsaa et underbruk ikke forårsake overflytning i ny klasse, medmindre de tilhører hovedbruk, hvis areal ligger saa nær klassens maksimum som 8.7 maal. Beregningen af hvor mange underbruk dette er tilfældet med sker ved følgende ligning:

$$150 : 1290 = 8.7 : x \\ x = 75.$$

Altsaa blir 75 bruk at overflytte fra klasse 3 til 4; og saa videre for de øvrige klasser, idet disse fra klasse 2—5 mottar oprykning fra lavere klasse og avgir overflytninger til høiere klasse.

Ved at regne et likestort antal bruk i slutten av klassen som ellers (altsaa gjennemsnitstallet for klassen) faar man i virkeligheten et noget for stort antal til overflytning, idet brukenes mængde er sterkt avtagende med den tiltagende størrelse. Denne kilde til feil motvirkes imidlertid ved at der regnes relativt samme antal underbruk i slutten av klassen som ellers, herved faaes for faa overflytninger, idet underbrukenes mængde er sterkt stigende med hovedbrukenes tiltagende størrelse. Ved forsøksberegninger har man konstatert, at disse to kilder til unoigjærtighet maa antages omtrent at ophæve hinanden, hvorfor de ikke er tatt i betragtning.

Til belysning av den indflydelse det beregnede tillæg av underbruken har paa hovedbrukenes fordeling klassevis hitsættes følgende tal for rikets bygder, idet bemerkes, at man i antallet av de skyldsatte bruk har fratrukket 7 000 som antages at være rene havebruk.

Kl. 1. Kl. 2. Kl. 3. Kl. 4. Kl. 5. Kl. 6. Tils.

Hovedbrukenes antal uten underbruk..	57 836	57 987	57 386	7 533	555	59	= 181 356
—“— med — ..	55 910	56 924	59 055	8 564	814	89	= 181 356

Som det vil forstaaes, kan resultaterne ikke gjøre krav paa mere end tilnærmedesvis riktigheit. Imidlertid maa det antages, at de i hovedsaken er rigtige, og derfor fortjener at medtages til fuldstændiggjørelse av sammenligningen med den ældre bearbeidelse.

Nedenfor sammenstilles de saaledes supplerte opgaver amtsvis med de tilsvarende fra matrikuleringen omkring 1865.

(Se tabellen næste side.)

Antallet av særskilt skyldsatte jordbruk er i perioden 1865—1907 for rikets bygder uten Finmarken steget med 44 284 eller 33.05 pct. Tilveksten har baade absolut og relativt været sterkest for de mindste bruk og synkende klasse for klasse med eiendommenes tiltagende størrelse. Brukenes relative antal er derved blit større for klasse 1 og litt mindre for de øvrige klasser, mens der i det absolute antal er stigning for alle klasser undtagen den svakt repræsenterte klasse 6.

Det er flere forskjelligartede bevægelser som kommer tilsyn i disse tal. Først og fremst er det utstykningen, der foraarsaker en økning av brukenes antal og en forskyvning av størrelsen i retning fra de store til de smaa bruk. Saa er det nydyrkningen der øker brukenes indmarksareal og derved bevirker en forskyvning den motsatte vei, nemlig i retning fra de smaa til de store bruk. Dette er en sterk og dypt indgripende bevægelse; indmarksarealet er jo i perioden øket med hele 19 pct. (Se Norges Off. Stat. V, 145, s. 7.) Endvidere influerer ogsaa, omend i meget mindre grad, foretagne sammenlægninger av bruk. Tabellen meddeler ikke oplysning om alle de forandringer der har fundet sted, den gjengir kun nettoresultatet, og kan selv sagt ikke gi noget dypere indblik i samtlige de omstændigheter, hvorav dette er fremgaat.

En ikke uvæsentlig del av den foregaaede utstykning er ikke medtatt i tabellen, nemlig den der omfatter alleslags parceller der ikke kan henregnes til almindelige jordbruk. Utskilningen av denslags parceller har særlig i periodens senere del været betydelig.

Utrechner man den gjennemsnitlige størrelse av jordbruken (hovedbrukenes tillagt hver sine underbruk) sees det samlede indmarksareal at være gaat litt ned

Antallet av særskilt skyldsatte jordbruk fordelt efter størrelsen av

Bygderne amtsvis.	Jordbruk med areal					
	Kl. 1. Under 20 maal.		Kl. 2. 20—50 maal.		Kl. 3. 50—200 maal.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
Smaalenene . . . . . { 1865	1 369	17.0	1 795	22.4	3 749	46.7
{ 1907	2 435	26.6	1 643	18.0	3 829	41.9
Akershus . . . . . { 1865	1 451	18.6	1 619	20.8	3 506	45.0
{ 1907	3 766	33.9	2 218	20.0	3 558	32.0
Hedemarken . . . . . { 1865	3 192	29.7	3 147	29.2	3 542	32.9
{ 1907	3 976	30.1	3 863	29.2	4 214	31.9
Kristians . . . . . { 1865	1 449	16.7	2 420	27.9	3 489	40.3
{ 1907	3 137	26.6	3 338	28.3	4 172	35.4
Buskerud . . . . . { 1865	2 418	27.2	2 516	28.2	3 464	38.9
{ 1907	3 198	31.3	2 653	25.9	3 792	37.1
Jarlsberg og Larvik . . . . . { 1865	2 177	26.9	2 164	26.9	3 429	41.8
{ 1907	3 213	34.7	1 727	18.6	3 805	41.0
Bratsberg . . . . . { 1865	1 434	21.6	2 263	34.0	2 761	41.5
{ 1907	2 103	25.3	2 518	30.3	3 462	41.7
Nedenes . . . . . { 1865	3 139	55.3	1 958	34.5	567	10.0
{ 1907	4 157	57.0	2 080	28.5	1 081	14.1
Lister og Mandal . . . . . { 1865	5 889	61.7	3 120	32.7	518	5.4
{ 1907	4 815	45.7	4 569	43.3	1 185	10.8
Stavanger . . . . . { 1865	1 705	21.4	2 963	37.2	3 041	38.1
{ 1907	3 015	27.0	4 060	36.3	3 857	34.5
Søndre Bergenshus . . . . . { 1865	2 287	20.6	5 486	49.3	3 286	29.6
{ 1907	4 849	32.2	6 413	42.6	3 711	24.7
Nordre Bergenshus . . . . . { 1865	1 319	18.3	2 706	37.6	3 094	43.0
{ 1907	2 405	24.9	3 475	36.0	3 640	37.8
Romsdal . . . . . { 1865	1 540	17.6	2 659	30.4	4 179	47.7
{ 1907	2 760	21.1	4 495	34.4	5 383	41.2
Søndre Trondhjem . . . . . { 1865	2 216	24.8	2 321	26.0	3 687	41.4
{ 1907	2 400	22.9	2 952	28.1	4 307	41.1
Nordre Trondhjem . . . . . { 1865	599	12.0	849	17.0	2 632	52.6
{ 1907	1 683	20.7	2 018	24.8	3 561	43.9
Nordland . . . . . { 1865	1 085	15.9	2 958	43.6	2 665	39.1
{ 1907	3 593	28.8	4 839	38.8	3 708	29.7
Tromsø . . . . . { 1865	955	23.7	2 040	50.7	966	24.0
{ 1907	2 822	38.3	2 952	40.0	1 522	20.7
Finmarken 1907	1 583	51.5	1 111	36.1	368	11.9
Rikets bygder (÷ Fin- marken) . . . . . { 1865	34 224	25.5	42 984	32.1	48 575	36.2
{ 1907	54 327	30.5	55 813	31.3	58 687	32.9
Stigning i antal . . . . . { 1865	+ 20 103		+ 12 829		+ 10 112	
{ 1907						
Stigning i procent . . . . . { 1865	+ 58.74		+ 29.85		+ 20.82	
{ 1907						

deres indmark naar underbrukenes indmark lægges til hovedbrukenes.

indmark pr. bruk:

Kl. 4. 200—500 maal.		Kl. 5. 500—1 000 maal.		Kl. 6. Over 1 000 maal.		Kl. 1—6. Tilsammen.	
Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
1 004	12.5	95	1.2	20	0.2	8 032	100.00
1 110	12.1	115	1.2	17	0.2	9 149	100.00
1 075	13.8	127	1.6	13	0.2	7 791	100.00
1 374	12.4	175	1.6	18	0.1	11 109	100.00
759	7.0	121	1.1	11	0.1	10 772	100.00
964	7.3	182	1.4	17	0.1	13 216	100.00
1 094	12.7	188	2.2	15	0.2	8 655	100.00
1 049	8.9	78	0.7	9	0.1	11 783	100.00
468	5.2	40	0.4	7	0.1	8 913	100.00
534	5.2	43	0.4	4	0.1	10 224	100.00
351	4.0	24	0.3	5	0.1	8 150	100.00
498	5.4	26	0.3	3	-	9 272	100.00
173	2.6	19	0.3	2	-	6 652	100.00
209	2.5	20	0.2	-	-	8 312	100.00
10	0.2	1	-	-	-	5 675	100.00
29	0.4	-	-	-	-	7 297	100.00
18	0.2	1	-	-	-	9 546	100.00
20	0.2	-	-	-	-	10 539	100.00
248	3.1	14	0.2	1	-	7 972	100.00
230	2.1	10	0.1	-	-	11 172	100.00
59	0.5	3	-	-	-	11 121	100.00
77	0.5	2	-	-	-	15 052	100.00
98	1.1	2	-	-	-	7 214	100.00
123	1.3	3	-	-	-	9 646	100.00
362	4.1	14	0.2	-	-	8 754	100.00
401	3.1	18	0.2	1	-	13 058	100.00
662	7.3	31	0.4	7	0.1	8 924	100.00
758	7.2	68	0.6	8	0.1	10 498	100.00
862	17.2	49	1.0	8	0.2	4 999	100.00
802	9.9	47	0.6	5	0.1	8 116	100.00
79	1.2	6	0.1	4	0.1	6 797	100.00
297	2.4	23	0.2	6	0.1	12 466	100.00
59	1.5	4	0.1	-	-	4 024	100.00
70	0.9	4	0.1	1	-	7 371	100.00
19	0.6	-	-	-	-	3 081	100.00
7 376	5.5	739	0.6	93	0.1	133 991	100.00
8 545	4.8	814	0.4	89	0.1	178 275	100.00
+ 1 169		+ 75		÷ 4		+ 44 284	
+ 15.85		+ 10.15		÷ 4.30		+ 33.05	

nemlig fra 68 maal pr. bruk i 1865 til 61 maal i 1907; særskilt for den dyrkede jords vedkommende er der nogen økning nemlig fra 40.4 maal i 1865 til 41.9 maal i 1907 (jfr. Norges Off. Stat. V, 145, s. 30 flg.).

c. Jordbrukenes fordeling efter matrikelskylden.

I utgaverne av statistik vedkommende faste eiendomme for 1890 og 1900 er der til belysning av jordbrukenes fordeling efter størrelsen foretatt en optælling av brukene i klasser etter matrikelskyldens størrelse. For at kunne anstille en direkte sammenligning med disse opgaver har man paa grundlag av Jordbruks-tællingens opgaver foretatt en lignende bearbeidelse, dog kun for et antal av 121 repræsentative herreder, og en derpaas bygget beregning for rikets samtlige herreder (med undtagelse av Finmarken) underrett. Resultatet af denne bearbeidelse findes indsat i tabel 4.

Nedenfor sammenstilles opgaverne for 1907 med de tilsvarende for 1890 og 1900.

Særskilt skyldsatte jordbruk og jordlodde.

Bruk med en skyld av:	1890.		1900.		1907.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
Indtil 0.20 mark	27 549	18.8	19 956	12.5	34 326	18.5
0.21— 0.50.....			16 872	10.6	22 533	12.2
0.51— 1.00.....	20 524	14.0	23 473	14.8	27 124	14.7
1.01— 3.00.....	50 956	34.9	52 743	33.1	56 164	30.3
3.01— 5.00.....	21 692	14.8	21 292	13.4	20 780	11.2
5.01— 10.00.....	16 954	11.6	16 428	10.3	16 304	8.8
10.01— 20.00.....	6 441	4.4	6 325	4.0	6 012	3.2
20.01— 30.00	2 023	1.4	1 346	0.8	1 244	0.7
30.01— 50.00			620	0.4	600	0.3
50.01—100.00	184	0.1	175	0.1	169	0.1
Over 100.00.....	32	-	25	-	19	-
Tilsammen	146 355	100.0	159 255	100.0	185 275	100.0

Som det vil sees er der en sterk stigning i antallet av smaa eiendomme og en tilbakegang i antallet av store. Eiendomme med en skyld av indtil 0.50 mark er fra 1890 til 1907 mere end fordoblet i antal; i de to følgende klasser

er der ogsaa stigning, omend i mindre grad. Klasserne for eiendomme med en skyld av over 3 mark er derimot samtlige gået tilbake i antal. Formindskelsen er dog ikke særlig fremtrædende, idet samtlige eiendomme over 3 mark i antal er gået tilbake kun vel et par tusen i perioden 1890—1907. Eiendomme med en skyld av under 3 mark er derimot i samme periode steget med et antal av 41 000.

Ogsaa her gjør der sig imidlertid gjeldende et lignende forhold, som allerede er paapekt med hensyn til eiendommenes fordeling efter arealet. Tar man nemlig hensyn til s k y l d v æ r d i e n s fordeling paa de forskjellige klasser, blir den paa de store eiendomme faldende absolute værdi neppe formindsket, idet eiendommene gjennem nydyrkning har gjenvundet hvad der ved salg er fraskilt.

Utstykningens art fremgaar iøvrig med tilstrækkelig tydelighet av de i tabellen anførte tal. Det er væsentlig ganske smaa parceller der er utskilt av de større bruk; en utskilning der viser sig som en sterk forøkelse af brukenes antal i klasserne for de mindste eiendomme, men øver en forholdvis ringe indflydelse i klasserne for de store bruk.

Utstykningens indflydelse paa klasserne for de større eiendomme kommer dog her tydelig frem i motsætning til hvad inddelingen efter arealet opviste, idet den motsat virkende faktor, nydyrkningen, her ikke griper ind i tallene, men vistnok har sin reelle betydning, naar der spørges om skyldmarkens værdi inden hver klasse.

Jordbrukenes utstykning, aarsak og virkninger, her og i enkelte andre land.

Den foran paapekte utstykning av jordeiendommene har sit sidestykke i andre lands agrarutvikling. Snartsagt overalt i de civiliserte land har der i nyere tid foregaat en betydelig utstykning av eiendommene.

Flere forskjellige aarsaker har været medbestemmende i denne henseende. Bevægelsen er blit fremmet derved, at hindringer for den frie jordbesiddelse i forskjellige land er fjernet i den uttrykkelige hensigt at fremme utstykningen, likesom andre ændringer i civilretten, særlig arveretten og indførelsen av en mere liberal utstykningslovgivning, har virket i samme retning. Den nævnte fjernelse av hindringerne for den frie jordbesiddelse var iøvrig i samklang med den i det 19de aarhundrede gjennemførte almindelige erhvervsfrihet. Endvidere er der i forskjellige land foregaat store salg av krongods og kirkegods, eiendommene er i stor utstrækning overgaat fra fæste til selveie, en overgang der gjerne er ledsaget av sønderdeling.

Disse bestræbelser fra statsmagternes side har baaret rike frugter, idet der inden befolkningens brede lag har været et stigende ønske og behov for at komme i selveiende besiddelse av jordludder. Særlig nævnes de arbeidende klassers tiltagende lyst til at bli grundeiere; et ønske som standen gjenem bedring i øko-

nomiske kaar har lettere for at realisere, likesom den ved en bedre oplysning har chancer for at utfylde denne stilling paa en mere tilfredsstillende maate end tidligere. Paa grund av disse omstændigheter vil derfor, særlig under en stigende befolknings tryk, utstykningen foregaa meget rask.

Ogsaa bedriftsmæssig set har der været omstændigheter der befordrer utstykningen, og gjør denne baade mere ønskelig og tilladelig. Som et almindelig økonомisk princip gjælder det jo, at med den stigende kultur blir det jordareal, der kan underholde en familje, mindre. Indførelsen av et mere intensivt bruk øker utbyttet av produkter. Særlig har man set, at den sterke utstykning er blit muliggjort og befordret i de distrikter, hvor befolkningen driver industriel beskjæftigelse, hvor forbruks- og avsætningsforholdene opfordrer til et i det smaa drevet intensivere bruk, som i nærheden av byerne.

I forandringer i bruksforholdene og de almindelige produktionsbetingelser har man saaledes et korrektiv mot kulturskadelig utstykning.

Imidlertid har man i forskjellige land ikke været blind for, at det store landbruk i teknisk henseende har visse fordele, fordele der gjennem inførelse av maskiner er blit end mere løneffektive.

Dog erkjendes det, at storbedriften ikke kan taale en saadan belastning som smaaabedriften bærer i sin betydelige grundkapital, likesom utstykningen følges av et glædelig opsving i bedriften og forbedring af eiendommene.

Og set fra national-økonomisk standpunkt kan en økning av storbedriften ikke betragtes som en glædelig utvikling. I lys av de politisk-økonomiske interesser viser sig nemlig ikke den fordeling av landeiendommene at være den bedste som bringer den absolut høieste nettoindtægt, men den der sikrer den talrikste befolkning et sikkert utkomme ved landbrukskulturen og derved bidrager til at forøke antallet av dygtige, uavhængige, bosiddende og hjemkære borgere.

Spørsmaalet om utstykningens gavnlighet har forøvrig mange sider, og der raader fleresteds megen uoverensstemmelse om hvorvidt utstykningen fremdeles skallettes fra statsmagternes side, eller om det ikke allerede er paa tide heller at sætte stængsler for en fortsat utvikling i samme retning.

Der kan nemlig ingen bestemt norm opstilles for, hvad der er den hensigtsmæssigste fordeling av jordbruken efter størrelsen. Bedriften er avhængig av en række faktorer, som grundens beliggenhet og beskaffenhet, produkternes avsætnings- og prisforhold, kulturart, belastning af grundkapital, tilgang paa driftskapital m. v. foruten brukeren og hans hjælpes personlige dygtighed. Nutildags kommer det væsentlig an paa driftssystemet og kulturarten, idet ved intensivt bruk en tiltagende formindskelse av brukene lettere indtræder og er mere tilladelig end ved ekstensivt bruk, der til gjengjeld forlanger den størst mulige flate.

Efter disse almindelige bemerkninger om utstykningen skal man meddele nogen opgaver over eiendomsfordelingen i enkelte land, der ved sin beliggenhet og naturlige beskaffenhet i første række indbyder til sammenligning.

En statistisk sammenligning av eiendomsfordelingen med andre land — saa betydningsfuld og interessant en saadan end vil være -- lar sig imidlertid van-

skelig istandbringe, idet de nødvendige materielle og formelle overensstemmelser i de herhenhørende opgaver for størstedelen mangler. Naar man allikevel her sammenligningsvis anfører enkelte saadanne opgaver, saa sker dette kun under visse forbehold, idet der gjøres opmerksom paa, at opgaverne ikke er direkte sammenlignbare. Trods dette tør man anta, at de bringer tilstrækkelige holdepunkter for en tilnærmelsesvis bedømmelse av de herhenhørende forhold.

Opgaven for Norge gjentages:

Eiendomme.	Efter hele indmarkens areal.		Efter areal dyrket jord.	
	Antal.	Procent.	Antal.	Procent.
Med indtil 20 maal	57 836	34.42	102 176	56.34
« 20— 50 maal	57 987	30.79	41 060	22.64
« 50— 200 «	57 386	30.47	32 991	18.19
« 200— 500 «	7 533	4.00	4 758	2.62
« 500—1 000 «	555	0.29	336	0.19
« over 1 000 «	59	0.03	35	0.02
Tilsammen	181 356	100.00	181 356	100.00

Opgaven omfatter kun de særskilt skyldsatte bruk og de rene havebruk er undtaget.

Sverige:

Eiendomme.	Antal.	Procent.
Med indtil 20 maal	86 786	24.9
« 20— 200 maal	228 815	64.8
« 200—1 000 «	33 097	9.4
« over 1 000 «	3 186	0.9
Tilsammen	351 884	100.0

Brukene er inddelt efter areal dyrket jord. Jordtorp og andre parceller er ikke medregnet.

D a n m a r k :

E i e n d o m m e .	Antal.	Procent.
Med indtil 5.5 maal	68 380	27.4
“ 5.5 — 50 maal	65 222	26.1
“ 50 — 150 “	46 615	18.6
“ 150 — 600 “	60 872	24.4
“ 600 — 2 400 “	8 072	3.2
“ over 2 400 “	822	0.3
Tilsammen	249 983	100.0

Inddelingen er skedd etter hele arealet.

F i n l a n d :

E i e n d o m m e .	Antal.	Procent.
Med under 5 maal	39 099	14.4
“ 5 — 20 maal	48 038	17.7
“ 20 — 250 “	154 893	57.1
“ 250 — 500 “	21 044	7.8
“ 500 — 2 000 “	7 666	2.8
“ over 2 000 “	414	0.2
Tilsammen	271 154	100.0

Inddelingen er skedd etter arealet av dyrket jord og naturlig eng.

T y s k l a n d :

E i e n d o m m e .	Antal.	Procent.
Med under 10 maal	2 731 055	47.6
“ 10 — 100 maal	2 306 529	40.2
“ 100 — 1 000 “	674 932	11.8
“ over 1 000 “	23 566	0.4
Tilsammen	5 736 082	100.0

Inddelingen er skedd etter arealet av aker og de riktydende enge.

Storbritannien:

E i e n d o m m e .	Antal.	Procent.
Med under 1 acre (4 maal).....	579 133	52.7
« 1— 5 acre (4— 20 maal)..	117 968	10.7
« 5— 50 « (20— 200 «)..	235 481	21.4
« 50—100 « (200— 400 «)..	66 625	6.1
« 100—500 « (400—2 000 «)..	94 813	8.6
« over 500 « (over 2 000 «)..	5 219	0.5
Tilsammen	1 099 239	100.0

I Frankrike har henimot 40 procent av brukene under 10 maal jord, i Østerrike 54 procent og i Belgien 66 procent; i det sidste land har hele 55 procent av brukene under 5 maal jord.

Som det vil forstaaes er brukene i vort land ret smaa i sammenligning med flere andre land. Den gjennemsnitlige størrelse av brukene utgjorde for Norge 58 maal, derav 40 maal dyrket jord, for Sverige 103 maal dyrket jord, Danmark 144 maal, Finland 105 maal, Storbritannien 118 maal, Tyskland 59 maal og Frankrike 61 maal.

Aarsaken til jordens sterke utstykning i vort land ligger delvis i at brukene her er forholdsvis godt forsynt med utmark der gjennem sin avkastning i væsentlig grad støtter brukene. Skogenes, havnegangenes og utslaatternes avkastning bidrager hver for sig paa forskjellig vis til at indmarksarealet her kan være mindre end i de fleste andre land.

Endvidere spiller bierhvervene en betydelig rolle. Ifølge den repræsentative optælling (tabel 5) hadde av 51 520 brukere kun de 30 244 jordbruket til hovednæring, altsaa kun 58.75 procent. Av disse er der, som senere skal omhandles, hele 55.4 procent, der har en eller anden, omend noksaa ubetydelig, bibeskjæftigelse (se nærmere herom under vedkommende avsnit nedenfor).

Disse omstændigheter bevirker, at utstykningen i vort land kan drives yderligere end i flere land, hvor jordbrukerne mere er henvist til at leve kun av sin dyrkede jords avkastning.

Fra landbruksstandpunkt set har der i de senere decennier ikke været nogen opfordring til at opdele jordbruken i flere saadanne.

Overgangen fra kornbruk til græsbruk der kjendetegner perioden 1865—1900 er i det hele en overgang til et mere ekstensiv bruk. Som foran er fremholdt er en ændring av jordbruket i ekstensiv retning saa langt fra egnet til at fremkalde en øket utstykning, at netop det motsatte er tilfældet.

Nogen sammenlægning af brukene har dog de nævnte agrariske forhold ikke bevirket. Sleifning af tungbelastede gaarder er særlig i en nedgangstid, som den, der gjorde sig gjeldende i ottiaarene og endel av nittiaarene, en altfor bekostelig affære til at det ekstensive bruk kan greie den sak.

Hvad utstykningen af jordbruken angaaer, saa er der i vort land visse omstændigheder som motvirker en saadan. Der kan da først nævnes aasædesretten, der sikkert nok har været virksom i denne retning.¹ Endvidere bebyggelsens art. De spredte gaarder med sine mange og forholdsvis kostbare bygninger, sit gjerne indknepne akerareal egner sig ikke til opstykning i flere gaarder. Ophygningen av en ny gaard er et saa bekostelig arbeide at det kun undtagelsesvis kan bli tale derom.

En anden sak er fraskilningen af smaa parceller.

I sydligere land har man da ogsaa set, at hvor systemet med spredte gaarder forefindes, synes farerne for en for vidt gaaende utstykning ikke at være saa store som ved landsbysystemet.

Nogen større utstykning af de egentlige jordbruk i flere saadanne kan vi saaledes ikke vente at paavise i omhandlede tidsrum.

Sætter vi grænsen nedad for de egentlige jordbruk — bruk der helt eller ialfald for den væsentligste del skaffer næring for brukeren og familie — til 20 maal indmark saa fandtes der av saadanne i 1865 i rikets bygder $\div$ Finnmarken 99 767 og i 1907 123 948. Det væsentligste av denne økning skyldes nok brukenes oprykning i klasse ved opdyrkning.

Dette fremgaar med tydelighed naar vi lægger matrikelskylden til grund for inddelingen. Sættes grænsen nedad for de egentlige jordbruk til 1 mark saa utgjorde antallet av disse i 1890 98 282, i 1900 98 954 og i 1907 101 292. Som man ser er stigningen ubetydelig.

Den tidligere paaviste betydelige utstykning arter sig altsaa som en utskilling av parceller, der er saa smaa, at de ligger under den nævnte økonomiske grænse; et forhold der tidligere er fremholdt.

Til bedømmelsen av, om denne sterke utstykning i smaabruk er en sund bevägelse, vil det være nødvendig at undersøke, hvilke sociale og økonomiske foretelser det er, som her har været virksomme.

De nye bruks ringe størrelse godtigjør at indehavernes hovederhverv ikke er jordbruk (for egen regning), men at bruket meget mere repræsenterer kun et ofte ganske ringe bierhverv. En undersøkelse av livsstillingen viser at brukerne overveiende tilhører næringer utenom jordbruket, som haandverk og industri, fiskeri, handel m. v.

Det er da disse næringers utvikling der har skapt det økede behov for smaa-

¹ Hermed kan sammenlignes forholdene i distriktet Emmenthal i Schweiz der har en fra de øvrige kantoner avvikende arveret der har nogen likhet med vor aasædesret. I denne kanton har eiendommene holdt sig mere vedlike, de middelstore bruk er dominerende, i modsætning til hvad tilfældet er i de øvrige distrikter.

bruk. Tidligere er paavist det nære sammenhæng mellem den sterke utstykning og veksten av næringerne utenom jordbruksdistrikter i de enkelte distrikter.

Det er da først og fremst den i vor tid paagaaende industrialisering som har øket behovet for parcelbruk; endvidere handelens og kommunikationernes utvikling. Det ligger i sakens natur, at denslags bruk for den langt overveiende del maatte bli selveierbruk.

Men ogsaa inden jordbruksarbeidernes klasse er der foregaat en bevægelse i retning av at vinde frem til en mere selvstændig stilling. Husmændenes antal er avtatt, mens antallet av smaa selveierbruk — ofte tidligere husmandspladser — hvis indehavere helt eller delvis driver jordbruksarbeide for andre, er tiltat.

Fra jordbruksstandpunkt set kan oprettelsen av nye smaabruk ikke ha virket uheldig. Fraset det gjerne fordelagtige salg av parceller, hvis ringe størrelse ikke i nævneværdig grad formindsker hovedbrukenes indmark, har disse bruks oprettelse virket heldig ved at skape et større lokalt marked for landbruksprodukter og ved i nogen grad at øke tilgangen paa leiehjælp.

For landets opdyrkning har utstykningen været av betydning, idet de smaa selveierbruk gjerne raskt opdyrkes og efterhaanden blir gjenstand for en mere intensiv kultur.

Socialøkonomisk set maa denne utstykning, hvis maal er at skaffe de flest mulige av landdistrikternes husholdninger egne hjem med litt jordvei, siges at være en glædelig foretakelse, idet den hjælper til at betrygge talrike familiers økonomi og fremme deres selvstændighet, hvorved bidrages til at forøke antallet av dygtige og uavhængige bosiddende borgere.

Dette utelukker dog ikke, at en vidtdrevnen utstykning i smaabruk knyttet til erhverv utenom jordbruksdistrikter, kan indebære visse farer, idet brukenes fremtid, deres eksistens saa at sige, avhænger af næringer, hvis konjunkturer er meget mere vekslende end jordbruksdistrikters.

Dette spørsmålet er dog neppe av den betydning, at det bør virke hemmende paa arbeidet for erhvervelse av egne hjem, et arbeide der støttes av det offentlige og i alle samfundets lag vinder udeltn sympati.

I det hele synes ikke spørsmålet om overdreven utstykning hertillands at gi anledning til ængstelse. Man tør meget mere stole paa, at naar det overlates til folkets sunde sans at bringe landeiendommenes størrelse i den rette samklang med kulturens og samfundets fremadskridende behov, saa vil dette i det væsentlige hitføre tilfredsstillende tilstande.

Det er en egen slags utstykning som i det foregaaende kun i forbigaaende er omtalt, nemlig den der gaar ut paa at fraskille bondegaardene visse av deres herligheter som skog, sætrer, jagt- og fiskeret m. m. Det er da særlig frasalg av skog som har været drevet i betydelig grad baade i ældre og i nyere tid.

Saavel fra landbruks- som socialøkonomisk standpunkt set maa denne ribbing av bondegaardene ansees høist uheldig. Der er foran utviklet, at man under hensyntagen til landets naturbeskaffenhet og virkningen av et utviklingsdygtig erhvervsliv ikke kan ønske at se fremmet en utvikling i retning av smaabrukenes indgaaen-

i storbedrifter. Dette frasalg av skog er netop en bevægelse i retning av storbedrifters dannelse, idet de løsrevne skoger før eller senere indgaar i store komplekser. Og fraskilningen er saa meget skadeligere, som den her ikke kan erstattes, hvad tilfældet gjerne er med dyrket jord. De skogløse bondegaarde gjenstaar da som lemlæstede bruk, hvis avbenyttelse vil lede til frembringelse af en forarmet bondestand.

Omfanget af denne utstykning — om man kan kalde den saa — fremgaar ikke af nærværende statistik. Den sterke økning af bruksnummernes antal, relativt sterkere end jordbrukenes, tyder paa, at der i den senere tid har foregaat ikke saa litet af denslags salg.

De jordbrukende personers livsstilling.

De herhenhørende opgaver, der findes indsat i tabel 5, er tilveiebragt paa følgende vis. For et antal af 125 repræsentative herreder (se fortegnelsen s. 105) er efter de ved tællingen i 1907 indkomne skemaer optalt livsstillinger for samtlige jordbrukere, likesaa er optalt livsstilling for alle brukere af særskilt skyldsatte jordbruk med over 50 maal dyrket jord (kl. 6---11) i samtlige rikets herreder. Resultatet af den sidste optælling findes indsat i tabel 5 B.

Paa grundlag af den repræsentative optælling er utført en beregning for rikets samtlige herreder. Ved beregningen er anvendt følgende fremgangsmaate:

Man har først ved hjælp af folketællingstabellerne for 1910 skaffet sig opgaver over det samlede antal personer fordelt efter livsstilling, saavel i rikets samtlige landdistrikter som i de 125 repræsentative herreder.

Av disse opgaver fremgaar, at forholdet mellem de repræsentative herreder og samtlige landdistrikter for de enkelte livsstillingers vedkommende varierer mellem 2.77 og 4.06, mens forholdstallet dog for det meste holder sig omkring 3.6. Man har dernæst for hver livsstilling multiplisert disse forholdstal med de for de 125 repræsentative herreder fundne tal.

Resultatet af denne beregning er forsaavidt angaaer kl. 1—5 av de særskilt skyldsatte og samtlige ikke særskilt skyldsatte bruk fremstillet i vedkommende rubrikker av tabel 5 A, efterat man først har bragt de ved beregningen direkte fundne tal for det samlede antal bruk i hver klasse i overensstemmelse med de i tabel 2 anførte antal bruk.

For de større bruks vedkommende er, som nævnt, foretaget en fuldstændig optælling for alle herreder i riket.

Efter tabel 5 A gjengives nedenfor brukernes fordeling efter livsstilling for samtlige bruk.

(Se tabellen side 42 og 43).

Blandt de jordbruksmedlemmer leverer den mest dominante stillingen landbruk med skogbruk som indtar den mest dominante plads. I antal utgjør de, der har landbruk og skogbruk som hoved- eller eneerehverv 65.25 prosent av samtlige bruk, 68.02 prosent av de særskilt skyldsatte. Heri er rigtignok indbefattet mange personer (husmænd og andre arbeidere) for hvem landbruk for egen regning (selvstændig erhverv) ikke er hovederhverv. Ser man hen til brukenes matrikelskyld, indtar landbruket en end mere dominante stilling, nemlig med 84.87 prosent av de særskilt skyldsatte bruks skyld.

I antal kommer dernæst håndverkere og industridrivende der repræsenterer hoved- eller eneerehverv for 11.07 prosent af samtlige jordbruksmedlemmer. Videre utgjør fiskerne 6.91 prosent, handlende, betjenter m. v. (11, 12, 14) 5.23 prosent, arbeidere utenfor landbruk, håndverk og industri 3.23 prosent, immaterielt arbeide 2.19 prosent, indtægt af kapital m. v. 2.13, sjømænd 1.29, andre og uopgitt 2.70 prosent.

Nedenfor sammenstilles opgaverne for 1907 med de tilsvarende for 1890 og 1900.

Livsstilling. ¹	Antal jordbruksmedlemmer.		
	1890.	1900.	1907.
1. Landbruk med skogbruk (nr. 1, 2, 3, 4, 5, 13, 15, 16)	170 960	164 153	160 936
2. Haandverk og industri (nr. 10, 17, 18).....	15 697	24 272	27 268
3. Fiskere (nr. 9)	16 529	18 988	17 052
4. Handlende m. v. samt betjenter (nr. 11, 12, 14).....	10 735	12 062	12 890
5. Arbeidere utenfor landbruk, håndverk og industri (nr. 20).....	4 968	5 385	7 956
6. Immaterielt arbeide (nr. 7, 8)	3 886	4 791	5 400
7. Sjømænd (nr. 19).....	3 102	2 999	3 172
8. Indtægt af føderaad, kapital, pension, legat (nr. 6, 21)	5 419	6 759	5 282
9. Andre og uopgitt (nr. 22, 23)	4 990	6 302	6 678
Tilsammen	236 286	245 711	246 634

¹ Angaaende de særskilte livsstillinger inden hver gruppe sammenlign de anførte nummere med omstaaende tabel.

Brukenes fordeling efter de

Nr.	Livsstilling.	De særskilt skyldsatte			
		Antal.	Procent.	Matrikelskyld.	
				Mark.	Procent.
1.	Gaardbrukere, selveiere.....	113 010	60.00	378 313	79.08
2.	Leilænderier, bygslere	2 132	1.13	4 548	0.95
3.	Forpagtere.....	2 899	1.54	12 710	2.66
4.	Andre selvstændige næringsdrivende ved landbonæring	373	0.20	586	0.12
5.	Husmænd med jord	286	0.15	343	0.07
6.	Fæderadsmand	515	0.27	563	0.12
7.	Embedsmænd	697	0.37	2 366	0.49
8.	Bestillingsmænd.....	4 075	2.16	7 676	1.60
9.	Fiskere.....	12 126	6.44	10 740	2.25
10.	Haandverkere.....	8 304	4.41	9 289	1.94
11.	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	4 449	2.36	6 512	1.36
12.	Andre selvstændig næringsdrivende	2 245	1.19	3 093	0.65
13.	Gaardsfuldmægtiger	76	0.04	105	0.02
14.	Andre betjenter.....	3 707	1.97	5 251	1.10
15 og 16.	Jordbruks-, skogs-, fløtnings- og lensearbeidere.....	9 840	4.96	9 407	1.97
17.	Bergarbeidere, fabrikarbeidere	5 771	3.07	4 506	0.94
18.	Haandverksarbeidere	3 887	2.06	3 774	0.79
19.	Sjømænd, matroser	2 092	1.11	2 088	0.44
20.	Andre arbeidere.....	5 325	2.83	4 201	0.88
21.	Kapitalister, formuende.....	2 060	1.09	5 458	1.14
22.	Andre	3 210	1.71	5 206	1.09
23.	Uopgit	1 777	0.94	1 631	0.34
	Tilsammen	188 356	100.00	478 366	100.00

jordbruksmed personers livsstilling.

bruks-	Samtlige bruk.						
	Gjennomsnittlig matrikelskyld pr. bruk		Benyttet av eierne.		Bortleiet.		Tilsammen.
Mark.	Antal.	Procent.	Antal.	Procent.	Antal.	Procent.	
3.35	114 033	46.24	-	-	114 033	46.24	
2.13	-	-	2 808	1.14	2 808	1.14	
4.38	-	-	4 047	1.64	4 047	1.64	
1.57	249	0.10	229	0.09	478	0.19	
1.20	-	-	23 687	9.60	23 687	9.60	
1.09	456	0.18	2 350	0.95	2 806	1.13	
3.39	431	0.17	318	0.13	749	0.30	
1.88	2 809	1.14	1 842	0.75	4 651	1.89	
0.89	12 589	5.10	4 463	1.81	17 052	6.91	
1.12	8 391	3.40	2 608	1.06	10 999	4.46	
1.46	4 295	1.74	906	0.37	5 201	2.11	
1.38	2 042	0.83	1 155	0.47	3 197	1.30	
1.38	76	0.03	59	0.02	135	0.05	
1.42	3 466	1.41	1 026	0.41	4 492	1.82	
1.01	9 212	3.74	6 536	2.65	15 748	6.39	
0.78	5 686	2.31	4 157	1.69	9 843	4.00	
0.97	4 011	1.63	2 415	0.98	6 426	2.61	
1.00	2 140	0.87	1 032	0.42	3 172	1.29	
0.79	5 350	2.17	2 606	1.06	7 956	3.23	
2.65	2 026	0.82	450	0.18	2 476	1.00	
1.62	3 094	1.25	844	0.34	3 938	1.59	
0.92	1 754	0.71	986	0.40	2 740	1.11	
2.54	182 110	73.84	64 524	26.16	246 634	100.00	

Den talrikste og viktigste klasse, de der har landbruk og skogbruk som hovederhverv, er i perioden 1891—1907 gåaet tilbake med ca. 10 000; av de herunder opførte livsstillinger har antallet av gaardbrukere samt jordbruks- og skogbruksarbeidere holdt sig omtrent uforandret, mens antallet av husmænd er avtatt med ca. 10 000. Hele nedgangen falder altsaa paa denne sidste klasse.

Personer for hvem haandverk og industri er hovederhverv er øket med omkring 11 500, derav 6 500 haandverkere og haandverksarbeidere og 5 000 fabrik- og bergarbeidere. Handlende og skibsredere er øket med ca. 1 400, forskjellige slags betjenter med ca. 1 600.

Arbeidere utenom de ovenfor nævnte er øket med ca. 3 000. Personer selsat med immaterielt arbeide er øket med ca. 1 500 og «andre» med ca. 1 000.

Sammenholder man landbruk og skogbruk paa den ene side med samtlige andre livsstillinger paa den anden side, fremkommer følgende tal:

Brukernes hovederhverv.	Samlet antal bruk.					
	1890		1900.		1907.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
Landbruk og skogbruk	170 960	72.35	164 153	66.81	160 936	65.25
Andre erhverv	63 316	26.79	79 312	32.28	82 958	33.64
Uopgit	2 010	0.86	2 246	0.91	2 740	1.11
Tilsammen	236 286	100.00	245 711	100.00	246 634	100.00

De jordbrukende personer med landbruk og skogbruk som hovederhverv er altsaa siden 1890 i antal gåaet ned med ca. 10 000, mens jordbrukende personer knyttet til de øvrige næringer er øket med ca. 20 000. En lignende utvikling fremträder med hensyn til eiendommenes matrikelskyld, hvad omstaaende sammenligning viser.

(Se tabellen næste side.)

Opgaverne er forøvrig ikke ganske likeartede, idet de for 1890 omfatter samtlige bruk (med en beregnet skyld for underbrukene og et tilsvarende fradrag for hovedbrukene), mens de to sidste opgaver ikke tar noget hensyn til de ikke særskilt skyldsatte bruk. Denne omstændighed antages dog ikke at bevirke nogen væsentlig forskjel mellem opgaverne.

Brukernes hovederhverv.	Eiendommenes matrikelskyld.					
	1890.		1900.		1907.	
	Mark.	Pct.	Mark.	Pct.	Mark.	Pct.
Landbruk og skogbruk	425 768	88.09	419 675	88.37	406 112	84.90
Andre erhverv	55 607	11.51	53 447	11.25	70 623	14.76
Uopgit	1 937	0.40	1 800	0.38	1 631	0.34
Tilsammen	483 312	100.00	474 922	100.00	478 366	100.00

Jordbrukere med landbruk og skogbruk som ene- eller hovederhverv brukte altsaa i 1890 eiendomme med en samlet skyld av 425 768 mark, utgjørende 88.09 procent av samtlige; i 1907 var deres skyldværdi gaat ned til 406 112 mark, utgjørende 84.90 procent av det hele.

Prosentvis er denne tilbakegang mindre end halvdelen saa stor som den der ovenfor er paavist for antallets vedkommende. Dette har sin grund i den tidligere omtalte kjendsgjerning at de nye tilkomne bruk, der hovedsagelig overto ges av personer knyttet til næringer utenom landbruket, er gjennemgaaende ganske smaa bruk.

Det vil ha sin interesse at betrakte, hvorledes opprettelsen av de mange nye særskilt skyldsatte bruk har virket paa fordelingen av livsstillingerne. Antallet av disse bruk er fra 1890 til 1907 øket med 39 500. Herav falder paa gaardbrukere 5 200, vaesentlig foraarsaket ved overflytning fra de ikke særskilt skyldsatte bruk; tildels rent regnskapsmaessig (se s. 4*), tildels ved virkelig skyldsætning av ældre eller ogsaa nye parceller. Haandverk og industri har erobret 11 300 bruk, jordbruks- og skogbruksarbeidere 6 400, andre arbeidere 3 800, fiskere 3 100, iøvrig og uopgit 12 700 bruk.

Det samlede antal gaardbrukere var ved de siden 1825 avholdte tællinger:

A a r.	Antal gaardbrukere, (selveiere, leilændinger og forpagtere).
1825.....	90 385
1835.....	103 192
1845.....	102 824
1855.....	113 204
1865	112 725
1875	113 938
1890.....	120 901
1900.....	119 369
1907.....	120 888

De tre sidste tal er jordbruksstællingernes opgaver, de øvrige folketællingernes.

Det maa ved disse opgaver erindres, at det i adskillige tilfælder og navnlig hvor jordbruk er forenet med fiskeri, kan være tvilsomt, hvorvidt vedkommendes næringsvei rettest bør ansees som jordbruk eller ikke, og spørsmålet er ogsaa blot løst paa en noget forskjellig maate ved de forskjellige folketællinger.

De enkelte livsstillingers relative fordeling paa de forskjellige størrelsesklasser av jordbruk falder noksaa ulike. De egentlige gaardbrukere forekommer i liten utstrækning i klassen for de mindste eiendomme, men tiltar klasse for klasse med eiendommenes tiltagende størrelse. Mens i klasse 1 gaardbrukerne kun utgjør 4.5 procent av de jordbrukende personer, stiger det i klasse 2 til 13.9, klasse 3 37.8, klasse 4 59.7, klasse 5 81.1, klasse 6 91.2, klasse 7 94.2 procent. I de følgende klasser er der nogen nedgang i det relative antal av gaardbrukere, idet dette for klasse 8 utgjør 93.07 procent, klasse 9 82.4, klasse 10 69.6 og klasse 11 45.7 procent. For de sidste klasser gjør endel større embedsgaarder sin indflydelse gjældende ved siden av at et ikke ringe antal andre store gaarder eies og brukes av personer, der ikke kan henregnes til gaardbrukernes klasse.

Av oversigten over livsstillingerne saavelsom av den foranstaende over brukenes antal m. v. fremgaar, at der i de sidste decennier er oprettet en hel del nye særskilt skyldsatte jordbruk, væsentlig av den slags man kan kalde parcelbruk, og at disse fortrinsvis er knyttet til næringer utenom jordbruket. Statistikken over de særskilt skyldsatte eiendommes (bruksnummernes) antal viser os videre at der i samme tid er skyldsat en masse parceller, væsentlig tomter, som, da de ikke landbruksmæssig utnyttes, ikke kommer med i opgaverne over jordbruk og jordlodder. At disse sidste i end høiere grad er knyttet til næringer utenom jordbruket er selvsagt.

Vi staar her overfor en sterk og indgripende bevægelse, en bevægelse av forholdsvis ny dato.

Gjennem det nittende aarhundrede er tilstrømningen til byerne -- ved siden av utvandringen — den vigtigste af de bevægelser i befolkningen som har betydning for landdistrikterne. Men i de to—tre sidste decennier af det nittende — og i end sterkere grad i det første decennium af det tyyende aarhundrede har der reist sig en ny bevægelse i landdistrikterne.

Denne kjendetegner sig særlig ved dannelsen af talrike centrer med tæt bebyggelse, knutepunkter for industri og handel.

Det er i første række den sterke utvikling af fabrikindustrien, delvis ogsaa av haandverket, som ligger til grund, men denne hænger igjen sammen med visse betydningsfulde ændringer i landbruksproduktionen.

Det gamle landbruk var bygget paa naturaløkonomi. Landmanden søgte — saavidt mulig — i enhver henseende at greie sig med hvad han selv producerte og forfærdiget; der var under dette system intet behov for, ingen plads i landdistrikterne for nogen utviklet industri og handel.

Naturaløkonomien har imidlertid i lange tider maattet saa smaat rykke tilbage for pengeøkonomien, og i de sidste decennier har denne utvikling skutt rivende

fart, takket være industriens, handelens og kommunikationernes utvikling paa den ene side og paa den anden side landmændenes stigende evne til at omforme sin produktion og økonomi efter den nye tids krav. Landmændene tok industrien i sin tjeneste til forfærdigelse av redskaper og maskiner, der ganske omformet hans bedrift. Der kunde efterhaanden sælges mere og mere av produkter; samtidig steg behovet tilsvarende for indkjøp av varer som industrien og handelen forsynte landbruket med. Kommunikationernes utvikling muliggjorde og fremmet dette salg og kjøp, paa samme tid som landmændenes stigende oplysning og de etablerte økonomiske sammenslutninger gav dem kraft til at bryte med gamle former og med held betræde de nye baner.

Under dette system er der i landdistrikterne plads og behov for adskillig industri, der dels producerer varer for landmandens forbruk, dels arbeider med forædling av landmandsprudkter, likesom adskillig storindustri, der hovedsagelig producerer med eksport for øie, i de senere aar er opstaat i landdistrikterne, hvor den stedbindes ved kraftkildernes, fossernes, beliggenhet. Der er endvidere behov for et stigende antal kjøbmandsforretninger. Selve kommunikationernes vedlikeholdelse og drift sysselsætter nu i landdistrikterne et stort personale, likesom kommunerne og staten sysselsætter et stadig stigende antal funktionærer.

Som en følge av disse omstændigheter økes i landdistrikterne stadig antallet av den befolkning, der er knyttet til næringer utenom jordbruket. En mængde av disse erhvervstrivende bor paa egne eiendomme, der dels har et mindre landbruksmæssig utnyttet areal — ofte bare have — dels kun bestaar av tomt med bolig. Oftest er den slags bruk og bebyggelse samlet i centrer med et eller flere industrielle etablissementer som kjerne, undertiden omkring en jernbanestation eller et andet trafikcentrum.

Man ser da derfor ogsaa at den bymæssig bebyggelse i landdistrikterne — landsbyerne — i de sidste decennier er øket raskt. Ifølge folketællingsopgaverne var der av husansamlinger i landdistrikterne:

A a r.	Antal.	Antal beboede hus.	Antal beboere.
1890	435	20 015	138 280
1900	480	23 305	172 548
1910	551	31 024	231 154

Den første opgave omfatter husansamlinger paa mindst 20 beboede hus, de sidste med mindst 20 beboede hus eller mindst 200 beboere. Økningen er større end disse tal viser, idet i perioden 1891—1910 flere betydelige husansamlinger er indlemmet i byerne.

Hermed kan sammenholdes, at assuransesummerne av de i den Almindelige Brandforsikringsindretning indtegnede bygninger i landdistrikternes kjøbstadsavdeling i 1890 utgjorde 37 mill. kroner. I 1910 121 mill. kroner.

Det er som anført kun en del av de her omhandlede bebyggede parceller der indgaar i saadanne husansamlinger, nemlig kun den egentlig bymæssige bebyggelse. En ikke ringe del av den forekommer mere spredt og dog allikevel ofte utgjørende centrer eller knutepunkter for et distrikts økonomiske liv og rørelse. Som eksempel herpaa kan nævnes Koppang i Stor-Elvedalen. Koppang der utgjør 1 gaardsnummer bestod i 1886 av 50 bruksnummere, i 1910 av ca. 200 bruksnummere, men bebyggelsen er ikke saa tæt at stedet opføres som husansamling.

Gaardbrukere med og uten bierhverv.

Av tallene i tabel 5 i forbindelse med foranstaende oversikt vil i store træk fremgaa hvilken rolle jordbruket spiller for de forskjellige grupper av livsstillinger.

Det vil dernæst være av interesse at undersøke i hvilken grad jordbruket opträder som eneerhverv eller kun som hovederhverv for den viktigste klasse av jordbrukere, nemlig de egentlige gaardbrukere.

I den hensigt at fremskaffe deslike opgaver blev der paa tællingsskemaet av 1907 opstillet det spørsmål, om landbruket er at regne for brukerens eneerhverv, hovederhverv eller for hans bierhverv. Besvarelserne herav er ikke saa fuldstændige som ønskelig kunde være; paa en mængde skemaer mangler ganske besvarelse, paa enkelte har den været feilagtig.

Det ligger endvidere i sakens natur, at opgaver som denne, hvis besvarelse maa bero paa et skjøn, ikke kan gjøre krav paa absolut paalidelighet. Man kan saaledes ikke forudsætte, at opfatningen av, hvad der kan henregnes til et bierhverv, og hvad ikke, overalt har været den samme; de forskjellige lokale forhold og avvikende individuelt skjøn maa ha bevirket, at opgaverne i nogen grad er blit uensartet.

Imidlertid maa det antages, at de, trods de nævnte mangler, i hovedsaken vil gi et korrekt billede av tilstandene, og da det gjelder et viktig og litet kjendt felt av landbruksstatistikken, har man fundet grund til at foreta en bearbeidelse.

Man har dog maattet indskrænke sig til en repræsentativ undersøkelse og har hertil valgt de samme herreder som er detaljundersøkt hvad livsstillinger angaaer.

(Se tabellerne side 50 og 51.)

Som av tabellen vil sees, er der i de 125 repræsentative herreder 11 438 gaardbrukere for hvem jordbruket er eneerhverv, og 14 202 for hvem der er

hovederhverv, foruten 4 614 for hvilke ingen opgaver foreligger. Der er intet som tyder paa, at disse sidste fortrinsvis skulde tilhøre den ene kategori, hvad erhvervet angaar; deres fordeling paa de forskjellige klasser og enkelte andre omstændigheter tyder paa, at eneerhverv og hovederhverv ogsaa blandt disse vil være repræsentert omtrent som for de opgivne. Man vil derfor se bort fra disse, og betragte de indkomne opgaver som gjældende samtlige, hvad den relative fordeling angaar.

Av de 25 640 gaardbrukere for hvilke opgaver foreligger er landbruket eneerhverv for 44.61 procent og hovederhverv for 55.39 procent; over halvdelen av gaardbrukerne hadde altsaa ved siden av landbruket et eller andet bierhverv.

I de forskjellige distrikter stiller forholdet sig i denne henseende meget forskjellig. Kun i 5 amter er gaardbrukere med landbruket som eneerhverv i flertal, nemlig Smaalenene med 68.0 procent av samtlige for hvilke opgaver foreligger, Nordre Bergenhus 67.9, Jarlsberg og Larvik 62.8, Kristians 56.0 og Stavanger amt med 51.4 procent.

Mindst forekommer landbruket som eneerhverv i de tre nordligste amter, nemlig Finmarken med 12.4 procent, Tromsø med 15.3 og Nordland med 18.0 procent av gaardbrukerne.

Denne fordeling av eneerhverv og hovederhverv falder ikke ganske sammen med, hvad man paa forhaand kunde tænke sig; særlig kunde man vente at landbruket optraadte mere som eneerhverv i de bedste jordbruksdistrikter, og overhodet mere, end det efter den repræsentative optælling viser sig at være tilfældet.

Til belysning av disse forhold er det ønskelig at sammenholde opgaverne for de enkelte herreder, med specielt sigte paa at fremskaffe grupper av ensartede distrikter.

Nedenfor er saaledes opstillet 3 grupper af herreder: 1. jordbruksherreder, hvor jordbruket i snevrere forstand (altsaa skogbruket ikke medregnet) er særlig fremtrædende, 2. skogherreder, hvor skogdriften er fremtrædende og 3. fiskeriherreder, hvor fiskeribedriften spiller en større rolle.

Herreder.	Antal gaardbrukere for hvem landbruket er:		Uopgit.
	Eneerhverv.	Hovederhverv.	
1. Jordbruksherreder.			
Skjeberg	215	36	33
Glemminge	41	22	8
Hobøl	127	52	37
Skedsmo	86	47	29
Furnes	130	89	48
Lyster	180	55	14
Førde	184	51	10
Sunnelven	123	49	7
Stjørdalen	90	54	27

(Forts. s. 52.)

Antallet av gaardbrukere (selveiere samt leilændinger og
som de har landbruk som ene-

Herreder.	Eneerhverv fordelt paa jordbruk av forskjellig storrelse. ²									
	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9, 10, 11.	Til- sam- men.
Smaalenene	-	3	6	26	148	317	351	181	16	1 048
Akershus	0	2	11	25	122	235	363	307	33	1 098
Hedemarken	-	16	36	119	307	285	196	141	16	1 116
Kristians	-	6	69	184	374	208	141	54	3	1 089
Buskerud	-	5	15	58	86	118	145	49	-	476
Jarlsberg og Larvik	-	2	5	18	125	290	187	39	1	667
Bratsberg.....	-	13	14	28	35	31	23	2	-	146
Nedenes	1	18	30	61	124	44	3	-	-	281
Lister og Mandal .	-	8	44	141	260	34	4	-	-	491
Stavanger.....	-	15	66	168	336	171	31	2	-	789
Søndre Bergenhus .	-	80	150	251	253	21	1	-	-	756
Nordre Bergenhus .	3	107	214	353	315	84	12	-	-	1 088
Romsdal	1	22	66	141	246	50	8	2	-	586
Søndre Trondhjem.	1	9	30	89	290	297	158	33	2	909
Nordre Trondhjem.	3	5	1	23	79	216	222	86	1	636
Nordland	1	19	27	48	69	57	11	-	-	232
Tromsø.....	1	11	8	26	45	16	1	-	-	108
Finmarken	10	5	2	2	3	-	-	-	-	22
Tilsammen	21	346	794	1 761	3 217	2 474	1 857	896	72	11 488

¹ Fortegnelse over disse er inndat s. 105.

² Kl. 1 o: eiendomme uten

forpagtere) i 125 repræsentative herreder¹ fordelt efter
erhverv eller som hovederhverv.

Hovederhverv fordelt paa samme maate. ²											Uopgit.	Til-sam-men.
Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9, 10, 11.	Til-sammen.	Kl. 1—11.		
0	8	26	51	159	133	82	33	1	493	164	1 705	
-	7	22	98	324	316	246	158	17	1 188	363	2 649	
0	94	191	390	598	260	114	49	5	1 701	391	3 208	
0	27	96	181	291	131	69	21	1	817	362	2 218	
-	16	46	105	163	129	60	21	4	544	153	1 173	
0	3	12	18	101	153	92	16	1	396	182	1 245	
-	10	23	36	74	107	44	2	-	296	149	591	
-	30	62	114	135	29	3	-	-	378	146	800	
-	18	70	308	379	29	1	-	-	800	291	1 582	
-	19	76	192	288	142	27	2	1	747	118	1 654	
1	299	357	359	265	39	-	-	-	1 320	215	2 291	
2	115	120	120	134	22	2	-	-	515	245	1 848	
-	44	282	405	370	47	5	3	-	1 156	326	2 018	
1	15	81	237	562	286	85	12	-	1 279	391	2 579	
-	2	9	121	289	208	126	16	-	771	255	1 662	
7	118	123	232	406	151	14	2	-	1 053	500	1 785	
22	125	105	112	157	67	7	2	-	597	322	1 027	
85	28	6	13	20	3	1	-	-	156	41	219	
118	973	1 707	3 092	4 715	2 252	978	337	30	14 202	4 614	30 254	

dyrket jord, kl. 2 med indtil 5 maal dyrket jord o.s.v. se forklaringer s. 14*.

Herreder.	Antal gaardbrukere for hvem landbruket er:		Uopgit.
	Eneerhverv.	Hovederhverv.	
2. Skogherreder.			
Rømskogen	0	31	7
Setskogen	0	47	3
Hurdalen	5	66	31
Grue	25	364	55
Trysil	22	250	77
Slemdal	7	65	37
Aamli	27	40	25
Selbu	53	244	42
Tydalen	14	52	4
Saltdalen	6	146	113
3. Fiskeriherreder.			
Austevold	6	143	26
Sund	3	126	21
Sulen	0	53	43
Bremsnes	19	130	78
Sørfreya	}	42	39
Nordfrøya			
Nære	4	108	41
Hadsel	21	183	117
Tromsøysund	11	137	161
Tanen	2	70	19

Som det viser sig forekommer der i jordbruks herrederne forholdsvis litet av bierhverv hos de egentlige gaardbrukere, noget der jo falder ganske naturlig. I disse bygder er det kun ca. 28 pct. av gaardbrukerne, der har bierhverv.

Ganske anderledes stiller forholdet sig for de to andre grupper.

I utvalget av skogherreder er det gjennemsnitlig 89.1 pct. av gaardbrukerne som har bierhverv; i et par av de opstillede bygder findes der ingen gaardbruker uten bierhverv. Det er skogsdrift som her er bierhvervet. Der kan herske tvil om, hvorvidt denne betragtningsmaate er rigtig; skogsdrift regnes jo gjerne med til landbruket, og er forsaaavidt intet bierhverv. Tællernes frem-

gangsmaate maa dog antages at være den rigtige, forsaavidt de har betegnet skogsdrift som en gaardbrukers bierhverv, naar vedkommende driver for andre, derimot ikke naar han ved siden av sit gaardsbruk kun driver sin egen eiende skog. Det er saaledes en særdeles utbredt skik, at gaardbrukerne om vinteren tar paa sig tømmerkjørsel for de større skogeiere, mens smaabrukere og plads-mænd driver tømmerhugst.

Skogsdriften skaffer saaledes en stor del av landets gaardbrukere bierhverv, hvorved antallet av eneerhvervende gaardbrukere synker.

I den tredje gruppe, fiskeriherrederne, er forekomsten av bierhverv endnu mere almindelig. Gjennemsnitlig for de anførte herreder har 93.7 pct. av gaardbrukerne bierhverv, som her først og fremst bestaar i fiskeri. Den sondring mellem disse to nærlinger, som man hvis hensyn alene kunde tages til jordbrukets bedre skjøtsel, mangesteds kunde finde ønskelig, synes saaledes ikke i synderlig grad gjennemført.

Hvad angaar bierhvervenes forholdsvisse hyppighet i de forskjellige størrelsesklasser av eiendomme, saa er det jo naturlig, at bierhverv oftere forekommer hos brukere av de mindste eiendomme og avtar med eiendommenes tiltagende størrelse.

Nedenfor indtages for rikets bygder beregning over det procentvise antal av gaardbrukere med og uten bierhverv i de forskjellige størrelsesklasser av eiendomme.

	Eneerhverv.	Hoved-erhverv.
Klasse 1	15.11	84.89
— 2	26.23	73.77
— 3	31.75	68.25
— 4	36.29	63.71
— 5	40.56	59.44
— 6	52.35	47.65
— 7	65.50	34.50
— 8	72.67	27.33
— 9—11.....	70.59	29.41
Samtlige klasser	44.61	55.39

Paa grundlag av de for de repræsentative herreder fundne tal kan følgende beregning opstilles for rikets bygder:

Samlet antal gaardbrukere	114 038
Herav med landbruket som eneerhverv.....	51 474
" " — " hovederhverv.....	62 559

Av ældre opgaver over samme gjenstand haves en der er indhentet i forbindelse med folketællingen i 1875. Denne utviser et fra ovenstaaende opgave meget avvikende resultat. Av gaardbrukere, leilændinger og forpagtere (mandspersoner over 15 aar) var der i 1875 i riket 79 199 uten bierhverv, 26 158 med bierhverv. Opgaverne kan imidlertid ikke uten videre sammenlignes. Ved tællingen 1875 var angaaende angivelsen av livsstilling opstillet den regel, at naar vedkommende person forenet flere beskjæftigelser, der kunde ansees som væsentlige, blev angjældende at opføre med dobbelt livsstilling, idet den vigtigste erhvervskeilde sattes først. Spørsmålets form ved tællingen 1907 bevirket, at der oftere anmerkedes bierhverv end i 1875 var tilfældet. Saaledes f. eks. ved skogsdriften. Om en gaardbruker som paatar sig litt tømmerkjørsel om vinteren kan det nok siges at landbruket (for egen regning) ikke er hans eneerhverv; men man vilde ikke finde paa at benævne ham som gaardbruker og tømmerkjører. Med andre ord, i opgaverne for 1907 er opført en mængde gaardbrukere med bierhverv, hvilke bierhverv dog ikke spiller den rolle at de anvendes som betegnelse av livsstilling.

Besiddelsesmaate.

Oplysninger om besiddelsesmaaten meddeles for en del i tabel 5 A og B, hvor de er kombinert med oplysninger om brukernes livsstilling og brukenes størrelse. Der skjelnes mellem selveierbruk paa den ene side og paa den anden side bruk der drives for regning av andre end eierne.

Ved siden herav er der foretaget en direkte optælling av alle særskilt skyldsatte bruk der drives for regning av andre end eierne, med specifikation av brukenes størrelse og skyld, eiendomsforhold m. v. Resultatet av denne bearbeidelse er inndat som tabel 6.

Før man gaar over til at omhandle disse opgaver skal man meddele nogen korte oplysninger om jordleievæsenets utbredelse her i landet i ældre tid.¹

Omkring aar 1600 antages tre femtedele av landets jordegods at ha været leilændingsgods, herav var en fjerdedel i adelens eie og resten utgjordes væsentligst av benificert gods eller ogsaa staten og kronen tilhørende. Adelens gods splittedes for størstedelen i det 17de aarhundrede og statens solgtes, uten at dog dette i den første tid befordret bondeselviet, idet salget for en stor del foregik i partier til godseiere «proprietærer», og av dem blev gjenstand for ny bortleie. Saaledes

¹ Jfr. Norges Off. Statistik C nr. 11 «Tabeller vedkommende de faste Eiendomme 1865—70», s. XIV.

dant proprietærgods sammen med det gjenværende offentlige og stiftsesgods antages endnu ved midten av det 18de aarhundrede at ha omfattet omkring halvparten av landets jord. I sidste halvdel av det 18de aarhundrede og i begyndelsen av det 19de maa derimot salg av de enkelte gaarder til brukerne være blit hyppigere.

Omkring aaret 1820 anslaes leilændingsgodset til at ha utgjort ca. en tredjedel av landets matrikelskyld. Senere har jordleievæsenet været i stadig tilbakegang, som av nedenstaaende sammenstilling vil sees.

Matrikelskylden av de bortleide jordbruk, deri ogsaa med regnet embedsgaarder:

Aar 1820.....	ca. 146 000 mark
« 1840.....	94 000 «
« 1850.....	73 000 «
« 1860.....	58 000 «
« 1870.....	52 000 «
« 1875.....	44 900 «
« 1890.....	41 900 «
« 1900.....	35 600 «
« 1907.....	32 700 «

Av de 100 000 skyldmark som fra 1820 til 1875 er gått over fra leie til selveie kan det antages, at noget under halvparten skriver sig fra salg av offentlig og offentlige stiftelsers gods og noget over halvparten fra avhændet privat jordegods; de første salg fandt især sted i aarene 1820—1850, de sidste væsentlig efter 1840 og fortrinsvis siden 1850.

Til yderligere belysning af den stedfundne utvikling tjener folketællingernes opgaver over det stadige synkende antal av leilænder og forpagtere, altsaa den klasse av leiere for hvem jordbruket er hoved- eller eneerhverv. Antallet av saadanne gik fra 1845—1875 ned fra 25 000 til 13 000, senere er det gått yderligere ned, til 11 700 i 1890 og 7 039 i 1900. For 1910 foreligger endnu ikke opgave.

Nedenfor indtages — efter tabel 5 A — opgaver for rikets bygder over brukene fordelt efter besiddelsesforhold.

	Særskilt skyldsatte jordbruk og jordlodder.		Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.	Samlet antal.
	Antal.	Matr.skyld.		
Mark.				
Av eierne selv benyttede bruk	176 612	445 673	5 498	182 110
Benyttede av andre end eierne	11 744	32 693	52 780	64 524
Tilsammen	188 356	478 366	58 278	246 634
Procentforhold.				
Av eierne selv benyttede bruk	93.76	93.17	9.43	73.84
Benyttede av andre end eierne	6.24	6.83	90.57	26.16
Tilsammen	100.00	100.00	100.00	100.00

Som det vil sees, forholder de særskilt skyldsatte og de ikke særskilt skyldsatte bruk sig motsat hvad besiddelsesmaate angaaer. Mens saaledes av de første over 93 pct. benyttedes av eierne, var av de sidste kun 9.4 pct. benyttet av eierne. Sammenfattes begge slags bruk utjevnes forholdet, saaledes at de bruk, der benyttes av eierne, utgjør 73.8 pct. mot 26.2 pct. bortleiede bruk.

I nedenstaaende tabel sammenstilles opgaverne over besiddelsesmaaten med de tilsvarende fra tidligere aar, forsaavidt de særskilt skyldsatte bruk angaaer.

Særskilt skyldsatte jordbruk og jordlødder.

Aar.	Benyttet av eierne.		Bortleiet		Tilsammen.	
	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal	Matrikel-skyld.
		Mark.		Mark.		
1890.....	184 488	441 456	14 366	41 856	148 854	483 312
1900.....	150 088	439 354	11 865	35 568	161 953	474 922
1907.....	176 612	445 673	11 744	32 693	188 356	478 866
Procentforhold.						
1890.....	90.35	91.34	9.65	8.66	100.00	100.00
1900.....	92.67	92.51	7.33	7.49	100.00	100.00
1907.....	93.76	93.17	6.24	6.83	100.00	100.00

I perioden 1891—1900 er saavel antal som skyld for de bortleiede bruk gaat ned, antallet med 2 501 bruk og skylden med 6 288 mark. En hel del ikke ubetydelige bruk maa saaledes i denne periode være overgaat til selveiendom, hvilket vinder bekræftelse i den betydelige formindskelse, som antallet af lejlænderinger og forpagtere i de samme aar utviser.

I perioden 1901—1907 er der en ganske ubetydelig nedgang i de bortleiede bruks antal og en noget større i deres skyld.

Ser man hen til de enkelte distrikter viser der sig langt mere indgripende ændringer i disse forhold end tallene for rikets bygder antyder.

Dette vil nærmere fremgaa av omstaaende sammenstilling for aarene 1875 og 1907. Naar det førstnævnte aar er valgt til sammenligning, har dette sin væsentligste grund deri, at opgaverne for dette aar, likesom for 1907, er fremkommet ved en fuldstændig optælling, noget der ikke foreligger for de mellemliggende aar.

Særskilt skyldsatte bruk drevet for regning av andre end eierne.

Bygderne amtsvis.	Absolute tal.				Relative tal.			
	Antal.		Matrikelskyld.		Antal.		Matrikel-skyld.	
	1875.	1907.	1875.	1907.	1875.	1907.	1875.	1907.
			Mark.	Mark.				
Smaalenene	297	746	2 711	3 407	3.8	7.4	7.8	9.2
Akershus.....	272	1 112	3 287	4 288	3.4	8.7	8.3	10.3
Hedemarken.....	310	952	2 051	2 784	3.1	7.1	4.6	6.1
Kristians.....	160	594	1 675	2 062	1.9	5.0	3.7	4.4
Buskerud.....	260	509	1 806	1 881	3.0	4.8	5.6	5.5
Jarlsberg og Larvik	593	478	2 801	1 274	7.6	4.7	11.5	5.0
Bratsberg	649	1 004	3 212	3 158	9.5	11.3	12.0	11.6
Nedenes.....	281	609	1 336	1 343	4.6	7.8	7.6	7.9
Lister og Mandal...	121	328	461	568	1.3	3.1	3.2	3.7
Stavanger	282	283	1 190	632	3.2	2.5	5.2	2.8
Søndre Bergenhus ..	1 497	872	3 401	2 007	12.6	5.6	12.2	7.2
Nordre Bergenhus ..	798	360	2 275	869	10.6	3.6	9.0	3.4
Romsdal	1 767	921	4 477	1 698	18.4	7.0	16.5	6.2
Søndre Trondhjem ..	408	368	2 371	1 377	5.3	3.5	8.4	4.7
Nordre Trondhjem ..	513	567	3 282	2 083	10.1	6.9	11.4	7.1
Nordland.....	2 853	1 447	6 520	2 757	38.2	11.6	37.9	16.1
Tromsø	970	348	1 459	354	21.6	4.7	22.3	5.5
Finmarken	113	246	103	201	4.6	8.0	5.4	6.9
Riket	12 139	11 744	44 418	32 693	8.8	6.2	9.2	6.8

Opgaverne omfatter ikke alene de egentlig bortleiede bruk men ogsaa bruk der er overlatt indehaverne av visse embeder og bestillinger.

Som det vil sees, er der i enkelte amter en sterk stigning i de bortleiede bruks antal, i andre en likesaa sterk nedgang. De bortleiede bruks skyld viser vel ogsaa for enkelte amter nogen stigning, men gjennemgaaende er der en betydelig nedgang.

Der er en sterk stigning i antal bortleiede bruk i amterne Smaalenene — Buskerud samt Bratsberg — Lister og Mandal; Stavanger amt opviser stilstand; dette distrikt danner saaledes en overgang til de efterfølgende amter, hvor der overalt er nedgang, naar undtages Finmarken, der indtar en særstilling ved

en betydelig opgang i antallet av bortleiede bruk, mens Jarlsberg og Larvik amt indtar en motsat særstilling blandt de østlandske amter.

I matrikelskylden av de bortleiede bruk er der en ikke ubetydelig stigning i amterne Smaalenene, Akershus, Hedemarkens, Kristians og Lister og Mandal amter; i Jarlsberg og Larvik samt i amterne fra Stavanger til og med Tromsø er der en sterk nedgang i skylden.

Det falder her først i øinene, at det er i de amter, hvor leilændingsvæsenet fra gammel tid har været mest utbredt, at nedgangen i de bortsatte bruks antal og skyld har været særlig stor i denne periode, mens det paa den anden side er amter, hvor bortleie av jord tidligere har spilt en forholdsvis ringe rolle, at antallet og skylden av de (til forpagtning) bortsatte bruk samtidig er øket.

Om aarsakerne til den nævnte betydningsfulde nedgang i jordleievæsenet faar man oplysning om i indstilling fra den ved kgl. res. av 2den august 1879 til revision av lovgivningen om leilændingsvæsenet nedsatte kommission.

Det ansaaes paa hin tid (begyndelsen av 1880-aarene) ikke lønsomt at bortleie almindelige jordbruksgaarder; flere større godseiere oplyser, at indtægten av fæstegods vanskelig kan holdes oppe i 3 pct. av brukenes salgsværdi, undertiden synker det ned til 1 pct. Andre oplyser, at indtægterne neppe utgjør mere end værdien av de skogprodukter, leilændingen oppebar. Man søkte derfor gjerne at faa bortsoltet særlig de skogløse eiendomme. Av de egentlige godsansamlinger befandt flere sig i oplosning, og man fandt det sandsynlig, at proprietærgodset i en nær fremtid vilde bli betydelig reducert. Denne karakteristik vedrører væsentlig Vestlandet og Nord-Norge.

Paa Østlandet og i Trøndelagen derimot viste der sig mindre tegn til en forestaaende splittelse av forefindende proprietærgods, hvilket antoges at hænge sammen med, at de godser, som der fandtes, væsentlig var skogeierdomme og verker. Dog fandtes ogsaa der tilbøielighet til at sælge bort de gaarder, der ikke trængtes til skogenes eller verkernes drift. Paa den anden side dannet der sig paa Østlandet og Oplandene nye ansamlinger av gods, onend i mindre maalestok, idet traelasthandlere la sig til skog med tilliggende jordegods.

Som det av nærværende oversikt vil fremgaa, er utviklingen i den efterfølgende tid gaat i samme retning som den fra begyndelsen av 1880-aarene omhandlede. Denne kan i korthet karakteriseres som en sterk nedgang i bortleie av egentlige jordbruksgaarder uten nævneværdig skog. For jordbruks i forbindelse med skog er der en bevægelse i begge retninger. Da leiemalet her kun gjælder jordbruks, mens spekulationens egentlige gjenstand, skogen, ikke bortleies, gir dette ofte anledning til at skog og indmark skiller, idet kjøperen kun beholder saa mange jordbruksgaarder, som han anser nødvendig for skogenes drift. Denne nødvendighed er vistnok blit mindre fremtrædende i nyere tid. Endnu i begyndelsen av 1880-aarene var det meget almindelig, at leierne under de store skoggodser hadde arbeidspligt med hensyn til avvirkning og fremdrift av skogprodukter; disse ydelser gaar efterhaanden over i pengeavgift. Imidlertid er det fremdeles ønskelig i forbindelse med store skogkomplekser at beholde endel jordbruks, særlig smaabruk,

av hensyn til skogens drift, og en ansamling av skogeiendomme vil derfor ogsaa gjerne vise sig som en forøkelse av leiernes antal.

Hovedmassen av de bortleiede bruk har fra gammel tid forekommet i Bergenshusamterne, Romsdals, Nordlands og Tromsø amter. For disse amter er antallet av bortleiede bruk 1875—1907 gaat ned fra 7 885 til 3 948 og deres skyld fra 18 132 til 7 685 mark, d. v. s. antal og skyld er formindsket til det halve og derunder. Der er altsaa her foregaat en sterk formindskelse av jordleievæsenet til fordel for selveiet, hvilket ogsaa er tilfældet i Jarlsberg og Larvik amt. Den samme utvikling kan paavises ogsaa i andre amter omend i mindre utpræget grad. Næsten overalt er der foregaat en nedgang i bortleie av de egentlige gaarder, de der er saavidt store, at der ikke tiltrænges bierhverv. Denne nedgang gjør sig sterkest gjældende i distrikter, hvor jordleie fra gammel tid har været meget utbredt.

I andre distrikter overskygges den tildels av en bevægelse i motsat retning, der i hovedsaken ikke gjælder de egentlige gaarder men de i nyere tid saa talrike smaa bruk. Naar saaledes i Bratsberg amt antallet av bortleiede bruk er øket fra 649 til 1 004, mens skylden er gaat ned fra 3 212 til 3 158 mark, saa har her klarlig begge de nævnte bevægelser gjort sig gjældende; der er tilkommert en hel del ganske smaa leiebruk, mens endel gaarder med forholdsvis stor skyld er overgaat til selveie. Saaledes er i Solum og Skaatø herreder tilkommert henholdsvis 150 og 50 bortleiede bruk i klasse 1 og 2, hvilke væsentlig bestaar af selveierhus paa fæstede tomter, mens antallet av bortleiede bruk samtidig i Slemdal er formindsket fra 151 til 57 og i Seljord fra 69 til 36. De utgaaede leiebruk i de to sidstnævnte herreder hadde en gjennemsnitlig skyld av 3.5 mark, mens de tilkomne leiebruk i de to førstnævnte herreder hadde en gjennemsnitlig skyld av 4 øre.

Det samme har været tilfældet i Stavanger amt, hvor antallet av bortleiede bruk er uforandret, mens skylden er sunket til det halve.

Mens der saaledes kan konstateres en stor og betydningsfuld nedgang i bortleie av de egentlige gaarder, noget der er en fortsættelse av en i længere tid foregaat utvikling, optræder der ogsaa en bevægelse i motsat retning, en bevægelse av forholdsvis nyere dato, som nedenfor nærmere skal omhandles.

Som nævnt gjælder økningen i de bortsatte bruks antal hovedsagelig smaa bruk, hvilket fremgaar ved at sammenligne synkningerne i antallet og i skyldbeløpet for perioden 1875—1907.

Antallet av bortleiede bruk er for rikets bygder gaat ned med 3.25 procent, men skylden med 26.4 procent, den gjennemsnitlige skyld av de bortleiede bruk er derved gaat ned fra 3.66 til 2.80 mark. For de amter, hvor stigningen i de bortsatte bruks antal er særlig stort, er gjennemsnitsskylden av disse sunket meget sterkere, f. eks. i Smaalenene fra 9.13 til 4.56 mark, Akershus fra 12.09 til 4.02 mark, Hedemarken fra 6.66 til 2.93 mark og Kristians fra 10.35 til 3.47 mark. Paa den anden side ei gjennemsnitsskylden av de bortleiede bruk kun gaat ubetydelig ned i amter, hvor der ikke har været nævneværdig tilgang av nye leie-

bruk, f. eks. i Nordre Bergenhus, hvor den gjennomsnitlige skyld av leiebruken er gått ned fra 2.85 til 2.41 mark, Nordland fra 2.29 til 1.90 mark, for Søndre Bergenhus er der endog nogen økning, nemlig fra 2.27 til 2.30 mark.

Da materialet for tidligere år ikke foreligger saa detaljert, at en sammenligning klassevis av de bortleide bruk lar sig utføre, skal man til belysning av utviklingen i perioden 1875—1907 meddele resultatet av anstillede detaljundersøkelser for enkelte herreder, hvor bevægelsen har været særlig sterk.

S m a a l e n e n e. Onsø herred hadde i 1875 3 bortleide bruk, i 1907 34, derav 27 i klasse 1 og 2, væsentlig forpagtet av bruksarbeidere.

I Id herred er leiebruken steget fra 11 til 57; brukene eides væsentlig av store skogeiere og forpagtedes av arbeidere. Leiebrukenes antal er også øket med endel almindelige gaardsbruk.

I Aremark og Ømark er leiebruken steget fra 1 til 91. Det overveiende antal av disse leiebruk eies av større skogeiere. Det er spekulat i skog som har beverket den sterke økning; flere betydelige gaarder er overgaat til forpagterbruk.

Ogsaa i andre av amtets herreder synes skogspekulation at ha virket i samme retning.

A k e r s h u s. Den sterkeste stigning falder paa Aker, hvor de bortleide bruk er steget fra 20 til 327, derav 173 i klasse 1 og 2, Bærum fra 20 til 102, Asker 9 til 59 og Eidsvold 12 til 74. For de tre første gjør Kristianias vekst sin indflydelse gjeldende, idet en stadig øket utflytning av byborgere finder sted med en tiltagende bymæssig bebyggelse; ofte selveierhus med en smule have- eller jordbruk paa leiet jord.

H e d e m a r k e n. I Stange er de bortsatte bruks antal øket fra 2 til 65, derav 28 almenningspladser, 13 bestillingsbruk, neppe mere end 9 almindelige gaardsbruk, resten arbeiderboliger o. l.

Ringsaker har en stigning fra 8 til 76, derav 27 for embeds- og bestillingsmænd, neppe mere end 3 bortleide gaardsbruk, resten arbeiderbruk o. a. smaabruk.

Grue hadde en stigning fra 3 til 48, derav kun et par gaarder, 11 embeds- og tjenestebruk, resten private smaabruk.

Trysil opviser en stigning fra 3 til 50, derav nogen faa gaarder, resten smaabruk for arbeidere og husmænd, mest under private skogeiere og offentlige skogeeidomme.

Ogsaa i dette amt synes skoginteresserne at ha beverket nogen økning, særlig i de smaa leiebruks antal.

Det samme kan siges om K r i s t i a n s og B u s k e r u d amter, hvor stigningen i leiebrukenes antal er særlig stort i Nordre Land (fra 1 til 37) og Aa-

dalen (fra 0 til 35). Som vanlig er ogsaa her økning av bestillingsbrukenes antal medvirkende.

J a r l s b e r g o g L a r v i k a m t. Stigningen i leiebrukenes antal falder næsten udelukkende paa bestillingsbruk og andre smaabruk. I Brunlanes og Hedrum er antal bortleiede bruk gåaet ned fra 362 til 94, hvilket væsentlig skyldes salg av eiendomme tilhørende det tidlige Larvik grevskap.

B r a t s b e r g a m t. I enkelte bygder er mange større bruk overgaat til selveie f. eks. i Slemdal og Gjerpen. Paa de fleste steder er tilkommet ikke faa smaa leiebruk, særlig mange i Solum og Skaato. Paa endel steder er ogsaa større selveierbruk overgaat til forpagtning, hvilket oftest synes at skyldes skoginteresser.

N e d e n e s a m t. I enkelte bygder er der nedgang, idet rester av gammelt leilændingsgods er gåaet over til selveie. Paa andre steder er der en sterk tilvekst av bortleiede smaabruk, der hovedsagelig tilhører klasse 1 og 2, herav henimot 100 i sjøfartsdistriktet Hisø.

I B e r g e n h u s a m t e r n e har der foregaat en sterk nedgang i leilændingsvæsenet i mange av herrederne. Paa den anden side forekommer der her ikke nævneværdig tilgang paa bortleiede smaabruk.

R o m s d a l s a m t kan ogsaa opvise en betydelig formindskelse av de bortleide gaardes antal, særlig fremtrædende i denne henseende er Søndmør, hvor de bortleiede bruks antal er gåaet ned fra 1 477 til 648. I de to øvrige fogderier var leilændingsvæsenet allerede i 1875 litet utbredt; i Romsdals fogderi er det blit endnu mindre, men har i Nordmør holdt sig omtrent uforandret, dog har her nogen ombytning av større leiebruk mot smaabruk fundet sted.

T r o n d h j e m s a m t e r n e. Der er i mange bygder en betydelig nedgang i leilændingsvæsenet. I Røros, Aalen, Holtaalen og Singsaas er en sidste rest av leilændingsvæsenet forsvundet (salg av jordegods tilhørende Røros Verk). Forøvrig kan der konstateres den vanlige tilgang paa smaa leiebruk.

N o r d l a n d s a m t. Der har i samtlige fogderier foregaat en sterk nedgang i leilændingsvæsenet; som vanlig er nedgangen størst hvad matrikelskylden angaaer, idet der er tilkommet endel nye, smaa leiebruk, mens antallet av gaarder der er overgaat til selveie er større, end nedgangen i antal viser. Særlig stor er nedgangen i herrederne Brønnøy, Vik, Velfjord, Tjøtta og Vefsna i Søndre Helgeland fogderi, Dønnes og Nesna samt Rødøy og Meløy i Nordre Helgeland, Skjerstad og Fauske i Salten fogderi.

T r o m s ø a m t . En sterke formindskelse i de bortleiede gaarders antal har fundet sted, idet antallet av leiebruk er gått ned til tredjeparten, og skylden til mindre end fjerdelparten av hvad tilfældet var i 1875. En væsentlig del av proprietærgodset er i denne periode overgaat til selveie, saaledes det Maursundske (Tromsøgodset), der i 1880 talte 232 bruk, mest i herrederne Malangen, Balsfjord, Tromsøysund og Hillesøy. Foruten i disse herreder er selveiet gått sterkt fremad i Lyngen og Sørkjosen samt Skjervøy og Nordreisa.

I F i n m a r k e n s a m t er antallet av leiebruk omrent fordoblet; antallet er dog fremdeles ikke betydelig, og omfatter næsten udelukkende bruk uten dyrket jord.

Som et resumé av foranstaende kan utledes om utviklingen i perioden 1876 — 1907 :

1. Der har næsten overalt hvor større eller mindre rester av det gamle leilændingsvæsen forefindes, foregaat en betydningsfuld overgang fra leie til selveie.

2. Der har særlig i de mere fremskredne distrikter, som i byernes nærhet, industricentrer samt de bedste jordbruks- og skogbruksdistrikter foregaat en sterk tilgang paa smaa leiebruk, der hovedsagelig skylder næringer utenom jordbruket sin tilblivelse. Disse bruk skiller sig ikke alene gjennem sin ringe størrelse ut fra de egentlige leilændings- og forpagtergaarder, men ogsaa særlig ofte derved, at leieren eier husene, der jo paa saadanne smaaeiendomme repræsenterer det væsentligste av værdien, saavelsom ved en leiekontrakt, der er avpasset efter dette forhold.

Det er i langt overveiende grad arbeidere og andre smaakaarsfolk der sitter paa disse bruk, der kan betragtes som en mellemstation paa deres vei mot det fulde selveie. Mange tidligere husmænd og andre brukere av uskyldsatte jordlodder befinner sig nu paa dette standpunkt, der jo maa siges at ligge nær det fulde selveie, og i det hele tilfredsstiller brukernes trang til selvstændighet.

At der saa ofte etableres leie av tomt og jordvei istedenfor kjøp kan skyldes den omstændighet, at hovedbellets eier er uvillig til at sælge; det kan ogsaa skyldes leieren, der av mangel paa kapital foretrækker leie. Leieforholdets natur fører det med sig, at skyldsætning er ønskelig om ikke nødvendig.

En anden klasse av smaabruk der i perioden er sterkt tiltat i antal er bestillingsmænds bruk, væsentlig lærerbruk.

3. I flere skogdistrikter konstateres en forøkelse av leiebruk der omfatter saavel større som mindre bruk og skyldes indkjøp av eiendomme for skogens skyld, mens jordbruket bortleies. Denne bevægelse vilde vistnok ha vist sig i sterkere grad, om ikke skogeierne i mange tilfælder har set sin fordel i at sælge indmark med huse istedenfor at bortforpagte.

Hvorledes de bortleiede bruk fordeler sig paa de forskjellige størrelsesklasser vil fremgaa av omstaende sammenstilling for rikets bygder:

Bortleide, særskilt skyldsatte jordbruk:

Størrelsesklasser.	Absolute tal.		Relative tal.			
	Antal.	Matrikel-skyld.	Pet. av de bort-leide bruk.		Pet. av samtlige bruk i hver kl.	
			Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.
Klasse 1. Bruk uten dyrket jord	1 070	372	9.11	1.14	9.46	8.05
— 2. — med inntil 5 maal d. j.	2 850	1 720	24.27	5.26	7.96	9.44
— 3. — « 5.1— 10 —«—	1 797	2 195	15.30	6.71	6.77	7.98
— 4. — « 10.1— 20 —«—	2 191	3 811	18.66	11.66	6.17	7.26
— 5. — « 20.1— 50 —«—	2 071	6 140	17.63	18.78	5.04	6.89
— 6. — « 50.1— 100 —«—	935	5 837	7.96	17.85	4.42	6.03
— 7. — « 100.1— 200 —«—	527	6 128	4.49	18.74	4.46	5.97
— 8. — « 200.1— 500 —«—	284	5 636	2.42	17.24	5.97	7.99
— 9. — « 500.1— 700 —«—	14	570	0.12	1.74	5.24	5.84
— 10. — « 700.1—1000 —«—	4	204	0.03	0.63	5.80	6.25
— 11. — « over 1000 —«—	1	80	0.01	0.25	-	2.38
Samtlige	11 744	32 693	100.00	100.00	6.24	6.83

Som det av næstsidste rubrik vil sees, er bortleie av eiendommene relativt hyppigere jo mindre eiendommene er; i klasse 6—8 er der igjen nogen stigning i procenten av bortleide bruk; en stigning der skyldes embedsgaardene, der i antal utgjør fjerdeparten av brukene i kl. 7 og tredjeparten i kl. 8.

Betrakter man dette forhold for de enkelte distrikter, saa viser der sig i det hele overensstemmelse. Den største leieprosent falder for Smaalenene i kl. 4 og for Akershus i kl. 3, for de øvrige amter i kl. 1 og 2, naar undtages at klasserne for de største bruk av og til gaar høiere, idet embedsgaarder spiller en betydelig rolle.

Tabel 6 B viser de bortleide bruks fordeling klassevis særskilt for de forskjellige slags eiere m. v. i aaret 1907. Det samlede antal for rikets hygder utgjør:

A. Bruk tilhørende stat eller kommuner:

1. Embedsgaarder	472
2. Bestillingsmænds bruk	1 343
3. Andre eiendomme	797

B. Bruk tilhørende private personer m. v.:	
4. Banker	38
5. Andre aktieselskaper.....	992
6. Private personer bosat i herredet	4 718
7. —— —— — utenfor herredet	3 127
8. Stiftelser, foreninger o. l. (halvoffentlig)	257

Tilsammen 11 744

Omtrent en fjerdepart av de bortleiede bruks antal er offentlig eller halvoffentlig eiendom, to tredjedele tilhører private, bosat i eller utenfor herredet, og vel en tolvtedel tilhører aktieselskaper og banker. Matrikelskylden — beregnet etter den gjennemsnitlige skyld i hver klasse av bortleide bruk fordeler sig omtrent paa samme vis.

Av e m b e d s g a a r d e r foreligger der opgaver for 472; som tabel 6 B viser fordeler disse sig ganske anderledes paa de forskjellige størrelseklasser end hovedmassen av de øvrige bortleide bruk, idet de fleste av dem forekommer i klasserne for de store eiendomme.

Nedenfor sammenstilles i denne henseende embedsgaarder og bestillingsbruk med tilføjet beregnet skyldbeløp for hver størrelseklasse.

Størrelsesklasser.	Embedsgaarder.		Bestillingsbruk.	
	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.
Kl. 1. Bruk uten dyrket jord	15	5	154	54
« 2. — med indtil 5 maal dyrket jord ...	17	10	405	243
« 3. — « 5.1— 10 maal dyrket jord	25	30	215	262
« 4. — « 10.1— 20 — —«—	28	49	315	548
« 5. — « 20.1— 50 — —«—	76	225	216	639
« 6. — « 50.1— 100 — —«—	100	624	31	194
« 7. — « 100.1— 200 — —«—	125	1 454	7	81
« 8. — « 200.1— 500 — —«—	85	1 687	-	-
« 9. — « 500.1— 700 — —«—	1	41	-	-
Tilsammen	472	4 125	1 843	2 021

Embedsgaardenes gjennemsnitlige matrikelskyld utgjør etter dette 8.74 mark, bestillingsbrukenes 1.51 mark. For de øvrige bruk utgjør den gjennemsnitlige skyld 2.67 mark.

Embedsgaardenes antal opgives i 1875 til 538, deres skyld til 4 659 daler eller ca. 10 000 mark. Mens saaledes antallet ikke viser nogen væsentlig formind-

skelse, er skylden gaat ned til under halvparten, hvilket hovedsagelig skyldes prestegaardenes reduktion (etter lov av 19de juni 1882).

Under bestillings bruk sammenfattes alle bruk der eies av det offentlige og er overlatt indehaverne av visse bestillinger som en del av deres lønning.

Nedenfor meddeles en specifikasjon av disse bruks fordeling amtsvis efter deres forskjellige art.

B e s t i l l i n g s b r u k o v e r l a t t t i l :

	Lærere.	Stationsmestere.	Andre jernbane-funktionærer.	Fyrvogtere.	Veivogtere.	Vagtmestere.	Økonomer.	Læger.	Andre.	Tilsammen.
Smaalenene	110	10	.	2	1	4	3	1	2	133
Akershus	134	7	8	1	-	1	4	-	3	158
Hedemarken	149	15	4	-	-	1	5	1	-	175
Kristians	116	6	5	-	-	2	1	-	2	132
Buskerud	82	6	1	1	-	-	-	1	4	95
Jarlsberg og Larvik.....	72	9	6	-	-	-	-	-	5	92
Bratsberg.....	30	-	-	1	-	-	-	-	3	34
Nedenes	32	1	2	2	-	-	-	-	2	39
Lister og Mandal	29	1	2	7	-	3	-	-	-	42
Stavanger	43	1	2	5	1	-	-	1	1	54
Søndre Bergenshus.....	57	2	1	5	1	-	-	-	2	68
Nordre Bergenshus.....	36	-	-	3	-	1	-	-	1	41
Romsdal.....	35	-	-	9	-	-	-	1	4	49
Søndre Trondhjem.....	48	3	1	4	-	-	-	1	5	62
Nordre Trondhjem	48	4	3	1	-	-	-	-	3	59
Nordland	45	-	-	10	-	1	-	-	3	59
Tromsø	28	-	-	1	-	-	-	-	1	30
Finmarken	19	-	-	-	-	-	-	-	3	22
Tilsammen	1 113	65	35	52	3	13	13	6	44	1 344

Antallet av bestillingsbruk er størst paa Østlandet og Oplandene, mindst paa Sørlandet og i Nord-Norge. Som foran paavist er disse bruk gjennemgaaende ret smaa, i mange tilfælder vil benævnelsen «bestillingsbolig» vistnok være det mest betegnende, idet boligen er det væsentlige, jordveien det rent underordnede.

Bestillingsbrukene er for en overveiende del oprettet i de senere aar, nogen tidligere talmæssig opgave over denne gjenstand haves ikke. Ved optællingen i 1875 er denslags bruk rimeligvis kommen med under de andre kategorier, forsaavidt de har været av den størrelse, at de er blit henregnet til almindelige jordbruk.

Mængden av disse bruk var dog ikke stor i 1875. Den talrikste klasse var da som senere lærerbrukene. Saaledes er klokergaarder meget ældre. Ved en i lov om almuskoler paa landet av 16de mai 1860, dens § 24, indtagen bestemmelse, om at mindst en av hver skolekommunes lærere skulde skaffes familiebolig med jordvei, hvorpaa kunde fødes mindst 2 kjør, blev der i aarene 1862—1865 anvendt betydelige midler til indkjøp af lærerjord, fra 1865 til 1870 er der nogen nedgang; senere igjen stigning. Av landets skolekommuner hadde i 1875 kun vel halvparten anskaffet bolig med jordvei av lovbefaalt størrelse til en eller flere av sine lærere.

Antallet av lærere med jordvei av lovbefaalt størrelse var i 1875 ifølge skolestatistikken 496, med mindre jordvei 394, tilsammen 890. Antallet var i 1890 steget til 1112, i 1900 til 1 203 og i 1905 1221, derav 756 med jordvei av lovbefaalt størrelse. Jordbrukstællingen bringer, som nævnt, opgaver for kun 1113. Naar antallet er blit mindre end det virkelige, saa hitrører dette dels fra, at jordveien av læreren har været bortforpagtet til andre, og derfor ikke opført som bestillingsbruk; eller læreren har hat eiendomsjord ved siden av, saa lærerjorden i opgaverne er slaat sammen med denne.

De andre eiendomme tilhørende stat og kommuner er av meget forskjellig art. Skogeiendommene spiller her en stor rolle. Naar saaledes antallet av deslike eiendomme er særlig stort i Hedemarken, har dette sin væsentligste grund i de mange bortleiede almenningspladser og i Nordlands amt bortleiede jordbruk i forbindelse med statens skogkomplekser.

Under «halvoffentlige» eiendomme spiller legaters og stiftelsers eiendomme den største rolle, f. eks. de Angellske Stiftelsers eiendomme i Trøndelagen og Nordland.

Fremtrædende nationaløkonomer har fremholdt, at et lands agrariske forhold ikke kan ansees sunde hvis ikke mindst halvdelen av alle familier i de egentlige landdistrikter eier jord. Man regner da ogsaa gjerne med husholdninger bestaaende av 1 person; vistnok har disse i almindelighet ikke behov for egen jord, men paa den anden side kan indvendes, at mange 1-mands husholdninger skulde dannet familie, om de hadde hat auledning til at skaffe sig et bruk.

Husholdningernes antal i forhold til bruk og besidelsesmaate stiller sig i 1907 saaledes for rikets bygder:

(Se tabellen næste side.)

Vel halvparten av samtlige husholdninger eier altsaa jordvei; utregnet kun for familiehusholdninger blir procenten av jordbrukende selveiere 57.71.

Husholdninger:	Beregnet efter samtlige husholdninger.		Beregnet efter kun husholdninger paa 2 eller flere personer.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
Med selveierbruk.....	182 110	50.2	182 110	57.7
« leiet bruk	64 524	17.8	64 524	20.4
Uten bruk	116 282	32.0	69 281	21.9
Tilsammen	362 916	100.0	315 915	100.0

Nu er det vistnok saa, at adskillige av disse husholdninger uten bruk eier litt jord nemlig tomt til bebyggelse og ofte noget tilliggende areal, uten at dette jordbruksmæssig utnyttes.

Heller ikke kan det antages, at ønsket om erholdelse av selveierbruk er tilstede hos paa langt nær alle disse husholdninger. Ofte finder man sig bedst tjent med at leie jord, foruten at en hel del av husholdningene foretrækker slet intet bruk at ha, ialfald ikke videre end en smule havebrukmæssig utnyttet jordvei.

Om leiemaalets art haves mindre fuldstændige oplysninger. Jordleie foregaar hertillands under to forskjellige grundformer.

1. **Bygsling**, der bestaar i at eiendommen fæstes paa leierens livstid, og at der ved overtagelsen erlægges en større sum, bygselsum, foruten den aarlige leie eller landskyld. Leierne, eller som de almindelig kaldes leilænderne, eier ofte endel av gaardens huse. Disse leieres økonomiske og sociale stilling nærmer sig mere selveiernes end tilfældet er med den efterfølgende klasse. Den almindelige opfatning herav kommer bl. a. frem i de ældre stemmeretsregler, idet bygselmanden var tillagt konstitutionel stemmeret, hvilket var negtet forpagteren.

2. **Forpagtning**, hvorved eiendommen leies paa kortere tid eller paa aaremaal og kun mot aarlig avgift.

For samtlige leiere med jordbruk som hovederhverv eller eneerhverv — altsaa de egentlige gaardbrukere — har man opgave over hvorledes antallet fordeles sig paa disse to forskjellige leieformer. For 1890, 1900 og 1907 stiller forholdet sig saaledes:

Aar.	Bygsel.	Forpagtning.
1890.....	6 412	5 821
1900.....	3 206	4 230
1907.....	2 808	4 047

Bygslingen avtar saaledes meget hurtigere end forpagtningen; noget der hænger sammen med at jordleievæsenet avtar særlig sterkt i de distrikter, hvor bygsling fra gammel tid har været den almindelige leieform.

Sporadisk forekommer arvefæste, der i saa tilfælde er opført under bygsel, endvidere lotbruk — leie mot i avgift at erlægge er bestemt del af avlingen — der er opført under forpagtning.

Selveiets relative utbredelse varierer ikke saa litet for de forskjellige sociale klasser inden den landbruksende befolkning. Forholdsvis mest utbredt er selveiet blandt de egentlige gaardbrukere av hvilke 94.33 pct. er selveiere. Mindst er selveiet blandt de jordbruksarbeidere, der driver eget jordbruk, blandt disse var nemlig 23.36 pct. selveiere; undtar man derimot husmændene, utgjør procenten av selveiere blandt de øvrige landbruks- og skogsarbeidere 58.50 pct. For de jordbruksembeds- og bestillingsmænd er selveiet litet fremtrædende, nemlig 60.0 pct., hvilket skyldes de mange embeds- og bestillingsbruk. Av lensmændene er imidlertid mange i besiddelse av eiendomsgaard. Av de jordbruksfiskere, sjømænd, håndverkere og arbeidere utenom jordbruk og skogdrift utgjorde selveierne henholdsvis 73.83, 67.47, 76.29, og 62.04 pct.

Undertiden besiddes et og samme bruk dels med selveie dels ved leie. Ved bearbeidelsen har man i saa tilfælde ikke delt bruket efter besiddelsesmaaten, men henregnet det samlede bruk til den besiddelsesform som gjælder den største del av jordveien eller skylden.

Vort land indtar en fremskutt plads hvad selveiets utbredelse angaaer. Mens saaledes her i landet 93.76 pct. av brukene (de særskilt skyldsatte bruk) benyttes av eierne, er det tilsvarende tal for Sverige 85.20, Danmark 84.76 og Finland 40.80 pct. Regnet efter brukenes areal er forholdet i Norge ca. 95 pct. selveie, i Danmark 87.5 og Finland 77.1 pct. For Sverige foreligger saavidt vites ikke saadan opgave.

Opgaver vedrørende husmandsvæsenet.

De herhenhørende opgaver findes indsat i tabel 7.

Sammenholdt med tidligere aar utgjorde antallet av husmænd:

1825.....	48 706
1835.....	55 213
1845.....	60 065 (iberegnet 2 016 rydningsmænd)

1855.....	67 396 (iberegnet 2 336 rydningsmænd)
1865.....	60 492 (— 196 —)
1875.....	52 826
1890.....	33 469
1900.....	30 191
1907.....	23 687

De seks første opgaver refererer sig til folketællingerne, opgaverne for 1890 og 1900¹ til de i forbindelse med folketællingerne avholdte jordbruksstællinger og for 1907 til den i nævnte aar avholdte særskilte jordbruksstælling; husmænd uten jord er ikke medregnet.

Som det vil sees, har husmændenes antal, der nådde sit høidepunkt omkring 1855 (jfr. imidlertid side 70, noten), i mere end et halvt aarhundrede været i stadig nedgang; særlig stor var nedgangen i perioden 1875—1890. Der har hersket tvil om, hvorvidt hele denne paafaldende sterke mindskning i virkeligheten har fundet sted, eller om den tildels skyldes en ændret klassifikation.² Spørsmålet er tidligere omhandlet i den off. statistik, i forbindelse med oversigt over resultaterne av Folketællingen 1890 (se Norges Off. Stat. række III, nr. 284, s. 61).

I nævnte verk er paavist, at der, hvad de jordløse husmænd angaaer, kan være nogen forskjellig klassifikation, men dette er af underordnet betydning, og der paavisers, at det er andre av tællingerne uavhængige statistiske oplysninger der bekræfter, at antallet av husmænd i virkeligheten er blit ganske væsentlig formindsket.

Imidlertid maa det ikke forstaaes som om pladsenes antal i nævnte periode skulde være blit formindsket i den grad som tallene for husmænd antyder. Der har i denne periode, saavelsom senere, i bygderne skedd ændringer i den herhørende klasses kaar, der bevirker, at flere og flere av dem med fuld ret opføres under andre benævnelser. Deres forhold til gaardbrukerne løsnes, arbeidsplichten avløses av en pengeavgift; de går over i de løse arbeideres klasse, med bibehold av sine pladser.

Man kan derfor vente at gjenfinde differansen i husmændenes antal som en forøkelse i andre klasser, særlig i gruppen «dag arbeidere m. v.». Det viser sig da ogsaa at være tilfældet. Mens husmændenes antal i 1875—1890 avtok med henimot 20 000, tiltok antallet av dag arbeidere m. v. med over 17 000; de allerfleste av disse sidste var jordbrukende, og har vistnok ved tidligere tællinger til dels været opført som husmænd.

Den ved de forskjellige tællinger gjældende klassifikationsmaate har selvsagt gjennem den forholdsvis lange periode — fra 1835 — undergaat ændringer, og disse ændringer er av den beskaffenhet, at deres gjennemførelse maa ha bevirket en utskilning fra den oprindelig store og uensartede stand — husmændene. Ved de ældste tællinger opførtes personerne efter «stand og næringsvei»; i 1865 ændre-

¹ For disse aar gav folketællingerne av de i statistikken vedkommende de faste eien domme (III, 244 og IV, 102) angivne grunde et væsentlig lavere resultat.

² Se herom J. Smitt: Om arbeiderforholdene i landbruket, side 36.

des dette til «livsstilling (næringsvei)», i 1890 til «erhvervsgren (hovederhverv, bierhverv)». Den sterkere pointering av erhvervet som fordelingsgrundlag i forbindelse med en meget utførligere specifikation av erhverv tør ha øvet adskillig indflydelse i denne henseende, idet der efterhaanden er utsikt flere og flere personer der har sit hovederhverv utenom pladsen og hovedbruket.¹

I ældre tider var man tilbøelig til i rubrikken for husmænd at opføre samtlige brukere av ikke skyldsat jord, naar ikke vedkommende persons »stand» forbed det. Nu er man kommen derhen, at husmandsbruken omfatter kun et mindretal (42 procent) av samtlige underbruk.

Denne den officielle statistiks sterkere pointering av erhvervet som delingsgrundlag er ikke nogen tilfældighed, den er begrundet i den økonomiske og sociale utvikling, i en stadig videregaaende arbeidets deling, en specialisering av erhverv som var ukjendt i ældre tid og i en nivelleren av standsgrænser.

Nu findes altsaa en mængde brukere av ikke særskilt skyldsatte pladser — efter ældre synsmaate husmandspladser — hvis indehavere har sit hovederhverv utenom pladsen og hovedbruket. og derfor ikke blir at henføre til husmændene, selv om de skulde ha paatatt sig i nogen grad at svare den for husmændene karakteristiske arbeidspligt.

Forørig har begrepet husmand baade i ældre og nyere tid været noksaa ubestemt. Man har tildels villet indskrænke det til at omfatte kun arbeidspligtige leiere av plads. Denne opfatning kommer bl. a. tilsyne i indstilling fra den under 3dje august 1850 til undersøkelse av husmandslovgivningen nedsatte kommission, der i sit lovutkast, § 1, anfører, at ved husmandskontrakter forstaaes saadanne kontrakter hvorved nogen for en tid av mindst etaar leier plads mot arbeidspligt. Denne anskuelse vandt imidlertid ikke bifald. Vedkommende departement anfører i sit foredrag, at det maatte ansees urigtig paa denne maate at begrænse begrepet om husmænd, og fremholder, hvorledes den nye lov i saa tilfælde hovedsagelig vilde komme til at virke for Østlandet, men mindre for Vestlandet, hvor pengeavgift er almindelig.

Den tidligere lovgivning om husmandsvæsenet opstilte da heller ikke som noget nødvendig i begrepet husmand, at der skulde paahvile ham arbeidspligt til grundeieren. Resultatet blev at definitionen i dens helhet utgik av loven (lov av 24. septbr. 1851), idet denne som den tidligere lovgivning om husmænd forudsætter

---

¹ I sin avhandling om husmandsklassens betydning (Norsk Retstidende 1880) fremholder saaledes sekretær J. N. Mohn, at personernes gruppering efter livsstilling er utført med større nøiagtighed for 1875 end for 1865, en uoverensstemmelse som han dog ikke anser syndeligt stor, hvad husmandsklassen angaaer. Det kan ogsaa pekes paa, at tællingen i 1865, der er den første tælling hvor der gjennemførtes en nøiagtigere specifikation av livsstillinger, opviser den første nedgang i husmændenes antal. I Norges Off. Statistik C. nr. 1, s. X og XI anføres, at den regnskapsmæssige nedgang i husmændenes antal fra 1855 til 1865 hovedsagelig maa forklares af en forandret klassefikationsmaate, navnlig den omstændighed, at skemaet for 1855 ingen rubrik hadde for verks- og fabrikarbejdere.

begrepet, og derfor ikke indlater sig paa nogen legal definition. Det samme princip har man befolgt ved indsamlingen av opgaver for den off. statistik.

Arbeidspligten maa dog ansees som det saavel socialt som økonomisk vigtigste forhold ved husmandsvæsenet, særlig set fra landbrukets standpunkt — husmands-væsenet som arbeidssystem i landbruket. Det vil derfor være af betydning at kunne konstatere arbeidspligtenes utbredelse. Ved tællingen i 1907 har man for første gang indhentet saadanne oplysninger, hvilke nærmere skal omhandles nedenfor.

Antallet av husmænd utgjorde ifølge tabel 7 i rikets bygder 23 401, hvortil kommer et antal av 286 husmænd paa særskilt skyldsatte pladser, tilsammen 23 687.

H u s m a n d s v æ s e n e t s a b s o l u t e o g r e l a t i v e u t b r e d e l e s e 1 8 7 5 o g 1 9 0 7 v i l f r e m g a a a v n e d e n s t a a e n d e s a m m e n s t i l l i n g .

Bygderne amtsvis.	1875.			1907.		
	Antal husmænd.		Antal husmænd.		Pr. 100 særskilt skyldsatte jordbruk.	Antal hus- mands- bruk i procent av samtlige under- bruk.
	Ialt.	Pr. 100 særskilt skyldsatte jordbruk.	Ialt.	Herav paa særskilt skyldsatte pladser.		
Smaalenene	2 189	28	643	13	6	17
Akershus	3 550	44	1 397	24	11	37
Hedemarken	5 396	54	2 860	50	21	45
Kristians	6 921	83	3 047	31	26	56
Buskerud	2 285	27	739	5	7	25
Jarlsberg og Larvik	540	7	119	4	1	7
Bratsberg	2 603	38	889	14	10	28
Nedenes	1 171	19	313	2	4	19
Lister og Mandal	594	6	80	3	1	12
Stavanger	2 379	27	967	19	8	43
Søndre Bergenhus	3 488	29	1 312	12	8	36
Nordre Bergenhus	4 026	54	1 771	20	18	50
Romsdal	4 251	44	1 840	38	14	54
Søndre Trondhjem	4 387	57	2 035	31	19	50
Nordre Trondhjem	4 809	94	2 206	5	27	58
Nordland	3 374	45	2 954	13	24	46
Tromsø	815	18	504	2	7	31
Finmarken	41	2	11	-	-	2
Rikets bygder	52 769	38	23 687	286	13	40

Det absolute antal husmænd er størst i Kristians, Nordlands og Hedemarkens amter med henholdsvis 3047, 2954 og 2860.

Ogsaa husmandsvæsenets utbredelse i forhold til de særskilt skyldsatte jordbruks antal falder høist ulike i de forskjellige distrikter. Øverst kommer Nordre Trondhjems, Kristians og Nordlands amter med omkring 1 husmand for hvert 4de selvstændige jordbruk. Blandt fogderierne staar Nordre Gudbrandsdalen og Inderøen høist hver med 42 husmænd pr. 100 skyldsatte bruk. I Hedemarkens amt kommer Vinger og Odalen høist med 38; endvidere har Sogn 26 og Nordre Helgeland 36 husmænd pr. 100 bruk.

Det er i det hele meget forskjelligartede distrikter som i denne henseende kommer hinanden nærmest, hvorav vil forstaaes, at det ikke er de samme faktorer, der i de forskjellige distrikter har medvirket til at husmandsantallet er blit relativt høit.

Paa Østlandet og Oplandene synes det som en forbindelse av jordbruk og skogdrift spiller en rolle, idet husmandsantallet gjerne er stort i herreder hvor der er god tilgang paa skog ved siden av et ikke ubetydelig jordbruk. Endvidere synes det at være i de mere avsidesliggende distrikter at husmandsvæsenet holder sig bedst vedlike. Noget lignende viser sig i Trøndelagens bedste jordbruksdistrikter.

Paa Vestlandet og i Nord-Norge derimot er forholdene anderledes. Skogbruket spiller jo her en ganske underordnet rolle, mens fiskeri optræder som en betydelig næringsvei. Husmandsvæsenets relative optræden synes her i kyst- og fjorddistrikterne nærmest at avhænge af en vis forbindelse mellem fiskeri og jordbruk; flere av de fornemste fiskeridistrikter utmerker sig ved et stort antal husmænd.

Den her paapekte forskjel mellem Østlandet og Oplandene paa den ene side og Vestlandet og Nord-Norge paa den anden side grunder sig egentlig paa en helt forskjellig ordning av husmandsvæsenet.

Den østlandske og oplandske ordning, der forøvrig ogsaa tildels forekommer i de bedre jordbruksdistrikter i Trondhjemsamterne, er basert paa husmandsvæsenets indordning som arbeidssystem i landbruket. Pladsene anlægges og bebygges av husbonden, og hensigten med husmænds antagelse har været at skaffe en tilstrækkelig stor stok av faste arbeidere til gaardsdriften. Husmandsvæsenet i disse distrikter karakteriseres derfor ved den utstrakte arbeidspligt som husmændene har at svare, nemlig oftest fuld arbeidspligt, kun med den begrænsning som loven fastsætter. Under dette system har gjerne husmanden jevnt arbeide paa hovedgaarden aaret rundt, og hans økonomi er paa det næeste knyttet til husbondens. Kontrakten lyder saagodtsom altid paa aaremaal, hvilket dog ikke forhindrer, at husmænd blir sittende paa samme plads i aarrækker.

Disse slags husmænd, arbeidshusmænd, kan i mange henseender sidestilles med tjenere, fra hvilken klasse de hovedsagelig skiller sig ved maaten de oppebærer sin løn paa.

Ganske anderledes med det vestlandske husmandssystem der fra gammel tid

har været almindelig i amterne Bratsberg og vestover til og med Romsdal samt i Nordland og har i nyere tid vundet indgang i de Trondhjemske amter.

Den vestlandske husmand fæster gjerne pladsen paa livstid; ved tiltrædelsen betales ofte en avgift — bygselsum; meget almindelig eier og vedlikeholder han selv husene. Husmanden mottar her gjerne intet andet end retten til bruk av pladsen, og betaler som vederlag herfor en avgift, der svarer dels i penger dels i arbeide. Arbeidsplyten indskräcker sig da til et vist antal dage i onnetider eller en bestemt arbeidsmængde. Nogen arbeidsplygt utenom disse ubetydelige kontraktmæssige ydelser har husmanden ikke. Hans økonomi vil her paavirkes i sterkere grad av, hvorvidt han kan erholde stadig og lønnende arbeide utenom hovedbruket. Heri ligger forklaringen paa, at det vestlandske husmandsvæsen synes i nogen grad at avhænge af fiskeribedriften.

Det østlandske husmandssystem derimot er først og fremst avhængig af et betydelig jordbruk, hvor der ved de forholdsvis store bruk trænges en større fast arbeidsstok aaret rundt. Ved siden herav forefindes i skogdistrikterne endel husmænd der nærmest er knyttet til skogdriften, men hvis vilkaar forøvrig nærmer sig de vestlandske husmænds.

Formindskelsen i antallet av husmænd utgjorde i perioden 1875—1907 i alt 29 082 eller 55.1 pct. av antallet i 1875. Ser man hen til de enkelte amter, saa viser det sig, at nedgangen har været størst i Lister og Mandal, hvor den utgjør 86.5 pct., dernæst i Jarlsberg og Larvik 78, i Nedenes 73.3 og Smaalenene 70.7 pct. I Akershus, Buskerud, Bratsberg og Søndre Bergenhus amter har formindskelsen været mellem 60 og 70 pct.; i Kristians, Stavanger, Nordre Bergenhus, Romsdal, Søndre Trondhjems og Nordre Trondhjems amt mellem 50 og 60 pct. Mindst var nedgangen i Nordlands amt med 12.4 pct., Tromsø amt 38.2 pct. og Hedemarkens amt med 47.0 pct.

De almene aarsaker til husmandsvæsenets tilbakegang maa antages hovedsagelig at være de samme som har virket til landsbygdernes avfolkning overhodet. Landets voksende industrialisering medførte øket tilgang paa arbeide og stigende arbeidslønninger utenom jordbruket. Herav fulgte en dragning mot byerne og industrien, og en øket utvandring til oversøiske land indtraadte som en følge av den almindelige misfornøielse med de kaar landbruket kunde byde sine arbeidere. Særskilt husmændenes arbeidsløn hadde vanskelig for at følge med i den almindelige prisstigning, idet arbeidsydelser mot naturalgodtgjørelse selvsagt er konservativere i sine fluktuationer end pengegodtgjørelse.

Dette er imidlertid kun den ene hovedgruppe av de faktorer som har været virksomme ved landbygdernes avfolkning; den anden er at seke inden jordbruksnæringens egne forhold. Under den almindelige stigen i arbeidspriserne der indtraadte paa en tid da landbruksprodukternes pris, særlig kornets, laa nede, blev en omlægning av bedriften nødvendig. Denne kan i korthet karakteriseres som en overgang til græsbruk, en større anvendelse av maskiner og i det hele en gjennemført økonomisering med arbeidskraft.

Foran er omtalt hvorledes ændringer i den statistiske klassifikation kan ha bevirket nedgang i det regnskapsmæssige antal husmænd.

Dette gjælder dog ikke de egentlige arbeidshusmænd, de der har fuld arbeidspligt; disse maa under alle omstændigheter baade i ældre og nyere tid være opført som husmænd. Anderledes er det med dem, der har en meget indskrænket eller slet ingen arbeidspligt; det er netop disse der ved en mere utførlig specialisering af livserhverv og en sterkere pointering af erhvervet som klassifikationsgrundlag overføres fra husmænd til andre klasser. Som nævnt har arbeidshusmænd fra gammel tid væsentlig forekommet i de bedre jordbruksdistrikter. Naar nu husmændenes antal ogsaa i disse distrikter er gaat sterkt ned, saa er dette en foretelse av ganske anderledes vital betydning for jordbruket end en mindskning av de ikke arbeidspligtige husmænds antal.

Det første betyr en indskrænkning i landbrukets faste arbeidsstok, dels gennem bortflytning og nedlæggelse af pladsene, dels med bibehold av pladsene men indehavernes overgang til løse arbeidere.

Selv i de bedste jordbruksdistrikter har der dog ogsaa efter de ældre opgaver, ved siden av husmænd med fuld arbeidspligt, forekommet mange med liten eller ingen arbeidspligt, saaledes at mindskningen af arbeidshusmænd ikke har været paa langt nær saa stor, som husmandsklassens samlede tilbakegang i disse distrikter.

I distrikter hvor husmænd med fuld arbeidspligt kun i ringe grad har forekommet, er den paaviste mindskning i husmændenes antal set fra jordbrukets standpunkt, af mindre indgripende betydning.

Som tidligere nævnt blev der ved Jordbrukstællingen i 1907 indhentet opgaver over antallet av pladser, der i nævnte aar var besat med arbeidspligtige husmænd. (Jfr. tabel 7, rubrik 1—12.)

Sammenholder man disse opgaver med antallet av husmænd — optalt efter den for brukerne angivne betegnelse av livsstilling — viser det sig, at antallet av arbeidspligtige husmænd og det samlede antal husmænd er omtrent like stort. Der var i rikets bygder 24 673 pladser der i aaret 1907 var besat med arbeidspligtige husmænd; efter optællingen er husmændenes antal 23 687.

I mange distrikter er dog husmændenes antal større end de arbeidspligtiges, i de allerfleste er forskjellen i antal ubetydelig. Kun i de utprægede fiskeridistrikter er antallet av de arbeidspligtige ikke saa litet større end husmændenes. Av talrike anmerkninger paa skemaerne kan sees, at det her dreier sig om en meget indskrænket arbeidspligt, almindelig en 6—12 dage aarlig. Det er da let forstaaelig, at en hel del av disse arbeidspligtige personer rettelig er opført under andet hovederhverv, som fiskere o. l.

Hvorledes de arbeidspligtige husmænd relativt fordeler sig paa hovedbruk av forskjellig størrelse vil fremgaa af omstaaende opgave der viser antallet av arbeidspligtige husmænd pr. 100 særskilt skyldsatte jordbruk i hver klasse for de større landsdele og rikets bygder.

Størrelsес- grupper.	Øst- landet.	Oplan- dene.	Sør- landet.	Vest- landet.	Trønde- lagen.	Nord- Norge.	Rikets bygder.
Klasse 1	-	-	-	1	3	8	-
— 2	-	-	-	4	5	12	4
— 3	-	1	1	8	4	17	6
— 4	1	2	2	12	- 6	21	7
— 5	2	8	4	17	16	36	12
— 6	3	28	14	28	35	62	21
— 7	10	80	26	40	58	176	36
— 8	42	173	68	144	100	345	81
— 9	141	336	140	-	224	-	202
— 10	295	643	-	-	475	-	417
— 11	635	467	-	-	1 820	-	757
Gjennemsnitlig	6	23	4	11	19	20	13

Det langt overveiende antal av husmandsbruk forekommer som det vil sees ved de større gaarder. I alle klasser er det relative antal av husmænd sterkt stigende fra klasse til klasse med eiendommenes tiltagende størrelse. Tallene viser, at husmandsvæsenet fremdeles er av ikke ringe betydning for de middelstore og særlig for de store bruk, mens det for smaabrukene er av ganske underordnet betydning. For Østlandet falder der saaledes i klasse 4 (ø: bruk med 10—20 maal dyrket jord) kun 1 arbeidspliktig husmand paa hvert 100 bruk, men i klasse 11 (bruk med over 1 000 maal dyrket jord) mere end 6 husmænd paa hvert enkelt bruk. Tilsvarende er forholdet i de øvrige landsdele. Det relativt største antal husmænd opviser klasse 11 for Trøndelagen, hvor der i gjennomsnit falder 18 husmænd paa hvert bruk; klassen omfatter dog kun 5 bruk.

Tabel 7, rubrik 13—20, bringer oplysninger om husmandsbrukenes størrelse. Efter disse absolute opgaver er omstaaende relative beregnet, utvisende den procentvise fordeling av husmandsbrukenes paa de forskjellige størrelsesklasser samt brukenes gjennomsnitlige størrelse for de større landsdele og rikets bygder.

(Se tabellen næste side.)

Husmandsbrukenes er saaledes i det hele ganske smaa; ca. 40—50 pct. av dem har ikke over 5 maal dyrket jord; ca. 70 pct. ikke over 10 maal dyrket jord. Hvad de enkelte landsdele angaaer, er husmandsbrukenes paa Østlandet

Bygderne landsdelsvis.	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.		Beregnet størrelse av husmandsbruken.	
	Husmandsbruk med dyrket jord, maal:							Til-sammen.	Indmark pr. bruk.	Herav dyrket jord pr. bruk.
	0.	0—5.	5.01—10.	10.01—20.	20.01 —50.	50.01 —100.	100.01 —200.			
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Maal.	Maal.
Østlandet.....	0.6	14.1	15.5	30.9	34.9	3.9	0.1	100.0	24.9	18.1
Oplandene	1.1	28.9	34.9	26.8	8.0	0.3	-	100.0	15.0	9.1
Sørlandet.....	0.6	44.5	30.5	19.0	5.3	0.1	-	100.0	12.5	7.4
Vestlandet.....	2.9	71.3	19.2	5.6	1.0	-	-	100.0	8.1	4.5
Trøndelagen	1.5	30.6	31.2	28.9	7.7	0.1	-	100.0	14.7	8.9
Nord-Norge	7.2	67.0	17.5	6.9	1.3	0.1	-	100.0	8.2	4.5
Rikets bygder	2.3	41.2	26.1	20.9	8.9	0.6	-	100.0	13.8	8.6
For samtlige ikke særskilt skyldsatte bruk:										
Rikets bygder	16.3	46.4	17.9	13.1	5.8	0.5	-	100.0	10.5	6.3

størst; her har kun 15 pct. av brukene 5 maal dyrket jord eller derunder, mens det tilsvarende tal for Oplandene er 30, Trøndelagen 32, Sørlandet 45, Vestlandet og Nord-Norge hver 74 pct. Fordelingsgrundlaget, areal dyrket jord, bevirker dog, at særlig i de to sidstnævnte landsdeler i denne hennseende ikke kommer til sin ret, idet brukene her er forholdsvis meget bedre forsyt med naturlig eng end f. eks. Østlandet. Anvender man hele indmarkens areal som fordelingsgrundlag, saa vil forskjellen i nogen grad utjevnes.

Er end husmandsbrukene smaa, saa er de øvrige underbruk endnu mindre, hvilket tydelig fremgaar af omstaaende tabel, hvor s a m t l i g e underbruk opviser større procenttal i de laveste klasser end husmandsbrukene.

Jordfællesskap og utskiftning.

Angaaende jordfællesskapets utbredelse har man ved Jordbruksstællingen i 1907 indhentet endel nye oplysninger. Ved tællingens utførelse var foreskrevet den regel, at opgaver vedrørende arealer der ligger i fuldkomment sameie skulde opføres paa særskilte skemaer, hvor sameiets arealer, lodeierenes antal m. v. skulde anføres. De saaledes indhentede oplysninger omfatter kun en del av de eien-domme der er gjenstand for utskiftning, nemlig kun det fuldkomne sameie, d. v. s. sameie hvor den enkelte lodeiers andel i jorden ikke er betegnet, derimot ikke det ufuldkomne sameie — teigblandingen.

Da skogbevokset mark sjeldent er gjenstand for fuldkomment sameie utenom de egentlige almenninger, omfatter opgaverne i langt overveiende grad arealer av utmarks-havnengang.

Det ligger i sakens natur at disse opgaver hører til de mindst sikre. Dels er angivelserne av arealernes størrelse usikker, dels kan der ha hersket usikkerhet med hensyn til hvad der skal henregnes til fuldkomment sameie. Inden samme sameiestrækning er jo sædeles ofte arealet fordelt paa havn og skog; mens den første er fælles, er skogen oftest delt mellem eierne. En oftere forekommende anførsel paa skemaerne er saaledes: «fælles havn og teigdelt skog». Den teigdelte skog findes undertiden opført i sameieopgaverne, undertiden paa de enkelte eieres særskema, alt eftersom havnestrækningen eller skogen har været det fremherskende.

Med nævnte forbehold meddeles nedenfor en tabel over antallet av sameier og disses areal i 1907.

(Se tabellen næste side.)

Det fuldkomne sameie forekom i 1907 kun i utmark, hovedsagelig som «havn uten skogbestand», et betydelig mindre areal, «havn med skogbestand» og et forholdsvis mindre areal «skogmark». Paa enkelte steder forekom sameie i ut-

Sameie i utmark 1907.

Bygderne amtsvis.	Antal sameier.	Sameie i havn uten skogbestand.		Sameie i havn med skog- bestand.	Sameie i skogmark.	Tilsammen.	
		Maal.	Pet.avamtets hele havne- areal.			Maal.	Pet.avamtets hele produktive utmark.
Smaalenene	.	.	.	650	-	650	0.02
Akershus.....	2	-	-	36 000	1 550	38 350	0.29
Hedemarken.....	11	800	0.39	10 929	38 785	52 010	0.79
Kristians.....	10	2 296	1.48	14 430	61 982	96 867	1.79
Buskerud	59	20 455	12.40	2 692	1 130	4 602	0.33
Jarlsberg og Larvik	18	780	1.87	1 020	7 940	12 760	0.20
Bratsberg	11	3 800	0.93	26 032	33 318	80 987	2.11
Nedenes	17	21 637	8.30	166 525	8 483	376 108	12.97
Lister og Mandal	252	201 100	19.41	54 930	6 927	494 790	19.82
Stavanger	305	432 933	27.18	233 035	34 398	768 359	27.87
Søndre Bergenhus	831	500 926	44.28	152 578	12 736	581 910	19.65
Nordre Bergenhus	405	416 596	54.30	92 261	14 552	495 561	16.46
Romsdal	327	388 748	39.19	201 121	31 299	387 706	7.80
Søndre Trondhjem	195	155 286	23.79	35 130	51 777	138 999	2.23
Nordre Trondhjem	112	47 092	7.98	130 663	30 499	551 790	9.43
Nordland	513	390 628	27.75	12 109	2 333	43 140	1.88
Tromsø	52	28 698	8.12	-	-	-	-
Finmarken	1	-	-	-	-	-	-
Rikets bygder	3 121	2 611 775	26.35	1 170 105	337 709	4 119 589	5.22

slaatter. For disse saavelsom for de uproduktive arealer av sameierne er ikke utarbeidet nogen særøpgave. Heller ikke er medtatt de særskilt skyldsatte sameier; disses antal og areal er dog ganske ubetydelig.

Som det av tabellen vil sees, falder fællesskapets utbredelse høist forskjellig i de enkelte amter. Størst utbredelse har det i Søndre Bergenhus amt, hvor 768 000 maal eller 27.87 procent av det samlede areal produktiv utmark (utslaatter uberegnet) er opført som fuldstændig sameie; dernæst Stavanger amt med 19.82 procent, Nordre Bergenhus med 19.65 og Romsdals amt med 16.46 procent. For rikets bygder underrett utgjør arealet av sameier 5.22 procent av den samlede produktive utmark.

Av havn uten skogbestand laa i alt 2 612 000 maal eller 26.35 procent i fællesskap. Nordre Bergenhus har de relativt største arealer av saadant fællesskap, dernæst Søndre Bergenhus, Romsdal, Nordland, Stavanger og Søndre Trondhjem.

Ved sammenligning med en ældre opgave, fra 1875, der dog ikke angir arealerne men antal gaarder der ligger i fællesskap, viser det sig, at fællesskapet i denne periode maa være avtat betydelig.

I 1875 utgjorde antallet av gaarder eller matrikellnummere med fællesskap i utmark ialt 9 500, i 1907 utgjorde sameiernes antal, hvilket noget nær kan svare til de sameiende gaardes antal, 3 121, eller omtrent tredjeparten. I 1907 laa 5.22 procent av utmarken i sameie, mens i 1875 18.84 procent av matrikelskylden tilhørte gaarder der laa i fællesskap om utmarken, altsaa en tilsvarende nedgang som for gaardenes eller sameiernes antal paavist.

En del av denne store forskjel skriver sig fra den ovenfor omtalte omstændighet at skogbevoksede sameier i 1907 kun for en ringe del er kommet med i sameieopgaverne. Forskjellen i sameiets utstrækning er derfor stor i amter hvor dette forhold særlig har forekommet, f. eks. i Kristians amt.

Forøvrig forklares den betydelige nedgang i fællesskapets utbredelse gjennem det i nævnte periode utførte omfattende utskiftningsarbeide, hvilket nærmere vil fremgaa av omstaaende tabel.

(Se tabellen næste side.)

I forbindelse med denne opgave maa fremhæves, at gjenstand for utskiftning er ikke alene det fuldkomne sameie, men ogsaa teigblandingen, der i store distrikter er særdeles utbredt og væsentlig vedrører indmarken. Denne omstændighet forklarer, at utskiftningen i omhandlede periode har været saa stor for baade indmark og utmark, og at der fremdeles for en længere aarrække foreligger nok av arbeide for utskiftningspersonalet.

Opgaverne over sameiets utbredelse i 1875, der i sin tid er indhentet av den ved kgl. resolution av 23de oktober 1875 nedsatte kommission angaaende utskiftningsvæsenet, maa forøvrig være for lave. Hvad indmarksfællesskapet angaaar, angir de nemlig, at der paa hin tid laa 7 515 gaarder med 30 480 bruk og med 18 procent av matrikelskylden i fællesskap om indmarken. Som av ovenstaaende tabel vil sees er der senere utskiftet over 2 mill. maal indmark eller ca. 20

A v s l u t t e d e u t s k i f t n i n g s f o r r e t n i n g e r i a a r e n e 1 8 7 5
— 1 9 1 0 :

Byg d e r n e a m t s v i s .	Antal forretninger.	Antal lodeiere.	Utskiftet	
			indmark.	utmark.
			Maal.	Maal.
Smaalenene	49	350	20 025	31 890
Akershus	150	820	61 156	57 687
Hedemarken	411	3 864	100 318	527 530
Kristians	479	3 781	60 947	428 792
Buskerud	596	3 712	85 302	1 105 372
Jarlsberg og Larvik	147	733	23 620	16 483
Bratsberg	140	766	12 292	604 067
Nedenes	223	1 875	48 513	127 428
Lister og Mandal	488	3 395	72 627	23 927
Stavanger	857	6 233	208 679	540 818
Søndre Bergenhus	1 483	9 234	262 479	719 976
Nordre Bergenhus	1 196	7 024	281 795	692 719
Romsdal	1 066	7 173	254 519	644 962
Søndre Trondhjem	670	4 599	218 806	800 531
Nordre Trondhjem	361	1 457	90 551	1 317 272
Nordland	1 787	8 177	285 063	1 748 211
Tromsø	521	3 181	61 501	801 189
Finmarken	-	-	-	-
Rikets bygder	10 624	66 374	2 148 193	10 188 854

procent av landets indmarksareal, og fremdeles gjenstaar en mængde saadant fællesskap. Ogsaa utmarksfellesskapet synes for lavt ansat i 1875.

Det anførte areal av utskiftet mark 1875—1910 omfatter ikke hele det utskiftede areal, men kun hvad der er utskiftet ved de avsluttede forretninger hvor opmaaling (og oftest kartering) har fundet sted. I samme tid har der nemlig i henhold til utskiftningslovens § 22 været avholdt en mængde forretninger, hvor opmaaling og kartering af utmark ikke har fundet sted. Dette var tilfældet med 1810 forretninger med 10 785 lodeiere. Antages disse forretninger at ha omfattet et gjennemsnitlig likesaa stort areal pr. forretning som de øvrige, maa tallene for utskiftet utmark gives et tillæg av ca. en femtedel for at betegne hele det utskiftede areal.

Lægges den i aarene 1875—1907 utskiftede utmark, ca. 11 mill. maal, til det for 1907 opgivne areal 4 119 589 maal, faar man for 1875 et samlet areal av noget over 15 mill. maal.

Siden 1890 har antallet av sluttede utskiftningsfører i retninger utgjort som følger:

A a r.	Antal lodeiere.	Antal forret- ninger.	Herav forretninger ved hvilke opmaaling og kartering har fundet sted.		
			Antal.	Utskiftet indmark	Utskiftet utmark
1891—1895.....	9 717	1 546	1 295	1 000 maal.	1 000 maal.
1896—1900.....	10 213	1 642	1 402	313.4	1 320.2
1901—1905.....	10 277	1 597	1 320	310.1	1 504.2
1906—1910.....	10 458	1 590	1 326	281.4	1 459.8
1906.....	1 938	316	262	258.7	252.5
1907.....	2 018	315	270	287.4	55.4
1908.....	2 107	291	250	288.5	51.9
1909.....	2 155	324	257	293.8	41.6
1910.....	2 240	344	287	337.6	51.4

Antallet av forretninger, lodeiere og utskiftet areal har — som det vil se es — i de sidste femaar holdt sig uten større forandringer.

Til belysning av jordfællesskapets utbredelse hitsættes av amtmændenes fem-aarsberetninger endel uttalelser om dette emne, væsentlig fra distrikter hvor fællesskapet fra gammel tid har været meget utbredt.

B r a t s b e r g a m t, beretningen for 1896—1900. Utskiftningsarbeidet i dette amt er ikke av synderlig omfang, idet det alene indskräcker sig til mindre bruk. I det hele maas utskiftningsarbeidet inden amtet ansees for at nærme sig sin avslutning.

S t a v a n g e r a m t, beretningen for 1901—1905. Utskiftningen av indmark er i det væsentlige tilendebragt i Ryfylke sorenskriveri. I Karmsund og Dalene skal der staa noget mere tilbake. Paa Jæderen er forlangenderne om utskiftning i stigende, idet adskilige foretagne gamle, frivillige utskiftninger ikke længere findes tilfredsstillende.

S o n d r e B e r g e n h u s a m t, beretningen for 1901—1905. I store dele av amtet er man nu kommet saa langt, at der kun er enkelte gaarder eller grænder, hvor ikke jordfællesskapet, ialfald i indmarken, er avløst. Den største del av utmarken er vistnok endnu ikke utskiftet, men ogsaa her begynder man i større utstrækning end tidligere at kræve utskiftning. Det er de avisdesliggende dele av amtet og herreder med de daarligste kommunikationer, hvor der endnu ikke er vaagnet nogen utpræget trang til utskiftning.

N o r d r e B e r g e n h u s a m t, beretningen for 1901—1905. I de sidste 30—40 aar er fællesskapet gjennem et stadig utskiftningsarbeide blit betydelig formindsket. Der gjenstaar dog endnu en hel del fællesskap ogsaa i indmark. Kravet paa utskiftning av utmark tiltar.

Romsdals amt, beretningen for 1896—1900. Vistnok staar endnu adskillig utskiftningsarbeide tilbake i amtet, men det synes ialfald for tiden som behovet for utskifting kan imøtekommes med de kræfter som haves.

Nordre Trondhjems amt, beretningen for 1901—1905. I Indre Namdalens størstedelen utskiftet, men i Ytre Namdalens, hvor utskifting først i det senere aar er blit almindelig, forekommer adskillig fællesskap baade i ind- og utmark.

I Indherred antages at herske et ikke ubetydelig jordfællesskap.

Nordlands amt, beretning for 1896—1900. Det viser sig at utskiftningsarbeidet i stigende grad omfatter havnegang og skog. Av indmarkskskifter staar vel kun et faatal tilbake, og det fremtidige arbeide vil væsentlig gjælde utmark. Ved skifterne tillægges nu mere end før fra utmark til indmark, saa at de tidligere utskiftede eiendomme faar sin tillægtsutskifting, der vanlig utføres samtidig med utmarksskiftet.

Tromsø amt, beretning for 1896—1900. Utskiftningsarbeidet i Tromsø amt begyndte i 1862. Indmarken laa i indviklede teigblandingar som umuliggjorde ordentlig opdyrkning og indhegning. Den største del av indmarksutskiftningen er nu utført og antages tilendebragt om ca. 10 aar. Det endnu gjenstaende findes paa mere avsidesliggende steder. For at skaffe mere arbeidsjord er der i senere aar kommet sterke krav paa havnegangssutskiftninger. Paa omtrent alle gaarder inden amtet ligger havnegangen i fuldstændig fællesskap. Det meste av skogen ligger enten i fuldstændig fællesskap eller i saadanne teigblandingar, at en rationel drift hindres, og fællesskog er som regel utsat for rovhugst.

Førøvrig henvises i heromhandlede henseende til tabel 8.

Eiendomspriser og værdi av landeiendomme.

De herhenhørende opgaver findes indsat i tabel 9 og tabel 10. Officielle opgaver over skyldmarkens gjennemsnitsværdi er fra og med aaret 1852 utarbeidet paa grundlag av de fra sorenskriverne indkomne fortegnelser over salg av faste eiendomme i landdistrikterne. Til belysning av eiendomsprisernes bevægelse hitsættes disse opgaver for rikets bygder efter femaarsvis beregning.

Aar.	Gjennemsnitspris	
	pr. skyld-daler.	pr. skyld-mark.
	Kr.	Kr.
1852—1855	1 935	926
1856—1860	2 607	1 247
1861—1865	2 661	1 273
1866—1870 ¹	{ 2 510 2 369	{ 1 201 1 133

¹ Fra aaret 1871 har man anvendt en ny beregningsmaate, hvorfor man for aaret 1870 har anført to priser, nemlig først etter den ældre og dernæst efter den nyere beregningsmaate; se førøvrig «Tabeller vedkommende de faste eiendomme 1871—1875», tabel 5 og 6 samt den grafiske fremstilling s. 88*—89*. Den nye beregning gav 5.6 pet. lavere tal.

Aar.	Gjennemsnitspris	
	pr. skyld-daler.	pr. skyld-mark.
	Kr.	Kr.
1871—1875	2 676	1 280
1876—1880	3 223	1 542
1881—1885	3 266	1 563
1886—1890	-	1 608
1891—1895	-	1 700
1896—1900	-	1 707
1901—1905	-	1 851
1906—1910	-	2 134

For tiden nærmest før 1852 er paa paa grundlag av beretning om salg av beneficert gods foretatt en beregning over eiendomspriserne i aarene 1822—1852 (se Statistiske Meddelelser 1911, side 198—210), der har git følgende resultat for rikets bygder:

Aar.	Gjennemsnitspris	
	pr. skyld-daler.	pr. skyld-mark.
	Kr.	Kr.
1822—1837	1 172	561
1838—1842	1 585	758
1843—1847	1 666	798
1848—1852	1 839	880

Angaaende prisbevægelsen fra aar til andet i perioden 1855—1910 henvises til den grafiske fremstilling side 88*—89*.

Som det vil sees, er der en ikke ringe stigning i eiendomspriserne i aarene 1855—1857, nærmest stilstand i aarene 1857—1864; hvorefter indtræder en nedgang i priserne, der varer til aaret 1871, der maa betegnes som et vendepunkt. Der indtræder nu en meget sterk stigning der vedvarer til aaret 1877. Det følgende tiaar viser i det hele stilstand, omend de enkelte aar opviser snart opgang snart nedgang; aarene 1888—1890 opviser en ikke ringe stigning. Aarhundredets sidste tiaar viser ingen forandringer i eiendomspriserne, naar hensees til periodens første og sidste aar; av de mellemliggende aar kan 1893 og 1898 opvise stig-

ning; lavest stod priserne i 1895 og 1896. Fra aaret 1900 indtræder en sterk stigning i priserne der fremdeles vedvarer. Kurven for denne stigning viser sig efter den aarlige beregning som en takket linje, men beregnet pr. løpende femaar som en jevnt stigende linje. Den sidste beregning maa antages i det hele at gi et paalideligere resultat end den første, hvor tilfældigheter lettere vil gjøre sig gjældende.

Eiendomspriserne størrelse bestemmes af flere forskjellige faktorer. Sammenligner man bevægelsen i eiendomspriserne med de i samme periode foregaaede forskyvninger i det almindelige prisnivaa vil man finde avvikende resultater. Vistnok falder den sterke stigning i eiendomspriserne i første halvdel af 1870-aarene sammen med en tilsvarende stigning i prisnivaet; synkningen i prisnivaet i slutningen af 1870-aarene avspeiler sig ogsaa i eiendomspriserne; derimot har prisnivaets sterke synken fra 1880 til 1887¹ ikke nogen tilsvarende bevægelse i eiendomspriserne, der for disse aar endog opviser nogen opgang. Fra 1887 til 1891 var der nogen opgang i varepriserne, likesom i eiendomspriserne. Fra 1891 synker igjen varepriserne for at naa sit minimum i 1897, mens denne periode, for eiendomsprisernes vedkommende, opviser stilstand. Stigningen i varepriserne begyndte saa med aaret 1897, i eiendomspriserne med aaret 1900, men de sidste priser er i de følgende aar steget sterkere end varepriserne.

Nogen større overensstemmelse mellem eiendomspriserne og det almindelige prisnivaa er heller ikke at vente alene av den grund, at landbruksprodukternes pris ingenlunde behøver nøaglikt at følge forandringerne i det almindelige prisnivaa.

Der er ogsaa en væsensforskjel mellem vare- og eiendomspriser, idet eienomsmarkedet altid vil være mere stabilt, forskyvningerne vil være mindre utpræget og komme litt senere end for varemarkedets vedkommende.

Endvidere maa man til bestemmelse af landbrukets nettoutbytte, der er det avgjørende for eienommenes værdi, ta hensyn til driftsutgifterne. Disse, særlig arbeidslønnen, har gjennem den omhandlede periode hat en sterk stigende tendens, der dog er søkt motvirket ved omlæggelser i bedriften og økonomisering med arbeidskraft.

Disse to i samme retning virkende faktorer — produktpriserne nedgang og driftsutgifternes stigning — er imidlertid blit motvirket ved eienommenes reelle værdiforørelse. Mens matrikelskylden er uforandret gjennem alle disse aar (den ældre skylddeling omregnet i mark) er eienommene i betydelig grad blit forbedret paa jordvei og hus, idet den dyrkede jord er utvidet, grundforbedringer iøvrig utført, likesom bygningerne er blit større og kostbarere.

Ogsaa den omstændighed at der fra eienommene utskilles en mængde parceller som bebygges og opdyrkes, har bevirket en værdistigning, idet salg av smaaeienomme stadig kommer til at veie mere i aarets salg. Gjennemsnitsstørrelsen av

---

¹ Om varepriserne bevægelse 1880—1910 se Maanedsskrift for Socialstatistik 1911 s. 136—149.

de solgte eiendomme — der tages med ved beregningen — er derved sunket betragtelig.

Den utgjorde:

1852—1855	3.01	mark
1866—1870	2.78	—
1891—1895	2.38	—
1906—1910	2.07	—

Denne synkning i gjennemsnitsstørrelsen av de solgte, medregnede eiendomme svarer nogenlunde til nedgangen i den gjennemsnitlige størrelse av de eksisterende eiendomme, saaledes at utvalget av eiendomme ved beregningen maa antages at været forholdsvis likesaa repræsentativt nu som i tidligere aar.

Man bør ogsaa merke sig det forhold mellem det almindelige prisnivaa og eiendomspriserne, at de sidstnævnte oftest viser sterkere stigning end prisnivaaet, naar dette er opadgaaende, og, naar dette er nedadgaaende, enten stationært forhold eller en mindre nedgang end det almindelige prisnivaa. Aarsaken hertil ligger formentlig dels i den tiltagende opdyrkning, dels maaske i andre omstændigheter.

Hvad beregningsmaaten angaar, saa er der fra og med 1870 foretaget en ændring, der frembringer noget lavere priser end den tidligere benyttede. Forholdet mellem beregningsresultaterne efter de to utregningsmaater vil findes angit side 82* og paa den grafiske fremstilling (side 88*—89*) antydet ved en punktert linje.

Til belysning av bevægelsen i amternes eiendomspriser i de sidste aar høstes følgende tabel:

(Se tabellen næste side.)

I disse 8 aar er altsaa eiendomspriserne for rikets bygder steget med over 20 procent; der er stigning for samtlige amter og denne falder i det hele noksaa jevnt. 9 af amterne har mellem 20 og 29 procent stigning, 7 mellem 12 og 20 procent stigning; kun 1 amt, Lister og Mandal, har en væsentlig mindre stigning. Undersøker man hvorledes forholdet stiller sig for mindre distrikter, viser det sig likeledes, at der er sterk stigning i de mest forskjelligartede distrikter, saavel i flatbygder som i fjeldbygder, saavel i utprægede fiskeribygder som i de bedre jordbruksbygder og i skogdistrikterne.

I denne forbindelse maa mindes om at det utvalg av solgte eiendomme som benyttes ved beregningen saavidt mulig kun skal omfatte almindelige jordbruk. Salg, hvor særlige forhold kan antages at ha betinget en væsentlig høiere kjøpesum end for almindelige jordbruk, saasom til eiendommen hørende betydelig skog, industrianelag, stor husværdi m. v. er ikke medtagt.

Dette forklarer, at ikke skogdistrikters eiendomspriser efter beregningen gjennemgaaende er steget mere end de øvrige distrikters.

Angaaende bevægelsen i amternes eiendomspriser før 1900 henvises til Statistiske Meddelelser 1911, s. 208—210.

Bygderne amtsvis.	Gjennemsnitspris pr. skyldmark.		Procentvis forekelse. 1898/1902— 1906/1910.
	1898—1902.	1906—1910.	
	Kr.	Kr.	Kr.
Smaalenene	1 898	2 279	20.07
Akershus.....	2 086	2 450	17.45
Hedemarken.....	1 621	2 031	25.29
Kristians.....	1 570	1 980	26.12
Buskerud	1 865	2 413	29.38
Jarlsberg og Larvik	2 175	2 542	16.87
Bratsberg	2 022	2 382	17.80
Nedenes	1 977	2 230	12.80
Lister og Mandal.....	2 375	2 500	5.26
Stavanger.....	1 801	2 228	23.71
Søndre Bergenhus	1 692	1 962	15.96
Nordre Bergenhus	1 623	1 856	14.36
Romsdal	1 503	1 716	14.17
Søndre Trondhjem	1 592	1 996	25.38
Nordre Trondhjem	1 285	1 606	24.98
Nordland.....	994	1 236	24.35
Tromsø	1 401	1 719	22.70
Riket (Finmarken undt.)	1 757	2 134	21.46

Skyldmarkens værdi 1906—1910 varierer for de enkelte amter fra 2 542 for Jarlsberg og Larvik amt til 1 236 for Nordlands amt; den første pris ligger 19 pct. over rikets middelpriis, den sidste hele 42 pct. under middelpriisen.

Det kan maaske virke noget overraskende at værdien av en skyldmark kan variere saa sterkt i de enkelte distrikter. Selve skyldsætningen er jo ogsaa en værdsættelse; en værdsættelse der er grundlagt nærmest paa eiendommenes beholdne indtegt ved en forsvarlig drift, en vurdering av eiendommenes forskjellige herligheter i pengeværdi. Utgangspunkterne for skyldsætningsværdien og salgs-værdien er dog ikke ganske de samme. Den største forskjel i de to værdiansættelser bevirket skogværdierne; disse virker tillike høist ulike i de forskjellige distrikter. De øvrige kilder til ulike ansættelser som jordens kultur, husenes forskjellige værdi m. v. er mere generelle og skulde altsaa ikke i synderlig grad kunne forrykke salgsprisen pr. skyldmark i de enkelte distrikter. (Se nærmere herom i Hovedskylddelingskommissionens indstilling, side 51 og 52.)

I hovedsaken skulde man dog kunne vente, at de ulikheter, som den ældre skylddeling ved sin ophævelse led av, idet salgsprisen pr. skylddaler i 1881—1885 for de enkelte amter veksler fra 5 235 spd. til 2 171 spd., i hovedsaken vilde bli utjevnet ved den nye matrikulering. Saa skedde dog ikke; efter revisionen varierer salgsprisen pr. skyldmark fra 2 126 kr. til 778 kr.; for 12 amter er differanserne fra middelpriisen dog mindre, for 5 større end før revisionen, hvilket vil fremgaa af tabellen side 90.

Ordensrækken for skyldmarksværdien er blit en ganske anden end den var før revisionen. Den efterfølgende tids priser har vist at disse ulikheter i det store og hele tat ikke er av forbigaaende art, og derfor maa delvis tilskrives mangler ved skylddelingsverket.

Som eksempel kan nævnes Tromsø amt som efter den ældre skylddeling var tildelt en skyld av 1 787 daler, og skylddalerens salgs værdi var i 1881—1885 3 729 kr. mot for riket 3 319 kr. Skylden maatte altsaa her betegnes som lav. Ved revisionen blev skylden for dette amt forhøjet til 3 288 daler eller med 84 pct. Paa salgs værdien hadde denne forhøielse den virkning, at den kom til at ligge betydelig under den gjennemsnitlige for riket, nemlig for 1881—1885 971 kr. mot for riket 1 588 kr.

Nord-Norge blev ved revisionen sterkt forhøjet i skyld, hvilket har medført at skyldmarksværdien her senere har staat særlig lavt, lavere end ellers i riket. Dette synes at henpeke paa, at skylddelingsmyndigheterne har overvurdert disse egnes jordbruk, baade som det var, og hvad det for fremtiden kunde indebære.

Nogen indflydelse paa dette forhold kan forøvrig den forskjellige husværdi maaske øve, idet denne indgaar i salgs værdien, men ikke i matrikel værdien.

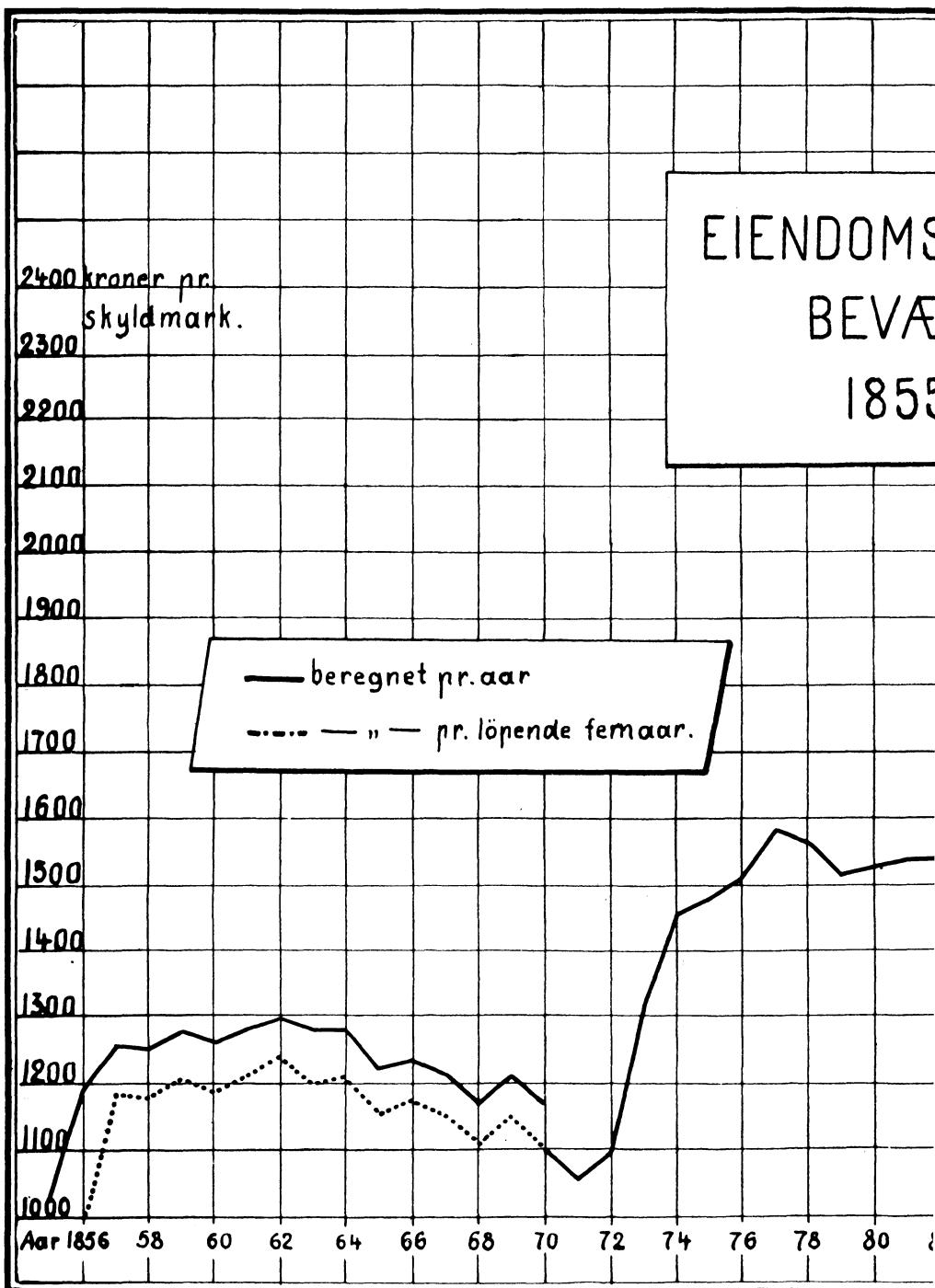
(Se tabel side 90.)

I den efter matrikelens revision forløpne tid har i det hele divergenserne i de forskjellige amters skyldmarksværdi blit mindre skarpe. Ved i omstaaende tabel at sammenligne de enkelte amters eiendomspriser 1881—1885, revidert, med 1906—1910 viser det sig saaledes at de sidste er meget jevnere end de første. Dette synes at vise, at de fremtidsmuligheter, som man ved skyldansættelsen tildels har regnet med, ogsaa i virkeligheten har gjort sin indflydelse gjældende.

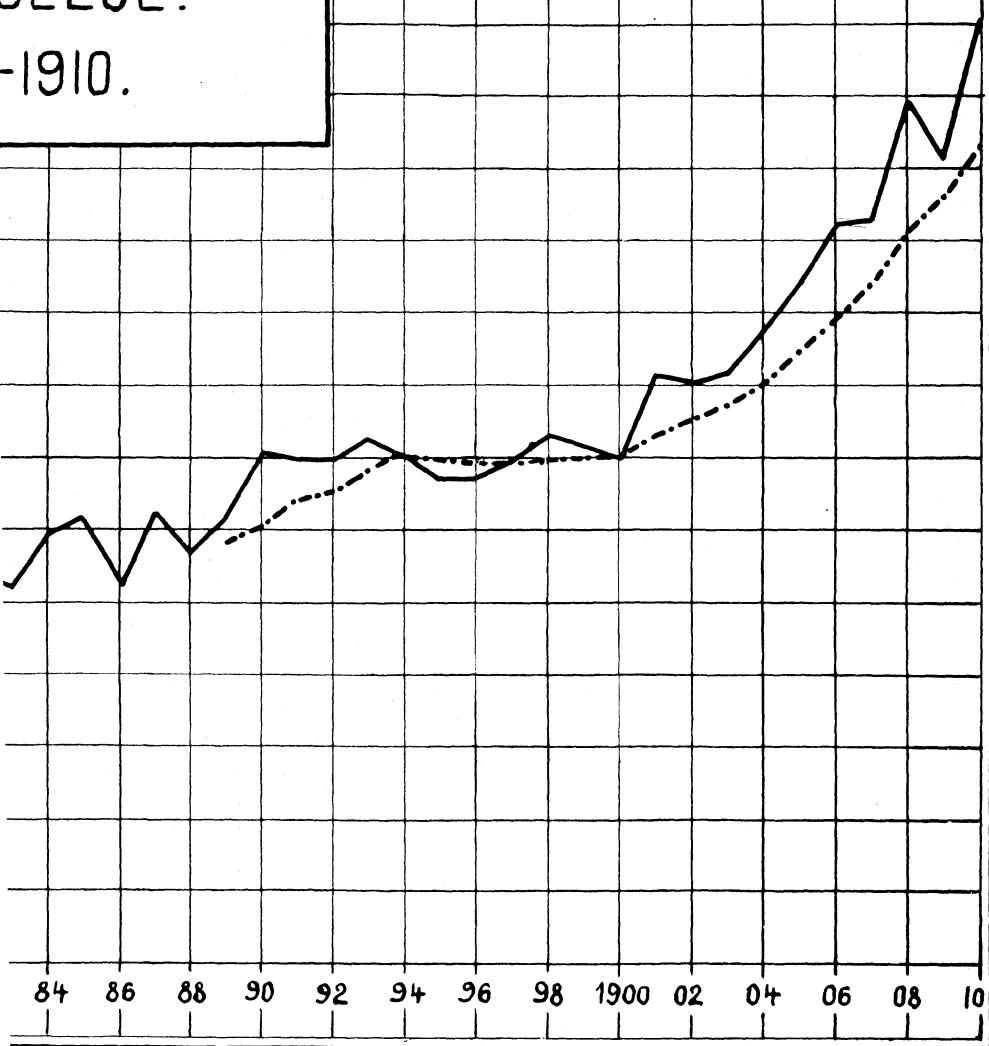
I tabel 11 er indtatt opgaver over gjennemsnitspriser paa land eiendomme beregnet særskilt for eiendomme av forskjellig storrelse. Bearbeidelsen, der gjelder 24 av landets 56 fogderier, er foretatt efter salg i aarene 1906—1909.

Skyldmarksværdien er høist forskjellig i de forskjellige storrelsesklasser. De mindre bruk betales overalt med høiere pris pr. skyldmark end de større. Mens den gjennemsnitlige pris i kl. 1 er 3 668 kr. pr. skyldmark er den allerede i klasse 2 et tusen kroner lavere; i klasse 3 igjen ca. 550 kroner lavere end i den foregaaende klasse; i de efterfølgende klasser er nedgangen mindre. Nedgangen fra klasse 3 til klasse 5 er ganske ringe, nemlig fra 2 101 til 1 997 kr.; heller ikke for de større eiendomme utgjør prisnedgangen mere end ca. 100 kr. fra klasse til klasse.

Den særlig høie pris falder saaledes paa de ganske smaa eiendomme.

PRISERNES
GELSE.
-1910.

Eiendomspriser 1881—1885 og 1906—1910 med beregning over amtsprisernes
avvikelse fra rikets middelspris.

Bygderne amtsvis.	Skylddalerens værdi 1881—1885 urevidert.	Pct. over eller under middel.	Skyldmarkens værdi 1881—1885 revidert.	Pct. over eller under middel.	Skyldmarkens værdi 1906—1910.	Pct. over eller under middel.
	Kr.		Kr.		Kr.	
Smaalenene	5 235	+ 57.7	1 883	+ 18.6	2 279	+ 6.8
Akershus	4 338	+ 30.7	1 990	+ 25.3	2 450	+ 14.8
Hedemarken	3 591	+ 8.2	1 596	+ 0.5	2 031	÷ 4.8
Kristians	2 436	÷ 26.7	1 269	÷ 20.1	1 980	÷ 7.2
Buskerud	4 024	+ 21.2	1 821	+ 14.7	2 413	+ 13.1
Jarlsberg og Larvik	4 216	+ 27.0	1 998	+ 25.8	2 542	+ 19.1
Bratsberg	4 083	+ 21.5	1 876	+ 18.1	2 382	+ 11.6
Nedenes	3 999	+ 20.5	2 116	+ 33.2	2 230	+ 4.5
Lister og Mandal	3 380	+ 1.8	2 126	+ 33.9	2 500	+ 17.2
Stavanger	2 649	÷ 20.2	1 549	÷ 2.5	2 228	+ 4.4
Søndre Bergenhus	2 171	÷ 34.6	1 518	÷ 4.4	1 962	÷ 8.1
Nordre Bergenhus	2 244	÷ 32.4	1 360	÷ 14.4	1 856	÷ 13.0
Romsdal	2 252	÷ 32.1	1 179	÷ 25.8	1 716	÷ 19.5
Søndre Trondhjem	3 901	+ 17.5	1 336	÷ 15.9	1 996	÷ 6.5
Nordre Trondhjem	2 465	÷ 25.7	1 040	÷ 34.5	1 606	÷ 24.7
Nordland	2 272	÷ 31.5	778	÷ 51.0	1 236	÷ 42.1
Tromsø	3 729	+ 12.4	971	÷ 38.9	1 719	÷ 19.4
Rikets bygder (Finmarken undt.)	3 319	0	1 588	0	2 134	0

Man kan altsaa i disse opgaver skille mellem to slags eiendomme. Først de større, fra klasse 3 og opover, der er saavidt store, at de kan avgive ene- eller hovederhverv og ernæring for brukeren og familie, og hvis pris hovedsagelig bestemmes af jordbruks avkastning. For det andet de mindste eiendomme — med indtil 1 marks skyld — der ikke er store nok til en families underholdning; deres avbenyttelse utgjør kun et bierlhverv, og den pris der betales for dem bestemmes av andre omstændigheter end jordveiens avkastning. Her er det værdien av husene med tomt som er det væsentlige ved eiendomsprisens fastsættelse, og adgangen til at få arbeidsfortjeneste utenom eiendommen gjør det da mulig at betale langt mere for eiendommen, end jordveiens avkastning tilskiger.

Den store pris pr. skyldmark for disse smaaeiendomme er saaledes ikke at betragte som en følge av stigende avkastning av deres jordbruk, skjønt jo ogsaa her opdyrkning og kultivering av jorden vil bidrage til at øke prisen.

I endel tilfælde vil derhos de til denne klasse hørende eiendomme tidligere ha henhørt til andre eiendommens uopdyrkede jord, der efter fraskillelsen er blit opdyrket. I saadanne tilfælde vil de ha en i forhold til deres senere jordværdi meget ringe skyld, hvilket igjen medfører en høi salgsværdi pr. skyldmark.

Sammenlignet med en tilsvarende beregning for aarene 1888—1892 utviser samtlige klasser av eiendomme en ikke ubetydelig prisstigning. Mindst er den i klasse 2 og 3, hvor den utgjør henholdsvis 16.66 og 18.50 pct.; dernæst kommer klasse 1 hvor stigningen utgjør 23.21 pct.; for samtlige eiendomme utgjør den 27.49 pct. Prisstigningen er altsaa forholdsvis størst i klasserne for de større eiendomme.

Værdien av landdistrikternes faste eiendomme er paa grundlag av skyldmarks-værdierne og matrikelskylden uten hensyn til eiendommenes fordeling paa de forskjellige størrelsesklasser for 1906—1910 beregnet til 1 067 722 000 kr.; heri ikke medregnet værdien av eiendommene i Finmarkens amt der ikke indgaar i landets almindelige matrikel. Heller ikke er medregnet den merværdi som stor skog eller andre serskilte herligheter betinger. Jfr. side 142, note 1.

Av den samlede værdi falder paa:

Østlandet.....	356 565 000 kr.
Oplandene	210 415 000 «
Sørlandet.....	151 681 000 «
Vestlandet.....	159 060 000 «
Trøndelagen	155 992 000 «
Nord-Norge (Finmarken undt.)	34 009 000 «

Nedenfor sammenstilles opgaven for rikets bygder med den tilsvarende for tidligere aar.

1822—1837	282 452 000 kr.
1838—1842	381 985 000 «
1843—1847	401 173 000 «
1848—1852	442 647 000 «
1852—1860	536 137 000 «
1861—1870	577 549 000 «

1871—1880.....	700 635 000 kr.
1881—1885.....	793 467 000 «
1886—1890.....	804 383 000 «
1891—1895.....	851 637 000 «
1896—1900.....	853 176 000 «
1901—1905.....	912 080 000 «
1906—1910.....	1 067 722 000 «

Efter disse tal kan den aarlige stigning i eiendomsværdien utregnes til: i 1830—1840 3.07 pct., 1841—1845 0.99 pct., 1846—1850 1.99 pct., 1851—1856 3.25 pct., 1857—1866 0.75 pct., 1867—1876 1.95 pct., 1877—1883 1.79 pct., 1884—1888 0.28 pct., 1889—1893 1.15 pct., 1894—1898 0.04 pct., 1899—1903 1.35 pct., 1904—1908 2.80 pct.

Den største prisstigning forekommer altsaa i aarene 1851—1856, dernæst i perioden 1830—1840. For denne sidste maa dog bemerkes at prisberegningen — særlig for aarene 1822—1837 — er usikker. Ikke meget mindre er stigningen i eiendomsværdierne i de sidste aar.

De saaledes utregnede værdier utgjør ikke den samlede kapitalværdi av bygdernes faste eiendomme; nærmere betegnet utgjør de værdien av samtlige skyldsatte eiendomme, naar disses værdi ansættes efter den for almindelig jordbruk fundne pris.

Det vil da let forstaaes, at den saaledes beregnede værdi maa være adskillig lavere end den virkelige, hvilket nærmere vil fremgaa av nedenstaaende beregninger:

I aarene 1908, 1909 og 1910 solgtes der ialt:

Aar.	Antal eiendomme.	Av skyld, mark.	Til beløp, kr.
1908	13 478	21 322	65 321 000
1909	13 409	21 952	72 858 000
1910	14 012	22 583	71 497 000
1908—1910 gjennemsnitlig.....	13 633	21 952	69 892 000

Herefter beregnes gjennemsnitsværdien av samtlige solgte eiendomme til 3 184 kr. pr. skyldmark. Anvendt paa hele rikets skyld (Finmarken undtaget) fremkommer som værdi av landets faste eiendomme 1 588 mill. kr.

Ved den saaledes fundne værdi er følgende at bemerke. Der maa paa den ene side gjøres et betydelig tillæg, idet der blandt salgene er medtagt en masse eiendomme, der er solgt til underpris (slegttssalg m. v.).

Paa den anden side maa der gjøres et fradrag, fordi de solgte eiendomme overhodet er litt mindre (av skyld) end gjennemsnittet av landets samtlige eiendomme eller bruk. Da de smaa eiendomme altid har en større værdi pr. skyldmark end de store, bidrager nævnte forhold til, at den utregnede pris blir noget for høi. De i aarene 1908—1910 solgte eiendomme hadde en gjennemsnitlig skyld av 1.61 mark, mens den gjennemsnitlige størrelse av landets eiendomme eller bruk var 2.37 mark (brukenes eller eiendommenes antal regnet til 210 000; mot i 1907: 199 214).

Til belysning av eiendomsprisernes bevægelse her i sammenligning med andre land hitsættes nedenstaaende sammenstilling, der til forskjellige tider viser værdien av 1 skyldmark i Norge, 1 td hartkorn i Danmark samt for Sverige takseringsværdien av faste eiendomme forsaavidt jordbruk angaaar.

Aar.	N o r g e.	S v e r i g e.	D a n m a r k.
	Kr. pr. skyld-mark.	Værdi av jord-bruk. Mill. kr.	Kr. pr. td. hartkorn.
1861—1863	1 286	1 844	4 428
1869—1871	1 145	1 691	5 230
1875—1877	1 526	1 931	7 411
1883—1885	1 578	2 322	7 428
1886—1888	1 574	2 239	6 437
1899—1901	1 746	2 494	6 113
1901	1 812	2 312 ¹	6 053
1910*	2 308	2 966 ¹	8 190

Efter disse tal kan eiendomsværdiernes procentvise forandring i de forskjellige perioder beregnes til:

(Se tabel næste side.)

Som man ser er der ikke saa liten overensstemmelse i prisbevægelsen for de tre land. Særegen for Danmark er den lange nedgangsperiode fra 1884—1901. Allikevel kan dog dette land opvise den relativt største stigning saavel i perioden 1862—1900 som i 1901—1909.

¹ Omfatter kun eiendomme tilhørende private, mens de ældre opgaver tillike omfatter eiendomme tilhørende stat og kommuner.

* Danmark 1909.

Aar.	Norge.	Sverige.	Danmark.
	Pct.	Pct.	Pct.
1862—1870	÷ 11.0	÷ 8.3	+ 18.1
1870—1876	+ 33.3	+ 14.2	+ 41.7
1876—1884	+ 3.4	+ 20.2	+ 0.2
1884—1887	÷ 0.3	÷ 3.6	÷ 13.3
1887—1890	+ 10.9	+ 11.4	÷ 5.0
1862—1900 ¹	+ 35.8	+ 35.3	+ 38.1
1901—1910 ¹	+ 27.4	+ 28.3	+ 35.3

Forøvrig maa der ved denne som ved de fleste internationale sammenligninger tages visse forbehold, idet opgaverne ikke er direkte sammenlignbare. Dette forhindrer dog ikke at sammenstillingen vil i hovedsaken kunne gi nogen veiledning i spørsmaalet.

Salg av faste eiendomme.

Tabel 10 indeholder opgaver over salg av faste eiendomme saavel i landdistrikterne som i byerne

For bygdernes vedkommende viser det sig, at antallet av salg fra 1866/70—1906/10 har næsten fordoblet sig, og salgenes beløp mere end tredoblet sig.

Naar salgenes antal har steget saavdtt sterkt, har dette sin væsentligste aarsak i utstykningen; de særskilt skyldsatte landeiendommes antal er jo i samme tidsrum ogsaa fordoblet. Den sterke stigning i salgenes beløp skyldes væsentlig opgangen i eiendomspriserne; som tidligere paavist er den gjennemsnitlige værdi av skyldmarken i samme tidsrum omrent fordoblet. Til at øke salgenes beløp har det ogsaa i ikke ringe grad bidraget, at der i nyere tid stadig sælges mere av værdifulde eiendomme utenom de almindelige jordbruk, saaledes skoger og industrielle eiendomme, som fabrikker, fosser m. v.

Hvad angaar bevægelsen i eiendomsomsætningen paa landet, saa merkes en sterk stigning i salgenes beløp i første halvdel av 1870-aarene som kulminerer i 1873 med 38 mill. kroner; denne stigning avløses saa av en periode med mindre omsætning; i 1879 er den nede i 25 mill. kroner. I 1880-aarene øker omsætningen ikke saa litet; stigningen vedvarer til aaret 1894, der kan opvise en om-

¹ Danmark 1909.

sætning stor 39 mill. kroner, og saaledes overstiger det tyve aar tidligere naadde maksimum. I aarene 1897—1899 er der en sterkt økende omsætning; det sidste aar utgjør den 57.5 mill. kroner. I femaaret 1906—1910 er omsætningen særlig stor og økende, og naar i 1909 op til nære 73 mill. kroner.

Denne bevægelse i omsætningen av landeiendomme avspeiler i det hele konjunkturernes indflydelse, idet der i de saakaldte gode tider sker en livlig omsætning av eiendomme til økede priser, mens i nedgangstider det motsatte er tilfældet.

Det vil være av interesse at konstatere, hvor stor del av bygdernes eiendomme der hvert aar omsættes. Som utgangspunkt for en saadan beregning kan sikrest benyttes matrikelskylden. For de 3 aar 1908—1910 utgjorde den samlede matrikelskyld av de solgte eiendomme gjennemsnitlig pr. aar 21 952 mark, hvilket utgjør 4.40 procent av rikets samlede matrikelskyld.

Opgaverne omfatter kun eiendomsomsætning forbundet med uttagelsen av offentlige hjemmelsdokumenter; at dette skulde undlates i nogen synderlig grad er neppe trolig.

Bevægelsen i salg av b y e i e n d o m m e har stor likhet med den for landeiendommene paaviste. Ogsaa her sker en sterk stigning i salgenes beløp i første halvdel av 1870aarene, da det gjennemsnitlige salgsbeløp 1871—1875 naar op i 20.6 mill. kr., for derefter at synke til 16.4 mill. i 1876—1880 og 13.8 mill. i 1881—1885. I femaaret 1886—1890 indtræder der en sterk stigning der fortsætter op gjennem 1890-aarene for at kulminere i 1898 med 85 mill. kroner. I 1900 indtræder en sterk nedgang der fortsætter de følgende aar, og naar sit lavmaal i 1905 med 19 mill. kroner; de efterfølgende aar utviser en jevn og ikke ubetydelig stigning. Bevægelsen i omsætningen av byeierdomme er i det hele voldsommere end for landeiendommene; konjunkturerne paavirker sterkere spekulationen i kjøp og salg av eiendomme her end i landdistrikterne.

Tabeller.

Tabel 1. Oversigt over de faste eiendommens

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eiendomme (bruksnummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907 ¹ .			
	1905.	1910.		a) Særskilt skyldsatte.	b) Ikke særskilt skyldsatte.			Samlet antal.
	Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
			Mark.		Mark.			
I. Rikets bygder ..	1 702 554	271 936	304 395	502 591	188 356	478 366	58 278	246 634
II. Bygderne amtsvis.								
Smaalenene	106 223	15 258	16 824	38 028	10 149	37 020	3 684	13 833
Akershus	125 212	21 867	25 066	44 800	12 809	41 517	3 757	16 566
Hedemarken	126 828	27 024	29 948	52 441	13 466	45 918	6 303	19 769
Kristians	111 407	18 973	20 506	49 846	11 933	47 272	5 355	17 288
Buskerud	89 639	17 823	20 520	36 103	10 624	33 176	2 935	13 559
Jarlsberg og Larvik ..	70 434	15 439	17 399	26 924	10 122	25 670	1 628	11 750
Bratsberg	82 191	13 837	14 892	29 364	8 862	27 218	3 091	11 953
Nedenes	57 238	11 382	12 674	17 553	7 797	17 109	1 657	9 454
Lister og Mandal ..	59 631	15 403	16 993	15 430	10 739	15 213	661	11 400
Stavanger.....	85 845	14 916	17 098	23 245	11 422	22 961	2 202	13 624
Søndre Bergenhus ..	146 006	19 513	21 824	28 193	15 602	27 737	3 624	19 226
Nordre Bergenhus ..	88 722	12 047	13 199	25 533	9 896	25 310	3 536	13 432
Romsdal	115 421	14 982	16 578	27 589	13 208	27 353	3 362	16 570
Søndre Trondhjem ..	102 971	14 924	15 944	29 738	10 593	29 222	3 966	14 559
Nordre Trondhjem ..	78 483	9 203	11 721	29 637	8 166	29 166	3 858	12 024
Nordland	153 368	13 421	15 433	17 415	12 516	17 157	6 337	18 853
Tromsø	72 505	8 182	9 363	6 856	7 371	6 429	1 598	8 969
Finmarken ²	30 430	7 742	8 413	3 896	3 081	2 918	724	3 805
Tilsammen	1 702 554	271 936	304 395	502 591	188 356	478 366	58 278	246 634
III. Bygderne fogderivis.								
Rakkestad	25 006	5 226	5 687	14 910	3 560	14 621	535	4 095
Idde og Marker	35 494	4 537	4 905	10 759	3 040	10 374	1 271	4 311
Moss	45 723	5 495	6 232	12 359	3 549	12 025	1 878	5 427
Aker og Follo	59 996	9 248	11 043	17 869	5 752	16 514	1 194	6 946
Nedre Romerike	32 700	5 520	6 238	13 146	3 167	12 011	1 445	4 612
Øvre Romerike	32 516	7 099	7 785	13 785	3 890	12 992	1 118	5 008
Hedemarken	42 681	5 476	6 163	21 218	3 864	20 684	2 715	6 579
Vinger og Odalen ..	21 414	3 613	3 966	8 776	2 066	7 095	1 492	3 558
Soler	21 727	5 538	6 108	9 773	2 676	7 110	1 114	3 790
Søndre Østerdalen ..	23 991	6 372	7 101	7 547	2 526	6 322	801	3 327
Nordre Østerdalen ..	17 015	6 025	6 610	5 127	2 334	4 707	181	2 515
Nordre Gudbrandsdalen ..	20 094	2 980	3 160	8 165	2 010	8 057	1 188	3 198
Søndre Gudbrandsdalen ..	20 858	3 588	3 613	9 806	2 108	9 521	1 081	3 189
Toten	25 880	4 675	5 093	11 428	2 953	11 075	1 130	4 083
Hadeland og Land ..	27 580	3 684	4 307	13 158	2 461	11 820	1 411	3 872
Valdres	16 995	4 046	4 333	7 289	2 401	6 799	545	2 946

¹ Angaaende den store forskjel i antallet av ikke særskilt skyldsatte bruk i 1900 og 1907 se indledningen.

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.								b) Ikke særskilt skyldsatte.
Skoger.		Slaatteland.		Iørvig.		Skoger.	Sameier.	Landsdeler.
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.		Antal.	
	Mark.		Mark.		Mark.			
7 000	18 336	2 014	984	1 844	556	333	3 121	1. Rikets bygder.
435	544	13	4	81	41	6	-	Smaalenene.
564	2 667	39	30	289	68	19	2	Akershus.
1 515	6 185	239	91	90	25	43	11	Hedemarken.
719	2 050	249	126	98	17	55	10	Kristians.
1 117	2 452	133	51	107	53	14	59	Buskerud.
275	924	17	11	99	25	4	18	Jarlsberg og Larvik.
605	1 734	82	36	94	36	9	11	Bratsberg.
214	266	44	11	75	13	5	17	Nedenes.
123	56	78	16	66	17	1	252	Lister og Mandal.
85	65	46	13	135	71	4	305	Stavanger.
168	119	58	21	218	36	12	831	Søndre Bergenshus.
108	110	54	21	61	19	14	405	Nordre Bergenshus.
105	110	113	37	69	20	5	327	Romsdal.
221	257	130	84	49	14	30	195	Søndre Trondhjem.
259	272	31	8	32	10	54	112	Nordre Trondhjem.
165	111	72	32	103	22	23	513	Nordland.
144	279	69	22	40	8	21	52	Tromsø.
178	135	547	370	138	61	14	1	Fiumarken.
7 000	18 336	2 014	984	1 844	556	333	3 121	Tilsammen.
								III. Bygderne fogderivis.
180	173	6	1	35	12	3	-	Rakkestad.
106	181	2	1	17	5	2	-	Idde og Marker.
149	190	5	2	29	24	1	-	Moss.
139	969	10	21	227	44	1	-	Aker og Follo.
214	992	15	4	37	18	4	1	Nedre Romerike.
211	706	14	5	25	6	14	1	Øvre Romerike.
139	477	20	4	21	3	8	-	Hedemarken.
219	1 615	22	9	9	9	12	1	Vinger og Odalen.
697	2 592	80	33	21	11	6	1	Søler.
279	1 171	51	22	20	1	6	2	Søndre Østerdalen.
181	330	66	23	19	1	11	7	Nordre Østerdalen.
95	66	34	10	18	-	22	5	Nordre Gudbrandsdalen.
160	186	56	46	8	-	6	1	Søndre Gudbrandsdalen.
134	319	26	8	35	6	9	-	Toten.
160	1 070	64	35	27	11	14	-	Hadeland og Lånd.
170	409	69	27	10	-	4	4	Valdres.

² Om fremgangsmaaten ved beregningen av den for Finmarkens amt ansatte skyld se indledningen.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8	
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eiendomme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.				Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.		a) Særskilt skyld-satte.		b) Ikke særskilt skyld-satte.	
		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Samlet antal.	
III. Bygderne fogderivis. (Forts.)				Mark.		Mark.			
Ringerike	16 213	2 414	2 867	7 712	1 602	6 853	752	2 354	
Hallingdal	13 078	4 490	4 915	5 350	1 950	4 887	335	2 285	
Buskerud	48 339	8 006	9 500	18 244	5 234	16 919	1 608	6 842	
Numedal og Sandsvær	12 009	2 913	3 238	4 797	1 838	4 517	240	2 078	
Jarlsberg	47 041	10 004	11 211	17 969	6 687	17 470	1 230	7 917	
Larvik	23 393	5 435	6 188	8 955	3 435	8 200	398	3 833	
Bamle	28 276	4 888	5 261	10 005	3 093	9 155	1 026	4 119	
Nedre Telemarken	29 482	4 345	4 721	9 381	2 893	8 884	1 091	3 984	
Øvre Telemarken	24 433	4 604	4 910	9 978	2 876	9 179	974	3 850	
Nedenes	48 350	9 563	10 660	13 888	6 567	13 536	1 428	7 995	
Sætersdalen	8 888	1 819	2 014	3 665	1 230	3 573	229	1 459	
Mandal	31 707	7 728	8 519	8 540	5 535	8 403	318	5 853	
Lister	27 924	7 675	8 474	6 890	5 204	6 810	343	5 547	
Jæderen og Dalene	39 358	7 885	8 961	11 070	5 795	10 910	532	6 327	
Ryfylke	46 487	7 031	8 137	12 175	5 627	12 051	1 670	7 297	
Søndhordland	35 537	4 857	5 314	8 207	4 353	8 171	1 164	5 517	
Nordhordland	81 651	10 127	11 419	11 985	8 064	11 683	1 444	9 508	
Hardanger og Voss ..	28 818	4 529	5 091	8 001	3 185	7 883	1 016	4 201	
Sogn	36 648	5 357	5 866	11 177	3 911	11 094	1 860	5 771	
Sønd- og Nordfjord	52 074	6 690	7 333	14 356	5 985	14 216	1 676	7 661	
Søndmør	50 705	6 594	7 238	11 334	6 123	11 288	969	7 092	
Romsdal	27 606	3 870	4 427	6 807	3 423	6 756	933	4 356	
Nordmør	37 110	4 518	4 913	9 448	3 662	9 309	1 460	5 122	
Fosen	40 802	4 563	4 714	7 940	3 842	7 861	2 010	5 852	
Orkedalen	16 579	2 993	3 188	5 916	1 916	5 831	461	2 377	
Guldalen	20 857	4 116	4 415	6 797	2 500	6 671	446	2 946	
Strinden og Selbu	24 733	3 252	3 627	9 085	2 335	8 859	1 049	3 384	
Stjør- og Værdalen	30 913	4 199	5 392	14 805	3 527	14 570	1 459	4 986	
Inderøen	21 889	2 415	3 012	10 057	2 137	9 891	1 428	3 565	
Namdal'en	25 681	2 589	3 317	4 775	2 502	4 705	971	3 473	
Søndre Helgeland	30 863	2 849	3 241	4 908	2 635	4 872	1 383	4 018	
Nordre Helgeland	24 835	1 940	2 150	3 729	1 848	3 685	1 229	3 077	
Salten	49 955	4 676	5 569	5 837	4 405	5 745	1 912	6 317	
Lofoten og Vesteraalen	47 715	3 956	4 473	2 941	3 628	2 855	1 813	5 441	
Senjen og Tromsø	72 505	8 182	9 363	6 856	7 371	6 429	1 598	8 969	
Alten	7 342	2 798	2 924	903	878	785	111	989	
Hammerfest	9 693	1 473	1 536	889	836	744	311	1 147	
Tanen	7 422	1 836	2 136	1 219	828	858	195	1 023	
Varanger	4 737	1 009	1 169	749	397	435	58	455	
Varde	1 236	626	648	136	142	96	49	191	
Tilsammen	1 702 554	271 936	304 395	502 591	188 356	478 366	58 278	246 634	

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.						b) Ikke særskilt skyldsatte.		L a n d s d e l e .
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			
277	812	11	3	27	5	-	2	III. Bygderne fogderivis. (Forts.)
193	373	82	34	15	7	3	44	Ringerike.
518	1 028	20	8	55	40	4	3	Hallingdal.
129	239	20	6	10	1	7	10	Buskerud.
148	247	9	7	58	10	4	13	Numedal og Sandsvær.
127	677	8	4	41	15	-	5	Jarlsberg.
133	750	12	7	33	8	-	4	Larvik.
203	299	17	9	49	20	4	4	Bamle.
269	685	53	20	12	8	5	3	Nedre Telemarken.
127	211	14	5	60	11	3	9	Øvre Telemarken.
87	55	30	6	15	2	2	8	Nedenes.
65	28	27	8	44	7	-	67	Sætersdalen.
58	28	51	8	22	10	1	185	Mandal.
43	39	31	9	91	54	2	71	Lister.
42	26	15	4	44	17	2	234	Jæderen og Dalene.
79	25	2	-	26	2	3	228	Ryfylke.
42	76	28	15	139	25	6	504	Søndhordland.
47	18	28	6	53	9	3	99	Nordhordland.
45	37	19	7	19	2	11	111	Hardanger og Voss.
63	73	35	14	42	17	3	294	Sogn.
27	13	26	4	46	14	3	190	Søndmør.
34	35	28	6	15	2	2	27	Romsdal.
44	62	59	27	8	4	-	110	Nordmør.
34	25	12	6	15	4	7	153	Fosen.
21	28	46	19	11	3	-	17	Orkedalen.
48	102	29	9	5	-	14	21	Gulddalen.
118	102	43	50	18	7	9	4	Strinden og Selbu.
85	81	15	5	10	8	26	9	Stjør- og Værdalen.
91	133	3	1	4	1	16	26	Inderøen.
83	58	13	2	18	1	12	77	Namdalens.
19	8	14	2	11	1	3	120	Søndre Helgeland.
27	27	6	1	8	2	4	88	Nordre Helgeland.
101	64	20	7	28	4	16	114	Salten.
18	12	32	22	56	15	-	191	Lofoten og Vesteraalen.
144	279	69	22	40	8	21	52	Senjen og Tromsø.
7	2	96	47	14	2	3	-	Alten.
5	3	131	90	38	14	4	1	Hammerfest.
20	15	276	196	52	21	5	-	Tanen.
146	115	20	24	9	5	1	-	Varanger.
-	-	24	13	25	19	1	-	Vardø.
7 000	18 336	2 014	984	1 844	556	333	3 121	Tilsammen.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste elendommes

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.	a) Særskilt skyld- satte.		b) Ikke særskilt skyld- satte.	Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	
				Mark.		Mark.		
IV. Bygderne her- redsvise.								
Trøgstad	3 549	788	824	2 454	546	2 431	67	613
Åskin	3 293	569	689	1 441	424	1 417	41	465
Spydeberg	2 353	447	480	1 809	315	1 782	83	398
Skiptvet	2 414	509	534	1 179	373	1 171	27	400
Rakkestad	5 490	1 269	1 372	3 556	833	3 487	89	922
Eidsberg	6 050	1 228	1 352	3 470	814	3 402	138	952
Rødenes	1 361	334	342	791	206	721	51	257
Rømskogen	496	82	94	210	49	210	39	88
Aremark	1 812	320	312	1 221	230	1 193	71	301
Ømark	2 022	366	365	1 011	200	899	66	266
Id	6 544	609	651	1 323	414	1 301	262	676
Berg	5 669	793	892	2 192	555	2 178	123	678
Skjeborg	6 009	845	996	2 622	570	2 470	189	759
Hvaler	4 279	739	841	352	590	350	114	704
Borge	6 466	{ 506	{ 392	1 034	{ 303	1 542	417	720
Torsnes	1 538		150	556				
Varteig	1 155	359	306	448	178	441	29	207
Tune (med Rolvsøy) ..	10 421	1 301	1 542	2 144	897	2 073	423	1 320
Glemminge	10 430	{ 590	{ 532	422	248	346	423	671
Kraakerøy	3 311		168	185	109	173	198	307
Onsø	7 640	1 153	1 243	1 656	696	1 641	353	1 049
Raade	2 920	682	708	1 642	383	1 633	68	451
Rygge	3 582	606	719	1 715	389	1 695	188	577
Moss	2 887	329	460	661	210	636	45	255
Vaaler	2 247	448	455	2 048	320	2 002	87	407
Hobel	2 285	386	405	1 886	297	1 826	93	390
Smaalenenes amt	106 223	15 258	16 824	38 028	10 149	37 020	3 684	13 833
Vestby (landdistrikt) ..	2 786	559	634	1 999	368	1 991	95	463
Kraakstad	3 518	588	667	2 023	437	1 966	139	576
Aas	3 139	447	483	2 214	324	2 211	46	370
Frogn	1 964	421	457	1 142	283	1 116	49	332
Nesodden	2 539	709	951	758	404	707	57	461
Aker	29 189	3 969	4 767	5 809	2 217	4 755	529	2 746
Ullern prgld.	6 570				453	911	116	569
Vestre Aker prgld.	8 734	{ 3 969	{ 1 920	{ 5 809	{ 516	1 189	107	623
Østre — —	7 190		2 847		623	1 865	237	860
Nordstrand — —	6 695				625	790	69	694
Bærum	11 050	1 520	1 900	2 428	987	2 338	208	1 195
Østre Bærum prgld.	7 309	{ 1 520	{ 1 900	{ 2 428	{ 373	1 136	124	497
Vestre — —	3 741				{ 614	1 202	84	698
Asker	5 811	1 035	1 184	1 496	732	1 430	71	803

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
		a) Særskilt skyldsatte.		b) Ikke særskilt skyldsatte.				Landsdeler.
Skoger.		Slaatteland.		Løvrig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.			
Mark.		Mark.		Mark.				
8	11	-	-	2	-	1	-	IV. Bygderne her-redsvis.
6	1	4	1	8	1	-	-	Tregstad.
13	16	-	-	-	-	1	-	Askim.
11	7	-	-	-	-	-	-	Spydeberg.
106	60	2	-	11	7	1	-	Skiptvet.
10	10	-	-	11	4	-	-	Rakkestad.
26	68	-	-	3	-	-	-	Eidsberg.
-	-	-	-	-	-	-	-	Rødenes.
14	28	-	-	-	-	1	-	Rømskogen.
46	110	1	1	1	-	-	-	Aremark.
10	5	-	-	3	1	1	-	Ømark.
15	14	-	-	-	-	-	-	Id.
13	22	1	-	-	-	-	-	Berg.
6	1	-	-	9	-	-	-	Skjeberg.
1	1	-	-	4	4	-	-	Hvaler.
1	-	-	-	-	-	-	-	Borge.
26	40	-	-	2	2	-	-	Torsnes.
5	34	-	-	1	2	-	-	Varteig.
3	2	-	-	10	2	1	-	Tune (med Rolvsøy).
4	5	3	1	-	-	-	-	Glemminge.
14	9	-	-	1	1	-	-	Kraakerøy.
21	7	-	-	9	6	-	-	Onsø.
6	13	-	-	4	1	-	-	Raade.
42	46	-	-	-	-	-	-	Rygge.
28	34	2	1	2	10	-	-	Moss.
435	544	13	4	81	41	6	-	Vaaler.
							-	Hobøl.
							-	Smaalenenes amt.
3	5	-	-	-	-	-	-	Vestby (landdistrikt).
10	51	1	-	1	-	-	-	Kraakstad.
3	1	-	-	1	3	-	-	Aas.
10	18	-	-	15	3	-	-	Frogn.
25	39	1	-	17	3	-	-	Nesodden.
41	724	5	18	150	29	1	-	Aker.
4	569	4	13	7	1	-	-	Ullern prgld.
17	63	-	-	32	16	1	-	Vestre Aker prgld.
9	61	-	-	95	7	-	-	Østre — —
11	31	1	5	16	5	-	-	Nordstrand —
38	70	3	3	38	5	-	-	Bærum.
24	7	2	-	18	2	-	-	Østre Bærum prgld.
14	63	1	3	20	3	-	-	Vestre — —
9	61	-	-	5	1	-	-	Asker.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1 december 1910.	Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtskassernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.			Samlet antal.
	1905.	1910.		Antal.	Matrikel-skyld.	a) Særskilt skyld-satte.	b) Ikke særskilt skyld-satte.	
				Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Mark.
IV. Bygderne her-redsv. (Forts.)								
Urskog	4 496	706	862	1 769	460	1 538	252	712
Høland	5 142	1 075	1 151	2 619	616	2 423	284	900
Setskogen	833	86	104	379	61	349	68	129
Enebak	3 119	572	617	2 055	338	1 819	160	498
Fet	4 378	836	924	1 558	455	1 437	157	612
Sørum	2 732	592	651	1 422	353	1 361	81	434
Skedsmo	3 675	1 082	593	1 224	312	1 161	154	466
Lillestrøm	4 351		316	75	142	72	156	298
Lørenskogen	1 252		332	649	142	630	32	174
Nittedalen	2 722	571	688	1 396	288	1 221	101	389
Gjerdrum	1 647	451	490	1 103	282	1 099	19	301
Ullensaker	5 940	1 601	1 743	2 846	746	2 756	133	879
Nes	8 387	1 439	1 640	4 563	831	4 496	498	1 329
Eidsvold	9 604	1 993	2 168	2 145	1 149	1 983	201	1 350
Nannestad	4 070	990	1 094	2 027	528	1 822	147	675
Hurdalen	1 757	349	348	730	199	486	102	301
Feiring	1 111	276	302	371	155	350	18	173
Akershus amt	125 212	21 867	25 066	44 800	12 809	41 517	3 757	16 566
Ringsaker	11 098	1 528	1 675	4 870	997	4 774	737	1 734
Nes	3 550	432	470	2 602	325	2 601	199	524
Vang	6 388	715	835	3 034	495	3 006	349	844
Furnes	3 863	667	697	2 034	445	2 016	170	615
Løiten	5 617	783	864	2 122	605	2 025	317	922
Romedal	4 906	664	762	2 404	481	2 202	322	803
Stange	7 259	687	860	4 152	516	4 060	621	1 137
Søndre Odalen	6 474	967	939	2 759	591	2 471	441	1 032
Nordre Odalen	4 474	594	695	1 599	369	1 285	337	706
Vinger	4 532	807	875	2 065	418	1 739	362	780
Eidskogen	5 934	1 245	1 457	2 353	688	1 600	352	1 040
Brandval	3 664	635	734	1 742	328	1 355	272	600
Grue	5 915	1 313	1 476	2 457	704	1 897	319	1 023
Hof	3 179	969	948	1 374	425	994	148	573
Aasnes	5 156	1 367	1 439	2 546	661	1 707	243	904
Vaaler	3 813	1 254	1 511	1 654	558	1 157	132	690
Elverum	10 065	3 401	3 691	3 026	1 234	2 674	166	1 400
Trysil	6 336	1 581	1 769	1 214	662	922	220	882
Aamot	3 678	774	862	1 780	305	1 457	215	520
Stor Elvedalen	3 511	539	691	1 383	276	1 129	185	461
Sollien	401	77	88	144	49	140	15	64

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9

10

11

12

13

14

15

16

Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.

a) Særskilt skyldsatte.

b) Ikke særskilt
skyldsatte.

L a n d s d e l e .

Skoger.

Slaatteland.

Iøvrig.

Skoger.

Sameier.

Antal.

Matrikel-
skyld.

Antal.

Matrikel-
skyld.

Antal.

Matrikel-
skyld.

Antal.

IV. Bygderne her-
redsvis. (Forts.)

28	228	-	-	1	-	1	-	Urskog.
49	194	-	-	4	1	1	-	Høland.
8	28	-	-	-	-	1	-	Setskogen.
25	229	-	-	1	-	-	-	Enebak.
26	98	13	4	2	-	-	1	Fet.
14	5	-	-	5	12	1	-	Sørum.
29	25	-	-	3	1	-	-	Skedsmo.
-	-	-	-	-	-	-	-	Lillestrøm.
3	17	-	-	3	2	-	-	Lørenskogen.
32	168	2	-	18	2	-	-	Nittedalen.
6	3	1	1	-	-	1	-	Gjerdrum.
21	43	-	-	-	-	3	-	Ullensaker.
79	45	5	2	9	4	-	-	Nes.
54	148	4	1	16	2	6	1	Eidsvold.
29	204	2	-	-	-	4	-	Nannestad.
6	243	-	-	-	-	-	-	Hurdalen.
16	20	2	1	-	-	-	-	Feiring.

564 2 667 , 39 30 289 68 19 2 Akershus amt.

21	81	6	1	2	-	3	-	Ringsaker.
1	1	-	-	-	-	-	-	Nes.
12	20	1	-	4	-	2	-	Vang.
4	1	2	1	1	-	-	-	Furnes.
27	89	8	1	9	2	1	-	Loiten.
38	197	-	-	4	1	1	-	Romedal.
36	88	3	1	1	-	1	-	Stange.
46	267	16	6	2	6	3	-	Søndre Odalen.
42	304	5	1	-	-	3	-	Nordre Odalen.
51	323	1	2	3	2	1	1	Vinger.
80	721	-	-	4	1	5	-	Eidskogen.
57	379	2	-	1	-	1	-	Brandval.
183	543	10	13	9	2	-	1	Grue.
88	367	27	8	4	-	1	-	Hof.
219	829	19	5	4	3	3	-	Aasnes.
150	474	22	7	3	6	1	-	Vaaler.
104	327	17	6	12	1	3	-	Elverum.
48	281	19	11	1	-	2	-	Trysil.
86	321	8	2	3	-	-	2	Aamot.
39	238	6	3	4	-	-	-	Stor-Elvedalen.
2	4	1	-	-	-	1	-	Sollent.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mængde 1 december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere) Efter amtsskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.	a) Særskilt skyld- satte.	b) Ikke særskilt skyld- satte.		Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.		Antal.		
IV. Bygderne her- redsvis. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Ytre Rendalen	1 914	385	444	774	197	583	73	270
Øvre Rendalen	2 067	699	821	856	224	725	41	265
Lille Elvedalen	4 419	1 279	1 384	950	551	936	23	574
Tunset	3 474	1 802	1 990	1 252	554	1 195	14	568
Tolgen	3 652	1 362	1 457	944	583	935	23	606
Tolgen prgld.	3 365				542	892	22	564
En del av Røros prgld.	287	} 1 362	1 457	914	41	43	1	42
Kvikne	1 489		514	351	225	333	7	232
Hedemarkens amt	126 828	27 024	29 948	52 441	13 466	45 918	6 303	19 769
Dovre	2 480	326	334	793	211	789	138	349
Lesje	2 402	499	487	991	338	990	83	421
Skjåak	2 166	345	343	1 042	250	1 036	101	351
Lom	2 368	410	433	1 125	294	1 123	106	400
Vaage	2 953	} 701	426	1 406	292	1 390	222	514
Hedalen	1 241		180	435	93	407	91	184
Sel	2 287		209	594	133	579	161	294
Nordre Fron	4 197	699	748	1 779	399	1 743	286	685
Søndre Fron	2 963	579	592	1 377	279	1 335	169	448
Ringebu	4 385	794	870	1 872	477	1 826	200	677
Øier	3 091	720	748	1 546	414	1 492	83	497
Østre Gausdal	2 731	325	336	1 467	240	1 457	180	420
Vestre Gausdal	2 321	353	375	1 059	204	1 011	160	364
Faaberg	5 367	817	692	2 485	494	2 400	289	783
Biri	2 815	} 922	497	1 693	} 501	2 592	240	741
Snertingdalen	2 028		430	987		2 592		
Vardal	5 141	851	934	1 730	552	1 631	175	727
Østre Toten	8 284	1 280	1 466	4 106	866	3 988	486	1 352
Vestre Toten	4 027	} 1 622	814	1 292	498	1 272	124	622
Eina	1 173		319	447	180	424	20	200
Kolbu	2 412	} 633	633	1 173	356	1 168	85	441
Lunner	4 171		696	1 784	423	1 579	80	503
Jevnaker	4 102	186	210	1 206	139	1 161	272	411
Brandbu	4 952	671	807	2 969	503	2 785	225	728
Gran	4 165	654	740	2 800	506	2 623	182	688
Søndre Land	5 401	574	669	2 330	304	1 995	389	693
Nordre Land	4 789	1 031	1 185	2 069	586	1 677	263	849
Søndre Aurdal	3 921	1 005	1 062	1 498	504	1 348	79	583
Etnedalen	1 807	474	490	718	246	597	77	323
Nordre Aurdal	4 616	1 063	1 171	1 751	622	1 627	148	770
Vestre Slidre	2 437	581	612	1 460	365	1 398	82	447
Østre Slidre	2 359	578	649	946	398	926	54	452
Vang	1 855	345	349	916	266	903	105	371
Kristians amt	111 407	18 973	20 506	49 846	11 933	47 272	5 355	17 288

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16			
								Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.		
								a) Særskilt skyldsatte.	b) Ikke særskilt skyldsatte.	L a n d s d e l e .
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.			
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.			Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.					IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)
35	179	14	10	1	-	3	-			Ytre Rendalen.
39	89	8	4	11	1	1	6			Øvre Rendalen.
13	7	3	1	2	-	3	-			Lille Elvedalen.
47	35	18	5	1	-	4	1			Tonset.
29	7	15	2	3	-	-	-			Tolgen.
29	7	14	2	3	-	-	-			Tolgen prgld. En del av Røros prgld.
-	-	1	-	-	-	-	-			Kvikne.
18	13	8	1	1	-	-	-			Hedemarkens amt.
1 515	6 185	239	91	90	25	43	11			
1	-	-	-	-	-	5	-			Dovre.
5	1	1	-	-	-	2	1			Lesje.
15	6	6	1	10	-	3	-			Skjaak.
4	1	2	1	-	-	4	-			Lom.
8	6	6	2	2	-	4	1			Vaage.
10	25	-	-	-	-	-	-			Hedalen.
5	6	1	1	-	-	1	2			Sel.
47	21	18	5	6	-	3	1			Nordre Fron.
28	36	16	5	-	-	2	1			Søndre Fron.
31	21	10	4	5	-	-	-			Ringebu.
25	12	10	20	1	-	1	-			Øier.
6	8	4	1	-	-	-	-			Østre Gausdal.
15	24	10	14	1	-	3	-			Vestre Gausdal.
55	85	6	2	1	-	-	-			Faaberg.
28	84	9	3	5	1	3	-			Biri.
68	94	8	3	13	3	4	-			Snertingdalen.
15	101	4	2	2	1	1	-			Vardal.
8	15	2	-	15	1	1	-			Østre Toten.
12	22	1	-	-	-	-	-			Vestre Toten.
3	3	2	-	-	-	-	-			Eina.
15	190	9	3	17	2	1	-			Kolbu.
4	31	1	-	1	5	2	-			Lunner.
18	34	10	7	1	-	4	-			Jevnaker.
17	306	9	1	1	1	1	-			Brandbu.
33	146	7	3	2	1	3	-			Gran.
73	363	28	21	5	2	3	-			Søndre Land.
60	125	20	5	2	-	2	2			Nordre Land.
31	107	10	11	1	-	-	2			Søndre Aurdal.
39	99	22	10	-	-	2	-			Etnedalen.
13	54	2	-	-	-	-	-			Nordre Aurdal.
17	12	14	1	7	-	-	-			Vestre Slidre.
10	12	1	-	-	-	-	-			Østre Slidre.
719	2 050	249	126	98	17	55	10			Vang.
719	2 050	249	126	98	17	55	10			Kristians amt.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdeler	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	1	2	3	4	5	6	7	8	
		Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.				a) Særskilt skyld-satte.	b) Ikke særskilt skyld-satte.
		1905.	1910.		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)										
Hole	3 463	812	953	2 426	488	2 225	139	627		
Norderhov	9 588	1 307	1 570	4 006	933	3 524	359	1 292		
Aadalen	3 162	295	344	1 280	181	1 104	254	435		
Flaa	1 643	263	286	762	128	657	70	198		
Nes	2 264	1 156	1 218	956	405	768	29	434		
Gol	2 350	841	935	789	345	723	38	383		
Hemsedal	1 364	349	371	445	221	435	34	255		
Aal	3 358	1 250	1 370	1 677	574	1 608	81	655		
Hol	2 099	631	735	721	277	696	83	360		
Sigdal	3 631	652	718	1 856	507	1 809	106	613		
Krødsherred	2 479	270	302	925	195	859	175	370		
Modum	10 532	1 628	1 987	3 506	1 173	3 200	347	1 520		
Øvre Eker	8 294	1 968	2 206	3 920	1 113	3 584	236	1 349		
Eker prgld..	7 004				911	2 824	210			
Fiskum prgld..	1 290				202	760	26			
Nedre Eker	5 781	869	1 113	958	557	832	116	673		
Lier	8 863	1 541	1 819	4 132	999	3 969	199	1 198		
Lier prgld..	8 047				919	3 795	193			
Bragernes landd..	816				80	174	6	86		
Røken	4 570	592	712	1 519	438	1 446	166	604		
Hurum (landdistrikt)	4 189	486	643	1 428	252	1 220	263	515		
Ytre Sandsvær	3 245				405	1 363	54	459		
Øvre Sandsvær	2 464				382	758	14	396		
Flesberg	2 140	580	609	961	376	843	21	397		
Rollag	1 327	275	291	599	216	589	46	262		
Opdal	1 340	366	408	457	221	436	28	249		
Nore	1 493	443	487	563	238	528	77	315		
Buskerud amt	89 639	17 823	20 520	36 103	10 624	33 176	2 935	13 559		
Strommen	1 452	248	273	403	140	379	111	251		
Skoger	5 438	803	905	1 157	455	1 024	54	509		
Sande	3 984	1 033	1 140	1 830	515	1 798	120	635		
Hof	2 223	438	494	1 018	292	999	31	323		
Botne	2 547	504	570	1 171	314	1 133	95	409		
Vaale	2 640	572	621	2 127	444	2 116	35	479		
Borre	3 053	677	822	1 212	421	1 145	130	551		
Ramnes	2 887	700	863	1 946	511	1 928	36	547		
Andebu	2 607	709	807	1 445	482	1 405	25	507		
Stokke	4 951	1 098	1 178	1 952	746	1 932	47	793		
Sem	6 375	1 350	1 457	2 505	869	2 427	214	1 083		
Notterø	5 874	1 317	1 459	864	1 044	847	122	1 166		
Tjømø	3 010	555	622	339	454	337	210	664		

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16		
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								L a n d s d e l e .	
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.					
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.		
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.			
	Mark.		Mark.		Mark.			IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)	
57	179	3	1	6	-	-	-	Hole.	
168	460	5	1	20	4	-	-	Norderhov.	
52	173	3	1	1	1	-	2	Aadalen.	
29	98	7	6	-	-	1	1	Flaa.	
49	159	25	10	5	1	-	6	Nes.	
50	54	23	9	-	-	1	2	Gol.	
8	6	6	2	3	-	1	14	Hemsedal.	
43	51	12	4	6	4	-	7	Aal.	
14	5	9	3	1	2	-	14	Hol.	
31	38	6	3	1	1	1	3	Sigdal.	
37	62	7	3	-	-	-	-	Krødsherred.	
136	284	1	-	18	3	-	-	Modum.	
209	223	2	-	13	6	2	-	Øvre Eker.	
183	128	2	-	13	6	1	-	Eker prgld.	
26	95	-	-	-	-	1	-	Fiskum prgld.	
33	55	2	1	2	-	-	-	Nedre Eker.	
38	128	2	1	9	12	1	-	Lier.	
31	116	2	1	9	12	1	-	Lier prgld.	
7	12	-	-	-	-	-	-	Bragernes landd.	
10	71	-	-	4	-	-	-	Røken.	
24	167	-	-	8	18	-	-	Hurum (landdistrikt).	
14	36	2	1	-	-	-	3	Ytre Sandsvær.	
14	36	1	1	6	1	-	-	Øvre Sandsvær.	
47	117	3	-	1	-	-	2	Flesberg.	
8	10	1	-	-	-	-	3	Rollag.	
23	11	11	3	1	-	7	2	Opdal.	
23	29	2	1	2	-	-	-	Nore.	
1 117	2 452	133	51	107	53	14	59	Buskerud amt.	
9	13	-	-	-	-	-	-	Strømmen.	
25	115	4	-	4	-	-	-	Skoger.	
13	17	-	-	1	-	-	-	Sande.	
10	13	-	-	-	-	1	-	Hof.	
12	16	2	6	5	2	2	1	Botne.	
4	2	-	-	1	-	-	2	Vaale.	
1	3	1	1	6	3	-	1	Borre.	
19	14	-	-	1	-	-	1	Ramnes.	
24	38	1	-	-	-	1	-	Andebu.	
9	5	-	-	3	-	-	3	Stokke.	
14	5	-	-	21	3	-	1	Sem.	
8	6	-	-	11	2	-	3	Nøtterø.	
-	-	1	-	5	-	-	1	Tjømo.	

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommes

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.			
	1905.	1910.		Antal.	Matrikel-skyld.	a) Særskilt skyld-satte.	b) Ikke særskilt skyld-satte.	Samlet antal.
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Sandeherred	7 870	1 938	2 229	2 009	1 270	1 987	74	1 344
Tjølling	3 532	742	883	1 440	500	1 423	106	606
Fredriksværn	985	44	49	14	34	13	-	34
Brunlanes	4 491	991	1 093	1 832	581	1 643	152	733
Hedrum	4 177	1 003	1 153	2 067	659	1 740	25	684
Lardal	2 338	717	781	1 593	391	1 394	41	432
Jarlsb. og Larvik amt	70 434	15 439	17 399	26 924	10 122	25 670	1 628	11 750
Drangedal	4 149	492	586	1 835	339	1 812	303	642
Sannikedal	2 675	375	408	853	282	821	70	352
Skaato	4 030	747	705	616	438	572	166	604
Bamle	4 659	651	659	1 933	452	1 888	146	598
Eidanger	3 822	731	762	1 182	439	1 131	171	610
Slemdal	872	250	260	638	134	286	7	141
Gjerpen	8 069	1 642	1 881	2 948	1 009	2 645	163	1 172
Solum	9 559	1 295	1 464	1 886	909	1 784	339	1 248
Hollen	4 092	560	589	1 466	336	1 326	283	619
Lunde	2 298	538	479	1 047	351	1 003	78	429
Bø	2 636	696	716	1 321	476	1 276	85	561
Sauda	3 186	759	781	1 872	496	1 740	91	587
Hitterdal	7 711	497	692	1 789	325	1 755	215	540
Tinn	4 662	672	824	918	366	781	51	417
Hovin	839	199	204	474	122	448	31	153
Gransherred	1 360	203	206	680	129	598	86	215
Hjartdal	2 259	531	553	1 124	329	1 074	70	399
Seljord	2 875	664	696	1 282	410	1 213	98	508
Kviteseid	3 147	552	556	1 383	368	1 165	227	595
Nissedal	1 739	363	348	736	197	694	62	259
Fyresdal	1 824	388	387	1 000	256	971	131	387
Mo	1 663	299	310	586	189	578	85	274
Laardal	1 390	252	299	583	175	526	44	219
Vinje	1 614	279	298	722	197	676	63	260
Rauland	1 061	202	229	490	138	455	26	164
Bratsberg amt	82 191	13 837	14 892	29 364	8 862	27 218	3 091	11 953

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.		L a n d s d e l e .		
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			
11	6	1	1	16	6	-	-	Sandeherred.
2	3	2	1	2	-	-	4	Tjølling.
-	-	1	1	5	1	-	-	Fredriksværn.
28	178	-	-	7	5	-	1	Brunlanes.
25	300	-	-	7	3	-	-	Hedrum.
61	190	4	1	4	-	-	-	Lardal.
275	924	17	11	99	25	4	18	Jarlsb. og Larvik amt.
15	22	2	1	2	-	-	1	Drangedal.
7	12	-	-	2	-	-	2	Sannikdal.
10	33	1	1	2	-	-	1	Skaatø.
25	34	-	-	7	2	-	-	Bamle.
16	21	4	2	6	3	-	-	Eidanger.
7	350	-	-	-	-	-	-	Slemdal.
53	278	5	3	14	3	-	-	Gjerpen.
44	72	2	3	24	13	-	-	Solum.
27	103	-	-	-	-	1	-	Hollen.
26	40	5	2	3	1	3	3	Lunde.
64	39	4	2	2	1	-	-	Bo.
33	28	-	-	2	-	-	-	Saude.
9	17	6	2	18	5	-	1	Hitterdal.
35	107	5	2	-	-	1	2	Tinn.
8	24	9	2	-	-	-	-	Hovin.
26	78	3	2	1	1	1	-	Gransherred.
27	29	2	1	4	2	-	1	Hjartdal.
37	60	11	7	1	-	-	-	Seljord.
26	216	5	2	-	-	-	-	Kviteseid.
24	42	1	-	-	-	1	-	Nissedal.
27	27	4	1	1	1	-	-	Fyresdal.
4	2	11	3	-	-	-	-	Mo.
29	47	1	-	-	-	2	-	Laardal.
7	36	1	-	2	1	-	-	Vinje.
19	17	-	-	3	3	-	-	Rauland.
605	1 734	82	36	94	36	9	11	Bratsberg amt.

IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommene

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.	a) Særskilt skyld-satte.		b) Ikke særskilt skyld-satte.	Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Vegaarsheien	1 706	221	253	480	161	468	54	215
Gjerstad	2 362	557	608	878	341	836	32	373
Søndeide	3 190	724	755	806	466	803	69	535
Flosta	1 763	433	508	185	291	180	13	304
Dybvaag	2 951	628	721	318	465	311	84	549
Holt	4 098	655	693	1 170	474	1 120	256	730
Lille Topdal	389		50	195	35	195	34	69
Gjevedal	590	383	114	271	65	256	21	86
Aamli	2 024		264	566	131	554	103	234
Mykland	697	83	97	293	67	293	34	101
Herefoss	545	123	138	262	79	254	14	93
Froland	2 627	357	412	1 025	238	1 003	148	386
Østre Moland	2 079	456	547	948	339	943	23	362
Tromø	2 092	493	533	467	273	465	20	293
Hisø	2 522	357	380	211	238	188	111	349
Øiestad	4 600	806	913	1 225	536	1 161	155	691
Fjære	4 984	1 205	1 376	987	854	957	67	921
Landvik	2 200	596	686	1 135	417	1 115	41	458
Eide	664	155	164	271	128	271	1	129
Vestre Moland	2 289	489	505	542	332	532	59	391
Høvaag	2 096	344	373	707	302	706	55	357
Birkenes	1 882	498	570	946	335	925	34	369
Vegusdal	941	180	196	422	145	418	11	156
Iveland	1 067	220	248	559	162	555	8	170
Hornnes	1 264	341	389	454	205	420	12	217
Evje	1 227	211	231	420	151	413	11	162
Bygland	2 194	424	461	932	264	910	88	352
Bykle	486	86	96	93	67	86	19	86
Valle.	1 709	357	393	785	236	771	80	316
Nedenes amt	57 238	11 382	12 674	17 553	7 797	17 109	1 657	9 454
Tveit	1 677	398	440	648	308	584	13	321
Odlernes	4 570	877	1 018	813	577	787	38	615
Randøsund	1 264	272	289	380	212	379	4	216
Vennesla	2 473	343	438	233	261	223	17	278
Øvrebo	813	258	271	262	158	261	5	163
Hægeland	831	271	329	250	163	249	1	164

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.		Landsdeler.		
Skoger.		Slaatteland.		Iørvig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			
11	12	-	-	-	-	-	-	Vegaarsheien.
9	39	1	1	1	-	-	-	Gjerstad.
4	1	-	-	-	-	-	-	Søndeled.
4	3	-	-	5	-	-	-	Flosta.
4	2	-	-	13	1	-	-	Dybvaag.
9	41	-	-	4	1	-	-	Holt.
-	-	-	-	-	-	-	-	Lille-Topdal.
4	14	-	-	1	-	-	1	Gjevedal.
8	9	2	2	1	-	-	-	Aamli.
-	-	-	-	1	-	-	-	Mykland.
7	7	-	-	-	-	-	-	Hørefoss.
7	22	4	-	1	-	-	-	Froland.
5	3	-	-	-	-	-	-	Østre Moland.
1	1	-	-	1	-	-	2	Tromø.
3	4	-	-	-	-	-	-	Hisø.
6	6	1	-	5	7	-	1	Øiestad.
6	2	-	-	17	1	-	-	Fjære.
20	18	1	-	3	-	-	-	Landvik.
-	-	-	-	-	-	-	3	Eide.
5	8	-	-	1	-	-	-	Vestre Moland.
-	-	-	-	5	1	-	2	Høvaag.
14	19	5	2	1	-	-	-	Birkenes.
8	4	7	1	-	-	-	-	Vegusdal.
6	2	6	1	3	1	-	-	Iveland.
14	9	4	1	7	1	-	2	Hornnes.
7	4	1	-	2	-	-	1	Evje.
20	20	3	2	1	-	2	2	Bygland.
12	6	2	-	1	-	-	1	Bykle.
20	10	7	1	1	-	-	2	Valle.
214	266	44	11	75	13	5	17	Nedenes amt.
5	1	-	-	1	-	-	-	Tveit.
7	5	2	2	8	3	-	16	Oddernes.
1	-	-	-	4	1	-	1	Randøsund.
9	7	1	-	6	1	-	-	Vennesla.
3	1	1	-	2	-	-	-	Øvrebo.
3	1	3	1	1	-	-	-	Hægeland.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommes

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8		
	Hjemme- hørende folke- mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			a) Særskilt skyld- satte.	b) Ikke særskilt skyld- satte.	Samlet antal.
		1905.		1910.		Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.
						Mark.		Mark.		
IV. Bygderne her- redsv. (Forts.)										
Søgne	3 431	1 046	1 110	957	686	952	26	712		
Halsaa og Hartmark .	3 340	782	861	858	621	855	36	657		
Holme	1 286	407	466	646	287	644	21	308		
Laudal	722	224	221	254	165	252	2	167		
Øislebø	936	263	271	387	169	384	30	199		
Finsland	834	198	223	291	145	290	6	151		
Grindum	908	232	231	254	165	251	1	166		
Bjelland	915	249	268	315	177	314	10	187		
Aaseral	1 213	270	293	388	209	386	26	235		
Vigmstad og Kousmo	1 705	493	539	584	351	581	5	356		
Søndre Undal	2 964	776	830	704	569	696	70	639		
Spangereid	1 825	369	421	316	312	315	7	319		
Vanse	6 137	1 468	1 608	1 505	1 119	1 503	66	1 185		
Herred	970	246	263	268	199	260	4	203		
Spind	1 248	311	354	328	259	328	16	275		
Austad	1 263	{	330	312	{	927	1 405	34	961	
Lyngdal	2 698		806	851						
Kvaas	736		192	245						
Hægebostad	1 820	501	532	511	369	510	53	422		
Fjotland	1 000	255	309	209	174	206	13	187		
Fede	1 010	415	439	246	202	246	10	212		
Liknes	3 106	961	1 106	617	575	609	33	608		
Hitterø	1 863	418	452	340	300	332	19	319		
Nes	2 317	699	769	454	399	441	26	425		
Bakke	1 222	411	464	380	242	370	14	256		
Gyland	1 020	354	395	331	197	323	4	201		
Øvre Siredal	715	173	202	122	108	111	32	140		
Tonstad	799	220	253	171	134	166	19	153		
Lister og Mandal amt	59 631	15 403	16 993	15 430	10 739	15 213	661	11 400		
Sogndal	2 473	584	609	797	414	791	43	457		
Lund	1 665	352	362	396	268	391	54	322		
Heskestad	945	224	235	333	148	330	3	151		
Bjerkreim	1 731	348	367	753	256	720	25	281		
Helleland	1 206	230	245	487	178	487	9	187		
Egersund	2 655	772	810	650	529	641	33	562		
Ogne	1 131	207	270	252	153	249	42	195		
Nærø	1 986	356	410	625	268	615	19	287		
Varhaug	2 062	354	437	655	299	652	18	317		
Klepp	3 003	481	556	1 000	411	984	62	472		
Time	3 045	555	676	987	410	978	45	455		
Gjesdal	2 168	319	395	396	232	396	43	275		
Hei land	5 244	1 101	1 272	1 357	744	1 347	52	796		
Haaland	3 522	686	844	1 019	562	1 010	51	613		
Hetland	6 522	1 316	1 473	1 363	923	1 319	33	956		

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16		
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								L a n d s d e l e .	
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.					
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.		
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.		Antal.		
Mark.		Mark.		Mark.					
8	2	4	1	11	1	-	-	IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)	
6	1	-	-	4	1	-	1	Søgne.	
1	1	3	1	-	-	-	-	Halsaa og Hartmark.	
3	1	2	-	-	-	-	-	Holme.	
2	2	-	-	-	-	-	-	Laudal.	
-	-	2	-	5	-	-	-	Øislebø.	
4	2	1	-	-	-	-	-	Finsland.	
2	-	2	-	-	-	-	-	Grindum.	
2	1	3	1	-	-	-	-	Bjelland.	
4	1	2	1	1	-	-	-	Aaseral.	
5	2	1	1	-	-	-	34	Vigmostad og Konsmo.	
-	-	-	-	1	-	-	-	Søndre Undal.	
2	2	-	-	1	-	1	23	Spangereid.	
-	-	-	-	-	-	-	-	Vanse.	
-	-	-	-	-	-	-	-	Herred.	
-	-	-	-	-	-	-	-	Spind.	
-	-	6	2	2	-	-	4	Austad.	
2	1	5	-	1	-	-	38	Lyngdal.	
4	1	6	1	-	-	-	11	Kvaas.	
1	-	1	-	-	-	-	7	Hægebostad.	
6	1	10	1	2	-	-	11	Fjotland.	
-	-	-	-	5	5	-	17	Fede.	
11	9	-	-	4	3	-	6	Liknes.	
14	9	-	-	-	-	-	15	Hitterø.	
9	3	18	4	4	1	-	19	Nes.	
4	1	1	-	-	-	-	18	Bakke.	
5	1	4	-	3	1	-	16	Gyland.	
123	56	78	16	66	17	1	252	Øvre Sireddalen.	
								Tonstad.	
								Lister og Mandals amt.	
2	1	11	1	2	-	-	7	Sogndal.	
1	-	1	-	7	5	-	31	Lund.	
5	1	3	1	3	2	-	-	Heskestad.	
5	20	2	1	7	12	-	4	Bjerkreim.	
-	-	-	-	1	-	-	-	Helleland.	
2	2	1	-	12	3	-	5	Egersund.	
2	1	-	-	2	-	-	-	Ogne.	
2	2	2	-	3	-	-	-	Nærøe.	
9	2	3	1	-	-	-	-	Varhaug.	
2	1	2	1	3	4	1	3	Klepp.	
4	5	3	-	8	3	-	3	Time.	
1	-	-	-	3	-	-	-	Gjesdal.	
6	4	2	1	8	1	1	4	Høiland.	
-	-	1	3	9	6	-	6	Haaland.	
2	-	-	-	23	18	-	8	Hetland.	

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommes

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mengde 1 december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.	a) Særskilt skyld- satte.	b) Ikke særskilt skyld- satte.		
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Samlet antal.
IV. Bygderne her- redsvs. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Høle	1 012	206	229	225	164	220	34	198
Fossan	1 843	300	320	441	241	430	84	325
Strand	2 316	371	419	567	321	566	57	378
Finnø	1 510	228	251	635	221	635	51	272
Rennesø	984	130	142	483	119	483	44	163
Mosterø	1 150	130	140	424	114	424	29	143
Vikedal	2 186	365	386	744	326	738	128	454
Nerstrand	1 352	202	215	562	178	562	52	230
Sjernerø	835	164	174	297	95	297	63	158
Fister	805	87	97	332	84	332	48	132
Aardal	830	159	162	391	125	387	40	165
Hjelmeland	1 909	244	261	589	212	588	110	322
Jelsa	2 156	283	283	611	222	601	141	363
Sand	1 331	217	240	366	110	351	20	130
Saude	1 405	276	299	352	221	345	86	307
Suldal	1 785	259	284	469	200	467	138	338
Aakre	2 761	416	541	358	289	356	31	320
Skudenes	2 836	479	498	608	397	607	50	447
Kopervik	1 001	} 659	{ 199	203	152	200	22	174
Avaldsnes	3 213			554	793	432	784	514
Torvstad	2 183	312	385	537	231	533	15	246
Skaare	5 625	682	1 092	499	384	486	44	428
Tysvær	1 721	270	286	408	257	408	97	354
Bokn	694	153	171	223	122	201	15	137
Skjold	1 966	297	354	653	273	645	121	394
Vats	1 078	142	155	405	137	405	68	205
Stavanger amt	85 845	14 916	17 098	23 245	11 422	22 961	2 202	13 624
Varaldsø	848	134	157	251	106	248	41	147
Strandebarm	1 670	282	308	404	241	402	28	269
Kvinnherred	5 108	639	721	1 307	562	1 299	187	749
Skaanevik	2 912	411	439	750	360	747	78	438
Etne	2 040	351	382	808	301	806	107	408
Fjelberg	3 309	424	476	1 016	395	1 016	177	572
Vikebygd	1 065	174	204	258	159	256	42	201
Sveio	1 891	289	300	407	272	405	53	325
Valestrand	1 042	154	172	259	151	257	37	188
Finnaas	5 397	716	773	742	615	738	109	724
Stord	2 943	316	376	535	277	531	72	349
Fitjar	2 504	350	367	386	336	386	80	416
Tysnes	4 808	617	639	1 084	578	1 080	153	731

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16		
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								Landsdeler.	
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.					
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.		
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.			
	Mark.		Mark.		Mark.			IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)	
-	-	2	-	1	-	-	9	Hele.	
5	1	1	-	-	-	-	25	Fossan.	
1	-	-	-	1	-	-	8	Strand.	
-	-	-	-	-	-	-	3	Finnø.	
-	-	-	-	-	-	-	10	Rennesø.	
-	-	-	-	2	-	-	-	Mosterø.	
4	4	-	-	3	2	-	10	Vikedal.	
3	1	-	-	-	-	-	4	Nerstrand.	
-	-	-	-	-	-	-	-	Sjernø.	
1	-	-	-	-	-	-	1	Fister.	
2	1	-	-	-	-	-	14	Aardal.	
1	-	-	-	-	-	-	2	Hjelmeland.	
4	5	-	-	9	4	-	3	Jelsa.	
3	2	1	-	1	-	-	1	Sand.	
3	2	2	-	3	1	-	-	Sande.	
3	2	1	1	-	-	-	-	Suldal.	
1	-	-	-	-	-	-	15	Aakre.	
-	-	-	-	4	-	-	22	Skudenes.	
1	-	-	-	4	3	-	10	Kopervik.	
1	-	6	2	9	4	1	30	Avaldsnes.	
1	2	-	-	-	-	-	-	Torvestad.	
6	2	1	1	-	-	-	14	Skaare.	
-	-	-	-	-	-	-	28	Tysvær.	
-	-	-	-	2	2	-	10	Bokn.	
2	4	-	-	5	1	1	11	Skjold.	
-	-	1	-	-	-	-	4	Vats.	
85	65	46	13	135	71	4	305	Stavanger amt.	
12	2	-	-	2	-	-	12	Varaldsø.	
-	-	1	-	7	-	-	-	Strandebarm.	
5	7	-	-	1	-	-	36	Kvinnherred.	
4	1	1	-	2	1	-	5	Skaanevik.	
3	1	-	-	-	-	-	8	Etne.	
1	-	-	-	-	-	-	16	Fjelberg.	
5	1	-	-	-	-	-	-	Vikebygd.	
1	2	-	-	1	-	1	20	Sveio.	
1	3	-	-	1	-	-	-	Valestrand.	
42	3	-	-	1	-	2	60	Finnas.	
3	1	-	-	8	-	-	-	Stord.	
-	-	-	-	3	1	-	26	Fitjar.	
2	4	-	-	-	-	-	45	Tysnes.	

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- herende folke- mængde 1 december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			
		1905.	1910.	.	a) Særskilt skyld- satte.	b) Ikke særskilt skyld- satte.		Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	
IV. Bygderne her- redsvise. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Fuse	1 184	144	159	362	124	361	48	172
Haalandsdale	660	97	103	298	84	297	25	109
Strandvik	1 962	222	258	425	193	421	81	274
Os.	3 188	{	578	662	360	601	42	402
Samnanger.....	3 025		440	363	266	362	64	330
Fane	7 961	1 181	1 431	1 379	852	1 368	87	939
Austevold.....	2 459	326	343	333	318	333	54	372
Sund.....	2 399	323	342	345	295	343	41	336
Fjeld.....	3 688	459	490	368	436	368	78	514
Askøen	8 662	1 003	1 258	487	570	436	95	665
Aarstad.....	7 463	571	763	320	127	190	7	134
Haus.....	5 236	730	789	924	608	919	77	685
Bruvik	4 037	388	436	424	288	418	42	330
Hosanger med Modalen	3 345	414	453	748	374	744	121	495
Hammer	3 058	389	427	551	353	549	39	392
Aasene	1 654	239	252	299	197	291	53	250
Alversund	3 243	530	535	694	470	691	10	480
Herlø	3 785	406	429	462	390	455	58	448
Hjelme	986	{	105	94	{	683	935	101
Manger.....	4 453		639	842				784
Lindaas	4 433	{	602	841	{	859	1 125	224
Austrheim	2 518		312	287				1 083
Mafsfjorden.....	2 252	238	275	477	217	476	97	314
Røldal.....	775	210	226	111	118	109	35	153
Ullensvang.....	6 754	870	1 016	1 633	628	1 617	193	821
Eidtfjord	1 021	264	297	260	140	245	39	179
Ulvik.....	1 578	264	313	519	188	515	81	269.
Granvin	1 172	203	212	504	144	502	50	194
Kvam	3 474	563	620	1 097	452	1 086	134	586
Jondal	2 085	329	384	447	245	443	74	319
Evanger	2 027	343	363	430	218	417	96	314
Voss	7 980	1 174	1 328	2 280	808	2 238	212	1 020
Vossestrand	1 952	309	332	720	244	711	102	346
Søndre Bergenhus amt	146 006	19 513	21 824	28 193	15 602	27 737	3 624	19 226
Jostedalen	943	95	101	137	89	137	61	150
Lyster.....	2 959	361	417	1 236	281	1 230	326	607
Hafslo.....	3 083	610	696	1 174	377	1 156	146	523
Aardal	1 491	73	89	263	60	261	158	218
Lærdal	1 890	213	243	587	147	578	176	323
Borgund	717	85	90	169	61	168	79	140

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsoppgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.				L a n d s d e l e .
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Samoier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
Mark.		Mark.		Mark.				
-	-	-	-	-	-	-		
2	1	1	1	1	-	26		Fuse.
2	1	-	-	6	-	18		Haalandsdalen.
24	45	1	-	15	5	-		Strandvik.
-	-	1	-	2	-	2		Os.
-	-	-	-	52	9	-		Samnanger.
-	-	2	-	1	-	38		Fane.
-	-	-	-	1	-	19		Austevold.
-	-	2	-	8	-	25		Sund.
8	27	3	2	10	1	20		Fjeld.
1	-	6	9	-	-	14		Askøen.
-	-	1	-	13	2	2		Aarstad.
4	2	4	1	1	-	71		Haus.
-	-	4	1	-	-	13		Bruvik.
-	-	1	-	5	-	41		Hosanger med Modalen.
-	-	-	-	2	4	9		Hammer.
-	-	1	1	3	-	25		Aasene.
-	-	1	-	8	1	-		Alversund.
1	-	-	-	2	-	45		Herlø.
-	-	-	-	8	3	1		Hjelme.
-	-	-	-	1	-	46		Manger.
-	-	-	-	-	-	60		Lindaas.
-	-	-	-	-	-	-		Austrheim.
-	-	-	-	-	-	15		Mastfjorden.
-	-	1	-	-	-	-		Røldal.
5	3	1	-	7	2	-		Ullensvang.
3	-	-	-	1	1	20		Eidfjord.
9	3	3	-	4	1	-		Ulvik.
1	-	4	1	5	-	6		Granvin.
7	5	4	1	3	-	2		Kvam.
-	-	-	-	11	1	18		Jondalen.
8	2	4	2	18	4	20		Evanger.
7	3	10	2	4	-	5		Voss.
7	2	1	-	-	-	2		Vossestranden.
168	119	58	21	218	36	12		Søndre Bergenhus amt.
-	-	-	-	-	-	-		Jostedalen.
1	-	1	2	-	-	-		Lyster.
13	5	3	-	-	-	1		Hafslo.
-	-	-	-	2	1	1		Aardal.
-	-	-	-	-	-	1		Lærdal.
-	-	3	2	-	-	-		Borgund.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdele.	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	1	2	3	4	5	6	7	8	
		Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtsskasserernes kassabøker.				Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne av 1907.				
		1905.		1910.		a) Særskilt skyld-satte.		b) Ikke særskilt skyld-satte.		
		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Antal.	Samlet antal.	
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)										
Sogndal	3 545	804	868	1 357	422	1 331	125	547		
Aurland	2 367	358	396	700	231	699	121	352		
Leikanger	2 604	508	553	906	305	903	63	368		
Balestrand	2 248	341	389	697	247	692	107	354		
Vik	3 447	566	595	1 168	413	1 165	126	539		
Kirkebø	1 681	175	198	512	155	509	56	211		
Lavik	1 135	120	133	285	117	285	55	172		
Brekke	964	111	116	340	113	338	28	141		
Gulen	3 212	441	461	729	419	727	86	505		
Sulen	1 900	154	159	217	147	217	74	221		
Hyllestad	2 462	342	362	700	327	698	73	400		
Askvold	2 942	317	357	648	301	643	108	409		
Ytre Holmedal	3 777	472	526	1 128	448	1 108	175	623		
Gaular	3 401	444	471	1 125	417	1 119	127	544		
Jelster	2 913	347	370	940	319	939	74	393		
Førde	2 690	369	418	973	303	953	102	405		
Naustdal	2 591	317	347	835	295	834	100	395		
Vevring	1 136	127	134	334	123	334	78	201		
Kinn	5 051	553	621	743	481	711	216	697		
Bremanger	2 432	306	319	287	280	284	80	360		
Selje	3 367	} 1 517	501	612	} 156	} 181	} 683	} 927	} 131	} 814
Søndre Vaagsø	1 517		172	139						
Nordre Vaagsø	1 111		156	181						
Daviken	3 431	471	503	1 003	439	1 000	99	538		
Eid	3 249	409	441	971	372	968	75	447		
Hornindalen	1 626	230	237	394	197	390	29	226		
Gloppen	3 348	508	553	1 223	404	1 210	81	485		
Breim	1 975	283	323	601	251	598	25	276		
Indviken	2 999	418	474	1 187	355	1 166	114	469		
Stryn	2 518	371	410	1 032	317	1 032	62	379		
Nordre Bergenshus amt	88 722	12 047	13 199	25 533	9 896	25 310	3 536	13 432		
Vannelven	2 956	458	497	731	442	731	57	499		
Sande	2 298	338	368	420	327	417	29	356		
Rovde	652	94	99	137	93	137	14	107		
Herø	3 958	493	530	544	476	544	64	540		
Ulstein	3 757	428	472	652	417	650	77	494		
Vartdalstrand	751	106	114	211	104	211	12	116		
Volden	5 249	541	575	1 146	520	1 143	84	604		
Ørsten	2 898	374	431	719	358	719	46	404		
Hjørundfjord	1 955	237	243	619	229	619	34	263		

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsoppgaverne av 1907.								
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		b) Ikke særskilt skyldsatte.		L a n d s d e l e .
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Skoger.	Sameier.	
	Mark.		Mark.		Mark.			
12	21	2	-	-	-	2	1	Sogndal.
-	-	3	-	5	-	1	8	Aurland.
9	3	-	-	-	-	3	1	Leikanger.
3	5	-	-	6	-	-	-	Balestrand.
2	1	5	2	-	-	1	2	Vik.
-	-	2	1	-	-	-	-	Kirkebø.
-	-	-	-	-	-	-	-	Lavik.
2	2	-	-	-	-	-	20	Brekke.
-	-	-	-	5	1	1	72	Gulen.
-	-	-	-	-	-	-	1	Sulen.
3	-	-	-	1	-	-	3	Hyllestad.
-	-	3	1	2	1	-	35	Askvold.
3	15	2	2	3	2	-	62	Ytre Holmedal.
1	1	4	-	2	-	-	26	Gaular.
2	-	2	1	1	-	-	15	Jølster.
2	10	6	4	3	-	-	-	Førde.
1	1	-	-	-	-	-	-	Naustdal.
-	-	-	-	-	-	-	15	Vevring.
14	17	1	-	17	11	-	18	Kinn.
4	3	3	1	3	1	-	38	Bremanger.
2	-	2	2	4	1	-	40	(Selje.
1	1	1	1	1	-	1	21	Søndre Vaagsø.
2	-	1	-	1	-	1	17	Nordre Vaagsø.
4	3	-	-	-	-	-	-	Daviken.
4	3	1	-	3	1	1	-	Eid.
2	1	3	1	-	-	-	2	Hornindalen.
18	17	1	1	2	-	-	5	Gloppen.
3	1	5	-	-	-	-	-	Breim.
108	110	54	21	61	19	14	405	Indviken.
								Stryn.
-	-	-	-	2	-	-	19	Vannelven.
-	-	-	-	2	2	-	15	Sande.
1	-	1	-	-	-	-	12	Rovde.
-	-	-	-	2	-	-	8	Herø.
2	1	-	-	3	1	1	20	Ulstein.
-	-	-	-	1	-	-	-	Vartdalstranden.
3	3	-	-	1	-	-	15	Volden.
-	-	2	1	-	-	-	17	Ørsten.
-	-	-	-	-	-	-	2	Hjørundfjord.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste elendommes

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eiendomme (bruksnummere). Efter amtskaasserernes kassabøker.				Jordbruk og jordlodder efter tællingsopgaverne af 1907.		
		1905.	1910.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Sunnelven	1 684	255	272	465	209	459	46	255
Nordalen	2 408	325	352	659	289	654	76	365
Stranden	1 517	209	231	495	197	494	41	238
Stordalen	908	137	140	292	127	292	18	145
Søkkelven	2 447	381	430	741	344	738	46	390
Ørskog	1 796	276	311	528	247	525	46	293
Skodje	1 541	221	241	458	209	457	47	256
Vatne	1 586	210	222	380	200	379	40	240
Borgund	6 734	1 054	994	1 010	507	1 006	96	603
Giske	1 708		213	287	411	280	64	475
Roald	1 046	108	122	262	100	258	11	111
Haram	2 856	349	381	578	317	575	21	338
Sylte	1 282	242	276	400	203	396	44	247
Vestnes	2 575	348	406	458	324	456	143	467
Vold	946	151	158	358	122	356	37	159
Eid	550	75	78	258	65	257	23	88
Grytten	1 701	260	300	549	169	541	59	228
Hen	1 136	202	226	322	150	321	47	197
Væ	2 459	335	367	786	303	775	97	400
Eresfjord og Vistdalens	1 651	264	309	579	222	578	60	282
Nesset	1 678	239	268	444	211	431	80	291
Bolso	3 757	486	610	932	446	928	203	649
Frænen	2 987	455	514	644	426	642	32	458
Akerø	2 659	325	370	547	342	547	50	392
Sande	1 031	112	115	127	96	126	8	104
Bud	3 194	376	430	403	344	402	50	394
Kvernes	768	114	121	191	114	191	13	127
Grip	187	2	2	6	1	-	-	1
Bremnes	3 830	367	415	325	338	315	65	403
Kornstad	1 725	198	206	233	190	223	29	219
Eide	1 652	275	310	275	227	275	41	268
Frei	1 097	142	166	183	114	176	52	166
Gjemnes	808	123	131	216	118	216	17	135
Øre	1 963	315	334	573	254	562	65	319
Strømsneset	1 192	157	164	357	138	355	48	186
Tingvold	2 666	297	329	766	263	752	114	377
Øksendalen	536	79	79	275	62	275	20	82
Ulvundeideit	386	49	55	188	36	187	24	60
Sundalen	1 516	216	235	785	157	769	56	213
Stangvik	2 216	180	197	767	147	762	132	279
Aasgaard	700	58	69	177	60	174	34	94
Surendalen	2 814	492	519	1 106	245	1 078	124	369

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.								b) Ikke særskilt skyldsatte.
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.	L a n d s d e l e .
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.		Antal.	
Mark.		Mark.		Mark.				
5	6	1	-	2	-	-	18	Sunnelven.
3	1	2	-	1	-	-	-	Norddalen.
2	-	-	-	-	-	1	-	Stranden.
1	-	3	-	-	-	-	-	Stordalen.
3	-	5	2	-	-	-	-	Søkkelen.
4	2	-	-	-	-	-	6	Ørskog.
2	-	-	-	1	-	-	3	Skodje.
1	-	-	-	-	-	1	10	Vatne.
-	-	5	1	14	4	-	35	Borgund.
-	-	6	-	4	1	-	3	Giske.
-	-	-	-	7	4	-	2	Roald.
-	-	1	-	6	2	-	5	Haram.
1	1	3	-	1	1	-	-	Sylte.
1	-	1	1	4	-	-	1	Vestnes.
6	2	4	1	-	-	-	2	Vold.
3	1	1	-	-	-	-	-	Eid.
2	4	-	-	-	-	-	2	Grytten.
4	1	2	1	-	-	1	-	Hen.
5	9	2	-	2	-	-	4	Vø.
5	1	2	1	1	-	-	-	Eresfjord og Vistdal.
4	12	3	1	1	1	1	1	Nesset.
1	3	2	-	-	-	-	3	Bolsø.
2	1	2	-	-	-	-	1	Frænen.
-	-	3	-	1	-	-	8	Akerø.
-	-	-	-	2	-	-	-	Sandø.
-	-	3	1	3	-	-	5	Bud.
-	-	-	-	-	-	-	-	Kvernes.
-	-	1	5	-	-	-	-	Grip.
2	8	1	-	-	-	-	5	Bremsnes.
-	-	1	-	-	-	-	8	Kornstad.
-	-	3	-	1	-	-	21	Eide.
15	6	-	-	1	1	-	-	Frei.
-	-	-	-	-	-	-	1	Gjemnes.
3	8	7	3	-	-	-	6	Øre.
2	-	-	-	-	-	-	12	Strømsneset.
10	12	3	-	1	1	-	2	Tingvold.
-	-	-	-	-	-	-	-	Øksendalen.
-	-	5	1	1	-	-	-	Ulvundeidet.
2	15	-	-	-	-	-	4	Sundalen.
-	-	-	-	-	-	-	1	Stangvik.
2	3	1	-	-	-	-	-	Aasgaard.
-	-	17	13	-	-	-	1	Suredalen.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amts kasseresernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne af 1907.			
		1905.		1910.	a) Særskilt skyld- satte.		b) Ikke særskilt skyld- satte.	Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	
IV. Bygderne her- redsvise. (Forts.)				Mark.		Mark		
Rindalen	2 359	360	396	838	231	831	131	362
Aure	3 223	380	415	851	331	849	132	463
Valsøfjorden	1 016	133	147	290	105	286	32	137
Halse	1 361	168	184	421	149	419	77	226
Tusteren	1 610	198	216	269	179	259	67	246
Edø	3 485	215	223	356	203	355	187	390
Romsdals amt	115 421	14 982	16 578	27 589	13 208	27 353	3 362	16 570
Osen	1 555	178	187	236	146	236	99	245
Roan	1 969	184	200	314	172	313	107	279
Stoklund	1 299	97	98	158	88	158	78	166
Aa	2 716	262	279	524	241	509	141	382
Jøssund	1 688	161	165	261	146	260	103	249
Nes	1 275	107	119	244	101	243	69	170
Bjugn	1 182	117	121	201	105	201	104	209
Skjern	2 180	245	258	297	190	289	139	329
Agdenes	1 371	172	170	332	140	319	49	189
Ørlandet	3 367	413	416	979	406	978	123	529
Sørfreya	2 091	}	127	106	117	104	139	256
Nordfrøya	3 972		266	246	243	246	278	521
Hitteren	2 596	302	313	435	269	426	109	378
Fillan	2 490	254	272	365	224	364	17	241
Hevne (med Heim)	4 958	732	737	1 323	553	1 303	247	800
Rissen	3 138	489	505	968	343	961	119	462
Lensviken	1 029	193	191	196	147	196	16	163
Stadsbygden	1 926	277	290	755	211	755	73	284
Orkedalen	6 520	997	1 037	2 225	684	2 173	182	866
Meldalen	4 056	567	564	1 176	356	1 168	105	461
Rennebu	2 243	529	568	1 040	307	1 035	92	399
Opdal	3 760	900	1 019	1 475	569	1 455	82	651
Røros	5 016	1 541	1 558	463	598	396	7	605
Aalen	2 229	498	565	334	309	332	12	321
Holtaalen	954	174	186	279	117	268	4	121
Singsaas	1 590	312	343	485	194	467	27	221
Budalen	559	122	112	92	68	85	17	85
Steren	2 026	200	232	605	154	601	106	260
Soknedalen	2 155	266	283	893	238	893	64	302
Horg	2 097	311	367	1 000	273	997	76	349
Hølandet	997	160	183	332	126	321	54	180
Flaa	690	120	129	401	77	401	21	98
Melhus	2 544	412	457	1 913	346	1 910	58	404

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.				L a n d s d e l e .
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			
1	-	13	3	-	-		5	IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)
3	2	-	-	-	-		6	Rindalen.
-	-	-	-	1	1		-	Aure.
1	-	1	-	1	-		6	Valsøfjorden.
3	8	2	1	1	1		10	Halse.
-	-	4	1	1	-		22	Tusteren.
105	110	113	37	69	20	5	327	Edø.
								Romsdals amt.
-	-	-	-	-	-	1	21	Osen.
-	-	-	-	-	-	-	10	Roan.
-	-	-	-	1	-	-	10	Stoksund.
6	13	-	-	1	-	2	13	Aa.
1	-	-	-	-	-	-	-	Jøssund.
-	-	-	-	1	-	-	4	Nes.
-	-	-	-	-	-	-	15	Bjugn.
1	-	1	-	1	-	-	5	Skjern.
-	-	-	-	-	-	-	1	Agdenes.
-	-	-	-	3	1	-	8	Ørlandet.
-	-	-	-	3	2	4	-	Sørfreya.
-	-	-	-	2	1	-	8	Nordfreya.
1	1	-	-	-	-	-	18	Hitteren.
3	-	-	-	1	-	-	-	Fillan.
19	10	11	6	-	-	-	21	Hevne (med Heim).
3	1	-	-	2	-	-	8	Rissen.
-	-	-	-	-	-	-	-	Lensviken.
-	-	-	-	-	-	-	11	Stadsbygden.
8	21	11	3	6	3	-	1	Orkedalen.
5	5	6	3	2	-	-	1	Meldalen.
1	1	6	1	-	-	-	14	Rennebu.
7	1	23	12	3	-	-	1	Opdal.
10	63	13	3	-	-	2	1	Røros.
1	-	3	-	2	-	-	1	Aalen.
7	9	2	-	1	-	1	-	Holtaalen.
9	15	2	1	1	-	5	1	Singsaas.
-	-	-	-	-	-	3	-	Budalen.
3	2	7	2	-	-	1	3	Steren.
-	-	-	-	-	-	1	1	Soknedalen.
-	-	2	3	-	-	1	-	Horg.
14	11	-	-	-	-	-	6	Hølandet.
4	2	-	-	-	-	1	5	Flaa.
-	-	-	-	1	-	-	3	Melhus.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommes

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme-hørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien-domme (bruksnummere). Efter amtsskassernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings-opgaverne af 1907 ¹ .			
		1905.	1910.		a) Særskilt skyld-satte.	b) Ikke særskilt skyld-satte.	Samlet antal.	
		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	
IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)								
Børseskogen	1 235	238	229	524	170	509	45	215
Børsen	1 405	240	225	636	165	629	76	241
Gjeitestrand	694	71	92	184	57	176	21	78
Buviken	813	121	114	414	95	414	37	132
Byneset	1 774	205	220	949	184	943	127	311
Leinstrand	1 394	251	274	850	184	841	13	197
Strinden	7 752	748	918	2 812	556	2 761	180	736
Malvik	2 773	325	385	677	237	649	93	330
Klæbu	992	114	114	388	88	373	67	155
Tilder	732	120	166	278	85	264	4	89
Selbu	4 350	691	751	1 217	431	1 160	342	773
Tydalen	819	128	139	156	83	140	44	127
Søndre Trondhjems amt	102 971	14 924	15 944	29 738	10 593	29 222	3 966	14 559
Meraker	2 151	104	294	447	212	433	21	233
Hegre	2 544	352	460	1 530	273	1 497	137	410
Skatval	1 800	280	382	1 040	236	1 022	103	339
Stjørdalen	3 188	412	561	1 220	346	1 159	179	525
Laanke	1 350	264	341	758	200	743	57	257
Leksviken	3 121	321	394	757	280	749	225	505
Frosta	3 010	266	314	1 243	230	1 240	244	474
Aasen	2 000	250	340	944	221	927	65	286
Skogn	3 390	516	613	2 308	460	2 291	148	608
Levanger	2 336	437	506	1 195	304	1 181	59	363
Værdalen	6 023	997	1 187	3 363	765	3 328	221	986
Ytterøen	879	90	114	567	89	566	57	146
Mosviken	883	67	79	349	59	349	96	155
Verran	1 579	89	114	316	85	315	122	207
Inderøen	2 976	{	365	1 396	286	1 396	195	481
Røra	866	{	122	376	85	373	64	149
Sandvollan	732	{	90	432	73	432	59	132
Sparbu	2 788	319	418	1 493	299	1 478	161	460
Ogndalen	1 256	119	188	579	105	522	103	208
Egge	1 340	109	135	560	74	547	67	141
Beitsstaden	2 927	308	394	1 407	273	1 397	180	453
Namdaleidet	1 259	187	236	481	143	474	71	214
Kvam	1 169	{	235	728	{	1 233	113	413
Stod	934	{	165	550	{	266	809	140
Snaasen	2 301	304	357	823				406

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemmehørende folke-mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eiendomme (bruksnummere). Efter aatskassernernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællingsopgaverne av 1907.			
		1905.	1910.	Matrikel-skyld.	a) Særskilt skyldsatte.	b) Ikke særskilt skyldsatte.	Samlet antal.	
		Antal.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	
IV. Bygderne herredsvise. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Lierne.....	1 602	116	277	123	186	113	79	265
Grong.....	2 631	289	335	620	252	613	105	357
Hølandet.....	1 105	124	168	288	119	286	26	145
Overhallen.....	2 497	304	364	931	256	918	95	351
Vemundvik.....	1 194	112	133	287	93	285	46	139
Klingen.....	1 455	122	254	262	138	251	38	176
Fosnes.....	2 738	285	324	614	263	610	103	366
Flatanger.....	1 822	176	229	305	174	300	90	264
Næro.....	2 096	252	300	290	234	288	52	286
Vikten.....	3 481	272	339	279	281	278	104	385
Leka.....	1 209	{ 209	{ 121	164	112	{ 315	{ 55	167
Gravik.....	881		98	160	88		28	116
Kolvereid.....	2 022	206	227	248	199	248	94	293
Foldereid.....	948	122	148	204	107	200	56	163
Nordre Trondhjems amt	78 483	9 203	11 721	29 637	8 166	29 166	3 858	12 024
Bindalen.....	2 562	267	301	562	260	559	79	339
Vik.....	2 656	313	354	417	290	413	95	385
Brennøy.....	3 481	321	372	378	300	378	153	453
Vega.....	2 603	197	228	271	200	271	191	391
Velfjord.....	1 493	165	190	259	168	259	43	211
Tjøtta.....	3 529	338	365	615	310	614	168	478
Vefsen.....	4 915	576	659	1 234	494	1 215	158	652
Hattfjelldalen.....	1 076	115	133	176	109	171	15	124
Alstahaug.....	1 570	106	111	265	101	265	86	187
Stamnes.....	3 062	282	332	430	231	429	129	360
Herøy.....	3 916	169	196	301	172	298	266	438
Dønnes.....	1 480	73	75	271	71	270	110	181
Nesna.....	3 089	306	329	637	295	633	190	485
Hemnes.....	4 866	411	450	995	389	995	182	571
Mo.....	6 005	480	529	856	402	820	195	597
Lurøy.....	2 370	136	150	284	142	282	188	330
Træna.....	628	37	40	37	39	37	7	46
Rødey.....	2 803	198	227	261	202	260	155	357
Meløy.....	3 594	299	350	388	308	388	202	510
Gildeskål.....	4 465	390	474	531	391	521	241	632
Beiarn.....	1 935	199	222	231	198	229	77	275
Bodin.....	5 268	588	776	833	493	807	196	689
Skjerstad.....	1 914	204	229	416	197	411	74	271
Fauske.....	6 766	399	515	557	381	554	112	493

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.								b) Ikke særskilt skyldsatte.
Skoger.	Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.		L a n d s d e l e .
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)
35	10	3	1	-	-	2	-	Lierne.
5	4	1	-	-	-	2	13	Grong.
2	3	-	-	-	-	-	-	Hølandet.
14	13	-	-	1	-	3	7	Overhallen.
3	1	-	-	-	-	1	-	Vemundvik.
6	10	1	-	-	-	1	-	Klingen.
3	1	1	-	3	-	-	1	Fosnes.
3	4	4	1	1	-	-	4	Flatanger.
-	-	1	-	1	-	-	6	Nærø.
-	-	-	-	12	1	-	13	Vikten.
1	8	2	-	-	-	1	15	Leka.
-	-	-	-	-	-	-	-	Gravik.
-	-	-	-	-	-	2	10	Kolvereid.
11	4	-	-	-	-	-	8	Foldereid.
259	272	31	8	32	10	54	112	Nordre Trondhjems amt.
5	1	5	1	1	-	-	-	Bindalen.
-	-	-	-	-	-	-	23	Vik.
-	-	2	-	4	-	-	9	Brønnøy.
-	-	1	-	-	-	-	38	Vega.
1	-	-	-	1	-	-	2	Velfjord.
1	-	-	-	1	-	-	14	Tjøta.
-	-	-	-	-	-	2	18	Vefsen.
9	5	-	-	2	-	1	1	Hatfjelldalen.
-	-	2	1	-	-	-	3	Alstahaug.
2	-	-	-	-	-	-	2	Stamnes.
1	2	4	-	2	1	-	10	Herøy.
-	-	-	-	-	-	-	18	Dønnes.
3	3	3	-	-	-	1	12	Nesna.
-	-	-	-	-	-	1	8	Hemnes.
21	22	2	1	6	2	1	11	Mo.
1	2	-	-	-	-	-	20	Lurøy.
-	-	-	-	-	-	-	-	Træna.
2	-	1	-	-	-	1	5	Rødøy.
-	-	-	-	2	-	-	14	Meløy.
12	7	1	1	-	-	1	38	Gildeskaal.
2	2	-	-	-	-	1	9	Beiarn.
19	14	6	3	3	1	2	12	Bodin.
1	4	2	1	-	-	1	1	Skjerstad.
7	2	-	-	10	1	2	1	Fauske.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruksnummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter taellings- opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.		a) Særskilt skyld- satte.		Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	
IV. Bygderne her- redsvise. (Forts.)				Mark.		Mark.		
Saltdalén	3 402	367	436	445	339	438	105	444
Sørfold	2 748	234	256	435	228	421	135	363
Nordfold	1 485	{ 216	149	188	117	184	85	202
Kjerringøy	857		106	115	87	115	56	143
Leiranger	1 283	110	117	151	110	151	79	189
Steigen	2 272	248	245	368	233	368	137	370
Hamarøy	3 208	323	366	453	311	447	148	459
Tysfjord	2 633	216	232	215	203	213	108	311
Ankenes	3 127	359	456	252	320	243	48	368
Evenes	4 154	414	521	295	393	293	139	532
Lødingen	3 034	{ 409	277	198	242	196	137	379
Tjeldsund	1 404		192	154	162	154	35	197
Vagan	5 606	193	222	147	165	134	195	360
Gimsøy	1 680	160	179	100	146	98	83	229
Borge	4 762	419	456	409	393	392	207	600
Buksnæs	5 875	370	426	452	348	441	247	595
Flakstad	3 305	185	208	138	163	135	222	385
Væreøy	1 536	129	140	79	86	69	17	103
Hadsel	8 693	818	896	636	754	623	313	1 067
Bo	4 717	493	560	235	468	224	149	617
Øksnes	3 280	333	371	121	303	118	143	446
Sortland	3 747	364	420	307	342	305	79	421
Dverberg	4 514	492	595	317	460	316	158	618
Nordlands amt	153 368	13 421	15 433	17 415	12 516	17 157	6 337	18 853
Kvæfjord	3 043	402	455	374	355	371	103	458
Trondenes	8 546	1 009	1 127	729	929	724	189	1 118
Bjarkøy	1 909	217	242	139	206	135	31	237
Ibestad	5 709	929	834	554	690	543	133	823
Lavangen	1 536	{ 292	234	136	192	134	23	215
Salangen	3 027		345	201	264	196	47	311
Dyrøy	1 723	201	233	136	203	136	45	248
Sørreisa	2 099	223	245	166	207	166	38	245
Tranøy	1 823	220	253	151	205	138	41	246
Berg	1 169	59	69	39	70	36	36	106
Torsken	1 597	141	176	43	121	40	28	149
Hillesøy	1 990	187	222	64	183	61	78	261
Lenvik	5 469	584	692	539	566	537	51	617
Maalselven	3 894	541	616	780	470	635	62	532
Bardu	1 689	305	350	145	221	131	6	227

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme etter tællingsopgaverne av 1907.								
a) Særskilt skyldsatte.				b) Ikke særskilt skyldsatte.		Landsdeler.		
Skoger.		Slaatteland.		Iørvig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.		Antal.	
	Mark.		Mark.		Mark.			
12	5	5	1	1	-	-	3	
10	14	-	-	-	-	1	-	
5	4	-	-	1	-	-	-	
1	1	-	-	-	-	-	8	
1	-	-	-	-	-	-	5	
1	-	-	-	-	-	-	35	
6	4	-	-	3	2	1	2	
5	2	-	-	-	-	2	-	
12	4	2	-	6	-	2	-	
6	1	1	-	3	-	1	-	
1	-	2	1	1	-	2	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	
1	1	5	6	5	5	-	11	
2	2	-	-	-	-	-	18	
-	-	4	2	2	1	-	50	
1	5	5	5	8	1	-	22	
-	-	4	2	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	1	
4	2	9	6	21	5	-	35	
2	1	1	-	5	1	-	18	
6	1	-	-	2	1	-	27	
1	-	-	-	5	1	-	-	
1	-	3	1	8	-	-	9	
165	111	72	32	103	22	23	513	Nordlands amt.
5	2	1	-	2	-	2	-	Kvæfjord.
10	3	8	1	3	1	4	20	Trondenes.
1	-	1	-	-	-	-	16	Bjarkøy.
13	8	5	1	3	-	2	2	Ibestad.
1	-	4	1	-	-	-	-	Lavangen.
4	2	4	1	1	-	-	2	Salangen.
-	-	-	-	-	-	-	-	Dyrøy.
2	-	1	-	-	-	-	3	Sørreisa.
4	12	1	-	-	-	1	-	Tranøy.
-	-	1	1	-	-	-	1	Berg.
2	2	1	-	-	-	-	2	Torsken.
2	1	1	-	12	1	-	-	Hillesøy.
4	1	2	-	-	-	1	2	Lenvik.
28	136	8	2	-	-	3	1	Maalselven.
13	12	2	-	-	-	-	-	Bardu.

Tabel 1 (forts.). Oversigt over de faste eiendommens

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Hjemme- hørende folke- mængde 1. december 1910.	Særskilt skyldsatte eien- domme (bruknummere). Efter amtskasserernes kassabøker.			Jordbruk og jordlodder efter tællings- opgaverne av 1907.			
		1905.		1910.		a) Særskilt skyld- satte.		Samlet antal.
		Antal.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	Matrikel- skyld.	Antal.	
				Mark.		Mark.		
IV. Bygderne her- redsvise. (Forts.)								
Malangen	1 686	206	228	279	194	277	37	231
Balsfjord	3 420	387	464	473	358	432	53	411
Tromsøysund	5 691	741	866	586	531	509	21	552
Lyngen	5 260	437	512	416	408	400	192	600
Sørfjord	1 229	118	142	140	114	136	37	151
Karløy	2 143	223	242	164	203	152	84	287
Helgey	1 444	123	132	89	115	86	72	187
Skjervøy	2 987	277	301	197	257	190	78	335
Nordreisa	1 552	152	163	177	125	147	53	178
Kvænangen	1 870	208	220	139	184	117	60	244
Tromsø amt	72 505	8 182	9 363	6 856	7 371	6 429	1 598	8 969
Kautokeino	984	212	216	45	41	32	7	48
Altén	2 375	1 100	1 178	394	350	343	36	386
Talvik	2 620	1 137	1 156	349	359	321	40	399
Løppen og Øksfjord ..	1 363	349	374	115	128	89	28	156
Hasvik	1 151	110	111	51	80	42	17	97
Hammerfest	1 361	} 424	437	240	{ 120	70	13	133
Kvalsund	1 065		424	240		128	145	144
Maasø	2 067	257	267	140	166	101	120	286
Kjelvik	2 020	258	265	74	93	62	67	160
Kistrand	2 029	424	456	384	249	324	78	327
Karasjok	849	269	317	143	88	96	-	88
Lebesby	1 441	228	264	154	145	109	49	194
Tanen	3 581	696	825	367	330	270	140	470
Næsseby	1 093	471	546	414	188	273	4	192
Polmak	458	172	184	141	77	110	2	79
Nordvaranger	1 417	563	689	312	199	157	8	207
Sydvaranger	3 320	446	480	437	198	278	50	248
Vardø	1 236	626	648	136	142	96	49	191
Finmarkens amt	30 430	7 742	8 413	3 896	3 081	2 918	724	3 805

fordeling i landdistrikterne 1905, 1907 og 1910.

9	10	11	12	13	14	15	16	
Andre eiendomme efter tællingsopgaverne av 1907.								Landsdeler.
a) Særskilt skyldsatte.					b) Ikke særskilt skyldsatte.			
Skoger.		Slaatteland.		Iøvrig.		Skoger.	Sameier.	
Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.	Matrikel-skyld.	Antal.		
	Mark.		Mark.		Mark.			IV. Bygderne her-redsvis. (Forts.)
1	-	-	-	-	-	-	1	Malangen.
6	41	-	-	1	-	3	-	Balsfjord.
7	4	10	3	-	-	-	-	Tromsøysund.
11	13	-	-	1	-	2	-	Lyngen.
1	-	3	3	-	-	-	-	Sørkjosen.
7	2	5	6	12	5	1	-	Karløy.
-	-	3	1	-	-	-	2	Helgøy.
9	5	3	1	-	-	2	-	Skjerøy.
1	18	-	-	-	-	-	-	Nordreisa.
12	17	5	1	5	1	-	-	Kvænangen.
144	279	69	22	40	8	21	52	Tromsø amt.
-	-	16	12	-	-	1	-	Kautokeino.
4	2	27	14	4	-	-	-	Alten.
1	-	21	10	7	2	1	-	Talvik.
2	-	32	11	3	-	1	-	Loppen og Øksfjord.
-	-	3	1	6	2	-	-	Hasvik.
1	-	10	7	19	6	1	1	Hammerfest.
2	1	23	16	-	-	1	-	Kvalsund.
-	-	56	37	3	2	-	-	Maasø.
-	-	15	5	9	3	-	-	Kjelvik.
2	2	24	24	1	1	2	-	Kistrand.
1	1	64	30	-	-	1	-	Karasjok.
-	-	26	13	2	1	1	-	Lebesby.
6	3	80	47	26	4	1	-	Tanen.
-	-	90	91	23	15	1	-	Næsseby.
13	11	16	15	1	1	1	-	Polmak.
144	111	-	-	8	3	-	-	Nordvaranger.
2	4	20	24	1	2	1	-	Sydvaranger.
-	-	24	13	25	19	1	-	Vardø.
178	135	547	370	138	61	14	1	Finmarkens amt.

Tabel 2. Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		a) Antal særskilt skyldsatte bruk.									
I. Rikets bygder ..											
11	1 315	35 768	26 557	35 536	41 060	21 173	11 818	4 758	267		
II. Bygderne amtsvis.											
1 Smaalenene	1 080	1 233	500	790	1 695	1 890	1 860	1 023	58		
2 Akershus	1 858	2 551	758	1 147	1 799	1 605	1 752	1 219	86		
3 Hedemarken	312	1 944	1 678	2 541	3 293	1 928	1 068	622	54		
4 Kristians	206	1 484	1 566	2 381	3 130	1 777	995	379	12		
5 Buskerud	495	1 764	1 003	1 728	2 513	1 669	1 085	346	17		
6 Jarlsberg og Larvik ..	865	1 937	618	845	1 783	2 215	1 482	363	8		
7 Bratsberg	649	1 339	977	1 606	2 183	1 520	518	65	5		
8 Nedenes	573	1 767	1 260	1 785	1 917	448	45	2	-		
9 Lister og Mandal	290	1 531	1 882	3 538	3 152	310	30	6	-		
10 Stavanger	355	1 304	1 477	2 524	3 843	1 632	262	24	1		
11 Søndre Bergenhus ...	799	5 039	4 208	3 084	2 139	309	21	3	-		
12 Nordre Bergenhus ...	332	2 879	2 409	2 281	1 628	314	46	7	-		
13 Romsdal	280	1 678	2 785	3 959	3 468	830	179	28	1		
14 Søndre Trondhjem ...	175	932	919	1 885	3 260	2 153	1 014	240	10		
15 Nordre Trondhjem ...	121	461	544	1 532	2 091	1 689	1 308	402	14		
16 Nordland	385	4 308	2 324	2 548	2 165	636	121	26	1		
17 Tromsø	461	2 899	1 552	1 271	915	239	31	3	-		
18 Finmarken	2 079	718	97	91	86	9	1	-	-		
		Tilsammen	11 315	35 768	26 557	35 536	41 060	21 173	11 818	4 758	267
III. Bygderne fogderivis.											
1 Rakkestad	124	278	112	202	616	778	894	518	31		
2 Idde og Marker	424	408	197	275	482	541	456	243	9		
3 Moss	532	547	191	313	597	571	510	262	18		
4 Aker og Follo	1 616	1 652	275	296	459	479	544	392	30		
5 Nedre Romerike	146	378	160	287	603	580	600	378	23		
6 Øvre Romerike	96	521	323	564	737	546	608	449	33		
7 Hedemarken	87	639	472	696	762	391	373	382	40		
8 Vinger og Odalen	15	128	167	350	636	436	229	96	7		
9 Solør	62	208	343	630	717	411	219	78	6		
10 Søndre Østerdalen ...	130	770	475	462	423	138	81	46	1		
11 Nordre Østerdalen ...	18	199	221	403	755	552	166	20	-		
12 Nordre Gudbrandsdalen	26	117	180	406	683	381	172	44	-		
13 Søndre Gudbrandsdalen	42	272	325	403	463	343	199	61	-		
14 Toten	59	543	326	497	647	417	286	169	9		
15 Hadeland og Land ...	44	309	318	418	553	408	307	99	3		
16 Valdres	35	243	417	657	784	228	31	6	-		

¹ Areal av have ikke medregnet.

deres areal av dyrket jord¹ ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.												Nr.
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.	
69	35	188 356	9 524	27 009	10 452	7 608	3 350	321	11	3	58 278	
12	8	10 149	1 562	991	159	367	536	67	2	-	3 684	1
22	12	12 809	316	1 339	426	802	738	128	7	1	3 757	2
21	5	13 466	222	2 765	1 458	1 322	502	34	-	-	6 303	3
2	1	11 933	305	2 237	1 609	957	240	6	1	-	5 355	4
3	1	10 624	319	1 453	519	385	235	24	-	-	2 935	5
4	2	10 122	588	830	37	57	93	20	1	2	1 628	6
-	-	8 862	593	1 423	494	384	184	13	-	-	3 091	7
-	-	7 797	355	894	311	85	12	-	-	-	1 657	8
-	-	10 739	253	283	88	29	8	-	-	-	661	9
-	-	11 422	438	1 043	469	203	46	3	-	-	2 202	10
-	-	15 602	886	2 208	408	95	23	4	-	-	3 624	11
-	-	9 896	548	2 382	459	124	22	1	-	-	3 536	12
-	-	13 208	339	1 577	999	402	45	-	-	-	3 362	13
2	3	10 593	445	1 559	854	841	262	5	-	-	3 966	14
2	2	8 166	194	1 289	956	1 105	304	10	-	-	3 858	15
1	1	12 516	1 000	3 764	1 076	404	87	6	-	-	6 337	16
-	-	7 371	493	918	128	46	13	-	-	-	1 598	17
-	-	3 081	668	54	2	-	-	-	-	-	724	18
69	35	188 356	9 524	27 009	10 452	7 608	3 350	321	11	3	58 278	
6	1	3 560	26	112	32	119	231	15	-	-	535	1
3	2	3 040	474	408	50	140	171	28	-	-	1 271	2
3	5	3 549	1 062	471	77	108	134	24	2	-	1 878	3
4	5	5 752	231	419	110	206	177	47	3	1	1 194	4
8	4	3 167	51	517	152	293	370	59	3	-	1 445	5
10	3	3 890	34	403	164	303	191	22	1	-	1 118	6
17	5	3 864	78	1 456	629	493	54	5	-	-	2 715	7
2	-	2 066	30	413	332	431	261	25	-	-	1 492	8
2	-	2 676	25	341	302	299	146	1	-	-	1 114	9
-	-	2 526	82	478	141	69	29	2	-	-	801	10
-	-	2 334	7	77	54	30	12	1	-	-	181	11
1	-	2 010	41	316	365	331	133	2	-	-	1 188	12
-	-	2 108	63	418	427	154	18	1	-	-	1 081	13
-	-	2 953	49	625	240	179	36	1	-	-	1 130	14
1	1	2 461	116	618	386	243	45	2	1	-	1 411	15
-	-	2 401	36	260	191	50	8	-	-	-	545	16

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
		Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
III. Bygderne fogderivis. (Forts.)										
17	Ringerike	52	291	151	238	344	234	189	96	5
18	Hallingdal	35	263	387	575	572	98	18	2	-
19	Buskerud	390	1 061	312	559	1 008	964	713	214	11
20	Numedal og Sandsvær	18	149	153	356	589	373	165	34	1
21	Jarlsberg	517	1 386	412	543	1 154	1 385	992	288	6
22	Larvik	348	551	206	302	629	830	490	75	2
23	Bamle	333	571	261	421	743	598	148	16	2
24	Nedre Telemarken....	291	350	121	280	731	748	324	45	3
25	Øvre Telemarken....	25	418	595	905	709	174	46	4	-
26	Nedenes	567	1 565	1 087	1 448	1 447	406	45	2	-
27	Sætersdalen	6	202	173	337	470	42	-	-	-
28	Mandal	255	871	856	1 648	1 698	186	17	4	-
29	Lister	35	660	1 026	1 890	1 454	124	13	2	-
30	Jæderen og Dalene...	186	697	573	948	2 024	1 125	219	22	1
31	Ryfylke	169	607	904	1 576	1 819	507	43	2	-
32	Søndhordland	129	1 039	1 295	1 027	720	133	8	2	-
33	Nordhordland	470	3 140	2 235	1 307	790	110	11	1	-
34	Hardanger og Voss ..	200	860	678	750	629	66	2	-	-
35	Sogn	164	1 154	900	811	650	192	36	4	-
36	Sønd- og Nordfjord...	168	1 725	1 509	1 470	978	122	10	3	-
37	Søndmør	122	931	1 621	2 144	1 227	75	2	1	-
38	Romsdal	91	351	582	988	1 062	290	50	9	-
39	Nordmør	67	396	582	827	1 179	465	127	18	1
40	Fosen	35	386	407	762	1 284	728	206	30	1
41	Orkedalen	14	90	133	319	624	500	216	20	-
42	Guldalen	46	226	232	507	815	419	197	56	1
43	Strinden og Selbu...	80	230	147	297	537	506	395	134	8
44	Stjør- og Værdalen ...	73	202	197	683	856	708	575	224	9
45	Indreøen	15	86	103	340	394	490	544	157	4
46	Namdalens	33	173	244	509	841	491	189	21	1
47	Søndre Helgeland ...	69	476	467	635	647	282	46	12	-
48	Nordre Helgeland ...	20	401	380	441	430	139	30	6	1
49	Salten	90	1 002	1 075	1 168	846	179	38	6	-
50	Lofoten og Vesteraalen	206	2 429	402	304	242	36	7	2	-
51	Senjen og Tromsø....	461	2 899	1 552	1 271	915	239	31	3	-
52	Alten	239	411	84	67	69	8	-	-	-
53	Hammerfest	737	81	1	11	5	1	-	-	-
54	Tanen	721	74	8	12	12	-	1	-	-
55	Varanger	245	150	2	-	-	-	-	-	-
56	Vardø	137	2	2	1	-	-	-	-	-
Tilsammen		11 315	35 768	26 557	35 536	41 060	21 173	11 818	4 758	267

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.												
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Nr.
2	-	1 602	37	362	152	123	71	7	-	-	752	17
-	-	1 950	51	198	68	14	4	-	-	-	335	18
1	1	5 234	209	804	240	207	134	14	-	-	1 608	19
-	-	1 838	22	89	59	41	26	3	-	-	240	20
3	1	6 687	468	607	29	38	65	20	1	2	1 230	21
1	1	3 435	120	223	8	19	28	-	-	-	398	22
-	-	3 093	291	456	141	106	27	5	-	-	1 026	23
-	-	2 893	232	408	131	179	134	7	-	-	1 091	24
-	-	2 876	70	559	222	99	23	1	-	-	974	25
-	-	6 567	334	744	269	72	9	-	-	-	1 428	26
-	-	1 230	21	150	42	13	3	-	-	-	229	27
-	-	5 535	100	170	33	8	7	-	-	-	318	28
-	-	5 204	153	113	55	21	1	-	-	-	343	29
-	-	5 795	115	208	106	66	35	2	-	-	532	30
-	-	5 627	323	835	363	137	11	1	-	-	1 670	31
-	-	4 353	193	679	225	55	12	-	-	-	1 164	32
-	-	8 064	468	834	106	22	10	4	-	-	1 444	33
-	-	3 185	225	695	77	18	1	-	-	-	1 016	34
-	-	3 911	204	1 295	274	71	15	1	-	-	1 860	35
-	-	5 985	344	1 087	185	53	7	-	-	-	1 676	36
-	-	6 123	192	502	200	66	9	-	-	-	969	37
-	-	3 423	21	417	344	133	18	-	-	-	933	38
-	-	3 662	126	658	455	203	18	-	-	-	1 460	39
1	2	3 842	365	939	351	231	119	5	-	-	2 010	40
-	-	1 916	16	204	136	90	15	-	-	-	461	41
1	-	2 500	40	114	143	125	24	-	-	-	446	42
-	1	2 335	24	302	224	395	104	-	-	-	1 049	43
-	-	3 527	27	525	303	457	141	6	-	-	1 459	44
2	2	2 137	67	452	389	405	114	1	-	-	1 428	45
-	-	2 502	100	312	264	243	49	3	-	-	971	46
-	1	2 635	120	680	350	193	39	1	-	-	1 383	47
-	-	1 848	123	757	268	70	10	1	-	-	1 229	48
1	-	4 405	163	1 240	362	112	31	4	-	-	1 912	49
-	-	3 628	594	1 087	96	29	7	-	-	-	1 813	50
-	-	7 371	493	918	128	46	13	-	-	-	1 598	51
-	-	878	90	20	1	-	-	-	-	-	111	52
-	-	836	299	12	-	-	-	-	-	-	311	53
-	-	828	189	6	-	-	-	-	-	-	195	54
-	-	397	41	16	1	-	-	-	-	-	58	55
-	-	142	49	-	-	-	-	-	-	-	49	56
69	35	188 356	9 524	27 009	10 452	7 608	3 350	321	11	3	58 278	

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 1.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.	
IV. Bygderne herredsvis.									
Tregstad	2	13	10	28	105	134	168	79	7
Askim.....	40	84	15	18	45	70	108	43	1
Spydeberg	1	16	13	16	60	56	74	74	4
Skiptvet	7	5	8	21	81	116	101	32	2
Rakkestad	26	30	26	50	131	187	219	151	9
Eidsberg	48	123	27	46	127	131	175	129	7
Rødenes	-	4	10	18	43	70	49	10	1
Rømskogen	-	3	3	5	24	14	-	-	-
Aremark.....	1	8	6	13	55	70	54	23	-
Ønmark	6	7	4	16	48	60	41	17	1
Id.....	41	40	21	31	90	108	56	26	1
Berg	135	74	18	26	61	83	96	57	5
Skjeberg.....	129	35	16	45	74	98	95	73	2
Hvaler	80	198	113	107	73	13	5	1	-
Borge (med Torsnes)	32	38	14	19	34	50	82	32	-
Varteig.....	-	8	5	18	47	59	27	14	-
Tune (med Rolvsøy)	165	209	46	81	137	146	91	18	2
Glemminge	105	30	12	14	34	33	18	2	-
Kraakerey	43	17	6	8	17	9	8	1	-
Onse	75	103	56	92	153	126	77	11	3
Raade	6	28	26	36	79	70	84	51	1
Rygge.....	30	84	26	37	62	44	59	41	3
Moss	107	45	1	2	11	6	27	9	2
Vaaler	-	4	8	26	52	80	82	65	2
Hobel	1	27	10	17	52	57	64	64	5
Smaalenenes amt	1 080	1 233	500	790	1 695	1 890	1 860	1 023	58
Vestby (landdistriktet)...	20	31	8	30	42	81	96	59	1
Kraakstad	16	75	20	27	63	57	93	85	1
Aas	23	37	10	22	43	48	67	61	12
Frogn	41	44	12	19	45	42	52	27	-
Nesodden	97	141	27	23	38	40	29	9	-
Aker	996	674	86	80	104	86	94	79	12
Ullern prgld.....	261	120	12	13	14	13	5	10	3
Vestre Aker prgld.....	265	138	17	15	22	17	17	22	3
Østre Aker —	89	295	40	31	42	34	48	37	4
Nordstrand —	381	121	17	21	26	22	24	10	2
Bærum	272	372	64	47	62	53	67	45	4
Østre Bærum prgld.....	238	267	20	16	17	15	15	24	1
Vestre Bærum —	34	105	44	31	45	38	52	21	3
Asker	151	278	48	48	62	72	46	27	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	546	1	7	4	16	38	1	-	-	67
-	-	424	7	7	2	9	14	2	-	-	41
-	1	315	-	17	6	15	44	1	-	-	83
-	-	373	2	9	-	12	3	1	-	-	27
4	-	833	1	4	3	17	60	4	-	-	89
1	-	814	14	53	5	30	34	2	-	-	138
1	-	206	1	7	4	14	22	3	-	-	51
-	-	49	-	8	8	6	16	1	-	-	39
-	-	230	4	5	5	16	36	5	-	-	71
-	-	200	-	3	5	21	31	6	-	-	66
-	-	414	36	134	11	38	40	3	-	-	262
-	-	555	37	32	7	25	20	2	-	-	123
2	1	570	87	30	11	26	28	7	-	-	189
-	-	590	39	65	7	3	-	-	-	-	114
1	1	303	263	122	4	8	15	5	-	-	417
-	-	178	8	17	-	3	1	-	-	-	29
1	1	897	225	150	6	16	20	6	-	-	423
-	-	248	349	69	4	1	-	-	-	-	423
-	-	109	186	10	2	-	-	-	-	-	198
-	-	696	262	68	12	5	6	-	-	-	353
-	2	383	2	25	9	17	12	2	1	-	68
1	2	389	21	100	33	22	9	3	-	-	188
-	-	210	15	18	1	6	3	2	-	-	45
1	-	320	2	13	4	27	38	3	-	-	87
-	-	297	-	18	6	14	46	8	1	-	93
12	8	10 149	1 562	991	159	367	536	67	2	-	3 684
-	-	368	-	56	7	17	15	-	-	-	95
-	-	437	4	29	13	39	43	11	-	-	139
-	1	324	1	16	5	11	7	6	-	-	46
1	-	283	11	10	5	15	8	-	-	-	49
-	-	404	9	16	8	10	9	5	-	-	57
3	3	2 217	154	199	37	64	52	19	3	1	529
1	1	453	8	35	7	30	20	12	3	1	116
-	-	516	25	42	12	14	10	4	-	-	107
1	2	623	102	103	11	8	11	2	-	-	237
1	-	625	19	19	7	12	11	1	-	-	69
-	1	987	45	59	25	38	37	4	-	-	208
-	1	614	6	28	7	22	18	3	-	-	84
-	-	373	39	31	18	16	19	1	-	-	124
-	-	732	7	34	10	12	6	2	-	-	71

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Urskog	3	32	20	43	120	81	85	68	7
Høland	8	27	17	61	126	151	147	77	1
Setskogen	1	4	6	6	26	11	7	-	-
Enebak	3	9	10	25	67	84	81	52	5
Fet	19	81	34	43	94	82	71	30	-
Serum	7	34	13	19	53	72	82	67	4
Skedsmo	15	63	16	35	52	37	51	37	3
Lillestrøm	74	60	3	1	2	-	-	1	1
Lørenskogen	5	16	11	19	25	24	25	16	-
Nittedalen	11	52	30	35	38	38	51	30	2
Gjerdrum	6	15	18	31	63	41	70	37	1
Ullensaker	9	78	44	81	129	114	165	115	8
Nes	6	40	58	125	185	122	115	152	21
Eidsvold	71	281	126	167	170	131	121	77	2
Nannestad	3	63	42	61	74	93	125	66	1
Hurdalen	-	33	22	53	70	12	7	2	-
Feiring	1	11	13	46	46	33	5	-	-
Akershus amt	1 858	2 551	758	1 147	1 799	1 605	1 752	1 219	86
Ringsaker	15	121	105	180	252	136	98	80	8
Nes	3	33	24	47	62	52	43	53	4
Vang	26	133	57	58	75	35	42	55	4
Furnes	13	95	63	84	80	35	41	32	2
Løiten	12	117	92	119	118	38	67	40	2
Romedal	2	49	75	119	100	50	30	45	10
Stange	16	91	56	89	75	45	52	77	10
Søndre Odalen	3	28	37	81	176	126	88	47	3
Nordre Odalen	3	30	32	70	100	83	35	15	1
Vinger	3	36	42	82	129	70	36	17	3
Eidskogen	6	34	56	117	231	157	70	17	-
Brandval	5	33	37	44	87	57	36	25	3
Grue	3	52	97	165	168	127	70	18	3
Hof	-	30	63	113	110	64	38	7	-
Aasnes	29	65	94	158	174	81	46	14	-
Vaaler	25	28	52	150	178	82	29	14	-
Elverum	60	409	255	240	174	48	29	19	-
Trysil	28	240	130	117	115	29	3	-	-
Aamot	31	59	35	48	71	26	24	11	-
Stor-Elvdalen	11	61	49	43	44	27	24	16	1
Sollien	-	1	6	14	19	8	1	-	-

etter deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10 700.1—1000 maal dyrkj jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrkj jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrkj jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrkj jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrkj jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrkj jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrkj jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrkj jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrkj jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrkj jord.	Til- sammen.
-	1	460	7	39	19	61	100	26	-	-	252
-	1	616	7	58	32	72	104	11	-	-	284
-	-	61	-	12	16	16	19	5	-	-	68
2	-	338	2	22	41	28	57	10	-	-	160
-	1	455	6	55	13	37	42	2	2	-	157
2	-	353	4	32	8	17	19	1	-	-	81
3	-	312	10	111	6	19	6	2	-	-	154
-	-	142	5	147	-	3	1	-	-	-	156
1	-	142	-	10	9	10	3	-	-	-	32
-	1	288	10	31	8	30	19	2	1	-	101
-	-	282	3	9	1	5	1	-	-	-	19
2	1	746	3	55	22	27	22	3	1	-	133
6	1	831	12	131	70	157	115	13	-	-	498
2	1	1 149	8	97	27	48	19	2	-	-	201
-	-	528	2	76	27	35	7	-	-	-	147
-	-	199	2	27	13	29	27	4	-	-	102
-	-	155	4	8	4	2	-	-	-	-	18
22	12	12 809	316	1 339	426	802	738	128	7	1	3 757
1	1	997	24	327	207	156	21	2	-	-	737
3	1	325	5	94	41	53	6	-	-	-	199
9	1	495	17	207	61	58	4	2	-	-	349
-	-	445	-	73	74	22	1	-	-	-	170
-	-	605	13	206	57	40	1	-	-	-	317
-	1	481	7	151	89	62	12	1	-	-	322
4	1	516	12	398	100	102	9	-	-	-	621
2	-	591	6	116	94	130	84	11	-	-	441
-	-	369	5	99	87	95	48	3	-	-	337
-	-	418	8	93	105	98	58	-	-	-	362
-	-	688	11	105	46	108	71	11	-	-	352
1	-	328	9	55	64	82	61	1	-	-	272
1	-	704	2	88	79	98	52	-	-	-	319
-	-	425	5	47	47	43	6	-	-	-	148
-	-	661	7	97	74	51	14	-	-	-	243
-	-	558	2	54	38	25	13	-	-	-	132
-	-	1 234	12	111	29	11	3	-	-	-	166
-	-	662	28	136	35	15	5	1	-	-	220
-	-	305	27	137	37	10	4	-	-	-	215
-	-	276	15	87	35	30	17	1	-	-	185
-	-	49	-	7	5	3	-	-	-	-	15

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skytsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvise. (Forts.)									
Ytre Rendalen	2	51	37	34	35	24	12	2	-
Øvre Rendalen	3	34	22	43	58	38	20	6	-
Lille-Elvedalen	3	34	51	91	179	139	49	5	-
Tønset	9	42	45	80	166	165	42	5	-
Tolgen	1	29	46	91	233	146	37	-	-
Tolgen prgld..	1	29	44	79	208	144	37	-	-
En del av Røros prgld...	-	-	2	12	25	2	-	-	-
Kvikne	-	9	20	64	84	40	6	2	-
Hedemarkens amt	312	1 944	1 678	2 541	3 293	1 928	1 068	622	54
Dovre	-	2	3	26	90	57	21	11	-
Lesje	1	3	8	43	118	121	38	6	-
Skjaak	1	12	34	55	111	32	5	-	-
Lom	-	17	28	66	117	46	20	-	-
Vaage	3	17	33	77	87	37	28	10	-
Hedalen	4	8	16	31	18	13	2	1	-
Sel	4	9	12	37	30	24	16	1	-
Nordre Fron	13	49	46	71	112	51	42	15	-
Søndre Fron	4	36	32	55	64	48	29	11	-
Ringebu	12	62	79	92	112	77	34	9	-
Øier	9	55	76	90	87	68	27	2	-
Østre Gausdal	5	33	27	45	48	36	30	16	-
Vestre Gausdal	5	15	32	41	46	40	19	6	-
Faaberg	7	71	79	80	106	74	60	17	-
Biri (med Snertingdalen).	8	62	67	104	120	73	48	18	1
Vardal	7	128	76	102	111	67	42	18	1
Østre Toten	25	197	79	124	167	98	81	89	6
Vestre Toten	14	89	49	83	117	75	54	17	-
Eina	4	20	17	32	54	35	12	6	-
Kolbu	1	47	38	52	78	69	49	21	1
Lunner	5	37	49	66	117	78	59	12	-
Jevnaker	5	9	13	17	28	25	25	15	2
Brandbu	8	56	60	95	100	86	65	31	-
Gran	16	55	40	70	99	106	92	27	1
Søndre Land	6	36	51	59	60	41	42	9	-
Nordre Land	4	116	105	111	149	72	24	5	-
Søndre Aurdal	8	63	128	144	128	29	-	4	-
Etnedalen	8	27	47	77	57	21	8	1	-
Nordre Aurdal	7	56	103	165	223	57	11	-	-
Vestre Slidre	4	31	44	98	123	56	8	1	-
Østre Slidre	6	52	68	101	123	44	4	-	-
Vang	2	14	27	72	130	21	-	-	-
Kristians amt	206	1 484	1 566	2 381	3 130	1 777	995	379	12

etter deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	197	6	30	22	10	5	-	-	-	73
-	-	224	-	16	9	12	4	-	-	-	41
-	-	551	-	11	7	3	1	1	-	-	23
-	-	554	1	5	5	3	-	-	-	-	14
-	-	583	-	12	8	1	2	-	-	-	23
-	-	542	-	12	8	1	1	-	-	-	22
-	-	41	-	-	-	-	1	-	-	-	1
-	-	225	-	3	3	1	-	-	-	-	7
21	5	13 466	222	2 765	1 458	1 322	502	34	-	-	6 303
1	-	211	1	6	17	65	47	2	-	-	138
-	-	338	-	7	23	32	21	-	-	-	83
-	-	250	-	25	37	33	6	-	-	-	101
-	-	294	4	33	37	28	4	-	-	-	106
-	-	292	5	46	62	71	38	-	-	-	222
-	-	93	9	46	29	5	2	-	-	-	91
-	-	133	3	50	68	32	8	-	-	-	161
-	-	399	19	103	92	65	7	-	-	-	286
-	-	279	10	63	69	22	5	-	-	-	169
-	-	477	8	93	69	28	2	-	-	-	200
-	-	414	5	52	23	3	-	-	-	-	83
-	-	240	6	42	75	48	9	-	-	-	180
-	-	204	23	40	82	14	1	-	-	-	160
-	-	494	11	128	109	39	1	1	-	-	289
-	-	501	9	116	91	21	3	-	-	-	240
-	-	552	7	82	44	32	10	-	-	-	175
-	-	866	22	284	67	96	16	1	-	-	486
-	-	498	10	78	20	13	3	-	-	-	124
-	-	180	1	15	3	1	-	-	-	-	20
-	-	356	-	50	15	16	4	-	-	-	85
-	-	423	2	25	21	25	7	-	-	-	80
-	-	139	70	100	38	49	12	2	1	-	272
1	1	503	7	90	63	55	10	-	-	-	225
-	-	506	9	79	34	50	10	-	-	-	182
-	-	304	8	184	154	41	2	-	-	-	389
-	-	586	20	140	76	23	4	-	-	-	263
-	-	504	2	34	38	5	-	-	-	-	79
-	-	246	3	24	33	12	5	-	-	-	77
-	-	622	5	71	53	16	3	-	-	-	148
-	-	365	1	38	34	9	-	-	-	-	82
-	-	398	17	21	14	2	-	-	-	-	54
-	-	266	8	72	19	6	-	-	-	-	105
2	1	11 933	305	2 237	1 609	957	240	6	1	-	5 355

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 1.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Hole	16	66	42	84	103	71	72	32	2
Norderhov	31	196	87	128	202	134	97	53	3
Aadalen	5	29	22	26	39	29	20	11	-
Flaa	4	11	22	13	42	21	13	2	-
Nes	7	64	75	140	96	19	4	-	-
Gol	5	37	95	111	82	15	-	-	-
Hemsedal	2	27	35	54	83	20	-	-	-
Aal	7	83	105	160	202	16	1	-	-
Hol	10	41	55	97	67	7	-	-	-
Sigdal	3	16	20	62	138	159	92	17	-
Krødsherred	-	12	17	40	65	32	25	4	-
Modum	61	261	58	104	267	255	137	28	2
Øvre Eker	77	190	56	147	210	219	166	46	2
Eker prgld.	76	179	44	113	164	160	130	43	2
Fiskum prgld.	1	11	12	34	46	59	36	3	-
Nedre Eker	66	248	49	50	66	29	38	10	1
Lier	134	138	66	87	172	182	170	46	3
Lier prgld.	114	112	54	84	167	178	161	45	3
Bragernes landdistrikt	20	26	12	3	5	4	9	1	-
Røken	32	144	30	40	49	46	53	43	1
Hurum (landdistriket)	17	52	16	29	41	42	32	20	2
Ytre Sandsvær	9	42	15	42	79	106	88	23	1
Øvre Sandsvær	3	53	22	67	112	75	40	10	-
Flesberg	2	-	18	65	161	107	22	1	-
Rollag	-	7	19	45	85	48	12	-	-
Opdal	1	24	38	76	70	11	1	-	-
Nore	3	23	41	61	82	26	2	-	-
Buskerud amt	495	1 764	1 003	1 728	2 513	1 669	1 085	346	17
Strømmen	3	19	13	18	26	33	21	7	-
Skoger	75	120	24	39	70	46	41	37	3
Sande	22	80	33	40	76	103	123	38	-
Hof	7	34	31	16	71	81	37	15	-
Botne	15	57	9	15	43	59	88	28	-
Vaale	9	39	23	27	49	118	131	47	1
Borre	10	90	17	33	87	108	58	17	1
Ramnes	3	36	14	30	85	163	157	23	-
Andebu	4	24	21	40	117	151	110	15	-
Stokke	40	116	23	71	147	212	109	26	-
Sem	92	228	43	42	143	186	102	31	-
Nøtterø	161	423	91	93	164	96	12	3	1
Tjørnø	76	120	70	79	76	29	3	1	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	488	6	67	27	22	15	2	-	-	139
2	-	933	15	171	68	66	37	2	-	-	359
-	-	181	16	124	57	35	19	3	-	-	254
-	-	128	1	47	18	3	1	-	-	-	70
-	-	405	6	12	11	-	-	-	-	-	29
-	-	345	9	16	10	3	-	-	-	-	38
-	-	221	-	23	5	3	3	-	-	-	34
-	-	574	11	48	20	2	-	-	-	-	81
-	-	277	24	52	4	3	-	-	-	-	83
-	-	507	-	18	19	39	27	3	-	-	106
-	-	195	11	53	67	34	9	1	-	-	175
-	-	1 173	46	164	48	56	33	-	-	-	347
-	-	1 113	31	139	25	20	16	5	-	-	236
-	-	911	30	134	21	15	9	1	-	-	210
-	-	202	1	5	4	5	7	4	-	-	26
-	-	557	10	74	16	10	6	-	-	-	116
-	1	999	31	81	32	29	25	1	-	-	199
-	1	919	27	79	32	29	25	1	-	-	193
-	-	80	4	2	-	-	-	-	-	-	6
-	-	438	35	102	15	8	6	-	-	-	166
1	-	252	45	173	18	11	12	4	-	-	263
-	-	405	2	16	5	10	18	3	-	-	54
-	-	382	-	10	1	1	2	-	-	-	14
-	-	376	2	4	8	5	2	-	-	-	21
-	-	216	12	8	13	11	2	-	-	-	46
-	-	221	3	19	5	1	-	-	-	-	28
-	-	238	3	32	27	13	2	-	-	-	77
3	1	10 624	319	1 453	519	385	235	24	-	-	2 935
-	-	140	49	57	2	-	3	-	-	-	111
-	-	455	26	20	4	2	2	-	-	-	54
-	-	515	30	71	8	9	2	-	-	-	120
-	-	292	1	14	1	2	10	3	-	-	31
-	-	314	39	49	2	3	2	-	-	-	95
-	-	444	18	10	2	-	4	1	-	-	35
-	-	421	23	94	3	6	2	2	-	-	130
-	-	511	4	24	-	4	4	-	-	-	36
-	-	482	10	7	1	1	4	1	1	-	25
2	-	746	13	15	2	7	10	-	-	-	47
1	1	869	124	49	3	4	19	13	-	2	214
-	-	1 044	30	88	1	-	3	-	-	-	122
-	-	454	101	109	-	-	-	-	-	-	210

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Sandeherred	183	255	82	124	246	260	109	11	-
Tjølling	58	115	34	35	56	105	84	13	-
Fredriksværn	21	6	4	2	1	-	-	-	-
Brunlanes	14	86	39	59	110	185	79	6	1
Hedrum	64	57	30	42	129	186	136	14	1
Lardal	8	32	17	40	87	94	82	31	-
Jarlsberg og Larvik amt	865	1 937	618	845	1 783	2 215	1 482	363	8
Drangedal	1	23	53	71	103	68	16	3	1
Sannikdal	24	82	23	43	66	40	4	-	-
Skaatø	78	98	56	102	80	22	2	-	-
Bamle	3	49	45	79	178	87	11	-	-
Eidanger	45	88	41	49	107	86	22	1	-
Slemdal	-	6	4	9	42	54	19	-	-
Gjerpen	182	225	39	68	167	241	74	12	1
Solum	225	219	33	68	148	139	69	7	1
Hollen	28	36	12	29	82	100	36	12	1
Lunde	1	11	18	27	132	103	52	-	-
Bø	20	28	17	62	131	138	72	7	1
Sande	1	11	28	60	164	166	60	6	-
Hitterdal	16	45	13	34	74	102	35	6	-
Tinn	-	77	84	131	70	3	1	-	-
Hovin	1	30	26	34	29	-	2	-	-
Gransherred	1	15	30	33	40	9	1	-	-
Hjartdal	-	36	86	108	53	30	12	4	-
Seljord	2	71	82	123	86	36	10	-	-
Kviteseid	10	30	58	108	123	33	6	-	-
Nissedal	1	15	33	66	70	12	-	-	-
Fyresdal	-	25	45	83	80	19	4	-	-
Mo	1	24	47	62	44	11	-	-	-
Laardal	3	18	27	60	49	15	3	-	-
Vinje	2	34	46	64	45	6	-	-	-
Rauland	4	43	31	33	20	-	7	-	-
Bratsberg amt	649	1 339	977	1 606	2 183	1 520	518	65	5

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	1 270	27	41	1	4	1	-	-	-	74
-	-	500	49	53	-	3	1	-	-	-	106
-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	581	37	106	-	3	6	-	-	-	152
-	-	659	6	6	3	4	6	-	-	-	25
-	-	391	1	17	4	5	14	-	-	-	41
4	2	10 122	588	830	37	57	93	20	1	2	1 628
-	-	339	19	139	82	57	6	-	-	-	303
-	-	282	38	20	6	5	1	-	-	-	70
-	-	438	77	69	7	8	2	3	-	-	166
-	-	452	25	84	30	6	1	-	-	-	146
-	-	439	73	87	7	3	1	-	-	-	171
-	-	134	-	-	1	1	5	-	-	-	7
-	-	1 009	59	57	8	26	11	2	-	-	163
-	-	909	177	116	12	16	17	1	-	-	339
-	-	336	31	157	29	45	20	1	-	-	283
-	-	351	7	25	10	15	18	3	-	-	78
-	-	476	9	14	-	29	32	1	-	-	85
-	-	496	-	11	29	33	18	-	-	-	91
-	-	325	8	85	51	41	29	1	-	-	215
-	-	366	8	30	9	3	1	-	-	-	51
-	-	122	4	23	4	-	-	-	-	-	31
-	-	129	1	55	21	9	-	-	-	-	86
-	-	329	-	33	18	18	1	-	-	-	70
-	-	410	5	50	26	11	6	-	-	-	98
-	-	368	11	100	65	40	10	1	-	-	227
-	-	197	-	36	21	5	-	-	-	-	62
-	-	256	24	75	26	6	-	-	-	-	131
-	-	189	4	67	10	4	-	-	-	-	85
-	-	175	4	31	8	1	-	-	-	-	44
-	-	197	6	44	12	1	-	-	-	-	63
-	-	138	3	15	2	1	5	-	-	-	26
-	-	8 862	593	1 423	494	384	184	13	-	-	3 091

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 mal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Vegaarsheien	-	11	22	59	60	8	1	-	-
Gjerstad	-	30	82	113	87	28	1	-	-
Søndeled	18	64	113	158	97	15	1	-	-
Flosta	81	139	42	27	2	-	-	-	-
Dybvaag	87	202	92	64	17	3	-	-	-
Holt	30	97	74	110	121	38	4	-	-
Lille-Topdal	-	-	2	8	20	5	-	-	-
Gjevedal	-	10	12	16	17	10	-	-	-
Aamli	-	19	13	33	46	18	2	-	-
Mykland	-	5	2	19	32	7	2	-	-
Herefoss	-	9	15	23	30	2	-	-	-
Froland	-	40	43	50	72	31	1	1	-
Østre Moland	11	54	47	86	95	43	3	-	-
Tromø	15	81	42	69	53	12	1	-	-
Hise	157	28	14	18	10	11	-	-	-
Øiestad	82	91	64	91	141	56	11	-	-
Fjære	43	324	132	147	165	36	7	-	-
Landvik	1	87	88	98	95	40	8	-	-
Eide	2	18	13	38	52	4	1	-	-
Vestre Moland	21	107	63	59	59	20	2	1	-
Høvaag	17	57	58	73	88	9	-	-	-
Birkenes	2	92	54	89	88	10	-	-	-
Vegusdal	-	13	14	55	62	1	-	-	-
Iveland	-	25	18	38	77	4	-	-	-
Hornnes	1	61	36	43	58	6	-	-	-
Evje	2	35	7	28	68	11	-	-	-
Bygland	3	33	33	80	109	6	-	-	-
Bykle	-	14	20	20	11	2	-	-	-
Valle	-	21	45	73	85	12	-	-	-
Nedenes amt	573	1 767	1 260	1 785	1 917	448	45	2	-
Tveit	16	64	52	70	79	25	1	1	-
Oddernes	126	172	85	84	84	19	5	2	-
Randsund	9	40	31	61	59	12	-	-	-
Vennesla	9	147	39	27	31	8	-	-	-
Øvrebø	-	18	24	48	61	6	1	-	-
Bægeland	2	35	23	34	59	10	-	-	-
Søgne	65	107	112	170	194	36	2	-	-
Halsaa og Hartmark . .	21	106	145	183	143	21	1	1	-
Holme	1	18	24	81	156	6	1	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	161	1	20	20	13	-	-	-	-	54
-	-	341	-	15	12	5	-	-	-	-	32
-	-	466	27	22	17	3	-	-	-	-	69
-	-	291	8	5	-	-	-	-	-	-	13
-	-	465	31	50	3	-	-	-	-	-	84
-	-	474	41	140	63	10	2	-	-	-	256
-	-	35	-	21	10	3	-	-	-	-	34
-	-	65	-	14	7	-	-	-	-	-	21
-	-	131	-	63	33	6	1	-	-	-	103
-	-	67	2	21	9	2	-	-	-	-	34
-	-	79	-	13	1	-	-	-	-	-	14
-	-	238	-	89	44	15	-	-	-	-	148
-	-	339	1	9	7	6	-	-	-	-	23
-	-	273	6	14	-	-	-	-	-	-	20
-	-	238	105	5	1	-	-	-	-	-	111
-	-	536	50	86	15	3	1	-	-	-	155
-	-	854	20	42	4	1	-	-	-	-	67
-	-	417	-	32	5	2	2	-	-	-	41
-	-	128	-	-	1	-	-	-	-	-	1
-	-	332	10	35	9	3	2	-	-	-	59
-	-	302	32	22	1	-	-	-	-	-	55
-	-	335	-	26	7	-	1	-	-	-	34
-	-	145	-	11	-	-	-	-	-	-	11
-	-	162	-	7	-	-	1	-	-	-	8
-	-	205	-	5	4	3	-	-	-	-	12
-	-	151	-	5	4	2	-	-	-	-	11
-	-	264	-	64	22	2	-	-	-	-	88
-	-	67	-	16	2	-	1	-	-	-	19
-	-	236	21	42	10	6	1	-	-	-	80
-	-	7 797	355	894	311	85	12	-	-	-	1 657
-	-	308	1	6	1	1	4	-	-	-	13
-	-	577	20	15	3	-	-	-	-	-	38
-	-	212	-	4	-	-	-	-	-	-	4
-	-	261	1	13	2	-	1	-	-	-	17
-	-	158	1	4	-	-	-	-	-	-	5
-	-	163	1	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	686	11	12	3	-	-	-	-	-	26
-	-	621	7	24	1	2	2	-	-	-	36
-	-	287	4	13	3	1	-	-	-	-	21

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skytsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Laudal	-	11	18	59	73	4	-	-	-
Øislebø	1	7	14	52	89	6	-	-	-
Finsland	-	1	11	53	76	4	-	-	-
Grindum	-	8	15	68	71	3	-	-	-
Bjelland	-	12	17	45	98	-	5	-	-
Aaseral	-	3	21	95	88	2	-	-	-
Vigmostad og Konsmo	-	16	28	147	147	13	-	-	-
Søndre Undal	4	65	103	239	146	11	1	-	-
Spangereid	1	41	94	132	44	-	-	-	-
Vanse	14	82	169	381	411	57	5	-	-
Hered	1	75	74	43	6	-	-	-	-
Spind	-	36	112	95	16	-	-	-	-
Lyngdal (med Austad og Kvaas)	7	70	175	378	268	22	6	1	-
Haeggostad	-	13	23	113	208	11	1	-	-
Fjotland	-	8	22	75	67	2	-	-	-
Fede	5	77	70	41	9	-	-	-	-
Liknes	1	48	110	247	148	19	1	1	-
Hitterø	-	95	58	107	39	1	-	-	-
Nes	7	104	96	135	56	1	-	-	-
Bakke	-	27	56	100	55	4	-	-	-
Gyland	-	12	35	89	60	1	-	-	-
Øvre Siredalen	-	2	10	44	48	4	-	-	-
Tonstad	-	11	16	42	63	2	-	-	-
Lister og Mandal amt	290	1 531	1 882	3 538	3 152	310	30	6	-
Sogndal	1	90	152	133	36	2	-	-	-
Lund	21	33	52	100	58	4	-	-	-
Heskestad	-	10	30	44	54	9	1	-	-
Bjerkreim	-	8	16	32	132	64	-	4	-
Helleland	-	13	17	37	94	14	3	-	-
Egersund	16	72	61	146	205	26	3	-	-
Ogne	3	21	25	20	47	23	13	1	-
Nærø	13	19	16	40	97	64	15	3	1
Varhaug	3	25	17	60	134	57	3	-	-
Klepp	9	17	18	33	109	164	56	5	-
Time	14	52	19	41	121	142	21	-	-
Gjesdal	14	77	10	14	89	28	-	-	-
Høiland	30	123	54	93	258	144	39	3	-
Haaland	8	27	29	64	233	159	40	2	-
Hetland	54	110	57	91	357	225	25	4	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
			b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.								
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	165	-	-	2	-	-	-	-	-	2
-	-	169	2	24	4	-	-	-	-	-	30
-	-	145	1	4	1	-	-	-	-	-	6
-	-	165	-	1	-	-	-	-	-	-	1
-	-	177	1	4	5	-	-	-	-	-	10
-	-	209	20	2	3	1	-	-	-	-	26
-	-	351	-	4	1	-	-	-	-	-	5
-	-	569	26	38	3	3	-	-	-	-	70
-	-	312	4	2	1	-	-	-	-	-	7
-	-	1 119	22	18	18	7	1	-	-	-	66
-	-	199	2	2	-	-	-	-	-	-	4
-	-	259	-	14	2	-	-	-	-	-	16
-	-	927	2	21	8	3	-	-	-	-	34
-	-	369	34	10	5	4	-	-	-	-	53
-	-	174	9	3	1	-	-	-	-	-	13
-	-	202	7	3	-	-	-	-	-	-	10
-	-	575	15	9	6	3	-	-	-	-	33
-	-	300	17	1	1	-	-	-	-	-	19
-	-	399	7	18	1	-	-	-	-	-	26
-	-	242	11	3	-	-	-	-	-	-	14
-	-	197	3	-	1	-	-	-	-	-	4
-	-	108	19	5	7	1	-	-	-	-	32
-	-	134	5	6	5	3	-	-	-	-	19
-	-	10 739	253	283	88	29	8	-	-	-	661
<hr/>											
-	-	414	17	21	3	2	-	-	-	-	43
-	-	268	26	18	8	2	-	-	-	-	54
-	-	148	-	2	1	-	-	-	-	-	3
-	-	256	4	12	9	-	-	-	-	-	25
-	-	178	-	4	4	1	-	-	-	-	9
-	-	529	5	18	8	1	1	-	-	-	33
-	-	153	5	24	2	7	4	-	-	-	42
-	-	268	-	1	10	6	1	1	-	-	19
-	-	299	3	6	4	4	1	-	-	-	18
-	-	411	5	24	9	11	12	1	-	-	62
-	-	410	3	20	4	8	10	-	-	-	45
-	-	232	18	13	8	4	-	-	-	-	43
-	-	744	12	15	21	4	-	-	-	-	52
-	-	562	7	20	10	10	4	-	-	-	51
-	-	923	10	10	5	6	2	-	-	-	33

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Høle	10	12	16	49	72	5	-	-	-
Fossan	1	24	23	80	97	16	-	-	-
Strand	-	39	48	103	122	9	-	-	-
Finnø	5	24	12	34	88	58	-	-	-
Rennesø	4	1	-	11	37	57	9	-	-
Mosterø	8	3	1	9	55	32	5	1	-
Vikedal	10	40	49	113	91	21	2	-	-
Nerstrand	5	15	29	61	59	7	2	-	-
Sjernørø	-	7	11	29	37	10	1	-	-
Fister	-	3	10	24	40	7	-	-	-
Aardal	-	7	21	28	47	22	-	-	-
Hjelmeland	4	13	43	61	76	15	-	-	-
Jelsa	2	29	35	63	82	10	1	-	-
Sand	2	9	9	28	57	5	-	-	-
Sande	4	36	45	71	64	1	-	-	-
Suldal	-	16	41	80	58	5	-	-	-
Aakre	31	49	50	67	77	14	1	-	-
Skudenes	8	60	91	133	102	3	-	-	-
Kopervik	1	48	54	31	12	6	-	-	-
Avaldsnes	10	50	85	106	95	80	5	1	-
Torvestad	1	9	20	53	107	33	8	-	-
Skaare	57	62	37	62	100	57	9	-	-
Tysvær	2	17	65	106	61	6	-	-	-
Bokn	2	10	23	39	37	11	-	-	-
Skjold	2	13	66	94	88	10	-	-	-
Vats	-	11	20	41	58	7	-	-	-
Stavanger amt	355	1 304	1 477	2 524	3 843	1 632	262	24	1
Varaldsø	3	33	31	36	3	-	-	-	-
Strandebarm	6	61	44	54	73	3	-	-	-
Kvinnherred	2	87	116	172	146	37	2	-	-
Skaanevik	13	86	120	93	40	6	1	1	-
Etne	3	23	21	78	132	40	4	-	-
Fjelberg	10	34	101	117	103	28	1	1	-
Vikebygd	4	24	55	44	31	1	-	-	-
Sveio	3	41	95	98	32	3	-	-	-
Valestrand	1	4	26	48	67	5	-	-	-
Finnaas	23	226	280	73	11	2	-	-	-
Stord	44	39	55	85	51	3	-	-	-
Fitjar	7	165	120	41	2	1	-	-	-
Tysnes	10	216	231	88	29	4	-	-	-

etter deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10 700.1–1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1–10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1–20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1–50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1–100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1–200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1–500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	164	11	9	10	4	-	-	-	-	34
-	-	241	29	31	20	4	-	-	-	-	84
-	-	321	6	34	9	7	1	-	-	-	57
-	-	221	11	28	9	3	-	-	-	-	51
-	-	119	12	14	6	9	3	-	-	-	44
-	-	114	2	6	7	11	2	1	-	-	29
-	-	326	28	57	37	6	-	-	-	-	128
-	-	178	2	27	16	7	-	-	-	-	52
-	-	95	13	34	13	3	-	-	-	-	63
-	-	84	2	35	10	1	-	-	-	-	48
-	-	125	5	23	7	5	-	-	-	-	40
-	-	212	15	72	17	6	-	-	-	-	110
-	-	222	3	92	36	10	-	-	-	-	141
-	-	110	6	8	5	1	-	-	-	-	20
-	-	221	2	69	13	2	-	-	-	-	86
-	-	200	1	101	34	2	-	-	-	-	138
-	-	289	19	5	7	-	-	-	-	-	31
-	-	397	27	13	6	3	1	-	-	-	50
-	-	152	13	8	-	1	-	-	-	-	22
-	-	432	36	26	14	3	3	-	-	-	82
-	-	231	9	4	-	2	-	-	-	-	15
-	-	384	23	13	5	2	1	-	-	-	44
-	-	257	30	26	6	35	-	-	-	-	97
-	-	122	10	5	-	-	-	-	-	-	15
-	-	273	7	58	51	5	-	-	-	-	121
-	-	137	1	37	25	5	-	-	-	-	68
-	-	11 422	438	1 043	469	203	46	3	-	-	2 202
-	-	106	12	25	4	-	-	-	-	-	41
-	-	241	-	22	4	2	-	-	-	-	28
-	-	562	20	105	45	13	4	-	-	-	187
-	-	360	8	57	12	1	-	-	-	-	78
-	-	301	11	38	41	11	6	-	-	-	107
-	-	395	10	105	48	13	1	-	-	-	177
-	-	159	1	29	11	1	-	-	-	-	42
-	-	272	20	21	11	1	-	-	-	-	53
-	-	151	-	18	15	4	-	-	-	-	37
-	-	615	37	70	2	-	-	-	-	-	109
-	-	277	9	40	16	6	1	-	-	-	72
-	-	336	21	50	8	1	-	-	-	-	80
-	-	578	44	99	8	2	-	-	-	-	153

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Fuse	1	14	22	31	55	1	-	-	-
Haalandsdalen	-	16	29	18	20	1	-	-	-
Strandvik	16	84	57	19	16	1	-	-	-
Os	16	208	83	36	11	4	2	-	-
Sannanger.....	27	109	54	48	28	-	-	-	-
Fane	141	170	140	147	184	64	5	1	-
Austevold.....	1	192	76	25	24	-	-	-	-
Sund	10	190	89	4	2	-	-	-	-
Fjeld	5	238	122	64	7	-	-	-	-
Askøen	41	226	76	117	96	13	1	-	-
Aarstad.....	49	40	4	7	19	7	1	-	-
Haus	70	151	148	130	101	8	-	-	-
Bruvik	39	131	70	34	14	-	-	-	-
Hosanger (med Modalen).....	8	145	125	63	32	1	-	-	-
Hammer	15	113	136	58	30	1	-	-	-
Aasene	8	58	70	41	17	2	1	-	-
Alversund	7	109	168	136	44	6	-	-	-
Herlø.....	10	254	111	14	1	-	-	-	-
Manger (med Hjelme)	4	311	279	81	8	-	-	-	-
Lindaas (med Austrheim).....	2	322	304	174	55	1	1	-	-
Masfjorden.....	-	59	72	60	26	-	-	-	-
Reldal.....	3	40	37	30	8	-	-	-	-
Ullensvang	53	124	131	149	152	19	-	-	-
Eidtfjord	15	55	30	20	17	3	-	-	-
Ulvik	10	52	48	42	32	4	-	-	-
Granvin	5	31	26	47	32	3	-	-	-
Kvam	32	160	82	86	84	8	-	-	-
Jondal	15	114	46	44	25	-	1	-	-
Evanger	11	84	78	35	9	1	-	-	-
Voss	49	172	155	227	186	18	1	-	-
Vossestrand.....	7	28	45	70	84	10	-	-	-
Søndre Bergenshus amt	799	5 039	4 208	3 084	2 139	309	21	3	-
Jostedalen	-	12	24	35	17	1	-	-	-
Lyster.....	7	45	31	77	84	31	6	-	-
Hatslo	6	65	55	107	97	41	6	-	-
Aardal	1	8	7	10	29	4	1	-	-
Lærdal	7	24	25	27	36	22	5	1	-
Borgund	-	9	12	21	16	3	-	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	124	12	24	9	2	1	-	-	-	48
-	-	84	10	11	4	-	-	-	-	-	25
-	-	193	3	70	8	-	-	-	-	-	81
-	-	360	17	23	2	-	-	-	-	-	42
-	-	266	6	52	5	1	-	-	-	-	64
-	-	852	38	39	3	-	3	4	-	-	87
-	-	318	21	29	3	1	-	-	-	-	54
-	-	295	22	18	1	-	-	-	-	-	41
-	-	436	25	48	4	1	-	-	-	-	78
-	-	570	10	72	10	3	-	-	-	-	95
-	-	127	5	2	-	-	-	-	-	-	7
-	-	608	52	17	6	1	1	-	-	-	77
-	-	288	17	25	-	-	-	-	-	-	42
-	-	374	46	66	8	1	-	-	-	-	121
-	-	353	1	29	5	4	-	-	-	-	39
-	-	197	22	27	3	1	-	-	-	-	53
-	-	470	1	6	2	1	-	-	-	-	10
-	-	390	32	21	3	-	2	-	-	-	58
-	-	683	39	54	6	1	1	-	-	-	101
-	-	859	77	125	15	5	2	-	-	-	224
-	-	217	12	76	9	-	-	-	-	-	97
-	-	118	7	27	1	-	-	-	-	-	35
-	-	628	39	134	18	2	-	-	-	-	193
-	-	140	12	27	-	-	-	-	-	-	39
-	-	188	9	67	3	2	-	-	-	-	81
-	-	144	13	36	1	-	-	-	-	-	50
-	-	452	49	75	8	2	-	-	-	-	134
-	-	245	23	49	2	-	-	-	-	-	74
-	-	218	30	57	5	4	-	-	-	-	96
-	-	808	14	167	25	5	1	-	-	-	212
-	-	244	29	56	14	3	-	-	-	-	102
-	-	15 602	886	2 208	408	95	23	4	-	-	3 624
-	-	89	-	27	30	4	-	-	-	-	61
-	-	281	13	237	54	14	8	-	-	-	326
-	-	377	14	60	54	17	-	1	-	-	146
-	-	60	8	125	23	2	-	-	-	-	158
-	-	147	6	140	26	4	-	-	-	-	176
-	-	61	5	69	5	-	-	-	-	-	79

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1–10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1–20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1–50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1–100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1–200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1–500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1–700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Sogndal	51	76	58	91	104	35	6	1	-
Aurland	14	61	56	46	44	7	2	1	-
Leikanger	27	95	57	69	51	6	-	-	-
Balestrand	17	59	42	52	49	19	8	1	-
Vik	8	115	111	84	76	18	1	-	-
Kirkebø	2	40	66	43	4	-	-	-	-
Lavik	2	36	44	31	4	-	-	-	-
Brekke	-	11	31	42	25	4	-	-	-
Gulen	1	270	116	27	5	-	-	-	-
Sulen	20	78	29	14	5	-	1	-	-
Hyllestad	1	150	136	35	4	1	-	-	-
Askvold	13	115	113	47	12	1	-	-	-
Ytre Holmedal	10	121	160	115	37	3	1	1	-
Gaular	4	74	114	143	76	6	-	-	-
Jølster	2	50	101	122	38	5	-	1	-
Ferde	10	49	75	100	58	6	5	-	-
Naustdal	4	46	79	107	54	5	-	-	-
Vevring	1	6	14	40	50	12	-	-	-
Kinn	24	236	104	57	47	11	1	1	-
Bremanger	23	208	35	10	4	-	-	-	-
Selje(med Søndre og Nordre Vaagsø)	10	376	215	56	25	1	-	-	-
Davikken	22	158	161	73	24	1	-	-	-
Eid	11	28	45	93	159	34	2	-	-
Hornindalen	1	15	29	49	94	8	1	-	-
Gloppe	15	105	105	101	74	4	-	-	-
Breim	3	34	61	116	36	1	-	-	-
Indviken	9	62	57	134	84	9	-	-	-
Stryn	6	42	41	107	106	15	-	-	-
Nordre Bergenshus amt	332	2 879	2 409	2 281	1 628	314	46	7	-
Vannelven	6	110	150	119	52	5	-	-	-
Sande	2	116	120	75	13	1	-	-	-
Rovde	2	21	40	23	6	1	-	-	-
Herø	18	165	174	102	17	-	-	-	-
Ulstein	12	43	106	199	56	1	-	-	-
Vartdalstranden	-	4	15	55	29	1	-	-	-
Volden	6	60	197	187	70	-	-	-	-
Ørsten	25	32	56	131	108	6	-	-	-
Hjørundfjord	-	15	57	76	76	5	-	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10 1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	422	17	66	23	13	6	-	-	-	125
-	-	231	29	79	6	7	-	-	-	-	121
-	-	305	15	28	16	4	-	-	-	-	63
-	-	247	12	83	10	2	-	-	-	-	107
-	-	413	3	119	3	1	-	-	-	-	126
-	-	155	-	52	4	-	-	-	-	-	56
-	-	117	2	43	9	1	-	-	-	-	55
-	-	113	10	14	4	-	-	-	-	-	28
-	-	419	41	45	-	-	-	-	-	-	86
-	-	147	25	41	5	2	1	-	-	-	74
-	-	327	4	67	2	-	-	-	-	-	73
-	-	301	41	59	7	1	-	-	-	-	108
-	-	448	52	104	18	1	-	-	-	-	175
-	-	417	24	89	10	4	-	-	-	-	127
-	-	319	11	60	3	-	-	-	-	-	74
-	-	303	2	81	18	1	-	-	-	-	102
-	-	295	5	79	13	3	-	-	-	-	100
-	-	123	11	42	16	8	1	-	-	-	78
-	-	481	41	128	27	16	4	-	-	-	216
-	-	280	64	16	-	-	-	-	-	-	80
-	-	683	45	83	1	2	-	-	-	-	131
-	-	439	20	76	3	-	-	-	-	-	99
-	-	372	13	32	21	8	1	-	-	-	75
-	-	197	-	14	10	5	-	-	-	-	29
-	-	404	3	65	12	1	-	-	-	-	81
-	-	251	-	19	6	-	-	-	-	-	25
-	-	355	4	97	11	1	1	-	-	-	114
-	-	317	8	43	9	2	-	-	-	-	62
-	-	9 896	548	2 382	459	124	22	1	-	-	3 536
-	-	442	19	34	3	1	-	-	-	-	57
-	-	327	11	15	3	-	-	-	-	-	29
-	-	93	6	8	-	-	-	-	-	-	14
-	-	476	9	48	7	-	-	-	-	-	64
-	-	417	34	34	6	3	-	-	-	-	77
-	-	104	1	4	5	2	-	-	-	-	12
-	-	520	11	45	19	8	1	-	-	-	84
-	-	358	17	17	10	2	-	-	-	-	46
-	-	229	-	26	6	-	2	-	-	-	34

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.	
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Sunnelven	4	27	26	48	96	8	-	-	-
Norddalene	-	22	59	114	91	3	-	-	-
Stranden	1	25	40	84	47	-	-	-	-
Stordalen	-	11	24	58	34	-	-	-	-
Søkkelven	-	30	70	127	114	3	-	-	-
Ørskog	1	28	24	99	89	6	-	-	-
Skodje	-	19	41	98	48	3	-	-	-
Vatne	3	34	73	70	20	-	-	-	-
Borgund	32	118	214	286	102	7	1	1	-
Giske	5	19	57	49	27	-	-	-	-
Roald	-	2	8	18	47	24	1	-	-
Haram	5	30	70	126	85	1	-	-	-
Sylte	1	21	37	63	75	6	-	-	-
Vestnes	4	47	74	101	85	10	2	1	-
Vold	-	4	12	20	52	32	2	-	-
Eid	-	13	9	21	11	7	3	1	-
Grytten	3	8	13	32	58	37	16	2	-
Hen	3	12	17	40	49	24	5	-	-
Veø	2	22	37	85	124	31	1	1	-
Eresfjord og Vistdalene	-	13	27	55	86	36	5	-	-
Nesset	-	20	29	59	73	27	3	-	-
Bolsø	4	49	78	125	141	36	9	4	-
Frænen	51	31	70	118	143	13	-	-	-
Akerø	2	59	99	132	48	1	1	-	-
Sandø	21	5	18	36	15	1	-	-	-
Bud	-	47	62	101	102	29	3	-	-
Kvernes	2	6	18	28	57	2	-	1	-
Grip	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Bremsnes	6	47	72	102	85	24	1	1	-
Kornstad	8	34	49	42	44	12	1	-	-
Eide	1	21	54	81	65	3	1	-	1
Frei	5	17	15	30	38	7	2	-	-
Gjemnes	-	3	14	28	57	13	3	-	-
Øre	-	11	21	56	112	52	2	-	-
Strømsneset	1	15	22	34	55	11	-	-	-
Tingvold	-	30	40	60	94	30	8	1	-
Øksendalen	-	2	3	13	30	8	5	1	-
Ulvundeide	-	1	-	5	13	11	6	-	-
Sundalen	4	13	8	14	38	40	33	7	-
Stangvik	4	7	14	17	48	50	7	-	-
Aasgaard	-	5	8	10	22	12	2	1	-
Surendalen	2	6	30	40	69	63	31	4	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	209	18	13	11	4	-	-	-	-	-	46
-	289	3	58	11	3	1	-	-	-	-	76
-	197	1	22	12	6	-	-	-	-	-	41
-	127	-	12	6	-	-	-	-	-	-	18
-	344	-	23	19	4	-	-	-	-	-	46
-	247	7	15	20	4	-	-	-	-	-	46
-	209	3	21	18	5	-	-	-	-	-	47
-	200	7	16	11	6	-	-	-	-	-	40
-	761	37	73	21	15	2	-	-	-	-	148
-	157	-	9	3	-	-	-	-	-	-	12
-	100	-	2	4	3	2	-	-	-	-	11
-	317	8	7	5	-	1	-	-	-	-	21
-	203	1	14	25	4	-	-	-	-	-	44
-	324	2	61	61	17	2	-	-	-	-	143
-	122	-	15	17	5	-	-	-	-	-	37
-	65	1	19	2	1	-	-	-	-	-	23
-	169	2	17	26	12	2	-	-	-	-	59
-	150	-	17	20	8	2	-	-	-	-	47
-	303	1	35	46	15	-	-	-	-	-	97
-	222	1	41	12	6	-	-	-	-	-	60
-	211	2	51	20	5	2	-	-	-	-	80
-	446	1	82	73	39	8	-	-	-	-	203
-	426	-	9	17	6	-	-	-	-	-	32
-	342	5	33	10	2	-	-	-	-	-	50
-	96	1	6	1	-	-	-	-	-	-	8
-	344	4	17	14	13	2	-	-	-	-	50
-	114	-	6	3	4	-	-	-	-	-	13
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	338	4	39	7	13	2	-	-	-	-	65
-	190	7	17	3	2	-	-	-	-	-	29
-	227	11	22	7	1	-	-	-	-	-	41
-	114	4	25	10	12	1	-	-	-	-	52
-	118	1	2	2	9	3	-	-	-	-	17
-	254	3	21	24	17	-	-	-	-	-	65
-	138	6	17	20	5	-	-	-	-	-	48
-	263	4	51	43	15	1	-	-	-	-	114
-	62	3	10	7	-	-	-	-	-	-	20
-	36	-	7	8	7	2	-	-	-	-	24
-	157	7	20	14	11	4	-	-	-	-	56
-	147	5	43	59	24	1	-	-	-	-	132
-	60	-	16	12	6	-	-	-	-	-	34
-	245	2	40	54	27	1	-	-	-	-	124

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.	
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Rindalen	2	11	27	38	63	68	21	1	-
Aure	3	44	52	86	128	16	2	-	-
Valsefjorden	7	12	18	17	39	12	-	-	-
Halse	2	19	19	27	57	23	1	1	-
Tusteren		28	51	49	48	3	-	-	-
Edø	19	64	47	50	17	5	1	-	-
Romsdals amt	280	1 678	2 785	3 959	3 468	830	179	28	1
Osen	1	7	13	35	72	16	2	-	-
Roan	1	9	21	33	58	38	11	1	-
Stoksund	-	8	19	25	25	9	2	-	-
Aa	5	14	22	35	97	59	8	1	-
Jøssund	1	17	6	14	69	32	5	2	-
Nes	-	3	17	27	25	24	4	1	-
Bjugn	-	5	4	19	38	27	9	3	-
Skjørn	-	13	12	41	68	43	12	1	-
Agdenes	-	2	6	26	75	27	4	-	-
Ørlandet	2	13	8	26	131	151	64	9	-
Sørfrøya	1	69	37	9	1	-	-	-	-
Nordfrøya	10	83	51	50	44	5	-	-	-
Hitteren	1	49	78	85	44	11	1	-	-
Fillan	6	10	22	98	84	3	1	-	-
Hevne (med Heim)	5	66	71	118	209	72	11	1	-
Rissen	-	13	10	53	119	98	41	7	1
Lensviken	2	5	3	31	62	38	6	-	-
Stadsbygden	-	-	7	37	63	75	25	4	-
Orkedalen	3	34	35	102	246	184	70	10	-
Meldalen	6	21	23	63	96	86	55	6	-
Rennebu	2	17	40	54	86	88	19	1	-
Opdal	3	18	35	100	196	142	72	3	-
Røros	30	123	87	132	177	47	2	-	-
Aalen	7	29	23	75	141	31	3	-	-
Holttaalen	-	10	9	19	53	24	2	-	-
Singsaas	-	15	27	45	69	29	9	-	-
Budalen	-	-	3	7	42	14	2	-	-
Støren	2	11	13	36	42	36	12	2	-
Soknedalen	-	4	16	42	76	65	33	2	-
Horg	3	8	29	60	76	64	27	6	-
Hølandet	2	1	10	26	46	34	5	2	-
Flaa	-	1	3	13	25	6	21	8	-
Melhus	2	24	12	52	68	69	81	36	-

etter deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10 700.1–1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1–10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1–20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1–50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1–100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1–200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1–500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	231	6	42	58	24	1	-	-	-	131
-	-	331	9	73	42	8	-	-	-	-	132
-	-	105	-	20	10	2	-	-	-	-	32
-	-	149	6	38	27	6	-	-	-	-	77
-	-	179	9	31	23	2	2	-	-	-	67
-	-	203	39	118	22	8	-	-	-	-	187
-	-	13 208	339	1 577	999	402	45	-	-	-	3 362
-	-	146	75	16	1	7	-	-	-	-	99
-	-	172	28	36	25	15	3	-	-	-	107
-	-	88	9	53	13	3	-	-	-	-	78
-	-	241	2	59	46	24	10	-	-	-	141
-	-	146	8	67	17	9	2	-	-	-	103
-	-	101	9	31	11	12	6	-	-	-	69
-	-	105	14	23	31	25	11	-	-	-	104
-	-	190	5	77	37	19	1	-	-	-	139
-	-	140	-	25	14	9	1	-	-	-	49
1	1	406	17	38	21	24	23	-	-	-	123
-	-	117	13	122	4	-	-	-	-	-	139
-	-	243	139	132	5	2	-	-	-	-	278
-	-	269	14	64	23	7	1	-	-	-	109
-	-	224	-	6	5	6	-	-	-	-	17
-	-	553	19	155	57	13	3	-	-	-	247
1	1	343	4	13	17	33	47	5	-	-	119
-	-	147	3	8	1	3	1	-	-	-	16
-	-	211	6	14	23	20	10	-	-	-	73
-	-	684	4	103	38	31	6	-	-	-	182
-	-	356	-	36	41	26	2	-	-	-	105
-	-	307	10	31	40	11	-	-	-	-	92
-	-	569	2	34	17	22	7	-	-	-	82
-	-	598	3	1	2	1	-	-	-	-	7
-	-	309	2	7	1	2	-	-	-	-	12
-	-	117	-	-	4	-	-	-	-	-	4
-	-	194	6	7	8	5	1	-	-	-	27
-	-	68	-	5	6	5	1	-	-	-	17
-	-	154	12	31	39	22	2	-	-	-	106
-	-	238	-	16	30	18	-	-	-	-	64
-	-	273	6	15	21	27	7	-	-	-	76
-	-	126	4	5	12	27	6	-	-	-	54
-	-	77	5	4	4	5	3	-	-	-	21
1	-	346	2	23	16	13	4	-	-	-	58

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Børseskognen	-	-	2	18	53	71	25	-	1
Børsen	-	4	5	18	35	71	24	8	-
Gjeitestranden	1	9	7	8	17	11	3	1	-
Buvikken	-	4	8	6	54	-	17	5	1
Byneset	-	-	3	14	22	50	77	18	-
Leinstrandene	9	19	12	23	23	24	43	31	-
Strinden	39	109	47	60	67	80	99	48	6
Malvik	23	46	13	21	49	39	34	12	-
Klæbu	1	-	9	9	10	20	35	4	-
Tilder	5	11	8	9	19	15	12	6	-
Selbu	2	28	29	104	143	102	22	1	-
Tydalen	-	-	4	7	45	23	4	-	-
Søndre Trondhjems amt	175	932	919	1 885	3 260	2 153	1 014	240	10
Meraker	20	14	37	49	49	32	11	-	-
Hegre	-	8	7	38	65	80	57	18	-
Skatval	3	11	2	41	48	60	53	18	-
Stjørdalen	24	49	22	65	72	51	46	15	2
Laanke	1	8	7	33	49	54	37	11	-
Leksviken	2	18	29	59	83	65	21	3	-
Frosta	3	10	9	26	53	56	55	18	-
Aasen	1	13	17	40	50	50	42	8	-
Skogn	6	11	23	99	115	70	74	56	6
Levanger	2	12	19	67	76	60	42	25	1
Værdalen	11	48	25	166	196	130	137	52	-
Ytterøen	-	-	6	20	15	13	23	12	-
Mosviken	-	4	6	12	11	14	10	1	-
Verran	-	2	6	18	18	23	18	-	-
Inderøen	1	16	24	53	41	71	61	18	-
Røra	-	8	1	22	9	14	25	6	-
Sandvollan	-	1	7	19	6	13	21	6	-
Sparbu	-	15	10	47	52	40	94	39	1
Ogndalen	-	1	1	16	21	27	28	11	-
Egge	3	11	2	13	11	6	18	7	2
Beitstaden	3	7	22	37	46	41	86	30	1
Namdalseidet	1	4	4	18	35	47	28	6	-
Stod (med Kvam)	3	5	5	28	78	82	82	17	-
Snaasen	4	12	9	37	51	99	50	4	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	170	1	2	12	29	1	-	-	-	45
-	-	165	3	45	10	13	5	-	-	-	76
-	-	57	-	8	9	3	1	-	-	-	21
-	-	95	-	30	3	3	1	-	-	-	37
-	-	184	2	28	22	51	24	-	-	-	127
-	-	184	-	5	4	4	-	-	-	-	13
-	1	556	7	102	21	40	10	-	-	-	180
-	-	237	6	25	17	35	10	-	-	-	93
-	-	88	-	26	25	11	5	-	-	-	67
-	-	85	-	1	1	2	-	-	-	-	4
-	-	431	5	26	98	179	34	-	-	-	342
-	-	83	-	4	2	25	13	-	-	-	44
2	3	10 593	445	1 559	854	841	262	5	-	-	3 966
-	-	212	-	19	2	-	-	-	-	-	21
-	-	273	-	32	33	54	17	1	-	-	137
-	-	236	2	36	20	41	-	4	-	-	103
-	-	346	2	99	33	30	15	-	-	-	179
-	-	200	3	20	7	17	10	-	-	-	57
-	-	280	8	132	41	37	7	-	-	-	225
-	-	230	4	69	62	84	25	-	-	-	244
-	-	221	-	17	20	26	2	-	-	-	65
-	-	460	3	22	31	71	21	-	-	-	148
-	-	304	1	28	12	12	6	-	-	-	59
-	-	765	4	51	42	85	38	1	-	-	221
-	-	89	3	16	28	9	1	-	-	-	57
-	1	59	-	34	21	31	10	-	-	-	96
-	-	85	6	50	44	19	3	-	-	-	122
1	-	286	2	94	66	31	2	-	-	-	195
-	-	85	6	37	12	9	-	-	-	-	64
-	-	73	-	14	21	23	-	1	-	-	59
1	-	299	-	37	47	65	12	-	-	-	161
-	-	105	13	25	14	34	17	-	-	-	103
-	1	74	-	18	24	22	3	-	-	-	67
-	-	273	4	51	55	50	20	-	-	-	180
-	-	143	6	22	17	21	5	-	-	-	71
-	-	300	7	25	19	42	20	-	-	-	113
-	-	266	20	29	21	49	21	-	-	-	140

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Indt. Uten dyrket jord.	Kl. 2. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 3. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 4. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 5. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 6. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 7. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 8. 500.1—700 maal dyrket jord.	Kl. 9. maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Lierne.....	4	31	22	44	57	24	3	1	-
Grong.....	1	20	18	35	57	87	33	1	-
Hølandet.....	-	4	9	27	24	30	25	-	-
Overhallen.....	1	3	8	23	61	101	48	11	-
Vemundvik.....	-	2	4	21	32	15	17	2	-
Klingen.....	2	8	17	29	41	21	18	2	-
Fosnes.....	2	7	18	51	120	55	10	-	-
Flatanger.....	2	8	17	35	71	36	3	1	1
Næro.....	1	7	21	67	82	42	12	2	-
Vikten.....	7	46	39	55	95	28	10	1	-
Leka.....	12	3	17	26	41	10	2	-	-
Gravik.....	1	9	14	25	36	3	1	-	-
Kolvvereid.....	-	14	28	51	74	27	5	-	-
Foldereid.....	-	11	12	20	50	12	2	-	-
Nordre Trondhjems amt	121	461	544	1 532	2 091	1 689	1 308	402	14
Bindalen.....	-	32	48	103	57	16	4	-	-
Vik.....	7	18	22	68	83	74	13	5	-
Bronnøy.....	20	55	63	71	67	22	1	1	-
Vega.....	8	52	49	44	42	4	-	1	-
Velfjord.....	2	51	58	30	24	3	-	-	-
Tjøtta.....	6	113	56	61	57	13	3	-	-
Vefsen.....	20	35	61	106	163	99	10	-	-
Hattfjelldalen.....	1	28	24	32	24	-	-	-	-
Alstahaug.....	1	14	12	20	28	22	2	2	-
Stamnes.....	1	26	36	58	73	26	11	-	-
Herøy.....	3	52	38	42	29	3	2	3	-
Dønnes.....	-	1	9	15	28	13	3	1	1
Nesna.....	-	46	47	71	83	36	9	3	-
Hemnes.....	1	45	78	108	106	43	8	-	-
Mo.....	9	55	88	122	107	18	3	-	-
Lurey.....	-	27	28	27	37	17	4	2	-
Træna.....	1	35	3	-	-	-	-	-	-
Rødøy.....	6	67	52	39	33	5	-	-	-
Meøy.....	3	125	75	59	36	7	3	-	-
Gildeskaal.....	25	61	82	109	92	18	4	-	-
Beiarn.....	2	28	66	79	23	-	-	-	-
Bodin.....	23	80	75	100	122	71	17	4	-
Skjerstad.....	1	27	61	64	41	2	1	-	-
Fauske.....	9	107	113	98	46	7	1	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	186	26	29	17	6	1	-	-	-	79
-	-	252	14	30	22	30	8	1	-	-	105
-	-	119	-	3	3	17	2	1	-	-	26
-	-	256	6	28	28	24	9	-	-	-	95
-	-	93	-	20	12	13	1	-	-	-	46
-	-	138	1	14	8	10	5	-	-	-	38
-	-	263	-	17	35	41	10	-	-	-	103
-	-	174	3	40	24	17	6	-	-	-	90
-	-	234	6	8	17	21	-	-	-	-	52
-	-	281	18	26	27	32	1	-	-	-	104
-	-	111	11	14	16	11	1	-	-	-	53
-	-	89	2	21	7	-	-	-	-	-	30
-	-	199	6	35	33	14	5	1	-	-	94
-	-	107	7	27	15	7	-	-	-	-	56
2	2	8 166	194	1 289	956	1 105	304	10	-	-	3 858
-	-	260	2	48	22	4	3	-	-	-	79
-	-	290	11	13	20	38	13	-	-	-	95
-	-	300	11	48	67	26	1	-	-	-	153
-	-	200	24	104	43	17	3	-	-	-	191
-	-	168	-	42	1	-	-	-	-	-	43
-	1	310	22	93	31	20	2	-	-	-	168
-	-	494	15	77	45	19	2	-	-	-	158
-	-	109	3	7	4	1	-	-	-	-	15
-	-	101	4	35	22	17	7	1	-	-	86
-	-	231	2	53	41	28	5	-	-	-	129
-	-	172	26	160	54	23	3	-	-	-	266
-	-	71	15	33	39	19	3	1	-	-	110
-	-	295	11	116	63	-	-	-	-	-	190
-	-	389	15	106	48	11	2	-	-	-	182
-	-	402	32	114	36	11	2	-	-	-	195
-	-	142	19	121	34	14	-	-	-	-	188
-	-	39	1	5	1	-	-	-	-	-	7
-	-	202	17	107	22	9	-	-	-	-	155
-	-	308	13	155	25	6	3	-	-	-	202
-	-	391	40	169	25	7	-	-	-	-	241
-	-	198	14	52	10	-	1	-	-	-	77
1	-	493	12	103	53	24	3	1	-	-	196
-	-	197	2	50	10	9	3	-	-	-	74
-	-	381	2	87	16	4	1	2	-	-	112

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Saltdalen	7	34	60	97	119	21	1	-	-
Sørfold	-	48	84	69	22	5	-	-	-
Nordfold	-	42	32	20	21	1	1	-	-
Kjerringøy	1	43	29	7	6	-	-	1	-
Leiranger	-	5	20	43	39	3	-	-	-
Steigen	-	10	30	56	102	29	5	1	-
Hamarøy	3	64	74	102	60	6	2	-	-
Tysfjord	-	100	45	25	29	4	-	-	-
Ankenes	11	84	88	97	36	4	-	-	-
Evenes	3	86	126	111	60	2	5	-	-
Lødingen	4	127	41	44	19	6	1	-	-
Tjeldsund	1	56	49	47	9	-	-	-	-
Vagan	14	98	26	10	15	2	-	-	-
Gimsey	4	127	11	4	-	-	-	-	-
Borge	5	366	18	1	-	3	-	-	-
Buksnes	10	145	70	62	51	9	-	1	-
Flakstad	52	100	7	2	1	-	1	-	-
Værøy	15	67	4	-	-	-	-	-	-
Hadsel	22	511	93	65	48	9	5	1	-
Bø	11	329	61	35	30	2	-	-	-
Øksnes	22	229	36	13	2	1	-	-	-
Sortland	3	101	57	89	85	6	1	-	-
Dverberg	48	356	19	23	10	4	-	-	-
Nordlands amt	385	4 308	2 324	2 548	2 165	636	121	26	1
Kvæfjord	1	128	91	83	41	10	1	-	-
Trondenes	8	275	314	235	83	11	2	1	-
Bjarkøy	5	86	50	42	19	3	1	-	-
Ibbestad	13	201	216	173	76	10	1	-	-
Lavangen	10	64	40	46	29	2	1	-	-
Salangen	5	58	63	52	70	12	4	-	-
Dyrøy	2	79	53	43	22	4	-	-	-
Søreisa	3	17	26	51	70	37	3	-	-
Tranøy	2	60	58	53	29	3	-	-	-
Berg	23	40	3	2	2	-	-	-	-
Torsken	2	25	49	36	9	-	-	-	-
Hillesøy	57	119	6	1	-	-	-	-	-
Lenvik	7	234	146	97	64	16	2	-	-
Maalselven	6	27	51	97	193	85	9	2	-
Bardu	5	19	24	42	100	31	-	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 7001—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-	339	-	44	42	9	10	-	-	-	105
-	-	228	6	103	18	8	-	-	-	-	135
-	-	117	2	59	22	2	-	-	-	-	85
-	-	87	4	34	13	5	-	-	-	-	56
-	-	110	-	59	17	3	-	-	-	-	79
-	-	233	20	49	45	21	2	-	-	-	137
-	-	311	11	106	27	3	1	-	-	-	148
-	-	203	9	84	11	2	2	-	-	-	108
-	-	320	11	29	6	2	-	-	-	-	48
-	-	393	14	72	34	10	8	1	-	-	139
-	-	242	13	113	9	2	-	-	-	-	137
-	-	162	3	27	4	1	-	-	-	-	35
-	-	165	52	120	20	3	-	-	-	-	195
-	-	146	22	59	1	1	-	-	-	-	83
-	-	393	79	127	1	-	-	-	-	-	207
-	-	348	34	192	14	5	2	-	-	-	247
-	-	163	139	83	-	-	-	-	-	-	222
-	-	86	7	10	-	-	-	-	-	-	17
-	-	754	66	208	26	11	2	-	-	-	313
-	-	468	16	121	11	1	-	-	-	-	149
-	-	303	57	79	6	1	-	-	-	-	143
-	-	342	5	52	13	6	3	-	-	-	79
-	-	460	117	36	4	1	-	-	-	-	158
1	1	12 516	1 000	3 764	1 076	404	87	6	-	-	6 337
-	-	355	4	84	9	5	1	-	-	-	103
-	-	929	60	114	13	2	-	-	-	-	189
-	-	206	16	13	2	-	-	-	-	-	31
-	-	690	18	94	16	4	1	-	-	-	133
-	-	192	7	15	-	1	-	-	-	-	23
-	-	264	16	21	9	1	-	-	-	-	47
-	-	203	9	30	4	2	-	-	-	-	45
-	-	207	7	17	8	3	3	-	-	-	38
-	-	205	9	17	4	8	3	-	-	-	41
-	-	70	21	14	1	-	-	-	-	-	36
-	-	121	1	18	8	1	-	-	-	-	28
-	-	183	64	14	-	-	-	-	-	-	78
-	-	566	14	33	2	1	1	-	-	-	51
-	-	470	8	29	16	8	1	-	-	-	62
-	-	221	-	4	2	-	-	-	-	-	6

Tabel 2 (forts.). Jordbrukenes og jordloddernes fordeling efter

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	a) Antal særskilt skyldsatte bruk.								
	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)									
Malangen.....	3	99	52	29	9	2	-	-	-
Balsfjord.....	3	156	106	56	29	7	1	-	-
Tromsøysund.....	117	313	51	32	15	2	1	-	-
Lyngen.....	14	258	82	39	12	1	2	-	-
Sørfjord.....	3	41	28	28	14	-	-	-	-
Karlsøy.....	56	138	8	-	1	-	-	-	-
Helgøy.....	21	41	13	19	18	-	3	-	-
Skjervøy.....	59	174	13	4	4	3	-	-	-
Nordreisa.....	18	96	5	4	2	-	-	-	-
Kvænangen.....	18	151	4	7	4	-	-	-	-
Tromsø amt	461	2 899	1 552	1 271	915	239	31	3	-
Kautokeino	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Alten	10	154	63	57	58	8	-	-	-
Talvik.....	73	244	21	10	11	-	-	-	-
Loppen og Øksfjord	115	13	-	-	-	-	-	-	-
Hasvik	62	4	-	9	4	1	-	-	-
Hammerfest.....	120	-	-	-	-	-	-	-	-
Kvalsund	123	4	-	-	1	-	-	-	-
Maase	165	-	-	1	-	-	-	-	-
Kjelvik.....	51	40	1	1	-	-	-	-	-
Kistrand.....	216	33	-	-	-	-	-	-	-
Karasjok	54	32	2	-	-	-	-	-	-
Lebesby	126	17	1	-	1	-	-	-	-
Tanen	293	8	5	12	11	-	1	-	-
Næsseby	176	12	-	-	-	-	-	-	-
Polmak.....	72	5	-	-	-	-	-	-	-
Nordvaranger	145	53	1	-	-	-	-	-	-
Sydvaranger	100	97	1	-	-	-	-	-	-
Vardø	137	2	2	1	-	-	-	-	-
Finmarkens amt	2 079	718	97	91	86	9	1	-	-

deres areal av dyrket jord ifølge tællingen av 1907.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b) Antal ikke særskilt skyldsatte bruk.											
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Til- sammen.
-	-		194	4	33	-	-	-	-	-	37
-	-		358	8	40	4	1	-	-	-	53
-	-		531	9	10	2	-	-	-	-	21
-	-		408	53	131	8	-	-	-	-	192
-	-		114	2	31	3	-	1	-	-	37
-	-		203	59	25	-	-	-	-	-	84
-	-		115	24	27	14	6	1	-	-	72
-	-		257	47	29	-	1	1	-	-	78
-	-		125	20	30	2	1	-	-	-	53
-	-		184	13	45	1	1	-	-	-	60
-	-	7 371	493	918	128	46	13	-	-	-	1 598
-	-		41	7	-	-	-	-	-	-	7
-	-		350	27	8	1	-	-	-	-	36
-	-		359	31	9	-	-	-	-	-	40
-	-		128	25	3	-	-	-	-	-	28
-	-		80	16	1	-	-	-	-	-	17
-	-		120	13	-	-	-	-	-	-	13
-	-		128	16	-	-	-	-	-	-	16
-	-		166	119	1	-	-	-	-	-	120
-	-		93	67	-	-	-	-	-	-	67
-	-		249	68	10	-	-	-	-	-	78
-	-		88	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-		145	45	4	-	-	-	-	-	49
-	-		330	139	1	-	-	-	-	-	140
-	-		188	4	-	-	-	-	-	-	4
-	-		77	1	1	-	-	-	-	-	2
-	-		199	6	2	-	-	-	-	-	8
-	-		198	35	14	1	-	-	-	-	50
-	-		142	49	-	-	-	-	-	-	49
-	-	3 081	668	54	2	-	-	-	-	-	724

Tabel 3. De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling klassesvis efter arealet

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
I. Rikets Bygder	64 836	57 987	57 386	7 533	561	53	188 356
II. Bygderne amtsvis.							
Smaalenene	3 513	1 666	3 803	1 075	82	10	10 149
Akershus	5 770	2 123	3 452	1 324	127	13	12 809
Hedemarken	4 466	4 023	3 938	908	120	11	13 466
Kristians	3 316	3 635	4 101	817	61	3	11 933
Buskerud	3 650	2 689	3 762	494	25	4	10 624
Jarlsberg og Larvik	4 069	1 724	3 829	476	21	3	10 122
Bratsberg	2 797	2 528	3 378	152	7	-	8 862
Nedenes	4 670	2 109	1 007	11	-	-	7 797
Lister og Mandal	5 018	4 580	1 127	14	-	-	10 739
Stavanger	3 281	4 074	3 888	173	6	-	11 422
Søndre Bergenhus	5 497	6 508	3 557	39	1	-	15 602
Nordre Bergenhus	2 821	3 414	3 583	77	1	-	9 896
Romsdal	2 991	4 697	5 206	301	12	1	13 208
Søndre Trondhjem	2 624	2 986	4 245	684	50	4	10 593
Nordre Trondhjem	1 784	2 264	3 379	709	28	2	8 166
Nordland	3 871	4 990	3 434	204	15	2	12 516
Tromsø	2 929	3 032	1 348	57	5	-	7 371
Finmarken	1 769	945	349	18	-	-	3 081
Tilsammen	64 836	57 987	57 386	7 533	561	53	188 356
III. Bygderne fogderivis.							
Rakkestad	697	588	1 694	537	43	1	3 560
Idde og Marker	1 264	483	1 011	263	16	3	3 040
Moss	1 552	595	1 098	275	23	6	3 549
Aker og Follo	3 587	688	1 021	415	35	6	5 752
Nedre Romerike	890	623	1 214	397	39	4	3 167
Øvre Romerike	1 293	812	1 217	512	53	3	3 890
Hedemarken	1 313	970	1 028	469	78	6	3 864
Vinger og Odalen	438	687	795	131	15	-	2 066
Solør	896	879	758	127	11	5	2 676
Søndre Østerdalen	1 244	751	431	94	6	-	2 526
Nordre Østerdalen	575	736	926	87	10	-	2 334
Nordre Gudbrandsdalen	475	745	672	110	6	2	2 010
Søndre Gudbrandsdalen	578	550	752	214	14	-	2 108
Toten	1 018	707	932	270	26	-	2 953
Hadeland og Land	588	658	1 006	193	15	1	2 461
Valdres	657	975	739	30	-	-	2 401
Ringerike	619	350	497	126	8	2	1 602
Hallingdal	608	825	504	13	-	-	1 950
Buskerud	2 114	1 006	1 827	271	14	2	5 234
Numedal og Sandsvær	309	508	934	84	3	-	1 838

av indmark (aker samt dyrket og naturlig eng), ifølge tællingen 1907.

Landsdeler	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
III. Bygderne fogderivis. (Forts.)	.	.	.	.	.	.	.
Jarlsberg	2 748	1 124	2 450	345	18	2	6 687
Larvik	1 321	600	1 379	131	3	1	3 435
Bamle	1 397	693	954	46	3	-	3 093
Nedre Telemarken	897	698	1 213	82	3	-	2 893
Øvre Telemarken	503	1 137	1 211	24	1	-	2 876
Nedenes	4 232	1 569	757	9	-	-	6 567
Sætersdalen	438	540	250	2	-	-	1 230
Mandal	2 820	2 114	592	9	-	-	5 535
Lister	2 198	2 466	535	5	-	-	5 204
Jæderen og Dalene	1 654	1 840	2 151	144	6	-	5 795
Ryfylke	1 627	2 234	1 737	29	-	-	5 627
Søndhordland	1 406	1 938	1 000	8	1	-	4 353
Nordhordland	2 992	3 661	1 396	15	-	-	8 064
Hardanger og Voss	1 099	909	1 161	16	-	-	3 185
Sogn	1 465	1 355	1 059	31	1	-	3 911
Sønd- og Nordfjord	1 356	2 059	2 524	46	-	-	5 985
Søndmør	1 170	2 350	2 544	59	-	-	6 123
Romsdal	814	1 145	1 357	104	3	-	3 423
Nordmør	1 007	1 202	1 305	138	9	1	3 662
Fosen	1 051	1 352	1 363	72	2	2	3 842
Orkedalen	387	431	903	177	18	-	1 916
Guldal	586	736	953	211	13	1	2 500
Strinden og Selbu	600	467	1 026	224	17	1	2 335
Stjør- og Værdalen	820	950	1 393	352	12	-	3 527
Inderøen	394	396	1 066	266	13	2	2 137
Namdalen	570	918	920	91	3	-	2 502
Søndre Helgeland	640	923	994	65	12	1	2 635
Nordre Helgeland	477	587	691	91	2	-	1 848
Salten	1 350	1 912	1 112	30	1	-	4 405
Lofoten og Vesteraalen	1 404	1 568	637	18	-	1	3 628
Senjen og Tromsø	2 929	3 032	1 348	57	5	-	7 371
Alten	478	300	95	5	-	-	878
Hammerfest	552	214	67	3	-	-	836
Tanen	401	284	135	8	-	-	828
Varanger	225	123	47	2	-	-	397
Vardø	113	24	5	-	-	-	142
Tilsammen	64 836	57 987	57 386	7 533	561	53	188 356

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvise.							
Tregstad	53	101	302	81	9	-	546
Askim	157	44	178	44	1	-	424
Spydeberg	46	59	130	75	4	1	315
Skiptvet	41	76	219	35	2	-	373
Rakkestad	128	124	411	156	14	-	833
Eidsberg	242	127	300	135	10	-	814
Rødenes	24	39	129	11	3	-	206
Rømskogen	6	18	25	-	-	-	49
Aremark	21	45	131	33	-	-	230
Ømark	28	47	102	21	2	-	200
Id	129	86	169	29	1	-	414
Berg	249	64	179	54	8	1	555
Skjeborg	224	75	191	75	4	1	570
Hvaler	484	84	20	2	-	-	590
Borge (med Torsnes)	102	32	133	34	1	1	303
Varteig	27	50	86	15	-	-	178
Tune (med Rolvsøy)	490	137	247	18	4	1	897
Glemminge (m. Kraakerøy)	232	50	71	4	-	-	357
Onse	322	149	210	11	4	-	696
Raade	91	78	157	54	1	2	383
Rygge	176	63	103	41	4	2	389
Moss	153	12	33	10	2	-	210
Vaaler	37	50	164	65	4	-	320
Hobøl	51	56	113	72	4	1	297
Smaalenenes amt	3 513	1 666	3 803	1 075	82	10	10 149
Vestby (landdistriktet)...	85	44	173	65	1	-	368
Kraakstad	124	74	150	88	1	-	437
Aas	84	50	110	67	11	2	324
Frogner	105	55	95	27	1	-	283
Nesodden	260	66	67	10	1	-	404
Aker	1 726	206	185	81	16	3	2 217
Ullern prgld.	379	37	21	11	4	1	453
Vestre Aker prgld.	408	45	36	24	3	-	516
Østre Aker —	430	67	82	36	6	2	623
Nordstrand —	509	57	46	10	3	-	625
Bærum	703	108	125	46	4	1	987
Østre Bærum prgld.	510	45	32	25	1	1	614
Vestre Bærum —	193	63	93	21	3	-	373
Asker	500	85	116	31	-	-	732

klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Urskog	90	120	169	72	8	1	460
Høland	90	129	304	87	5	1	616
Setskogen	11	17	33	-	-	-	61
Enebak	42	64	173	51	8	-	338
Fet	167	101	152	32	2	1	455
Sørum	70	56	152	69	6	-	353
Skedsmo	120	59	89	38	6	-	312
Lillestrem	130	10	-	1	1	-	142
Lørenskogen	50	26	49	16	1	-	142
Nittedalen	120	41	93	31	2	1	288
Gjerdrum	65	63	110	43	1	-	282
Ullensaker	202	133	263	132	15	1	746
Nes	210	190	247	153	30	1	831
Eidsvold	572	226	245	100	5	1	1 149
Nannestad	150	80	224	72	2	-	528
Hurdalen	57	64	68	10	-	-	199
Feiring	37	56	60	2	-	-	155
Akershus amt	5 770	2 123	3 452	1 324	127	13	12 809
Ringsaker	217	269	359	132	18	2	997
Nes	90	65	103	59	7	1	325
Vang	232	98	89	62	13	1	495
Furnes	163	128	105	41	8	-	445
Løiten	255	172	125	51	2	-	605
Romedal	167	132	122	45	14	1	481
Stange	189	106	125	79	16	1	516
Søndre Odalen	119	182	223	62	5	-	591
Nordre Odalen	95	111	139	22	2	-	369
Vinger	105	142	144	21	6	-	418
Eidskogen	119	252	289	26	2	-	688
Brandval	93	96	106	28	3	2	328
Grue	233	206	219	40	3	3	704
Hof	130	151	129	12	3	-	425
Aasnes	267	209	161	22	2	-	661
Vaaler	173	217	143	25	-	-	558

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Elverum	660	337	194	41	2	-	1 234
Trysil	331	240	89	2	-	-	662
Aamot	112	91	75	25	2	-	305
Stor-Elvedalen	133	61	55	25	2	-	276
Sollien	8	22	18	1	-	-	49
Ytre Rendalen	90	58	40	9	-	-	197
Øvre Rendalen	77	66	70	11	-	-	224
Lille-Elvedalen	126	168	232	23	2	-	551
Tønset	124	162	255	11	2	-	554
Tolgen	125	215	232	11	-	-	583
Tolgen prgld.	115	192	224	11	-	-	542
En del av Røros prgld.	10	23	8	-	-	-	41
Kvikne	33	67	97	22	6	-	225
Hedemarkens amt	4 466	4 023	3 938	908	120	11	13 466
Dovre	21	83	91	15	-	1	211
Lesje	32	109	179	16	2	-	338
Skjaak	69	98	83	-	-	-	250
Lom	74	120	88	12	-	-	294
Vaage	85	132	47	27	1	-	292
Hedalen	33	33	22	4	-	1	93
Sel	47	34	45	7	-	-	133
Nordre Fron	114	136	117	29	3	-	399
Søndre Fron	88	68	98	21	4	-	279
Ringebu	136	136	166	37	2	-	477
Øier	153	109	133	19	-	-	414
Østre Gausdal	53	62	82	42	1	-	240
Vestre Gausdal	30	60	79	34	1	-	204
Faaberg	118	115	194	61	6	-	494
Biri (med Snertingdalen).	106	122	203	64	6	-	501
Vardal	222	144	150	33	3	-	552
Østre Toten	370	185	198	104	9	-	866
Vestre Toten	157	128	181	29	3	-	498
Eina	45	45	78	11	1	-	180
Kolbu	118	83	122	29	4	-	356
Lunner	97	112	185	28	1	-	423
Jevnaker	34	25	59	18	3	-	139
Brandbu	145	141	171	43	2	1	503
Gran	137	108	220	39	2	-	506
Søndre Land	72	85	116	27	4	-	304
Nordre Land	103	187	255	38	3	-	586

**klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.**

Landsdelle.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Søndre Aurdal	138	193	165	8	-	-	504
Etnedalen	52	95	93	6	-	-	246
Nordre Aurdal	193	234	190	5	-	-	622
Vestre Slidre	92	145	122	6	-	-	365
Østre Slidre	118	168	108	4	-	-	398
Vang	64	140	61	1	-	-	266
Kristians amt	3 316	3 635	4 101	817	61	3	11 933
Hole	178	111	154	42	2	1	488
Norderhov	393	192	277	64	6	1	933
Aadalen	48	47	66	20	-	-	181
Flaa	30	32	58	8	-	-	128
Nes	127	173	102	3	-	-	405
Gol	143	154	48	-	-	-	345
Hemsedal	52	103	64	2	-	-	221
Aal	196	217	161	-	-	-	574
Hol	60	146	71	-	-	-	277
Sigdal	63	112	301	30	1	-	507
Krødshered	22	66	97	8	2	-	195
Modum	439	267	426	39	2	-	1 173
Øvre Eker	430	231	395	55	2	-	1 113
Eker prgld.....	381	177	299	52	2	-	911
Fiskum prgld.....	49	54	96	3	-	-	202
Nedre Eker	404	64	75	13	-	1	557
Lier	414	166	357	58	3	1	999
Lier prgld.....	353	161	345	56	3	1	919
Bragernes landdistrikt	61	5	12	2	-	-	80
Røken	244	50	99	44	1	-	438
Hurum (landdistriket)	98	50	77	24	3	-	252
Ytre Sandsvær	90	73	205	36	1	-	405
Øvre Sandsvær	113	101	147	20	1	-	382
Flesberg	28	112	221	14	1	-	376
Rollag	19	57	133	7	-	-	216
Opdal	26	67	124	4	-	-	221
Nore	33	98	104	3	-	-	238
Buskerud amt	3 650	2 689	3 762	494	25	4	10 624

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdeler.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Strømmen	52	26	55	7	-	-	140
Skoger	246	72	90	43	3	1	455
Sande	170	79	221	45	-	-	515
Hof	84	72	117	17	2	-	292
Botne	94	43	146	30	1	-	314
Vaale	88	49	250	56	1	-	444
Borre	142	71	187	18	3	-	421
Ramnes	81	82	314	33	1	-	511
Andebu	73	106	281	22	-	-	482
Stokke	233	144	330	36	3	-	746
Sem	398	130	303	34	3	1	869
Nøtterø	754	165	121	3	1	-	1 044
Tjørnø	333	85	35	1	-	-	454
Sandeherred	618	252	386	14	-	-	1 270
Tjølling	238	53	196	13	-	-	500
Fredriksværn	33	1	-	-	-	-	34
Brunlanes	176	110	274	18	2	1	581
Hedrum	179	109	335	35	1	-	659
Lardal	77	75	188	51	-	-	391
Jarlsberg og Larvik amt	4 069	1 724	3 829	476	21	3	10 122
Drangedal	75	89	159	14	2	-	339
Sannikdal	154	69	59	-	-	-	282
Skaatø	319	85	33	1	-	-	438
Bamle	157	173	117	5	-	-	452
Eidanger	207	105	124	3	-	-	439
Slemdal	7	29	95	3	-	-	134
Gjerpen	478	143	367	20	1	-	1 009
Solum	511	151	234	12	1	-	909
Hollen	101	80	141	13	1	-	336
Lunde	49	111	178	13	-	-	351
Be	91	128	233	23	1	-	476
Sauðe	69	155	262	10	-	-	496
Hitterdal	76	73	165	11	-	-	325
Tinn	100	171	92	3	-	-	366
Hovin	25	52	45	-	-	-	122
Gransherred	28	38	62	1	-	-	129
Hjartdal	28	120	170	10	1	-	329
Seljord	54	176	175	5	-	-	410
Kviteseid	63	128	176	1	-	-	368
Nissedal	53	98	45	1	-	-	197

**klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.**

Landsdøle.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Fyresdal.....	53	96	107	-	-	-	256
Mo.....	27	85	76	1	-	-	189
Laardal.....	18	37	119	1	-	-	175
Vinje.....	25	85	86	1	-	-	197
Rauland.....	29	51	58	-	-	-	138
Bratsberg amt	2 797	2 528	3 378	152	7	-	8 862
Vegaarsheien	59	75	26	1	-	-	161
Gjerstad.....	158	118	65	-	-	-	341
Søndeled.....	330	117	19	-	-	-	466
Flosta.....	281	10	-	-	-	-	291
Dybvaag.....	442	20	3	-	-	-	465
Holt.....	292	119	62	1	-	-	474
Lille-Topdal.....	1	21	13	-	-	-	35
Gjedvedal.....	22	24	19	-	-	-	65
Aamli.....	41	45	42	3	-	-	131
Mykland.....	12	38	17	-	-	-	67
Herefoss.....	26	31	22	-	-	-	79
Froland.....	110	72	55	1	-	-	238
Østre Moland.....	184	89	66	-	-	-	339
Tromsø.....	202	58	13	-	-	-	273
Hise.....	215	12	11	-	-	-	238
Øiestad.....	301	139	96	-	-	-	536
Fjære.....	635	165	54	-	-	-	854
Landvik.....	227	107	81	2	-	-	417
Eide.....	67	47	14	-	-	-	198
Vestre Moland.....	238	64	29	1	-	-	332
Høvaag.....	198	92	12	-	-	-	302
Birkenes.....	191	106	38	-	-	-	335
Vegusdal.....	54	73	18	-	-	-	145
Iveland.....	68	62	31	1	-	-	162
Hornnes.....	114	71	20	-	-	-	205
Evje.....	50	68	33	-	-	-	151
Bygland.....	68	140	56	-	-	-	264
Bykle.....	29	32	6	-	-	-	67
Valle.....	55	94	86	1	-	-	236
Nedenes amt	4 670	2 109	1 007	11	-	-	7 797

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdeler.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvise. (Forts.)							
Tveit	185	90	32	1	-	-	308
Oddernes	448	103	24	2	-	-	577
Randesund	131	66	15	-	-	-	212
Vennesla	206	36	19	-	-	-	261
Øvrebo	74	72	12	-	-	-	158
Hægeland	77	55	31	-	-	-	163
Søgne	397	218	70	1	-	-	686
Halsaa og Hartmark	423	164	33	1	-	-	621
Holme	87	164	36	-	-	-	287
Laudal	23	94	45	3	-	-	165
Øslebø	40	100	29	-	-	-	169
Finsland	18	91	36	-	-	-	145
Grindum	61	83	21	-	-	-	165
Bjelland	48	98	31	-	-	-	177
Aaseral	68	108	33	-	-	-	209
Nordre Undal	78	200	73	-	-	-	351
Søndre Undal	240	283	45	1	-	-	569
Spangereid	216	89	7	-	-	-	312
Vanse	435	554	130	-	-	-	1 119
Herred	98	83	18	-	-	-	199
Spind	155	97	7	-	-	-	259
Lyngdal (med Austad og Kvaas)	243	543	138	3	-	-	927
Hægebostad	76	214	78	1	-	-	369
Fjotland	57	91	26	-	-	-	174
Fede	115	71	16	-	-	-	202
Liknes	261	262	51	1	-	-	575
Hitterø	202	96	2	-	-	-	300
Nes	298	84	17	-	-	-	399
Bakke	104	112	26	-	-	-	242
Gyland	76	116	5	-	-	-	197
Øvre Sireldalen	26	67	15	-	-	-	108
Tonstad	52	76	6	-	-	-	* 134
Lister og Mandal amt	5 018	4 580	1 127	14	-	-	10 739
Sogndal	159	181	72	2	-	-	414
Lund	110	119	38	1	-	-	268
Heskestad	10	61	75	2	-	-	148
Bjerkreim	32	73	141	9	1	-	256
Helleland	28	68	77	4	1	-	178
Egersund	252	208	68	1	-	-	529
Ogne	46	55	45	7	-	-	153
Nærbo	67	53	122	24	2	-	268

**klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.**

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Varhaug	48	52	180	18	1	-	299
Klepp	60	81	256	14	-	-	411
Time	88	55	222	44	1	-	410
Gjesdal	109	80	42	1	-	-	232
Høiland	262	224	251	7	-	-	744
Haaland	101	199	256	6	-	-	562
Hetland	282	331	306	4	-	-	923
Høle	52	81	31	-	-	-	164
Fossan	55	130	56	-	-	-	241
Strand	97	160	63	1	-	-	321
Finnø	59	65	97	-	-	-	221
Rennesø	12	24	81	2	-	-	119
Mosterø	16	48	49	1	-	-	114
Vikedal	83	99	141	3	-	-	326
Nerstrand	45	67	66	-	-	-	178
Sjernero	37	17	40	1	-	-	95
Fister	19	28	36	1	-	-	84
Aardal	25	37	60	3	-	-	125
Hjelmeland	66	79	64	3	-	-	212
Jelsa	76	83	63	-	-	-	222
Sand	21	37	51	1	-	-	110
Sande	88	88	45	-	-	-	221
Suldal	74	72	53	1	-	-	200
Aakre	126	111	52	-	-	-	289
Skudenes	128	216	53	-	-	-	397
Kopervik	89	53	10	-	-	-	152
Avaldsnes	92	169	169	2	-	-	432
Torvestad	39	117	74	1	-	-	231
Skaare	171	123	89	1	-	-	384
Tysvær	78	125	54	-	-	-	257
Bokn	31	72	18	1	-	-	122
Skjold	39	99	133	2	-	-	273
Vats	9	34	89	5	-	-	137
Stavanger amt	3 281	4 074	3 888	173	6	-	11 422
Varaldsø	37	26	43	-	-	-	106
Strandebarne	118	73	50	-	-	-	241
Kvinnherred	165	247	149	1	-	-	562
Skaanevik	121	164	74	1	-	-	360
Etne	41	85	174	1	-	-	301
Fjelberg	116	134	139	5	1	-	395
Vikebygd	61	65	33	-	-	-	159

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdeler	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvise. (Forts.)							
Sveio	80	134	58	-	-	-	272
Valestrand	33	73	45	-	-	-	151
Finnhaas	190	363	62	-	-	-	615
Stord	105	116	56	-	-	-	277
Fitjar	192	131	13	-	-	-	336
Tysnes	147	327	104	-	-	-	578
Fuse	25	41	57	1	-	-	124
Haalandsdalen	6	16	58	4	-	-	84
Strandvik	61	64	68	-	-	-	193
Os	162	157	40	1	-	-	360
Samnanger	128	113	25	-	-	-	266
Fane	345	242	260	5	-	-	852
Austevold	228	88	2	-	-	-	318
Sund	147	144	4	-	-	-	295
Fjeld	259	170	7	-	-	-	436
Askøen	290	234	46	-	-	-	570
Aarstad	50	28	48	1	-	-	127
Haus	155	239	214	-	-	-	608
Bruvik	143	115	30	-	-	-	288
Hosanger (med Modalen)	101	167	106	-	-	-	374
Hammer	90	178	84	1	-	-	353
Aasene	55	114	28	-	-	-	197
Alversund	73	284	113	-	-	-	470
Herlo	201	177	11	1	-	-	390
Manger (med Hjelme)	187	433	63	-	-	-	683
Lindaas (med Austrheim)	233	509	116	1	-	-	859
Mafjorden	53	148	16	-	-	-	217
Røldal	66	44	8	-	-	-	118
Ullensvang	224	229	171	4	-	-	628
Eidfjord	56	53	31	-	-	-	140
Ulvik	63	50	73	2	-	-	188
Granvin	31	61	52	-	-	-	144
Kvam	170	124	155	3	-	-	452
Jondal	134	67	44	-	-	-	245
Evanger	71	108	39	-	-	-	218
Voss	230	116	456	6	-	-	808
Vossestranden	54	57	132	1	-	-	244
Søndre Bergenhus amt	5 497	6 508	3 557	39	1	-	15 602
Jostedalen	33	39	16	1	-	-	89
Lyster	91	109	80	1	-	-	281
Hafslø	129	124	117	7	-	-	377
Aardal	17	25	17	1	-	-	60
Lærdal	56	37	53	1	-	-	147

klassevis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Borgund	19	30	11	1	-	-	61
Sogndal	185	103	124	10	-	-	422
Aurland	98	63	68	1	1	-	231
Leikanger	146	87	71	1	-	-	305
Balestrand	116	48	79	4	-	-	247
Vik	170	129	114	-	-	-	413
Kirkebø	26	48	81	-	-	-	155
Lavik	24	44	48	1	-	-	117
Brekke	16	73	24	-	-	-	113
Gulen	181	195	43	-	-	-	419
Sulen	82	56	7	2	-	-	147
Hyllestad	76	145	106	-	-	-	327
Askvold	69	149	83	-	-	-	301
Ytre Holmedal	96	160	190	2	-	-	448
Gaular	75	88	249	5	-	-	417
Jølster	38	72	201	8	-	-	319
Førde	60	70	165	8	-	-	303
Naustdal	33	101	158	3	-	-	295
Vevring	16	62	45	-	-	-	123
Kinn	215	184	81	1	-	-	481
Bremanger	99	159	22	-	-	-	280
Selje(med Søndre og Nordre Vaagsø)	187	322	173	1	-	-	683
Daviken	98	196	145	-	-	-	439
Eid	57	118	195	2	-	-	372
Hornindalen	24	39	125	9	-	-	197
Gloppen	125	134	145	-	-	-	404
Breim	41	40	170	-	-	-	251
Indviken	70	100	183	2	-	-	355
Stryn	53	65	194	5	-	-	317
Nordre Bergenhus amt	2 821	3 414	3 583	77	1	-	9 896
Vannelven	58	175	207	2	-	-	442
Sande	70	169	88	-	-	-	327
Rovde	13	40	40	-	-	-	93
Herø	118	258	100	-	-	-	476
Ulstein	57	166	192	2	-	-	417
Varddalstranden	4	20	79	1	-	-	104
Volden	64	181	273	2	-	-	520
Ørsten	55	48	221	34	-	-	358
Hjørundfjord	24	88	106	11	-	-	229

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Sunnelyen	59	80	68	2	-	-	209
Norddalen	51	117	120	1	-	-	289
Stranden	78	77	42	-	-	-	197
Stordalen	26	50	51	-	-	-	127
Søkkelven	80	95	169	-	-	-	344
Ørkog	50	64	133	-	-	-	247
Skodje	29	63	116	1	-	-	209
Vatne	34	62	104	-	-	-	200
Borgund	204	364	190	3	-	-	761
Giske	38	73	46	-	-	-	157
Roald	6	23	71	-	-	-	100
Haram	52	137	128	-	-	-	317
Sylte	40	64	95	4	-	-	203
Vestnes	89	129	101	5	-	-	324
Vold	21	21	79	1	-	-	122
Eid	15	24	19	7	-	-	65
Grytten	35	45	77	11	1	-	169
Hen	30	50	60	10	-	-	150
Veø	54	78	159	12	-	-	303
Erefjord og Vistdal ..	36	71	105	10	-	-	222
Nesset	42	72	80	17	-	-	211
Bolsø	159	133	145	8	1	-	446
Frænen	104	152	157	13	-	-	426
Akero	51	135	154	2	-	-	342
Sandø	29	34	33	-	-	-	96
Bud	109	137	93	4	1	-	344
Kvernes	30	40	43	1	-	-	114
Grip	1	-	-	-	-	-	1
Bremsnes	149	133	54	2	-	-	338
Kornstad	72	75	43	-	-	-	190
Eide	50	105	70	-	2	-	227
Frei	45	50	18	1	-	-	114
Gjemnes	18	50	50	-	-	-	118
Øre	30	84	134	6	-	-	254
Stremneset	46	46	46	-	-	-	138
Tingvold	59	71	118	14	1	-	263
Øksendalen	5	14	37	5	1	-	62
Ulvundeidet	1	7	25	3	-	-	36
Sundalen	25	33	77	22	-	-	157
Stangvik	27	23	84	13	-	-	147
Aasgaard	14	18	27	1	-	-	60
Surendalen	41	64	110	29	1	-	245
Rindalen	37	52	108	29	4	1	231
Aure	110	124	97	-	-	-	331

klassevis etter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.

Landsdeler	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvise. (Forts.)							
Valsøfjorden	39	17	47	2	-	-	105
Halse	39	31	71	8	-	-	149
Tusteren	94	59	26	-	-	-	179
Edø	75	106	20	2	-	-	203
Romsdals amt	2 991	4 697	5 206	301	12	1	13 208
Osen	40	72	33	1	-	-	146
Roan	58	57	56	1	-	-	172
Stoksund	28	42	18	-	-	-	88
Aa	38	59	139	5	-	-	241
Jessund	32	61	51	2	-	-	146
Nes	20	30	50	1	-	-	101
Bjugn	23	31	46	5	-	-	105
Skjern	57	62	69	2	-	-	190
Agdenes	24	69	47	-	-	-	140
Ørlandet	42	136	217	9	1	1	406
Sørfreya	91	25	1	-	-	-	117
Nordfreya	109	118	16	-	-	-	243
Hitteren	168	76	23	2	-	-	269
Fillan	64	140	20	-	-	-	224
Hevne (med Heim)	162	172	209	10	-	-	553
Rissen	51	76	196	18	1	1	343
Lensviken	15	68	62	2	-	-	147
Stadsbygden	29	58	110	14	-	-	211
Orkedalen	107	152	361	59	5	-	684
Meldalen	73	88	160	34	1	-	356
Rennebu	152	66	61	24	4	-	307
Opdal	55	125	321	60	8	-	569
Røros	219	223	155	1	-	-	598
Aalen	64	112	127	5	1	-	309
Holtaalen	25	41	48	2	1	-	117
Singsaas	50	50	67	24	3	-	194
Budalen	2	15	35	15	1	-	68
Støren	35	48	51	18	2	-	154
Soknedalen	42	19	123	54	-	-	238
Horg	61	76	116	19	1	-	273
Helandet	15	35	63	12	1	-	126
Flaa	7	34	21	15	-	-	77
Melhus	66	83	147	46	3	1	346

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Børeskognen	12	43	109	5	1	-	170
Børsen	18	29	103	15	-	-	165
Gjeitestranden	14	16	25	2	-	-	57
Buviken	15	22	49	7	2	-	95
Byneset	11	22	122	29	-	-	184
Leinstranden	54	27	57	46	-	-	184
Strinden	240	66	174	65	10	1	556
Malvik	94	46	85	11	1	-	237
Klæbu	15	10	43	19	1	-	88
Tilder	19	26	25	14	1	-	85
Selbu	103	125	191	11	1	-	431
Tydalen	5	35	43	-	-	-	83
Søndre Trondhjems amt	2 624	2 986	4 245	684	50	4	10 593
Meraker	43	85	77	7	-	-	212
Hegre	36	45	156	36	-	-	273
Skatval	36	53	122	24	1	-	236
Stjørdalen	139	80	99	25	3	-	346
Laanke	32	54	94	20	-	-	200
Leksviken	70	69	129	12	-	-	280
Frosta	42	56	113	19	-	-	230
Aasen	60	50	97	14	-	-	221
Skogn	107	133	143	71	6	-	460
Levanger	76	89	108	30	1	-	304
Værdalen	179	236	255	94	1	-	765
Ytterøen	25	15	37	12	-	-	89
Mosviken	16	12	27	3	-	1	59
Verran	21	15	48	1	-	-	85
Inderøen	90	38	126	31	1	-	286
Røra	26	13	39	7	-	-	85
Sandvollan	26	6	33	8	-	-	73
Sparbu	51	62	128	55	3	-	299
Ognidalen	4	22	62	15	2	-	105
Egge	22	15	22	12	2	1	74
Beitstaden	41	49	129	49	5	-	273
Namdalseidet	7	24	94	18	-	-	143
Stod (med Kvam)	31	69	163	37	-	-	300
Snaasen	34	56	158	18	-	-	266

klassesvis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Lierne	36	77	70	2	1	-	186
Grong	28	50	146	27	1	-	252
Hølandet	8	33	63	15	-	-	119
Overhallen	40	69	126	21	-	-	256
Vemundvik	12	36	41	4	-	-	93
Klingen	46	43	45	4	-	-	138
Fosnes	52	108	98	5	-	-	263
Flatanger	46	66	59	2	1	-	174
Nære	47	106	77	4	-	-	234
Vikten	100	118	59	4	-	-	281
Leka	47	46	18	-	-	-	111
Gravik	33	43	13	-	-	-	89
Kolvvereid	54	89	56	-	-	-	199
Foldereid	21	34	49	3	-	-	107
Nordre Trondhjems amt	1 784	2 264	3 379	709	28	2	8 166
Bindalen	55	118	83	4	-	-	260
Vik	58	100	123	9	-	-	290
Brønnøy	143	92	61	4	-	-	300
Vega	59	103	37	1	-	-	200
Veitfjord	32	51	79	5	1	-	168
Tjøtta	102	121	82	4	-	1	310
Vefsen	81	121	268	15	9	-	494
Hattfjelldalen	7	45	55	2	-	-	109
Alstahaug	15	32	53	1	-	-	101
Stamnes	42	54	119	14	2	-	231
Herøy	46	86	34	6	-	-	172
Dønnes	4	26	39	1	1	-	71
Nesna	54	85	138	18	-	-	295
Hemnes	48	106	181	53	1	-	389
Mo	66	126	199	11	-	-	402
Lurey	41	54	44	3	-	-	142
Traena	31	8	-	-	-	-	39
Rødøy	95	74	33	-	-	-	202
Meløy	138	108	57	5	-	-	308
Gildeskaal	108	199	80	4	-	-	391
Beiarn	23	102	72	1	-	-	198
Bodin	143	170	171	8	1	-	493

Tabel 3 (forts.). De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling
naturlig eng), ifølge

Landsdele.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Skjerstad	44	82	70	1	-	-	197
Fauske	132	145	102	2	-	-	381
Saltdalen	88	156	91	4	-	-	339
Sørfold	64	102	59	3	-	-	228
Nordfold	41	50	26	-	-	-	117
Kjerringøy	50	33	3	1	-	-	87
Leiranger	18	62	30	-	-	-	110
Steigen	28	95	108	2	-	-	233
Hamarey	70	139	100	2	-	-	311
Tysfjord	63	98	42	-	-	-	203
Ankenes	143	140	36	1	-	-	320
Evenes	157	169	67	-	-	-	393
Lædingen	118	90	33	1	-	-	242
Tjeldsund	60	80	22	-	-	-	162
Vaagan	71	66	27	1	-	-	165
Gimsey	44	69	32	1	-	-	146
Borge	114	206	72	1	-	-	393
Buksnes	79	147	117	4	-	1	348
Flakstad	91	50	19	3	-	-	163
Væreøy	81	4	1	-	-	-	86
Hadsel	327	325	98	4	-	-	754
Bø	195	204	68	1	-	-	468
Øksnes	93	162	47	1	-	-	303
Sortland	128	161	52	1	-	-	342
Dverberg	181	174	104	1	-	-	460
Nordlands amt	3 871	4 990	3 434	204	15	2	12 516
Kvæfjord	133	168	51	2	1	-	355
Trondenes	293	457	173	5	1	-	929
Bjarkøy	99	83	23	1	-	-	206
Ibestad	423	196	71	-	-	-	690
Lavangen	93	67	31	1	-	-	192
Salangen	111	101	49	3	-	-	264
Dyreøy	100	71	31	1	-	-	203
Sørreisa	35	92	78	2	-	-	207
Tranøy	69	103	33	-	-	-	205
Berg	57	13	-	-	-	-	70
Torsken	111	10	-	-	-	-	121
Hillesøy	127	52	4	-	-	-	183
Lenvik	159	282	124	1	-	-	566
Maalselven	62	153	228	25	2	-	470
Bardu	58	88	72	3	-	-	221

klassveis efter arealet av indmark (aker samt dyrket og
tællingen 1907.

Landsdeler.	Klasse 1. Under 20 maal.	Klasse 2. 20—50 maal.	Klasse 3. 50—200 maal.	Klasse 4. 200—500 maal.	Klasse 5. 500—1000 maal.	Klasse 6. Over 1000 maal.	Tilsammen.
IV. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Malangen.....	72	101	21	.	-	-	194
Balsfjord.....	69	165	121	3	-	-	358
Tromsøysund.....	204	267	55	5	-	-	531
Lyngen.....	255	136	15	2	-	-	408
Sørfjord.....	64	48	2	-	-	-	114
Karlsøy.....	48	92	63	-	-	-	203
Helgøy.....	62	45	8	-	-	-	115
Skjervøy.....	126	76	51	3	1	-	257
Nordreisa.....	28	69	28	-	-	-	125
Kvænangen.....	71	97	16	-	-	-	184
Tromsø amt	2 929	3 032	1 348	57	5	-	7 371
 Kautokeino	20	21	-	-	-	-	41
Alten	196	116	36	2	-	-	350
Talvik.....	155	149	54	1	-	-	359
Loppen og Øksfjord	107	14	5	2	-	-	128
Hasvik	52	25	3	-	-	-	80
Hammerfest.....	89	24	7	-	-	-	120
Kvalsund.....	83	36	8	1	-	-	128
Maasø	134	20	10	2	-	-	166
Kjelvik.....	67	19	7	-	-	-	93
Kistrand	127	90	32	-	-	-	249
Karasjok	62	22	4	-	-	-	88
Lebesby	66	39	38	2	-	-	145
Tanen	155	117	53	5	-	-	330
Næsseby	97	79	12	-	-	-	188
Polmak	21	27	28	1	-	-	77
Nordvaranger	125	59	15	-	-	-	199
Sydvaranger	100	64	32	2	-	-	198
Vardø	113	24	5	-	-	-	142
Finmarkens amt	1 769	945	349	18	-	-	3 081

Tabel 4. De særskilt skyldsatte jordbruks fordeling klassevis efter

A m t e r.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Klasse 1. Indtil 0.20 mark.		Klasse 2. 0.21—0.50 mark.		Klasse 3. 0.51—1.00 mark.		Klasse 4. 1.01—3.00 mark.		Klasse 5. 3.01—5.00 mark.	
	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.
Smaalenene (9 herreder).....{1900 1907	644 1 129	22.6 32.1	299 362	10.5 10.3	322 357	11.3 10.2	631 693	22.1 19.7	310 314	10.9 8.9
Akershus (12 herreder).....{1900 1907	1 737 3 478	32.5 45.1	596 908	11.1 11.8	488 624	9.1 8.1	843 967	15.8 12.5	422 428	7.9 5.6
Hedemarken (9 herreder).....{1900 1907	1 085 1 580	23.0 28.5	611 809	13.0 14.6	716 774	15.2 14.0	1 119 1 188	23.8 21.5	415 396	8.8 7.2
Kristians (7 herreder).....{1900 1907	217 507	8.3 15.9	269 435	10.4 13.6	317 388	12.2 12.1	628 707	24.1 22.1	341 354	13.1 11.1
Buskerud (4 herreder).....{1900 1907	298 464	14.9 21.8	258 285	12.9 13.4	321 335	16.1 15.8	487 485	24.3 22.8	214 187	10.7 8.8
Jarlsberg og Larvik (4 herreder).....{1900 1907	384 636	19.8 28.4	139 164	7.2 7.3	184 198	9.5 8.9	549 560	28.4 25.0	307 323	15.9 14.4
Bratsberg (3 herreder).....{1900 1907	218 460	23.6 37.1	69 98	7.5 7.9	102 125	11.0 10.1	238 261	25.8 21.0	141 136	15.3 11.0
Nedenes (8 herreder).....{1900 1907	612 841	34.5 39.2	221 246	12.4 11.5	254 276	14.3 12.9	376 416	21.2 19.4	139 172	7.8 8.0
Lister og Mandal (5 herreder).....{1900 1907	94 119	5.1 5.9	141 169	7.6 8.5	372 410	20.1 20.5	1 062 1 141	57.3 57.1	152 131	8.2 6.6
Stavanger (7 herreder).....{1900 1907	177 371	9.7 17.2	142 209	7.8 9.7	217 247	11.8 11.5	755 822	41.3 38.1	362 338	19.8 15.7
Søndre Bergenhus (7 herreder).....{1900 1907	256 449	8.7 13.8	183 250	6.3 7.7	375 421	12.8 12.9	1 178 1 223	40.1 37.5	646 631	22.0 19.3
Nordre Bergenhus (7 herreder).....{1900 1907	137 190	6.6 8.5	146 174	7.1 7.8	242 288	11.7 12.9	646 708	31.3 31.7	497 494	24.1 22.1
Romsdal (9 herreder).....{1900 1907	188 304	8.4 11.6	266 355	11.9 13.5	342 409	15.4 15.6	947 1 088	42.5 41.5	363 345	16.3 13.1
Søndre Trondhjem (12 herreder).....{1900 1907	173 324	5.6 9.3	384 515	12.4 14.7	511 585	16.5 16.7	935 1 001	30.2 28.7	489 506	15.8 14.5
Nordre Trondhjem (7 herreder).....{1900 1907	113 227	5.9 9.7	222 322	11.6 13.8	263 455	13.7 19.5	420 476	22.0 20.4	285 257	14.9 11.0
Nordland (7 herreder).....{1900 1907	199 329	8.6 12.1	244 379	10.5 13.9	415 528	17.9 19.4	1 068 1 115	45.9 41.0	298 287	12.8 10.6
Tromsø (4 herreder).....{1900 1907	209 275	11.1 14.1	312 379	16.6 19.5	593 604	31.6 31.0	670 615	35.7 31.6	71 63	3.8 3.2
Tilsammen.....{1900 1907	6 741 11 683	15.9 23.2	4 502 6 059	10.7 12.0	6 034 7 024	14.3 13.9	12 552 13 466	29.7 26.7	5 452 5 362	12.9 10.6
Rikets bygder med undtagelse av Finmarken ² .....{1900 1907	19 956 34 326	12.5 18.5	16 872 22 533	10.6 12.2	23 473 27 124	14.8 14.7	52 743 56 164	33.1 30.3	21 292 20 780	13.4 11.2

¹ Fortegnelse over disse herreder findes indsat s. 105. ² Angaaende fremgangsmaaten ved beregningen

deres matrikelskyld 1900 og 1907 i 121 repræsentative herreder¹.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Klasse 6. 5.01—10.00 mark.	Klasse 7. 10.01—20.00 . mark.	Klasse 8. 20.01—30.00 mark.	Klasse 9. 30.01—50.00 mark.	Klasse 10. 50.01—100.00 mark.	Klasse 11. Over 100.00 mark.	Tilsammen							
Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.	Antal.	Pet.
368	12.9	219	7.7	36	1.2	15	0.5	5	0.2	2	0.1	2 851	100.0
385	11.0	217	6.2	35	1.0	13	0.4	5	0.1	2	0.1	3 512	100.0
617	11.5	414	7.7	141	2.6	73	1.4	19	0.4	2	-	5 352	100.0
674	8.7	417	5.4	134	1.7	63	0.8	16	0.2	3	0.1	7 712	100.0
329	7.0	222	4.7	123	2.6	66	1.4	23	0.5	2	-	4 711	100.0
344	6.2	234	4.2	109	2.0	78	1.4	24	0.4	2	-	5 538	100.0
453	17.4	271	10.4	70	2.7	32	1.2	4	0.2	-	-	2 602	100.0
450	14.1	248	7.8	74	2.3	25	0.8	5	0.2	-	-	3 193	100.0
255	12.7	119	5.9	32	1.6	14	0.7	4	0.2	-	-	2 002	100.0
223	10.5	103	4.9	25	1.2	13	0.6	5	0.2	-	-	2 125	100.0
269	13.9	77	4.0	18	0.9	5	0.3	2	0.1	1	-	1 935	100.0
272	12.1	65	2.9	15	0.7	6	0.3	1	-	1	-	2 241	100.0
115	12.4	32	3.5	4	0.4	4	0.4	1	0.1	-	-	924	100.0
126	10.2	28	2.3	1	0.1	3	0.2	2	0.1	-	-	1 240	100.0
144	8.1	30	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1 776	100.0
163	7.6	29	1.3	-	-	1	0.1	-	-	-	-	2 144	100.0
27	1.4	5	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	1 853	100.0
26	1.3	3	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	1 999	100.0
153	8.4	21	1.1	-	-	2	0.1	-	-	-	-	1 829	100.0
151	7.0	15	0.7	-	-	2	0.1	-	-	-	-	2 155	100.0
285	9.7	12	0.4	-	-	1	-	-	-	-	-	2 936	100.0
278	8.5	9	0.3	-	-	1	-	-	-	-	-	3 262	100.0
339	16.4	50	2.4	3	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	2 063	100.0
326	14.6	48	2.2	3	0.2	1	-	1	-	-	-	2 233	100.0
99	4.4	23	1.0	2	0.1	-	-	-	-	-	-	2 230	100.0
97	3.7	24	0.9	2	0.1	-	-	-	-	-	-	2 624	100.0
467	15.1	108	3.5	19	0.6	6	0.2	1	0.1	-	-	3 093	100.0
446	12.8	94	2.7	18	0.5	5	0.1	1	-	-	-	3 495	100.0
375	19.6	197	10.3	26	1.4	11	0.6	1	-	-	-	1 913	100.0
370	15.8	192	8.2	25	1.1	13	0.5	-	-	-	-	2 337	100.0
87	3.7	15	0.6	-	-	-	-	-	-	-	-	2 326	100.0
67	2.5	13	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	2 718	100.0
21	1.1	1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	1 877	100.0
12	0.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 948	100.0
4 403	10.5	1 816	4.3	474	1.1	230	0.5	61	0.1	8	-	42 273	100.0
4 410	8.7	1 739	3.5	441	0.9	224	0.4	60	0.1	8	-	50 476	100.0
16 428	10.3	6 325	4.0	1 346	0.8	620	0.4	175	0.1	25	-	159 255	100.0
16 304	8.8	6 012	3.2	1 244	0.7	600	0.3	169	0.1	19	-	185 275	100.0

herav, se indledningen.

Tabel 5 A. Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbrukende
maate og brukenes størrelse¹
Samtlige bruk

Nr.	Livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Antal særskilt skyldsatte									
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne:									
		Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10.
Rikets bygder.											
1	Gårdbrukere, selveiere .	653	7 528	12 980	23 988	34 052	18 661	10 705	4 176	206	46
2	Leilænder, bygslere ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Andre selvstændige er- hvervsdrivende ved landbonæring	58	74	19	29	26	27	3	1	-	-
5	Husmænd med jord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Føderaadsnuænd	44	164	96	64	52	-	-	-	-	-
7	Embedsmænd	222	64	17	16	25	26	26	19	6	1
8	Bestillingsmænd	338	604	566	376	274	364	168	39	2	-
9	Fiskere	1 142	5 129	2 999	1 745	663	51	-	-	-	-
10	Haandverkere	1 083	2 791	1 500	1 400	824	200	38	5	1	-
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	1 050	1 410	614	340	297	279	88	49	4	3
12	Andre selvstændige næ- ringsdrivende	550	772	104	208	134	128	41	28	1	1
13	Gaardsfuldmægtiger	4	5	25	24	14	-	-	-	-	-
14	Andre betjenter	892	1 066	407	280	248	245	76	25	3	-
15	Jordbruks- skogs-, flø- og 16 nings- og lensear- beidere	1 012	2 570	2 284	1 767	839	-	-	-	-	-
17	Bergarbeidere, fabrik- arbeidere	687	3 006	496	751	312	-	-	-	-	-
18	Haandverksarbeidere....	321	1 513	693	791	373	-	-	-	-	-
19	Sjømænd, matroser	166	900	380	366	155	43	5	-	-	-
20	Andre arbeidere	568	2 728	715	571	314	-	-	-	-	-
21	Kapitalister, formuende ..	466	816	198	132	66	87	60	71	17	8
22	Andre	651	1 065	510	254	205	104	75	58	13	6
23	Uopgit	338	713	157	243	116	23	6	3	-	-
	Tilsammen	10 245	32 918	24 760	33 345	38 989	20 238	11 291	4 474	253	65

¹ Angaaende klasseindelingen se tabel 2. ² For de særskilt skyldsatte bruk med over 50 måal dyrket

personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om besiddelses-
ifølge Jordbrukstællingen 1907.

(approksimative opgaver) ².

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
jordbruk og jordlodder														
Kl. 11.	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10.	Kl. 11.	Tilsammen.	Nr.	
												benyt- tet av eierne.	bort- leiet.	
15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113 010	1	
-	44	278	274	629	599	223	69	15	1	-	-	-	2 132	2
-	47	156	259	447	800	575	362	237	13	2	1	-	2 899	3
-	6	26	19	16	64	-	5	-	-	-	-	237	136	4
-	4	64	101	73	44	-	-	-	-	-	-	-	286	5
-	-	12	16	44	16	7	-	-	-	-	-	420	95	6
1	53	28	17	28	36	38	52	21	-	1	-	423	274	7
1	154	405	215	315	216	31	7	-	-	-	-	2 732	1 343	8
-	137	109	90	32	26	3	-	-	-	-	-	11 729	397	9
1	61	153	83	132	16	9	5	1	-	1	-	7 843	461	10
2	57	128	57	51	8	6	2	4	-	-	-	4 136	313	11
-	65	70	68	50	10	8	6	1	-	-	-	1 967	278	12
-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	72	4	13
-	106	140	69	69	31	27	18	5	-	-	-	3 242	465	14
-	29	370	211	141	117	-	-	-	-	-	-	8 472	868	15
-	71	258	138	31	21	-	-	-	-	-	-	5 252	519	16
-	20	95	29	36	16	-	-	-	-	-	-	3 691	196	18
-	18	44	4	7	4	-	-	-	-	-	-	2 015	77	19
-	107	211	50	32	29	-	-	-	-	-	-	4 896	429	20
13	35	73	9	3	3	2	1	-	-	-	-	1 934	126	21
-	1	21	168	44	30	-	5	-	-	-	-	2 942	268	22
-	35	62	44	25	11	1	-	-	-	-	-	1 599	178	23
34	1 070	2 850	1 797	2 191	2 071	935	527	284	14	4	1	176 612	11 744	

Jord er opgaverne ikke bare approksimativt beregnet, men fuldstændig optalt.

Tabel 5 A (forts.). Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbesiddelsesmaate og brukenes størrelse
Samtlige bruk

Nr.	Livsstillinger.	25	26	27	28	29	30	31	32
		Antal ikke særskilt skyldsatte							
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.							
Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.		
Rikets bygder.									
1	Gaardbrukere, selveiere	89	337	219	235	116	27	-	-
2	Leilænder, bygslere	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Andre selvstændige erhvervsdrivende ved landbonæring	9	-	-	-	-	3	-	-
5	Husmænd med jord	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Føderaadsmænd	24	8	4	-	-	-	-	-
7	Embedsmænd	5	3	-	-	-	-	-	-
8	Bestillingsmænd	25	36	8	5	3	-	-	-
9	Fiskere	508	266	64	20	-	2	-	-
10	Haandverkere	225	228	72	16	7	-	-	-
11	Handlende, fabrikeiere, skibssredere	98	42	6	6	6	1	-	-
12	Andre selvstændige erhvervsdrivende	45	27	-	3	-	-	-	-
13	Gaardsfuldmægtiger	4	-	-	-	-	-	-	-
14	Andre betjenter	126	83	6	6	3	-	-	-
15	Jordbruks-, skogs-, fløtnings-								
16	og lensearbeidere	197	342	134	60	7	-	-	-
17	Bergarbeidere, fabrikarbeidere	197	183	24	25	3	2	-	-
18	Haandverksarbeidere	134	147	33	3	3	-	-	-
19	Sjømænd, matroser	59	66	-	-	-	-	-	-
20	Andre arbeidere	221	179	43	7	4	-	-	-
21	Kapitalister, formuende	31	44	6	6	3	2	-	-
22	Andre	96	44	3	6	3	-	-	-
23	Uopgit	96	34	17	8	-	-	-	-
	Tilsammen	2 189	2 069	639	406	158	37	-	-

brukende personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om
relse ifølge Jordbruksstællingen 1907.

(approksimative oppgaver).

33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45		
jordbruk og jordlodder											Samtlige jordbruk og jordlodder.			Nr.
bortleiet eller brukt av andre end eierne.									Tilsammen		Særskilt skyldsatte.	Ikke særskilt skyldsatte.	Ialt.	
Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.	Kl. 4.	Kl. 5.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	benytet av eierne.	bortleiet.					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
85	87	109	199	140	50	5	1	-	676	113 010	1 023	114 033	1	2
14	331	155	250	323	70	3	2	-	1 148	2 132	2 899	1 148	2 808	3
26	42	16	3	6	-	-	-	12	93	373	12	105	478	4
542	9 652	6 101	4 885	2 078	140	3	-	-	23 401	286	23 401	23 687	23 687	5
68	1 394	581	196	16	-	-	-	36	2 255	515	2 291	2 291	2 806	6
39	5	-	-	-	-	-	-	8	44	697	52	749	749	7
122	227	77	33	36	4	-	-	77	499	4 075	576	4 651	4 651	8
1 377	2 290	290	93	16	-	-	-	860	4 066	12 126	4 926	17 052	17 052	9
349	1 202	261	248	84	3	-	-	548	2 147	8 304	2 695	10 999	10 999	10
182	318	42	42	9	-	-	-	159	593	4 449	752	5 201	5 201	11
80	328	327	136	3	3	-	-	75	877	2 245	952	3 197	3 197	12
-	18	19	14	4	-	-	-	4	55	76	59	135	135	13
297	180	40	21	20	3	-	-	224	561	3 707	785	4 492	4 492	14
995	3 307	618	428	313	7	-	-	740	5 668	9 340	6 408	15 748	15 748	15
1 466	1 613	247	252	60	-	-	-	434	3 638	5 771	4 072	9 843	9 843	17
166	1 384	419	204	46	-	-	-	320	2 219	3 887	2 539	6 426	6 426	18
299	270	232	154	-	-	-	-	125	955	2 092	1 080	3 172	3 172	19
678	1 292	182	-	21	4	-	-	454	2 177	5 325	2 631	7 956	7 956	20
61	219	25	13	6	-	-	-	92	324	2 060	416	2 476	2 476	21
166	346	44	20	-	-	-	-	152	576	3 210	728	3 938	3 938	22
323	435	28	11	11	-	-	-	155	808	1 777	963	2 740	2 740	23
7 335	24 940	9 813	7 202	3 192	284	11	3	5 498	52 780	188 356	58 278	246 634		

Tabel 5 B. Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbrukende
maate og brukenes størrelse

Særskilt skyldsatte bruk

Nr.	Landsdele og livsstillinger,	Antal særskilt skyldsatte jordbruk ¹										
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.					bortleiet eller brukt av andre end eierene.					Til- sammen.
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	
	1. Smaalenenes amt.											
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 668	1 700	913	49	8	-	-	-	-	-	4 338
2	Leilændinger, bygslere...	-	-	-	-	-	4	7	5	1	-	17
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	80	76	58	3	2	219
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	7
7	Embedsmænd	1	4	2	-	-	-	-	-	3	-	10
8	Bestillingsmænd	20	22	11	-	-	7	-	1	-	-	61
10	Haandverkere	33	6	2	-	1	2	4	1	-	-	49
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	21	9	4	-	2	2	1	2	-	-	41
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	1	1	4	-	-	-	1	-	-	-	7
14	Andre privatbetjenter ..	21	14	4	1	-	4	1	-	-	-	45
21	Kapitalister, formuende ..	6	6	6	3	6	-	-	-	-	-	27
22	Andre	11	6	5	1	1	-	-	-	-	-	24
23	Uopgit	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	6
	Tilsammen	1 791	1 770	953	54	18	99	90	70	4	2	4 851
	2. Akershus amt.											
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 280	1 543	1 057	64	22	-	-	-	-	-	3 966
2	Leilænder, bygslere...	-	-	-	-	-	10	12	2	-	-	24
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	85	89	75	4	-	253
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	4	1	-	-	-	7	4	-	-	-	16
7	Embedsmænd	4	4	8	1	1	-	2	1	-	-	22
8	Bestillingsmænd	24	24	6	2	1	3	2	1	-	-	63
10	Haandverkere	54	8	3	1	-	2	1	-	-	-	69
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	31	18	10	1	-	3	-	-	-	-	63
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	30	11	8	-	-	6	4	-	-	-	59
14	Andre privatbetjenter ..	28	8	11	2	-	5	2	-	-	-	56
21	Kapitalister, formuende ..	10	7	22	7	9	-	-	-	-	-	55
22	Andre	14	9	13	4	-	2	-	-	-	-	42
23	Uopgit	3	3	2	-	-	-	-	-	-	-	8
	Tilsammen	1 482	1 636	1 140	82	33	123	116	79	4	1	4 696
	3. Hedemarkens amt.											
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 731	951	541	47	15	-	-	-	-	-	3 285
2	Leilænder, bygslere...	-	-	-	-	-	6	3	2	-	-	11
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	39	34	20	2	1	96
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	5
7	Embedsmænd	1	1	2	4	-	5	3	3	-	-	19
8	Bestillingsmænd	32	16	5	-	-	7	2	1	-	-	68
10	Haandverkere	18	5	-	-	-	-	-	-	-	1	24

¹⁾ Angaaende klasseinddelingen se tabel 2.

personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om besiddelses-
ifølge Jordbrukstællingen 1907.

med over 50 maal dyrket jord.

Nr.	Landsdeler og livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Antal særskilt skyldsatte jordbruk										
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.					bortleiet eller brukt av andre end eierne.					
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Kl. 6	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Til- sammen.
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	23	15	10	-	1	-	-	-	-	-	49
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	11	5	7	-	1	-	-	-	-	-	24
14	Andre privatbetjenter ..	24	8	2	-	-	4	3	1	-	-	42
21	Kapitalister, formuende ..	18	11	17	1	3	-	1	-	-	-	51
22	Andre	5	8	11	-	4	1	-	-	-	-	29
23	Uopgit	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
	Tilsammen	1 866	1 021	595	52	24	62	47	27	2	2	3 698
4. Kristians amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 613	920	345	10	3	-	-	-	-	-	2 891
2	Leilænder, bygslere...	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	40	23	14	-	-	77
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	Embedsmænd	6	4	-	1	-	2	4	1	-	-	18
8	Bestillingsmænd	41	10	5	-	-	4	2	-	-	-	62
10	Haandverkere	14	1	-	-	-	1	-	-	-	-	16
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	31	12	2	-	-	-	-	-	-	-	45
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	9	5	5	-	-	-	-	1	-	-	20
14	Andre privatbetjenter ..	8	4	1	-	-	-	-	-	-	-	13
21	Kapitalister, formuende ..	2	2	2	-	-	1	-	-	-	-	7
22	Andre	3	7	3	1	-	-	-	-	-	-	14
	Tilsammen	1 728	965	363	12	3	49	30	16	-	-	3 166
5. Buskerud amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 503	1 001	305	12	3	-	-	-	-	-	2 824
2	Leilænder, bygslere...	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	30	21	20	1	-	72
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Embedsmænd	1	1	2	-	1	1	7	3	-	-	16
8	Bestillingsmænd	34	17	-	-	-	4	-	-	-	-	55
10	Haandverkere	16	5	-	-	-	-	-	-	-	-	21
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	23	8	6	2	-	-	-	-	-	-	39
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	10	5	1	-	-	-	-	-	-	-	16
14	Andre privatbetjenter ..	23	8	2	-	-	1	-	-	-	-	34
21	Kapitalister, formuende ..	10	6	3	1	-	-	-	-	-	-	20
22	Andre	8	6	4	1	-	-	-	-	-	-	19
23	Uopgit	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
	Tilsammen	1 631	1 057	323	16	4	38	28	23	1	-	3 121

Tabel 5 B (forts.). Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbesiddelsesmaate og brukenes størrelse
Særskilt skyldsatte bruk

Nr.	Landsdele og livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Antal særskilt skyldsatte jordbruk										
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.					bortleiet eller brukt av andre end eierne.					Til- sammen.
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	
6. Jarlsberg og Larvik amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 974	1 386	320	2	3	-	-	-	-	-	3 685
2	Leilænder, bygslere ..	-	-	-	-	-	36	12	-	-	-	48
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	21	17	16	3	-	57
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	Embedsmænd	1	3	1	-	-	1	3	2	-	-	11
8	Bestillingsmænd	25	4	2	-	-	3	5	-	-	-	39
10	Haandverkere	11	7	-	-	-	2	-	-	-	-	20
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	27	6	8	-	1	-	-	-	-	-	42
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	20	5	2	1	-	-	-	-	-	-	28
14	Andre privatbetjenter ..	37	14	1	-	-	2	-	-	-	-	54
19	Sjømænd, matroser	34	5	-	-	-	-	-	-	-	-	39
21	Kapitalister, formuende ..	11	3	4	1	2	1	-	-	-	-	22
22	Andre	5	11	7	1	-	1	-	-	-	-	25
23	Uopgit	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
	Tilsammen	2 148	1 445	345	5	6	67	37	18	3	-	4 074
7. Bratsberg amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 304	451	47	2	-	-	-	-	-	-	1 804
2	Leilænder, bygslere ..	-	-	-	-	-	32	8	-	-	-	40
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	45	24	7	-	-	76
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	Embedsmænd	-	1	1	-	-	3	2	-	-	-	7
8	Bestillingsmænd	34	13	-	-	-	-	-	-	-	-	47
10	Haandverkere	11	1	-	-	-	1	-	-	-	-	13
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	28	4	1	-	-	1	-	-	-	-	34
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	14	1	-	-	-	2	-	-	-	-	17
14	Andre privatbetjenter ..	17	3	2	-	-	1	2	-	-	-	25
21	Kapitalister, formuende ..	6	4	3	1	-	-	-	-	-	-	14
22	Andre	15	4	4	2	-	1	-	-	-	-	26
23	Uopgit	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
	Tilsammen	1 434	482	58	5	-	86	36	7	-	-	2 108
8. Nedenes amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	379	34	1	-	-	-	-	-	-	-	414
2	Leilænder, bygslere ..	-	-	-	-	-	6	1	-	-	-	7
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	17	4	-	-	-	21
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	Embedsmænd	2	-	-	-	-	3	1	-	-	-	6

brukende personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om
relse ifølge Jordbruksstællingen 1907.
med over 50 måal dyrket jord.

Nr.	Landsdeler og livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Antal særskilt skyldsatte jordbruk										
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.					bortleiet eller brukt av andre end eierne.					
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10. 11.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10. 11.	Til- sammen.
8	Bestillingsmænd.....	5	2	1	-	-	-	-	-	-	-	8
10	Haandverkere	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
14	Andre privatbetjenter	7	1	-	-	-	1	-	-	-	-	9
19	Sjømænd, matroser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
21	Kapitalister, formuende ..	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
22	Andre	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	9
	Tilsammen	421	39	2	-	-	27	6	-	-	-	495
9. Lister og Mandal amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	264	16	1	-	-	-	-	-	-	-	281
2	Leilæddinger, bygslere...	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	8	5	-	-	-	13
7	Embedsmænd	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
8	Bestillingsmænd	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
9	Fiskere	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	5
14	Andre privatbetjenter	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	8
19	Sjømænd, matroser	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
21	Kapitalister, formuende ..	-	3	5	-	-	-	-	-	-	-	8
22	Andre	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7
	Tilsammen	300	24	6	-	-	10	6	-	-	-	346
10. Stavanger amt.												
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 526	241	18	1	-	-	-	-	-	-	1 786
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	22	6	2	-	-	30
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Embedsmænd	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
8	Bestillingsmænd	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
9	Fiskere	15	4	1	-	-	2	-	-	-	-	22
10	Haandverkere	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
14	Andre privatbetjenter	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
19	Andre privatbetjenter	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
21	Sjømænd, matroser	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
22	Kapitalister, formuende ..	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
	Andre	7	8	2	-	-	-	-	-	-	-	17
	Tilsammen	1 604	254	22	1	-	28	8	2	-	-	1 919

Tabel 5 B (forts.). Detaljerte opgaver for rikets bygder over de jordbesiddelsesmaate og brukenes størrelse
Særskilt skyldsatte bruk

Nr.	Landsdele og livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
		Antal særskilt skyldsatte jordbruk											
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne,					bortleiet eller brukt av andre end eierne.						
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Til- sammen.	
11. Søndre Bergen- hus amt.													
1	Gaardbrukere, selveiere ..	240	12	2	-	-	-	-	-	-	-	254	
2	Leilæddinger, bygslere...	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	30	1	-	-	-	31	
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
7	Embedsmænd	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	
8	Bestillingsmænd.....	13	-	-	-	-	2	-	-	-	-	15	
9	Fiskere.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
10	Haandverkere	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	
14	Andre privatbetjenter...	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	
21	Kapitalister, formuende..	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
22	Andre	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
23	Uopgit	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
		Tilsammen	275	18	3	-	34	3	-	-	-	333	
12. Nordre Bergen- hus amt.													
1	Gaardbrukere, selveiere ..	293	41	5	-	-	-	-	-	-	-	339	
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	9	1	-	-	-	10	
7	Embedsmænd	1	1	-	-	-	2	-	1	-	-	5	
8	Bestillingsmænd.....	3	1	-	-	-	1	-	1	-	-	6	
11	Handlende, fabrikeiere skibsredere	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
14	Andre privatbetjenter...	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
21	Kapitalister, formuende..	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
		Tilsammen	302	45	5	-	-	12	1	2	-	-	367
13. Romsdals amt.													
1	Gaardbrukere, selveiere ..	759	160	25	1	-	-	-	-	-	-	945	
2	Leilæddinger, bygslere...	-	-	-	-	-	6	2	-	-	-	8	
3	Forpagtere.....	-	-	-	-	-	17	5	2	-	-	24	
4	Andre selvstændig er- hvervsdrivende ved land- bonæring	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
7	Embedsmænd	2	1	-	-	-	5	5	1	-	-	14	
8	Bestillingsmænd.....	15	2	-	-	-	-	1	-	-	-	18	
9	Fiskere.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
10	Haandverkere	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	

brukende personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om
relse ifølge Jordbruksstællingen 1907.
med over 50 måal dyrket jord.

Nr.	Landsdele og livsstillinger.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Antal særskilt skyldsatte jordbruk										
		benyttet av (eller drevet for regning av) eierne.					bortleiet eller brukt av andre end eierne.					Til- sammen.
		Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	Kl. 6.	Kl. 7.	Kl. 8.	Kl. 9.	Kl. 10, 11.	
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	8
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
14	Andre privatbetjenter	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
21	Kapitalister, formuende ..	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	5
22	Andre	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
23	Uopgit	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Tilsammen	800	167	25	1	-	30	12	3	-	-	1 038
	14. Søndre Trond- hjems amt.											
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 962	942	209	7	4	-	-	-	-	-	3 124
2	Leilænderinger, bygslere ..	-	-	-	-	-	25	6	3	-	-	34
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	31	23	8	-	-	62
7	Embedsmænd	4	1	2	-	-	4	3	2	-	-	16
8	Bestillingsmænd	49	16	7	-	-	-	1	-	-	-	73
9	Fiskere	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
10	Haandverkere	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	16
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	18	3	3	1	-	-	-	-	-	-	25
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	8
14	Andre privatbetjenter	17	2	-	-	-	-	-	-	-	-	19
19	Sjømænd, matroser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
21	Kapitalister, formuende ..	2	6	4	1	1	-	-	-	-	-	14
22	Andre	5	4	2	1	-	-	-	-	-	-	12
23	Uopgit	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2
	Tilsammen	2 092	981	227	10	5	61	33	13	-	-	3 422
	15. Nordre Trond- hjems amt.											
1	Gaardbrukere, selveiere ..	1 477	1 210	371	10	2	-	-	-	-	-	3 070
2	Leilænderinger, bygslere ..	-	-	-	-	-	75	18	2	-	-	95
3	Forpagtere	-	-	-	-	-	53	25	15	-	-	93
7	Embedsmænd	-	2	-	-	-	1	7	2	-	-	12
8	Bestillingsmænd	26	27	-	-	-	1	-	-	-	-	54
9	Fiskere	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
10	Haandverkere	8	-	-	-	-	-	-	1	-	-	8
11	Handlende, fabrikeiere, skibsredere	14	3	2	-	1	-	1	1	-	-	22
12	Andre selvstændig næ- ringsdrivende	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
14	Andre privatbetjenter	8	4	1	-	-	-	2	-	-	-	15
19	Sjømænd, matroser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
21	Kapitalister, formuende ..	5	5	1	2	-	-	-	-	-	-	13
22	Andre	7	4	6	2	1	-	-	-	-	-	20
23	Uopgit	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Tilsammen	1 559	1 255	381	14	4	130	53	21	-	-	3 417

Tabel 5 B (forts.). Detaljerte oppgaver for rikets bygder over de jordbrukskende personers livsstilling i forbindelse med oplysninger om besiddelsesmaate og brukenes størrelse ifølge Jordbruksstællingen 1907.

Særskilt skyldsatte bruk med over 50 maal dyrket jord

**Fortegnelse over de 125 repræsentative herreder. (Jfr. tabel
4 og 5 A).**

Smaalenene.	Bratsberg.	Romsdal.
Trogstad.	Slemdal.	Volden.
Rødenes.	Solum.	Sunnelven.
Rømskogen.	Vinje.	Haram.
Skjeberg.		Bolsø.
Hvaler.		Tingvold.
Tune.	Nedenes.	Kvernes.
Glemminge.	Dybvaag.	Bremsnes.
Kraakerøy.	Flosta.	Kornstad.
Hobøl.	Aamli.	Eide.
Akershus.	Gjedvedal.	Søndre Trondhjem.
Aas.	Lille Topdal.	Osen.
Aker.	Fjære.	Roan.
Bærum.	Valle.	Stoksund.
Asker.	Bykle.	Nordfrøya.
Høland.		Sørfrøya.
Setskogen.	Lister og Mandal.	Orkedalen.
Skedsmo.	Holme.	Rennebu.
Lillestrøm.	Nordre Undal.	Opdal.
Lørenskogen.	Vanse.	Aalen.
Nes.	Tonstad.	Melhus.
Eidsvold.	Øvre Sireddalen.	Selbu.
Hurdalen.		Tydalen.
Hedemarken.	Stavanger.	Nordre Trondhjem.
Ringsaker.	Lund.	Stjørdalen.
Vang.	Nærøe.	Laanke.
Furnes.	Varhaug.	Skatval.
Vinger.	Høiland.	Værdalen.
Grue.	Suldal.	Stod.
Elverum.	Rennesøe.	Overhallen.
Trysil.	Tysvær.	Nærø.
Tolgen.		Nordland.
Kvikne.		Vefsen.
Kristians.	Søndre Bergenshus.	Nesna.
Skjaak.	Kvinnherred.	Bodin.
Faaberg.	Stord.	Saltdalen.
Vardal.	Sund.	Steigen.
Gran.	Austevold.	Leiranger.
Brandbu.	Hosanger.	Hadsel.
Nordre Aurdal.	Ullensvang.	
Vang.	Voss.	Tromsø.
Buskerud.		Ibestad.
Norderhov.	Nordre Bergenshus.	Maalselven.
Nes.	Lyster.	Tromsøysund.
Øvre Sandsvær.	Sogndal.	Skjervøy.
Ytre Sandsvær.	Vik.	
Jarlsberg og Larvik.	Sulen.	Finmarken.
Hof.	Førde.	Alten.
Borre.	Naustdal.	Maasø.
Sem.	Eid.	Tanen.
Hedrum.		Sydværanger.

Tabel 6. Særskilt skyldsatte jordbruk der
a. Brukenes antal og matrikelskyld

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Antal.								
		Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1— 200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1— 500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1— 700 maal dyrket jord.
1	I. Rikets bygder	1 070	2 850	1 797	2 191	2 071	935	527	284	14
2	II. Bygderne i de større landsdele.									
3	Østlandet	307	631	236	352	516	327	271	190	12
4	Oplandene	42	347	265	386	271	111	77	43	2
5	Sørlandet	308	459	289	350	357	123	48	7	-
6	Vestlandet	52	473	342	302	256	74	12	4	-
7	Trøndelagen	34	327	354	430	355	221	98	37	-
8	Nord-Norge	327	613	311	371	316	79	21	3	-
	III. Bygderne amtsvis.									
1	Smaalenene	81	130	42	93	135	99	90	70	4
2	Akershus	139	253	103	127	167	123	116	79	4
3	Hedemarken	19	208	164	234	187	62	47	27	2
4	Kristians	23	139	101	152	84	49	30	16	-
5	Buskerud	32	125	63	87	112	38	28	23	1
6	Jarlsberg og Larvik	55	123	28	45	102	67	37	18	3
7	Bratsberg	142	240	130	172	191	86	36	7	-
8	Nedenes	158	148	82	85	103	27	6	-	-
9	Lister og Mandal	8	71	77	93	63	10	6	-	-
10	Stavanger	13	60	51	60	61	28	8	2	-
11	Sønde Bergenshus	22	300	199	174	140	34	3	-	-
12	Nordre Bergenshus	17	113	92	68	55	12	1	2	-
13	Romsdal	7	212	267	262	128	30	12	3	-
14	Søndre Trondhjem	7	55	36	65	98	61	33	13	-
15	Nordre Trondhjem	20	60	51	103	129	130	53	21	-
16	Nordland	62	417	253	332	289	72	19	3	-
17	Tromsø	57	169	54	34	25	7	2	-	-
18	Finmarken	208	27	4	5	2	-	-	-	-
	Tilsammen	1 070	2 850	1 797	2 191	2 071	935	527	284	14
	IV. Bygderne fogderivis.									
1	Rakkestad	8	38	17	33	43	27	22	24	1
2	Idde og Marker	27	33	11	33	68	48	36	28	-
3	Moss	46	59	14	27	24	24	32	18	3
4	Aker og Follo	128	161	46	36	68	77	80	53	3
5	Nedre Romerike	6	42	20	37	72	30	26	13	1
6	Øvre Romerike	5	50	37	54	27	16	10	13	-
7	Hedemarken	8	87	52	77	36	14	17	8	-
8	Vinger og Odalen	-	20	26	35	42	16	12	5	-
9	Solør	1	27	36	49	33	5	6	4	1
10	Søndre Østerdalen	8	68	30	43	41	14	9	9	1
11	Nordre Østerdalen	2	6	20	30	35	13	3	1	-
12	Nordre Gudbrandsdalen	3	18	14	32	18	14	9	2	-
13	Søndre Gudbrandsdalen	4	36	19	31	12	6	4	2	-
14	Toten	9	27	21	40	27	8	10	5	-
15	Hadeland og Land	5	44	32	28	15	14	6	6	-
16	Valdres	2	14	15	21	12	7	1	1	-

i 1907 benyttedes av andre end eierne.

klassevis etter arealet av dyrket jord.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Matrikelskyld.													
Kl. 10 og 11. Over 700 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten 5 maal dyrket jord.	Kl. 2. Indtil maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1— 100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1— 200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1— 500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1— 700 maal dyrket jord.	Kl. 10 og 11. Over 700 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Nr.
5 11 744	372	1 720	2 195	3 811	6 140	5 837	6 128	5 636	570	284	32 693	1	2
3 2 845	67	224	158	350	1 249	1 926	2 655	3 524	467	180	10 800	3	
2 1 546	18	109	180	390	626	820	1 298	1 198	103	104	4 846	4	
- 1 941	26	243	447	885	1 575	1 041	694	158	-	-	5 069	5	
- 1 515	21	451	585	781	910	528	150	82	-	-	3 508	6	
- 1 856	33	202	354	657	911	1 195	1 155	651	-	-	5 158	7	
- 2 041	207	491	471	748	869	327	176	23	-	-	3 312	8	
2 746	21	22	21	84	329	662	826	1 186	135	121	3 407	1	
1 1 112	26	113	80	104	460	740	1 080	1 496	130	59	4 288	2	
2 952	16	58	110	226	428	347	644	748	103	104	2 784	3	
- 594	2	51	70	164	198	473	654	450	-	-	2 062	4	
- 509	4	64	46	127	330	243	445	494	78	-	1 831	5	
- 478	16	25	11	35	130	281	304	348	124	-	1 274	6	
- 1 004	10	176	306	522	822	662	502	158	-	-	3 158	7	
- 609	14	43	84	256	565	271	110	-	-	-	1 343	8	
- 328	2	24	57	107	188	108	82	-	-	-	568	9	
- 283	1	27	39	76	167	210	71	41	-	-	632	10	
- 872	15	329	384	515	491	208	65	-	-	-	2 007	11	
- 360	5	95	162	190	252	110	14	41	-	-	869	12	
- 921	1	136	284	494	393	225	133	32	-	-	1 698	13	
- 368	11	28	47	55	236	351	420	229	-	-	1 377	14	
- 567	21	38	23	108	282	619	602	390	-	-	2 083	15	
- 1 447	26	315	419	714	802	296	162	23	-	-	2 757	16	
- 348	34	141	48	31	55	31	14	-	-	-	354	17	
- 246	147	35	4	3	12	-	-	-	-	-	201	18	
5 11 744	372	1 720	2 195	3 811	6 140	5 837	6 128	5 636	570	284	32 693		
1 214	1	5	8	32	88	127	155	397	15	41	869	1	
1 285	10	7	7	31	197	248	338	448	-	80	1 366	2	
- 247	10	10	6	21	44	287	333	341	120	-	1 172	3	
1 653	25	85	55	46	180	523	816	1 110	110	59	3 009	4	
- 247	-	20	16	37	249	155	177	158	20	-	832	5	
- 212	1	8	9	21	31	62	87	228	-	-	447	6	
2 301	6	27	32	86	73	77	254	260	-	104	919	7	
- 156	-	3	10	36	74	83	156	110	-	-	472	8	
- 162	-	7	9	26	36	33	59	97	37	-	304	9	
- 223	8	14	14	52	157	93	137	265	66	-	806	10	
- 110	2	7	45	26	88	61	38	16	-	-	283	11	
- 110	-	7	6	27	31	130	216	45	-	-	462	12	
- 114	-	9	12	38	36	50	82	58	-	-	285	13	
- 147	1	7	11	41	44	46	176	108	-	-	434	14	
- 150	1	22	34	29	43	149	138	214	-	-	630	15	
- 73	-	6	7	29	44	98	42	25	-	-	251	16	

Tabel 6 (forts.). Særskilt skyldsatte jordbruk
a (forts.). Brukenes antal og matrikelskyld

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Antal.								
		Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1— 200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1— 500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1— 700 maal dyrket jord.
	IV. Bygderne fogderivis. (Forts.)									
17	Ringerike.....	7	34	23	28	28	9	5	3	-
18	Hallingdal.....	5	19	12	18	12	1	-	-	-
19	Buskerud.....	19	57	16	27	39	16	20	16	1
20	Numedal og Sandsvær	1	15	12	14	33	12	3	4	-
21	Jarlsberg.....	26	87	17	21	38	44	29	13	2
22	Larvik.....	29	36	11	24	64	23	8	5	1
23	Bamle.....	56	56	34	53	86	46	15	1	-
24	Nedre Telemarken.....	78	83	17	18	45	23	14	6	-
25	Øvre Telemarken.....	8	101	79	101	60	17	7	-	-
26	Nedenes.....	157	134	64	63	78	22	6	-	-
27	Sætersdalen.....	1	14	18	22	25	5	-	-	-
28	Mandal.....	5	41	43	62	47	7	2	-	-
29	Lister.....	3	30	34	31	16	3	4	-	-
30	Jæderen og Dalene.....	7	31	16	20	44	16	5	1	-
31	Ryfylke.....	6	29	35	40	17	12	3	1	-
32	Søndhordland.....	2	77	90	90	74	15	1	-	-
33	Nordhordland.....	13	176	75	53	42	15	2	-	-
34	Hardanger og Voss	7	47	34	31	24	4	-	-	-
35	Sogn.....	8	64	45	37	27	7	-	1	-
36	Sønd- og Nordfjord.....	9	49	47	31	28	5	1	1	-
37	Søndmør.....	5	151	194	198	86	13	-	1	-
38	Romsdal.....	2	14	27	31	20	9	4	-	-
39	Nordmør.....	-	47	46	33	22	8	8	2	-
40	Fosen.....	2	13	8	16	18	11	8	4	-
41	Orkedalen.....	1	6	12	11	11	8	5	1	-
42	Guldalen.....	2	11	6	11	13	7	7	2	-
43	Strinden og Selbu.....	2	25	10	27	56	35	13	6	-
44	Stjør- og Verdalen.....	18	22	21	50	64	91	35	12	-
45	Inderøen.....	1	13	8	7	16	6	8	7	-
46	Namdalen.....	1	25	22	46	49	33	10	2	-
47	Søndre Helgeland	5	82	83	119	116	25	8	-	-
48	Nordre Helgeland	3	57	82	129	125	34	4	2	-
49	Salten.....	10	83	69	72	38	11	5	-	-
50	Lofoten og Vesteraalen	44	195	19	12	10	2	2	1	-
51	Senjen og Tromsø.....	57	169	54	34	25	7	2	-	-
52	Alten.....	40	12	1	-	1	-	-	-	-
53	Hammerfest.....	93	2	-	2	1	-	-	-	-
54	Tanen.....	44	4	2	3	-	-	-	-	-
55	Varanger.....	23	9	1	-	-	-	-	-	-
56	Vardø.....	8	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	1 070	2 850	1 797	2 191	2 071	935	527	284	14

der i 1907 benyttedes av andre end eierne.

klassevis etter arealet av dyrket jord.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Matrikelskyld.													
Kl. 10 og 11. Over 700 maal dyrket jord.	Til- sammen	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1— 100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1— 200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1— 500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1— 700 maal dyrket jord.	Kl. 10 og 11. Over 700 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Nr.
-		Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	Mark.	
-	137	1	10	20	32	63	75	90	96	-	-	387	17
-	67	1	11	11	33	74	9	-	-	-	-	139	18
-	211	1	38	10	49	116	127	324	328	78	-	1 071	19
-	94	1	5	5	13	77	32	31	70	-	-	234	20
-	277	4	20	5	22	61	159	229	235	77	-	812	21
-	201	12	5	6	13	69	122	75	113	47	-	462	22
-	347	3	33	79	139	338	320	215	26	-	-	1 153	23
-	284	3	6	37	26	151	138	208	132	-	-	701	24
-	373	4	137	190	357	333	204	79	-	-	-	1 304	25
-	524	14	41	60	184	417	222	110	-	-	-	1 048	26
-	85	-	2	24	72	148	49	-	-	-	-	295	27
-	207	2	12	26	75	135	80	33	-	-	-	363	28
-	121	-	12	31	32	53	28	49	-	-	-	205	29
-	140	-	7	12	18	99	103	39	18	-	-	296	30
-	143	1	20	27	58	68	107	32	23	-	-	336	31
-	349	-	83	164	278	255	93	16	-	-	-	889	32
-	376	14	213	158	121	108	82	49	-	-	-	745	33
-	147	1	33	62	116	128	33	-	-	-	-	373	34
-	189	2	52	77	99	108	64	-	29	-	-	431	35
-	171	3	43	85	91	144	46	14	12	-	-	438	36
-	648	1	80	222	391	267	85	-	11	-	-	1 057	37
-	107	-	4	17	49	65	78	34	-	-	-	247	38
-	166	-	52	45	54	61	62	99	21	-	-	394	39
-	80	10	4	29	19	37	74	141	55	-	-	369	40
-	55	-	1	11	6	22	38	61	25	-	-	164	41
-	59	1	18	3	7	21	39	113	32	-	-	234	42
-	174	-	5	4	23	156	200	105	117	-	-	610	43
-	313	18	16	13	71	156	491	385	231	-	-	1 381	44
-	66	1	6	4	6	30	22	97	140	-	-	306	45
-	188	2	16	6	31	96	106	120	19	-	-	396	46
-	438	5	91	141	255	308	119	70	-	-	-	989	47
-	436	2	37	151	303	397	134	14	11	-	-	1 049	48
-	288	3	75	90	148	77	38	63	-	-	-	494	49
-	285	16	112	37	8	20	5	15	12	-	-	225	50
-	348	34	141	48	31	55	31	14	-	-	-	354	51
-	54	17	18	2	-	12	-	-	-	-	-	49	52
-	98	65	1	-	-	-	-	-	-	-	-	66	53
-	53	48	6	2	3	-	-	-	-	-	-	59	54
-	33	15	10	-	-	-	-	-	-	-	-	25	55
-	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	56
5	11 744	372	1 720	2 195	3 811	6 140	5 837	6 128	5 636	570	284	32 693	

Tabel 6 (forts.). Særskilt skyldsatte jordbruk der
b. Brukenes fordeling klassevis paa embedsgaarder,

Landsdeler og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.					
	Em- beds- gaarder.	Be- stillings- bruk.	Andre eien- domme.	Banker.	Andre aktiesel- skaper.	Private personer bosat utenfor herredet.	Private personer bosat i herredet.	Stif- telser, forenin- ger o. a. (halv- offentlig).	Til- sammen.
I. Rikets bygder.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	15	154	55	10	111	260	439	26	1 070
« 2. Indtil 5 m. d. j.	17	405	233	14	196	649	1 281	55	2 850
« 3. 5.1—10 — « —	25	215	144	5	98	470	811	29	1 797
« 4. 10.1—20 — « —	28	315	198	2	144	574	898	32	2 191
« 5. 20.1—50 — « —	76	216	120	4	203	663	714	75	2 071
« 6. 50.1—100 — « —	100	31	21	1	155	305	288	34	935
« 7. 100.1—200 — « —	125	7	16	1	61	133	178	6	527
« 8. 200.1—500 — « —	85	-	10	1	22	65	101	-	284
« 9. 500.1—700 — « —	1	-	-	-	1	7	5	-	14
« 10. 700.1—1000 — « —	-	-	-	-	-	1	3	-	4
« 11. Over 1000 — « —	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Tilsammen	472	1 343	797	38	992	3 127	4 718	257	11 744
II. Bygderne amtsvis.									
Smaalenene.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	29	1	-	25	10	16	-	81
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	42	2	1	14	22	49	-	130
« 3. 5.1—10 — « —	-	13	-	1	8	8	12	-	42
« 4. 10.1—20 — « —	-	23	4	-	13	25	28	-	93
« 5. 20.1—50 — « —	-	22	4	-	27	35	47	-	135
« 6. 50.1—100 — « —	-	4	1	-	18	34	42	-	99
« 7. 100.1—200 — « —	-	5	4	-	9	20	52	-	90
« 8. 200.1—500 — « —	18	-	1	-	3	21	27	-	70
« 9. 500.1—700 — « —	-	-	-	-	-	2	2	-	4
« 10. 700.1—1000 — « —	-	-	-	-	-	1	-	-	1
« 11. Over 1000 — « —	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Tilsammen	23	133	17	2	118	178	275	-	746
Akershus.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	15	4	7	9	72	32	-	139
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	38	14	1	25	91	81	3	253
« 3. 5.1—10 — « —	-	25	5	-	2	31	40	-	103
« 4. 10.1—20 — « —	-	44	6	-	4	35	37	1	127
« 5. 20.1—50 — « —	1	31	-	-	14	60	59	2	167
« 6. 50.1—100 — « —	-	4	5	1	18	53	41	1	123
« 7. 100.1—200 — « —	8	1	4	1	15	37	49	1	116
« 8. 200.1—500 — « —	14	-	3	-	11	15	36	-	79
« 9. 500.1—700 — « —	-	-	-	-	1	2	1	-	4
« 10. 700.1—1000 — « —	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Tilsammen	23	158	41	10	99	396	377	8	1 112

i 1907 benyttedes av andre end eierne.
bestillingsbruk samt etter de forskjellige slags eiere.

Landsdele og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.						
	Em- beds- gaarder.	Be- stillings- bruk.	Andre eien- domme	Banker.	Andre aktiesel- skaper.	Private personer bosat utenfor herredet	Private personer bosat i herredet	Stif- telser, forenin- ger o. a. (halv- offentlig).	Til- sammen.	
II. Bygderne amtsvis. (Forts.).										
Hedemarken.										
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	8	4	-	1	4	2	-	19	
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	42	41	-	13	19	91	2	208	
« 3. 5.1—10 —»—	-	31	33	-	14	21	62	3	164	
« 4. 10.1—20 —»—	-	57	49	-	19	29	80	-	234	
« 5. 20.1—50 —»—	3	29	36	-	20	39	60	-	187	
« 6. 50.1—100 —»—	8	7	4	-	6	16	21	-	62	
« 7. 100.1—200 —»—	11	1	2	-	6	10	17	-	47	
« 8. 200.1—500 —»—	9	-	4	-	4	4	6	-	27	
« 9. 500.1—700 —»—	1	-	-	-	-	-	1	-	2	
« 10. 700.1—1000 —»—	-	-	-	-	-	-	2	-	2	
	Tilsammen	32	175	173	-	83	142	342	5	952
Kristians.										
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	4	1	-	1	1	14	2	23	
« 2. Indtil 5 m. d. j.	2	30	7	-	7	24	62	7	139	
« 3. 5.1—10 —»—	-	22	5	-	4	21	49	-	101	
« 4. 10.1—20 —»—	-	49	7	-	4	20	72	-	152	
« 5. 20.1—50 —»—	1	23	4	-	5	15	36	-	84	
« 6. 50.1—100 —»—	10	3	-	-	-	14	22	-	49	
« 7. 100.1—200 —»—	17	1	1	-	1	4	6	-	30	
« 8. 200.1—500 —»—	4	-	-	-	-	5	7	-	16	
	Tilsammen	34	132	25	-	22	104	268	9	594
Buskerud.										
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	10	2	1	1	8	10	-	32	
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	31	10	-	26	16	42	-	125	
« 3. 5.1—10 —»—	1	10	5	-	4	20	22	1	63	
« 4. 10.1—20 —»—	2	19	5	-	5	27	29	-	87	
« 5. 20.1—50 —»—	4	20	6	-	10	40	32	-	112	
« 6. 50.1—100 —»—	2	5	-	-	4	10	17	-	38	
« 7. 100.1—200 —»—	9	-	1	-	1	8	9	-	28	
« 8. 200.1—500 —»—	8	-	-	1	2	4	8	-	23	
« 9. 500.1—700 —»—	-	-	-	-	-	1	-	-	1	
	Tilsammen	26	95	29	2	53	134	169	1	509

Tabel 6 (forts.). Særskilt skyldsatte jordbruk der
b (forts.). Brukenes fordeling klassevis paa embedsgaarder,

Landsdele og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.					
	Em- beds- gaarder.	Be- stillings- bruk.	Andre eien- domme	Banker.	Andre aktiesel- skaper.	Private personer bosat utenfor herredet.	Private personer bosat i herredet.	Stif- telser, forenin- ger o. a. (halv- offentlig).	Til- sammen.
II. Bygderne amtsvis. (Forts.)									
Jarlsberg og Larvik.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	20	3	-	3	10	8	11	55
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	33	13	-	11	33	29	4	123
« 3. 5.1—10 —»—	1	11	4	-	-	6	5	1	28
« 4. 10.1—20 —»—	-	9	2	-	1	21	12	-	45
« 5. 20.1—50 —»—	-	15	3	-	-	66	18	-	102
« 6. 50.1—100 —»—	2	2	1	-	1	36	25	-	67
« 7. 100.1—200 —»—	5	2	1	-	1	13	15	-	37
« 8. 200.1—500 —»—	10	-	1	-	-	4	3	-	18
« 9. 500.1—700 —»—	-	-	-	-	-	2	1	-	3
Tilsammen	18	92	28	-	17	191	116	16	478
 Bratsberg.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	6	1	-	20	28	87	-	142
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	6	10	1	41	45	136	1	240
« 3. 5.1—10 —»—	1	6	3	-	17	46	57	-	130
« 4. 10.1—20 —»—	1	8	5	-	16	66	76	-	172
« 5. 20.1—50 —»—	5	8	1	-	10	104	63	-	191
« 6. 50.1—100 —»—	5	-	1	-	3	56	19	2	86
« 7. 100.1—200 —»—	12	-	-	-	1	12	11	-	36
« 8. 200.1—500 —»—	2	-	-	-	-	2	3	-	7
Tilsammen	26	34	21	1	108	359	452	3	1 004
 Nedenes.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	1	10	-	-	31	21	95	-	158
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	21	5	2	5	49	64	2	148
« 3. 5.1—10 —»—	-	2	3	1	7	29	39	1	82
« 4. 10.1—20 —»—	1	4	-	-	20	27	31	2	85
« 5. 20.1—50 —»—	4	2	-	-	15	34	48	-	103
« 6. 50.1—100 —»—	7	-	-	-	4	7	9	-	27
« 7. 100.1—200 —»—	3	-	-	-	1	-	2	-	6
Tilsammen	16	39	8	3	83	167	288	5	609

i 1907 benyttedes av andre end eierne.

bestillingsbruk samt etter de forskjellige slags eiere.

Landsdeler og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.					
	Em- beds- gaarder.	Be- stillings- bruk.	Andre eien- domme.	Banker.	Andre aktiesel- skaper.	Private personer bosat utenfor herredet.	Private personer bosat i herredet.	Stif- telser, forenин- ger o. a. (halv- offentlig).	Til- sammen.
II. Bygderne amtsvis. (Forts.)									
Lister og Mandal.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	3	1	-	-	1	2	1	8
« 2. Indtil 5 m. d. j.	-	9	2	-	7	14	33	6	71
« 3. 5.1—10 —«—	-	16	2	1	2	25	30	1	77
« 4. 10.1—20 —«—	2	12	3	-	1	33	40	2	93
« 5. 20.1—50 —«—	5	2	-	-	4	31	21	-	63
« 6. 50.1—100 —«—	7	-	-	-	-	1	2	-	10
« 7. 100.1—200 —«—	3	-	1	-	-	-	2	-	6
Tilsammen	17	42	9	1	14	105	130	10	328
Stavanger.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	1	7	-	-	-	2	3	-	13
« 2. Indtil 5 m. d. j.	1	20	5	-	1	8	23	2	60
« 3. 5.1—10 —«—	-	9	2	-	2	11	27	-	51
« 4. 10.1—20 —«—	-	11	5	1	2	18	23	-	60
« 5. 20.1—50 —«—	4	7	1	-	1	17	31	-	61
« 6. 50.1—100 —«—	13	-	-	-	-	6	9	-	28
« 7. 100.1—200 —«—	4	-	-	-	-	2	2	-	8
« 8. 200.1—500 —«—	2	-	-	-	-	-	-	-	2
- Tilsammen	25	54	13	1	6	64	118	2	283
Søndre Bergenhus.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	2	4	1	1	2	5	7	-	22
« 2. Indtil 5 m. d. j.	2	28	19	1	2	70	175	3	300
« 3. 5.1—10 —«—	6	23	5	-	2	61	100	2	199
« 4. 10.1—20 —«—	8	10	1	-	2	59	94	-	174
« 5. 20.1—50 —«—	7	2	-	-	-	52	76	3	140
« 6. 50.1—100 —«—	9	-	-	-	-	8	17	-	34
« 7. 100.1—200 —«—	1	-	-	-	-	2	-	-	3
Tilsammen	35	67	26	2	8	257	469	8	872

Tabel 6 (forts.). Særskilt skyldsatte jordbruk der
b (forts.). Brukenes fordeling klassevis paa embedsgaarder,

Landsdeler og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.					
	Em- beds- gaarder.	Be- stilling- bruks.	Andre eien- domme.	Banker.	Andre aktiesel- skaper.	Private personer bosat utenfor herredet.	Private personer bosat i herredet.	Stif- telsel- forenig- er o. a. (halv- offentlig).	Til- sammen.
II. Bygderne amtsvis. (Forts.)									
Nordre Bergenshus.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	2	4	-	1	-	3	7	-	17
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	3	16	2	-	2	13	76	1	113
“ 3. 5.1—10 —“—	4	10	-	-	-	21	51	6	92
“ 4. 10.1—20 —“—	2	6	2	-	-	11	42	5	68
“ 5. 20.1—50 —“—	13	5	-	-	-	7	28	2	55
“ 6. 50.1—100 —“—	8	-	-	-	-	2	2	-	12
“ 7. 100.1—200 —“—	1	-	-	-	-	-	-	-	1
“ 8. 200.1—500 —“—	1	-	-	-	-	-	1	-	2
Tilsammen	34	41	4	1	2	57	207	14	360
Romsdal.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	5	-	-	-	1	1	-	7
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	3	9	6	1	1	79	108	5	212
“ 3. 5.1—10 —“—	1	12	4	-	-	89	150	11	267
“ 4. 10.1—20 —“—	2	14	3	1	-	100	131	11	262
“ 5. 20.1—50 —“—	10	9	2	1	-	42	50	14	128
“ 6. 50.1—100 —“—	12	-	1	-	-	2	13	2	30
“ 7. 100.1—200 —“—	8	-	-	-	-	4	-	-	12
“ 8. 200.1—500 —“—	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Tilsammen	37	49	16	3	1	317	455	43	921
Søndre Trondhjem.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	2	-	-	-	2	2	1	7
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	-	18	1	1	6	5	24	-	55
“ 3. 5.1—10 —“—	1	8	3	-	-	6	18	-	36
“ 4. 10.1—20 —“—	-	20	-	-	1	10	29	5	65
“ 5. 20.1—50 —“—	3	13	-	-	4	18	23	37	98
“ 6. 50.1—100 —“—	6	-	-	-	4	13	13	25	61
“ 7. 100.1—200 —“—	11	1	1	-	-	9	6	5	33
“ 8. 200.1—500 —“—	6	-	-	-	-	3	4	-	13
Tilsammen	27	62	5	1	15	66	119	73	368

i 1907 benyttedes av andre end eierne.

bestillingsbruk samt etter de forskjellige slags eiere.

Landsdele og størrelseklasser.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal bruk tilhørende staten eller kommuner.			Antal bruk tilhørende aktieselskaper, sparebanker, private personer m. v.					
	Em- beds- gaarder	Be- stillings- bruk.	Andre eien- domme	Banker	Andre aktiesel- skaper	Private personer bosat utenfor herredet	Private personer bosat i herredet	Stif- telses- forenin- ger o. a. (halv- offentlig)	Til- sammen
II. Bygderne amtsvis. (Forts.)									
Nordre Trondhjem.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	2	-	-	16	1	1	-	20
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	-	16	1	-	16	12	15	-	60
“ 3. 5.1—10 —“—	-	9	5	-	15	7	15	-	51
“ 4. 10.1—20 —“—	1	17	12	-	36	14	23	-	103
“ 5. 20.1—50 —“—	1	13	7	-	80	10	17	1	129
“ 6. 50.1—100 —“—	2	2	5	-	93	11	17	-	130
“ 7. 100.1—200 —“—	14	-	1	-	26	6	6	-	53
“ 8. 200.1—500 —“—	9	-	1	-	2	5	4	-	21
Tilsammen	27	59	32	-	284	66	98	1	567
Nordland.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	-	9	18	-	1	15	19	-	62
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	2	24	75	2	11	99	195	9	417
“ 3. 5.1—10 —“—	6	4	63	-	19	57	101	3	253
“ 4. 10.1—20 —“—	6	8	87	-	20	76	129	6	332
“ 5. 20.1—50 —“—	8	11	54	3	13	92	93	15	289
“ 6. 50.1—100 —“—	6	2	3	-	4	36	17	4	72
“ 7. 100.1—200 —“—	11	1	-	-	-	6	1	-	19
“ 8. 200.1—500 —“—	1	-	-	-	-	2	-	-	3
Tilsammen	40	59	300	5	68	383	555	37	1 447
Trømsø.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	1	2	3	-	-	27	21	3	57
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	1	15	20	4	6	45	68	10	169
“ 3. 5.1—10 —“—	3	3	2	2	2	9	33	-	54
“ 4. 10.1—20 —“—	1	4	6	-	-	2	21	-	34
“ 5. 20.1—50 —“—	5	4	2	-	-	1	12	1	25
“ 6. 50.1—100 —“—	3	2	-	-	-	-	2	-	7
“ 7. 100.1—200 —“—	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Tilsammen	16	30	33	6	8	84	157	14	348
Finmarken.									
Kl. 1. Uten dyrket jord	8	14	16	-	1	49	112	8	208
“ 2. Indtil 5 m. d. j.	3	7	-	-	2	5	10	-	27
“ 3. 5.1—10 —“—	1	1	-	-	-	2	-	-	4
“ 4. 10.1—20 —“—	2	-	1	-	-	1	1	-	5
“ 5. 20.1—50 —“—	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Tilsammen	16	22	17	-	3	57	123	8	246

Tabel 7. Opgaver ved-

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nr.	Landsdeler	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. maal dyrket jord.	Kl. 4. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 5. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 6. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 7. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 8. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 9. 200.1—500 maal dyrket jord.
a) Antal pladser besat med arbeidsplichtige husmænd i 1907, fordelt efter hoved-										
I. Rikets bygder ..	737	1 511	1 603	2 481	4 769	4 386	4 255	3 839	539	
II. Bygderne amtsvis.										
1 Smaalenene	11	2	3	-	5	20	85	320	67	
2 Akershus	77	3	3	1	20	63	217	671	148	
3 Hedemarken	323	2	20	31	168	342	524	984	179	
4 Kristians	5	5	11	45	346	700	1 126	752	43	
5 Buskerud	12	-	2	25	118	110	271	198	14	
6 Jarlsberg og Larvik	-	1	-	-	-	7	25	47	10	
7 Bratsberg	39	10	30	77	185	206	137	48	7	
8 Nedenes	6	1	11	35	105	87	15	1	-	
9 Lister og Mandal	-	-	3	9	20	28	4	1	-	
10 Stavanger	1	19	55	189	390	188	33	12	-	
11 Søndre Bergenhus	4	236	362	354	421	118	25	12	-	
12 Nordre Bergenhus	13	139	266	439	486	327	73	25	-	
13 Romsdal	8	47	92	272	641	449	161	56	-	
14 Søndre Trondhjem	4	105	80	124	468	749	474	198	21	
15 Nordre Trondhjem	6	9	9	51	267	444	816	414	35	
16 Nordland	124	681	511	711	987	495	252	100	15	
17 Tromsø	92	250	145	113	142	53	17	-	-	
18 Finmarken	12	1	-	5	-	-	-	-	-	
III. Bygderne fogderivis.										
1 Rakkestad	-	-	-	-	4	6	19	131	19	
2 Idde og Marker	11	-	-	-	-	13	38	91	16	
3 Moss	-	2	3	-	1	1	28	98	32	
4 Aker og Follo	10	1	-	1	2	8	55	156	24	
5 Nedre Romerike	46	-	2	-	15	38	100	311	77	
6 Øvre Romerike	21	2	1	-	3	17	62	204	47	
7 Hedemarken	2	-	-	1	27	64	203	509	118	
8 Vinger og Odalen	158	-	-	6	37	106	139	211	37	
9 Solør	153	1	-	6	10	92	91	160	19	
10 Søndre Østerdalen	7	1	18	16	88	63	67	92	5	
11 Nordre Østerdalen	3	-	2	2	6	17	24	12	-	
12 Nordre Gudbrandsdalen	-	2	-	21	100	231	340	152	-	
13 Søndre Gudbrandsdalen	-	-	3	6	57	163	308	182	-	
14 Toten	-	2	1	2	17	36	150	208	33	
15 Hadeland og Land	5	1	2	8	67	156	278	193	10	
16 Valdres	-	-	5	8	105	114	50	17	-	

rørende husmandsvæsenet.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
brukenes størrelse.			b) Antal husmænd i 1907 fordelt etter størrelsen av deres eget bruk.									Nr.
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Til- sammen.		
288	265	24 673	542	9 652	6 101	4 885	2 078	140	3	23 401		
32	39	584	9	21	42	181	339	37	1	630	1	
54	79	1 336	3	165	162	502	486	53	2	1 373	2	
133	17	2 723	40	680	865	889	321	15	-	2 810	3	
15	11	3 059	23	1 002	1 165	675	148	3	-	3 016	4	
35	-	785	5	205	228	168	121	7	-	734	5	
-	28	118	1	11	11	30	49	13	-	115	6	
-	-	739	6	342	266	197	62	2	-	875	7	
-	-	261	-	178	96	37	-	-	-	311	8	
-	-	65	1	42	23	6	5	-	-	77	9	
-	-	887	16	533	269	110	20	-	-	948	10	
-	-	1 532	31	992	221	48	8	-	-	1 300	11	
-	-	1 768	67	1 326	279	68	11	-	-	1 751	12	
-	-	1 726	30	751	703	292	26	-	-	1 802	13	
3	59	2 285	56	585	554	627	178	4	-	2 004	14	
16	32	2 099	6	504	614	815	259	3	-	2 201	15	
-	-	3 876	148	1 962	560	226	42	3	-	2 941	16	
-	-	812	90	352	43	14	3	-	-	502	17	
-	-	18	10	1	-	-	-	-	-	11	18	
10	-	189	-	3	9	56	132	8	-	208	1	
9	20	198	7	5	13	64	115	15	-	219	2	
13	19	197	2	13	20	61	92	14	1	203	3	
18	23	298	-	58	39	112	98	11	-	318	4	
12	40	641	3	37	65	210	275	33	2	625	5	
24	16	397	-	70	58	180	113	9	-	430	6	
78	17	1 019	2	211	400	358	35	1	-	1 007	7	
41	-	735	1	93	198	303	167	13	-	775	8	
14	-	546	2	125	162	180	109	1	-	579	9	
-	-	357	28	222	81	35	8	-	-	374	10	
-	-	66	7	29	24	13	2	-	-	75	11	
12	-	858	9	216	272	259	89	1	-	846	12	
-	-	719	12	248	332	107	11	-	-	710	13	
-	-	449	-	145	151	113	21	-	-	430	14	
3	11	734	2	288	263	170	25	2	-	750	15	
-	-	299	-	105	147	26	2	-	-	280	16	

Tabel 7 (forts.). Opgaver ved-

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Kl. 8. 200.1—500 maal dyrket jord.	Kl. 9. 500.1—700 maal dyrket jord.
a) Antal pladser besat med arbeidsplichtige husmænd i 1907, fordelt efter hoved-										
17	Ringerike	10	-	2	2	15	46	117	108	8
18	Hallingdal	-	-	-	11	47	27	14	5	-
19	Buskerud	2	-	-	2	30	27	120	77	6
20	Numedal og Sandsvær	-	-	-	10	26	10	20	8	-
21	Jarlsberg	-	1	-	-	-	2	22	35	10
22	Larvik	-	-	-	-	-	5	3	12	-
23	Bamle	-	-	1	2	22	70	28	12	-
24	Nedre Telemarken....	4	1	-	3	20	60	83	27	7
25	Øvre Telemarken....	35	9	29	72	143	76	26	9	-
26	Nedenes	6	1	7	26	69	72	15	1	-
27	Sætersdalen	-	-	4	9	36	15	-	-	-
28	Mandal	-	-	2	5	18	23	-	1	-
29	Lister	-	-	1	4	2	5	4	-	-
30	Jæderen og Dalene...	-	1	6	5	27	38	14	1	-
31	Ryfylke	1	18	49	184	363	150	19	11	-
32	Søndhordland	1	55	125	147	197	62	11	12	-
33	Nordhordland	-	153	157	98	50	14	14	-	-
34	Hardanger og Voss ..	3	28	80	109	174	42	-	-	-
35	Sogn	-	45	92	209	302	265	66	23	-
36	Sønd- og Nordfjord...	13	94	174	230	184	62	7	2	-
37	Søndmør.....	-	4	29	82	93	16	-	-	-
38	Romsdal	4	3	24	78	188	144	36	30	-
39	Nordmør.....	4	40	39	112	360	289	125	26	-
40	Foseu	4	102	66	106	250	292	197	84	6
41	Orkedalen	-	-	6	7	50	136	91	33	-
42	Guldalen	-	1	5	6	38	114	85	17	1
43	Strinden og Selbu....	-	2	3	5	130	207	101	64	14
44	Stjør- og Verdalen...	-	-	1	7	34	141	306	199	27
45	Inderøen	6	-	-	-	36	109	369	179	3
46	Namdalens	-	9	8	44	197	194	141	36	5
47	Søndre Helgeland	2	71	77	146	253	172	71	35	-
48	Nordre Helgeland	4	56	121	174	305	135	71	33	15
49	Saften	25	113	183	283	319	146	71	15	-
50	Lofoten og Vesteraalen	93	441	130	108	110	42	39	17	-
51	Senjen og Tromsø....	92	250	145	113	142	53	17	-	-
52	Alten	1	1	-	-	-	-	-	-	-
53	Hammerfest	10	-	-	5	-	-	-	-	-
54	Tanen	1	-	-	-	-	-	-	-	-
55	Varanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	Vardø	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen		737	1 511	1 603	2 481	4 769	4 386	4 255	3 839	539

rørende husmandsvæsenet.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
brukenes størrelse.			b) Antal husmænd i 1907 fordelt etter størrelsen av deres eget bruk.								
Kl. 10. 700.1—1000 maal dyrket jord.	Kl. 11. Over 1000 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Kl. 1. Uten dyrket jord.	Kl. 2. Indtil 5 maal dyrket jord.	Kl. 3. 5.1—10 maal dyrket jord.	Kl. 4. 10.1—20 maal dyrket jord.	Kl. 5. 20.1—50 maal dyrket jord.	Kl. 6. 50.1—100 maal dyrket jord.	Kl. 7. 100.1—200 maal dyrket jord.	Til- sammen.	Nr.
10	-	318	1	68	66	75	48	4	-	262	17
-	-	104	3	73	44	4	-	-	-	124	18
25	-	289	1	36	93	73	62	3	-	268	19
-	-	74	-	28	25	16	11	-	-	80	20
-	28	98	1	7	11	28	36	13	-	96	21
-	-	20	-	4	-	2	13	-	-	19	22
-	-	135	-	51	60	34	9	-	-	154	23
-	-	205	-	31	65	94	43	1	-	234	24
-	-	399	6	260	141	69	10	1	-	487	25
-	-	197	-	112	75	33	-	-	-	220	26
-	-	64	-	66	21	4	-	-	-	91	27
-	-	49	1	15	7	2	4	-	-	29	28
-	-	16	-	27	16	4	1	-	-	48	29
-	-	92	-	63	44	25	13	-	-	145	30
-	-	795	16	470	225	85	7	-	-	803	31
-	-	610	7	348	124	33	7	-	-	519	32
-	-	486	14	282	41	6	1	-	-	344	33
-	-	436	10	362	56	9	-	-	-	437	34
-	-	1 002	38	751	172	44	8	-	-	1 013	35
-	-	766	29	575	107	24	3	-	-	738	36
-	-	224	1	146	106	39	3	-	-	295	37
-	-	507	2	205	230	87	11	-	-	535	38
-	-	995	27	400	367	166	12	-	-	972	39
3	59	1 169	50	334	194	135	77	2	-	792	40
-	-	323	4	95	103	66	12	-	-	280	41
-	-	267	2	49	109	97	15	-	-	272	42
-	-	526	-	107	148	329	74	2	-	660	43
-	-	715	-	161	200	346	106	1	-	814	44
16	32	750	4	194	280	296	118	-	-	892	45
-	-	634	2	149	134	173	35	2	-	495	46
-	-	827	29	337	175	110	25	1	-	677	47
-	-	914	11	441	160	46	7	1	-	666	48
-	-	1 155	11	609	170	54	8	1	-	853	49
-	-	980	97	575	55	16	2	-	-	745	50
-	-	812	90	352	43	14	3	-	-	502	51
-	-	2	3	1	-	-	-	-	-	4	52
-	-	15	7	-	-	-	-	-	-	7	53
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	54
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
288	265	24 673	542	9 652	6 101	4 885	2 078	140	3	23 401	

Tabel 8 (forts.). Opgaver over

Nr.	L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5
		e) Utskiftet indmark				
		1901.	1902.	1903.	1904.	1905.
I. Bygderne amtsvis.						
1	Smaalenene	608	400	300	3 817	559
2	Akershus	19	435	906	1 492	2 098
3	Hedemarken	3 325	1 552	1 471	4 648	1 976
4	Kristians	3 380	1 985	2 150	451	35
5	Buskerud	4 156	2 479	1 583	2 484	3 631
6	Jarlsberg og Larvik	937	2 427	1 552	1 471	1 326
7	Bratsberg	67	-	590	284	550
8	Nedenes	799	1 013	400	940	-
9	Lister og Mandal	2 568	1 955	2 627	3 331	1 834
10	Stavanger	7 933	5 179	11 388	6 251	6 892
11	Søndre Bergenhus	9 652	6 164	10 379	7 692	8 045
12	Nordre Bergenhus	5 927	8 105	6 225	18 164	7 713
13	Romsdal	2 758	6 032	5 165	6 084	7 030
14	Søndre Trondhjem	2 977	5 422	2 567	5 923	526
15	Nordre Trondhjem	4 895	1 894	1 560	2 478	5 327
16	Nordland	7 177	5 107	3 808	2 167	1 515
17	Tromsø	822	1 807	1 029	58	1 000
18	Finmarken	-	-	-	-	-
	Tilsammen	58 000	51 956	53 700	67 735	50 057
f) Utskiftet utmark						
I. Bygderne amtsvis.						
1	Smaalenene	4 797	990	-	17	238
2	Akershus	63	188	-	100	452
3	Hedemarken	3 142	18 672	20 918	46 746	34 926
4	Kristians	29 284	5 391	3 080	8 220	1 670
5	Buskerud	2 772	45 409	11 321	119 754	3 889
6	Jarlsberg og Larvik	462	1 643	1 509	2 335	1 060
7	Bratsberg	1 362	-	598	30 500	5 044
8	Nedenes	276	989	2 902	445	-
9	Lister og Mandal	339	-	10 074	-	600
10	Stavanger	3 335	10 944	26 257	15 903	41 642
11	Søndre Bergenhus	25 560	25 901	32 532	32 866	27 854
12	Nordre Bergenhus	20 431	8 708	36 129	39 196	19 909
13	Romsdal	33 025	34 696	50 630	19 239	27 927
14	Søndre Trondhjem	1 584	17 262	50 278	22 913	28 807
15	Nordre Trondhjem	17 413	64 439	21 121	57 446	39 762
16	Nordland	20 143	17 590	59 164	20 262	15 148
17	Tromsø	28 029	8 280	24 806	11 275	23 581
18	Finmarken	-	-	-	-	-
	Tilsammen	192 017	261 102	351 319	427 217	272 509

utskiftningsforretninger 1901—1910.

6	7	8	9	10	11	12	13	
(maal à 10 ar).								Nr.
1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.	
2 342	1 735	-	1 272	-	5 684	5 349	11 033	1
3 478	1 035	416	-	619	4 950	5 548	10 498	2
49	2 040	53	1 033	504	12 972	3 679	16 651	3
912	1 974	976	598	287	8 001	4 747	12 748	4
2 281	2 090	4 198	1 573	5 495	14 333	15 637	29 970	5
1 705	-	2 110	700	1 122	7 713	5 637	13 350	6
335	75	415	-	-	1 491	825	2 316	7
1 139	128	1 037	478	917	3 152	3 699	6 851	8
4 930	2 955	2 343	2 896	1 818	12 315	14 942	27 257	9
4 747	6 036	5 624	3 708	5 269	37 643	25 384	63 027	10
7 263	9 069	7 527	5 110	9 211	41 932	38 180	80 112	11
9 176	6 563	8 727	5 267	6 075	46 134	35 808	81 942	12
6 240	5 711	4 910	3 244	7 189	27 069	27 294	54 363	13
6 287	11 659	5 588	7 197	6 682	17 415	37 413	54 828	14
2 402	4 679	5 058	4 170	2 624	16 154	18 933	35 087	15
1 501	2 324	2 195	4 209	3 231	19 774	13 460	33 234	16
576	396	712	150	369	4 716	2 203	6 919	17
-	-	-	-	-	-	-	-	18
55 363	58 469	51 889	41 605	51 412	281 448	258 738	540 186	

(maal à 10 ar).

645	8 871	-	-	-	6 042	9 516	15 558	1
1 697	1 611	-	-	315	803	3 623	4 426	2
60	1 091	10 918	1 367	13 837	124 404	27 273	151 677	3
4 047	7 559	34 020	3 314	5 079	47 645	54 019	101 664	4
10 769	38 542	12 047	11 648	29 362	183 145	102 368	285 513	5
50	2 285	344	600	1 237	7 009	4 516	11 525	6
37 556	13 736	6 064	5 320	15 282	37 504	77 958	115 462	7
342	526	1 534	19 772	50 974	4 612	73 148	77 760	8
1 428	-	175	4 754	489	11 013	6 846	17 859	9
27 055	22 792	30 960	30 569	51 819	98 081	163 195	261 276	10
20 330	20 586	36 533	25 019	37 870	114 713	140 338	285 051	11
16 045	25 127	26 219	43 056	25 955	124 373	136 402	260 775	12
29 516	12 896	17 573	37 088	22 663	165 517	119 736	285 253	13
29 481	52 696	75 293	51 056	30 562	120 844	239 088	359 932	14
44 181	55 531	15 966	25 273	31 598	200 181	172 549	372 730	15
20 483	16 083	14 040	21 359	18 305	132 307	90 270	222 577	16
8 769	7 520	6 827	13 581	2 306	95 971	39 003	134 974	17
-	-	-	-	-	-	-	-	18
252 454	287 452	288 513	293 776	337 653	1 504 164	1 459 848	2 964 012	

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdeler.	1	2	3	4	5	6
	Antal forretninger.			Antal lodeiere.		
	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.
II. Bygderne fogderivis.						
Rakkestad	2	1	3	14	10	24
Idde og Marker	3	4	7	10	38	48
Moss	8	6	14	44	37	81
Aker og Follo	2	2	4	6	25	31
Nedre Romerike	7	1	8	28	2	30
Øvre Romerike	12	5	17	42	28	70
Hedemarken	1	1	2	5	4	9
Vinger og Odalen	16	16	32	83	72	155
Soler	7	7	14	31	32	63
Søndre Østerdalen	7	37	44	27	226	253
Nordre Østerdalen	18	21	39	324	242	566
Nordre Gudbrandsdalen	6	7	13	13	71	84
Søndre Gudbrandsdalen	5	9	14	27	64	91
Toten	10	8	18	26	21	47
Hadeland og Land	10	6	16	42	24	66
Valdres	26	18	44	589	170	759
Ringerike	20	9	29	56	96	152
Hallingdal	41	51	92	335	354	689
Buskerud	51	18	69	269	111	380
Numedal og Sandsvær	17	11	28	34	45	79
Jarlsberg	26	17	43	104	155	259
Larvik	17	9	26	68	52	120
Bamble	4	3	7	19	8	27
Nedre Telemarken	3	2	5	12	4	16
Øvre Telemarken	12	26	38	61	138	199
Nedenes	17	25	42	173	166	339
Sætersdalen	2	9	11	17	85	102
Mandal	23	33	56	217	329	546
Lister	34	35	69	252	225	477

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

L a n d s d e l e .	1	2	3	4	5	6
	Antal forretninger.			Antal lodeiere.		
	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.
II. Bygderne fogderivis. (Forts.)						
Jæderen og Dalene.....	56	69	125	451	587	1 038
Ryfylke	70	62	132	484	430	914
Søndhordland.....	40	53	93	210	318	528
Nordhordland.....	156	151	307	1 039	915	1 954
Hardanger og Voss	51	48	99	363	253	616
Sogn	54	60	114	286	340	626
Sønd- og Nordfjord	134	157	291	851	956	1 807
Søndmør	105	87	192	837	549	1 386
Romsdal	32	39	71	342	394	736
Nordmør.....	34	39	73	202	259	461
Fosen	47	73	120	322	528	850
Orkedalen	12	9	21	91	74	165
Gulddalen.....	15	33	48	76	271	347
Strinden og Selbu	22	16	38	129	95	224
Stjør- og Værdalen	12	15	27	47	56	103
Inderøen.....	15	20	35	56	66	122
Namdalens.....	27	31	58	124	128	252
Søndre Helgeland	44	32	76	190	144	334
Nordre Helgeland	15	16	31	46	49	95
Salten	143	67	210	508	307	815
Lofoten og Vesteraalen.....	40	66	106	256	540	796
Senjen og Tromsø	66	50	116	439	365	804
Finmarkens amts fogderier..	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1 597	1 590	3 187	10 277	10 458	20 735

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdele.	1	2	3	Landsdele.	1	2	3
	Antal for- retninger.	Antal lod- eiere.	1901— 1905.		Antal for- retninger.	Antal lod- eiere.	1901— 1905.
	1901— 1910.	1901— 1910.	1901— 1905.		1901— 1910.	1901— 1910.	1901— 1910.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Søndre Aurdal	4	9	97	Ramnes	2	1	10
Etnedalen	4	1	39	Stokke	7	4	54
Nordre Aurdal	6	3	329	Sem	3	3	27
Vestre Slidre	5	1	68	Nøtterø	3	3	38
Østre Slidre	3	1	82	Tjømø	3	2	78
Vang	4	3	144	Sandeherred	4	1	34
Kristians amt	57	48	1 047	Tjølling	1	3	19
Hole	6	5	89	Brunlanes	4	3	23
Norderhov	14	-	40	Hedrum	3	2	26
Aadalen	-	4	23	Lardal	5	-	18
Flaa	-	3	14	Jarlsb. og Larvik amt	43	26	379
Nes	20	9	140	Drangedal	1	1	6
Gol	3	9	198	Sannikdal	-	1	2
Hemsedal	4	7	71	Skaatø	1	-	2
Aal	11	19	227	Bamble	2	1	17
Hol	3	4	39	Solum	1	-	2
Sigdal	10	6	67	Lunde	-	1	2
Kredsherred	8	2	31	Bø	-	1	2
Modum	7	-	27	Sauda	2	-	10
Øvre Eker	15	8	137	Tinn	3	9	52
Nedre Eker	4	1	73	Hovin	-	1	3
Lier	5	1	33	Gransherred	1	4	20
Røken	2	-	12	Hjartdal	-	4	39
Øvre Sandsvær	-	1	7	Seljord	3	6	48
Flesberg	6	2	19	Nissedal	1	-	15
Rollag	-	5	18	Fyresdal	3	-	9
Opdal	6	2	25	Mo	1	1	10
Nore	5	1	10	Rauland	-	1	3
Buskerud amt	129	89	1 300	Bratsberg amt	19	31	242
Strømmen	2	-	6	Gjerstad	3	3	48
Skoger	1	-	5	Dybvaag	1	-	19
Sande	1	3	18	Holt	1	-	6
Borre	4	1	23	Aamli	2	2	18

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdeler.				Landsdeler.			
	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.		Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.
	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.		1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)				III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			
Mykland	-	5	25	Liknes	7	4	98
Froland	2	1	33	Hitterø	-	3	11
Østre Moland	1	-	8	Nes	6	4	119
Hissø	1	1	29	Bakke	2	4	40
Øiestad	-	2	13	Gyland	4	-	38
Fjære	1	4	74	Øvre Sireddalen	5	3	50
Landvik	1	2	15				
Eide	-	3	13				
Vestre Moland	1	-	2				
Høvaag	-	1	2				
Birkenes	3	1	34				
Iveland	-	1	4				
Hornnes	1	2	30	Sogndal	7	7	79
Bygland	1	3	48	Lund	2	2	25
Bykle	-	1	9	Heskestad	1	2	31
Valle	-	2	11	Bjerkreim	17	6	125
				Helleland	2	1	29
Nedenes amt	19	34	441	Egersund	3	3	45
				Ogne	3	4	44
				Nærøe	1	3	49
				Varhaug	5	6	121
				Klepp	3	5	111
				Time	3	4	74
				Gjesdal	-	5	19
				Høiland	4	9	151
				Haaland	1	5	57
				Hetland	4	7	78
Oddernes	-	4	106	Høle	3	2	24
Randøsund	-	1	6	Fossan	8	6	91
Vennesla	1	1	65	Strand	5	4	66
Øvre Rebu	-	1	3	Finnø	1	2	15
Hægeland	1	-	7	Rennøe	-	1	5
Søgne	-	1	8	Mostero	2	-	18
Halsaa og Hartmark	4	4	91	Vikedal	7	6	46
Holme	3	2	42	Nerstrand	1	5	17
Laudal	1	2	28	Sjernørø	-	1	11
Øislebu	-	2	11	Fister	2	-	6
Finsland	-	1	5	Aardal	1	1	6
Grindum	3	-	20	Hjelmeland	1	-	3
Aaseral	2	5	46	Jelsa	4	4	32
Søndre Undal	1	2	18	Sand	-	2	7
Spangereid	7	7	90	Sauðe	3	2	43
				Suldal	1	1	17
				Aakre	2	-	32
				Skudenes	5	4	149
				Kopervik	-	1	5

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

L a n d s d e l e .	1			2			3			L a n d s d e l e .	1			2			3			
	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.		Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.	
	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.		1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.	
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)										III. Bygderne herredsvis. (Forts.)										
Valdsnes.....	7	7	143	Røldal.....	6	-	71			Ullensvang.....	13	12	134							
Torvstad.....	1	4	35	Eidfjord.....	1	1	13			Ulvik.....	7	-	43							
Skaare.....	6	-	33	Granvin.....	3	1	29			Kvam.....	10	8	137							
Tysvær.....	1	2	12	Jondal.....	3	4	69			Evanger.....	1	5	35							
Bokn.....	3	3	53	Voss.....	5	14	64			Vossestranden.....	2	3	21							
Skjold.....	4	2	28							Søndre Bergenhus amt	247	252	3 098							
Vats.....	2	2	17																	
Stavanger amt	126	131	1 952																	
Varaldsø.....	1	5	39	Lyster.....	2	6	112			Hafslo.....	1	2	13							
Strandebarm.....	1	7	56	Lærdal.....	1	2	9			Borgund.....	1	-	4							
Kvinnherred.....	8	7	81	Sogndal.....	3	-	25			Aurland.....	1	5	61							
Skaanevik.....	1	3	18	Leikanger.....	1	4	27			Balestrand.....	4	2	22							
Etne.....	1	3	25	Vik.....	5	4	46			Kirkebø.....	7	6	46							
Fjelberg.....	5	5	32	Lavik.....	2	2	10			Brekke.....	5	5	65							
Sveio.....	2	2	24	Gulen.....	4	9	66			Sulen.....	8	5	48							
Finnaas.....	7	9	113	Hyllestad.....	9	8	72			Askvold.....	8	3	65							
Stord.....	1	1	7	Ytre Holmedal.....	16	11	137			Gaular.....	8	9	87							
Fitjar.....	6	8	90	Jølster.....	7	5	66			Førde.....	1	3	14							
Tysnes.....	7	3	43	Naustdal.....	2	5	29			Nævring.....	1	2	16							
Fuse.....	7	7	53	Kinn.....	-	7	34			Bremanger.....	2	2	20							
Haalandsdalen.....	-	2	6	Selje.....	8	25	197			Daviken.....	15	19	215							
Strandvik.....	1	1	6	Eid.....	10	15	145			Hornindalen.....	3	1	26							
Os.....	8	7	89	Gloppen.....	14	18	240													
Samnanger.....	-	4	21																	
Fane.....	5	10	73																	
Austevold.....	7	4	69																	
Sund.....	1	9	69																	
Fjeld.....	11	14	246																	
Askøen.....	3	2	68																	
Haus.....	14	11	142																	
Bruvik.....	3	5	45																	
Hosanger.....	18	14	150																	
Hammer.....	22	9	154																	
Aasene.....	-	11	52																	
Alversund.....	17	13	173																	
Herle.....	9	5	114																	
Manger.....	22	10	269																	
Lindaas.....	6	12	143																	
Masfjorden.....	2	1	12																	

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdele.	1	2	3	Landsdele.	1	2	3
	Antal for- retninger.	Antal lod- eiere.	1901— 1905.		Antal for- retninger.	Antal lod- eiere.	1901— 1905.
			1901— 1910.		1901— 1910.		1901— 1910.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)				III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			
Breim	18	14	272	Kvernes	1	1	9
Indviken	17	9	169	Bremsnes	3	5	109
Stryn	4	9	75	Kornstad	2	4	44
Nordre Bergenshus amt	188	217	2 433	Eide	3	-	27
Vannelven	6	5	56	Gjemnes	-	1	6
Sande	4	4	64	Øre	5	1	29
Rovde	-	2	10	Strømsneset	1	2	15
Herø	18	2	165	Tingvold	1	1	8
Ulstein	5	4	126	Ulvundeidet	-	1	2
Vartdalstrand	1	3	31	Sundalen	6	4	60
Volden	6	10	95	Stangvik	1	6	28
Ørsten	7	3	89	Surendalen	1	2	21
Hjørundfjord	5	4	47	Rindalen	-	4	20
Sunnelven	4	4	40	Aure	1	3	17
Norddalen	7	6	74	Valsfjorden	-	1	3
Stranden	1	8	70	Halse	4	1	30
Stordalen	1	3	23	Tusteren	1	-	2
Sekkelven	7	2	90	Edø	4	2	31
Ørskog	7	6	122	Romsdals amt	171	165	2 583
Skodje	9	4	64	Osen	2	1	12
Vatne	1	1	10	Roan	-	5	47
Børgund	11	14	135	Stoksund	-	3	21
Haram	5	2	75	Aa	4	3	32
Sylte	1	-	15	Jøssund	1	5	18
Vestnes	1	3	33	Nes	-	1	5
Eid	1	1	9	Bjugn	4	1	33
Grytten	2	1	11	Skjørn	1	2	50
Hen	1	3	51	Agdenes	-	3	29
Veø	7	6	91	Ørlandet	1	2	8
Erestfjord og Visldalen	-	4	12	Sørfreya	6	8	97
Nesset	-	1	2	Nordfrøya	11	11	226
Bolso	4	4	45	Hitteren	-	10	43
Fraenen	6	1	107	Fillan	7	10	106
Akerø	3	6	196	Hevne	4	1	36
Saudø	2	7	105	Rissen	-	3	12
Bud	4	2	59	Lensviken	2	1	32
				Stadsbygden	4	3	43

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdeler.	1	2	3	Landsdeler.	1	2	3
	Antal for-retninger.	Antal lod-eiere.	1901—1905.		1906—1910.	Antal for-retninger.	Antal lod-eiere.
	1901—1905.	1906—1910.	1901—1910.		1901—1910.	1906—1910.	1901—1910.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)							
Orkedalen	5	3	87	Ytterøen	-	1	2
Meldalen	2	2	16	Verran	-	1	3
Rennebu	1	2	8	Inderøen	-	1	4
Opdal	4	2	54	Sparbu	1	1	7
Røros	2	5	101	Ogndalen	-	1	2
Holtåalen	-	1	3	Beitstaden	2	1	8
Singsaas	1	5	29	Stod	8	8	61
Budalen	-	5	19	Snaasen	4	6	35
Støren	3	5	70	Lierne	4	1	34
Soknedalen	5	3	25	Grong	1	2	7
Horg	1	2	12	Hølandet	4	5	34
Hølandet	1	2	8	Overhallen	6	3	37
Flaa	-	1	2	Fosnes	1	2	15
Melhus	2	4	78	Flatanger	1	2	10
Børsen	6	-	43	Nærø	-	1	3
Gjeitestrand	1	-	3	Vikten	3	5	34
Buviken	1	1	5	Leka	5	6	52
Byneset	4	1	23	Kolvareid	1	-	3
Leinstrand	2	1	17	Foldereid	1	4	23
Tilder	-	1	2	Nordre Trondhjems amt			477
Selbu	8	11	123				
Tyddalen	-	1	8				
Søndre Trondhjems amt		96	131	1 586			
Bindalen	-	-	-	Bindalen	1	2	9
Vik	-	-	-	Vik	2	1	9
Brønnøy	-	-	-	Brønnøy	13	2	71
Vega	-	-	-	Vega	2	7	58
Velfjord	-	-	-	Velfjord	2	2	9
Tjøtta	-	-	-	Tjøtta	8	4	58
Vefsna	-	-	-	Vefsna	7	4	44
Alstahaug	-	-	-	Alstahaug	7	1	37
Stamnes	-	-	-	Stamnes	-	7	25
Herøy	-	-	-	Herøy	2	2	14
Dønnes	-	-	-	Dønnes	1	6	21
Nesna	-	-	-	Nesna	3	2	16
Hemnes	-	-	-	Hemnes	1	2	8

Tabel 8 (forts.). Opgaver over utskiftningsforretninger 1901—1910.

Landsdele.				Landsdele.			
	Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.		Antal for- retninger.		Antal lod- eiere.
	1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.		1901— 1905.	1906— 1910.	1901— 1910.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)				III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			
Mo.....	1	2	7	Kvæfjord	24	7	190
Lurøy	3	-	9	Trondenes	12	13	221
Træna	1	-	11	Bjarkøy	3	4	51
Røøy	-	3	11	Ibestad	12	9	180
Meløy	5	1	12	Salangen	-	1	3
Gildeskaal	7	6	74	Dyrøy	1	-	4
Beiarn	1	1	6	Tranøy	-	1	6
Bodin	7	4	50	Berg	3	3	26
Skjerstad	52	2	163	Torsken	3	2	40
Fauske	-	3	10	Lenvik	-	1	3
Saldalen	39	22	280	Malangen	1	-	6
Sørfold	17	11	80	Balsfjord	-	1	2
Kjerringøy	2	2	24	Tromsøysund	-	2	4
Steigen	5	-	25	Lyngey	4	3	38
Hamarøy	5	4	25	Karlsøy	1	-	4
Ankenes	3	3	20	Skjervey	1	2	16
Evenes	1	2	10	Nordreisa	1	1	10
Lødingen	4	7	48	Tromsø amt	66	50	804
Gimsøy	5	-	41				
Borge	5	17	136				
Buksnes	3	20	176				
Flakstad	2	6	24				
Væreøy	-	2	56				
Hadsel	13	5	124	Finmarkens amt			
Be	3	2	37				
Øksnes	1	1	8				
Sortland	1	7	35				
Dverberg	7	6	159				
Nordlands amt	242	181	2 040				

Tabel 9. Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.

Landsdeler.	1	2	Landsdeler.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1000 kr.		Kr.	1000 kr.
I. Bygderne amtsvis.			I. Bygderne amtsvis. (Forts.)		
Smaalenene	2 338	88 899	Søndre Bergenhus	2 034	57 358
Akershus	2 494	111 753	Nordre Bergenhus	1 915	48 908
Hedemarken	2 137	112 086	Romsdal	1 730	47 719
Kristians	1 973	98 329	Søndre Trondhjem	1 981	58 907
Buskerud	2 427	87 637	Nordre Trondhjem	1 666	49 366
Jarlsberg og Larvik	2 536	68 276	Nordland	1 269	22 095
Bratsberg	2 489	73 085	Tromsø	1 738	11 914
Nedenes	2 278	39 982	Riket med undtagelse av		
Lister og Mandal	2 502	38 614	Finmarken	2 141	1 067 722
Stavanger	2 271	52 794			

Anmerkning. Den opførte salgsværdi pr. skyldmark er for herredernes vedkommende hentet fra den i «Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa», for 1911, side 135 flg. indtagne opgave over gjennemsnitspriser for faste eiendomme i landdistrikterne tinglagsvis, beregnet efter salg, stedfundne i aarene 1906—1910. Gjennemsnitspriserne pr. skyldmark for fogderierne, amterne og riket er i nærværende tabel beregnet paa den maate, at man har multiplisert de i hvert herred eksisterende eiendommens matrikelskyld med den for de solgte eiendomme for femaaret beregnede gjennemsnitspris, derefter summet de utkomne beløp fogderivis samt for de enkelte amter og for riket og dividert de saaledes utfundne samlede værdibeløp med den samlede matrikelskyld.

De herved fremkomne værdier er imidlertid i mange tilfælde et temmelig ufuldkommen uttryk for de virkelige værdiforhold. Se nærmere herom i indledningen til nærværende hefte.

I de i ovennævnte «Meddelelser» indtagne opgaver er gjennemsnitspriserne for amterne og riket beregnet paa en noget forskjellig maate, idet de i hvert herred solgte eiendomme og disses samlede salgsbeløp amtsvis og for riket er blit lagt til grund for beregningen.

Angaaende de salg der ved beregningens utførelse ikke kommer i betragtning se side 142, note 1.

Tabel 9 (forts.). Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av

Landsdele.	1	2	Landsdele.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
II. Bygderne fogderivis.			II. Bygderne fogderivis. (Forts.)	.	
Rakkestad	2 325	34 664	Fosen	1 734	13 767
Idde og Marker.....	2 371	25 510	Orkedalen	1 962	11 607
Moss	2 324	28 725	Gulddalen	1 964	13 347
Aker og Follo	2 700	48 243	Strinden og Selbu	2 222	20 186
Nedre Romerike.....	2 437	32 035	Stjør- og Værdalen.....	1 675	24 795
Øvre Romerike	2 283	31 475	Inderøen.....	1 637	16 459
Hedemarken	1 868	39 639	Namdalens.....	1 699	8 112
Vinger og Odalen.....	2 051	17 999	Søndre Helgeland	1 086	5 328
Solør	2 188	21 384	Nordre Helgeland	945	3 524
Søndre Østerdalen	2 735	20 644	Salten	1 247	7 278
Nordre Østerdalen	2 422	12 420	Lofoten og Vesteraalen..	2 028	5 965
Nordre Gudbrandsdalen ..	1 505	12 292	Senjen og Tromsø.....	1 738	11 914
Søndre Gudbrandsdalen ..	1 954	19 162			
Toten	2 229	25 469	Riket med undtagelse av Finmarken	2 141	1 067 722
Hadeland og Land	2 088	27 479			
Valdres	1 911	13 927			
Ringerike	2 200	16 963			
Hallingdal	2 238	11 975			
Buskerud	2 510	45 795			
Numedal og Sandsvær ..	2 690	12 904			
Jarlsberg	2 558	45 959			
Larvik	2 492	22 317			
Bamle	2 493	24 943			
Nedre Telemarken	2 732	25 631			
Øvre Telemarken	2 256	22 511			
Nedenes	2 349	32 620			
Sætersdalen	2 008	7 362			
Mandal	2 755	23 526			
Lister	2 190	15 088			
Jæderen og Dalene	2 416	26 745			
Ryfylke	2 139	26 049			
Søndhordland	1 789	14 680			
Nordhordland	2 177	26 094			
Hardanger og Voss	2 073	16 584			
Sogn	2 134	23 846			
Sønd- og Nordfjord	1 746	25 062			
Søndmør	1 623	18 393			
Romsdal	1 835	12 494			
Nordmør	1 782	16 832			
Tune			2 863	6 139	
Glemminge			2 863	1 209	
Kraakerøy			2 863	529	
Onsø			2 480	4 107	
Raade			2 574	4 226	
Rygge			2 138	3 668	

landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.

Landsdele.	1	2	Landsdele.	1	2
	Salgs-værdi pr. skyld-mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs-værdi pr. skyld-mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			III. Bygderne herredsvis. (Forts.)		
Moss	2 138	1 412	Søndre Odalen	1 969	5 432
Vaaler	1 832	3 752	Nordre Odalen	1 997	3 192
Hobel	1 953	3 683	Vinger	2 108	4 354
Smaalenenes amt	2 338	88 899	Eidskogen	2 134	5 021
Vestby (landdistriktet)	2 154	4 305	Brandval	2 198	3 828
Kraakstad	2 613	5 285	Grue	1 851	4 548
Aas	2 217	4 908	Hof	2 289	3 145
Frogn	2 217	2 532	Aasnes	2 212	5 632
Nesodden	2 989	2 266	Vaaler	2 558	4 231
Aker	3 000	17 428	Elverum	2 789	8 439
Bærum	2 889	7 014	Trysil	2 892	3 510
Asker	3 012	4 505	Aamot	2 355	4 193
Urskog	2 480	4 386	Stor-Elvedalen	2 947	4 077
Høland	2 446	6 407	Sollien	2 947	425
Setskogen	2 446	928	Ytre Rendalen	2 357	1 824
Enebak	2 059	4 232	Øvre Rendalen	2 428	2 079
Fet	2 572	4 007	Lille-Elvedalen	2 499	2 375
Sørum	2 573	3 659	Tønset	2 360	2 955
Skedsmo	2 571	3 147	Tolgen	2 404	2 269
Lillestrøm	2 571	193	Kvikne	2 613	918
Lorenskogen	2 571	1 669	Hedemarkens amt	2 137	112 086
Nittedalen	2 440	3 407			
Gjerdrum	1 990	2 196	Dovre	1 485	1 177
Ullensaker	2 398	6 826	Lesje	1 816	1 799
Nes	1 891	8 628	Skjaak	1 094	1 140
Eidsvold	2 681	5 752	Lom	1 371	1 543
Nannestad	2 542	5 153	Vaage	1 475	2 074
Hurdalen	2 653	1 936	Hedalen	1 475	642
Feiring	2 653	984	Sel	1 475	877
Akershus amt	2 494	111 753	Nordre Fron	1 709	3 040
Ringsaker	2 014	9 807	Søndre Fron	1 999	2 751
Nes	1 678	4 367	Ringebu	1 695	3 173
Vang	1 916	5 814	Øier	1 957	3 025
Furnes	1 947	3 960	Østre Gausdal	2 079	3 051
Leiten	1 979	4 199	Vestre Gausdal	2 079	2 208
Romedal	1 761	4 234	Faaberg	1 996	4 959
Stange	1 748	7 258	Biri	1 887	3 195
			Snertingdal	1 887	1 862
			Vardal	2 249	3 891
			Østre Toten	2 305	9 465

Tabel 9 (forts.). Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av

Landsdele.	1	2	Landsdele.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)	Kr.	1 000 kr.	III. Bygderne herredsvis. (Forts.)	Kr.	1 000 kr.
Vestre Toten	2 423	3 129	Strømmen	2 850	1 148
Eina	2 423	1 084	Skoger	3 143	3 637
Kolbu	2 423	2 843	Sande	2 738	5 009
Lunner	2 213	3 948	Hof	3 033	3 088
Jevnaker	2 341	2 824	Botne	2 746	3 214
Brandbu	1 780	5 284	Vaale	2 186	4 650
Gran	1 727	4 835	Borre	2 663	3 229
Søndre Land	2 229	5 194	Ramnes	2 194	4 270
Nordre Land	2 607	5 394	Andebu	2 228	3 219
Søndre Aurdal	2 377	3 561	Stokke	2 579	5 034
Etnedalen	1 971	1 415	Sem	2 329	5 836
Nordre Aurdal	1 881	3 294	Netterø	3 010	2 599
Vestre Slidre	1 645	2 402	Tjømø	3 028	1 026
Østre Slidre	2 021	1 912	Sandeherred	2 736	5 497
Vang	1 467	1 343	Tjølling	2 556	3 680
Kristians amt	1 973	98 329	Fredriksværn	2 660	39
Hole	1 776	4 308	Brunlaunes	2 660	4 873
Norderhov	2 394	9 591	Hedrum	2 430	5 022
Aadalen	2 394	3 064	Lardal	2 013	3 206
Flaa	2 324	1 770	Jarlsberg og Larvik amt	2 536	68 276
Nes	2 283	2 183			
Gol	2 574	2 031	Drangedal	2 445	4 487
Hemsedal	2 222	990	Sannikedal	2 086	1 780
Aal	1 987	3 331	Skaatø	2 647	1 631
Hol	2 316	1 670	Bamble	2 029	3 922
Sigdal	2 700	5 010	Eidanger	2 727	3 223
Kradsherred	2 828	2 614	Slemdal	2 761	1 761
Modum	2 520	8 836	Gjerpen	2 761	8 139
Øvre Eker	2 516	9 864	Solum	2 536	4 784
Nedre Eker	2 922	2 799	Hollen	2 564	3 760
Lier	2 471	10 209	Lunde	3 218	3 368
Roken	2 434	3 698	Bø	2 906	3 839
Hurum (landdistriket)	1 936	2 765	Sauðe	2 698	5 050
Ytre Sandsvær	2 872	4 061	Hitterdal	2 700	4 830
Øvre Sandsvær	2 872	2 306	Tinn	2 364	2 169
Flesberg	2 783	2 676	Hovin	1 910	906
Rollag	2 409	1 443	Gransherred	1 910	1 299
Opdal	2 384	1 090	Hjartdal	2 253	2 532
Nore	2 360	1 328	Seljord	2 155	2 762
Buskerud amt	2 427	87 637	Kviteseid	2 779	3 845
			Nissedal	2 684	1 974

landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.

Landsdeler.	1	2	Landsdeler.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Heresfter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Heresfter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)					
Fyresdal.....	2 914	2 915	Tveit	2 975	1 927
Mo.....	1 753	1 028	Oddernes	2 975	2 418
Laardal	1 904	1 110	Randøsund	2 975	1 132
Vinje	1 957	1 412	Vennesla	2 775	646
Rauland	1 141	559	Øvreboe	2 775	728
Bratsberg amt	2 489	73 085	Hægeland	2 775	695
Vegaarsheien	2 942	1 411	Søgne	2 786	2 665
Gjerstad	2 901	2 547	Halsaa og Hartmark	2 818	2 418
Søndeled	2 680	2 159	Holme	2 818	1 820
Flostaa	2 303	427	Laudal	2 320	591
Dybvaag	2 303	733	Øslebø	2 320	896
Holt	2 507	2 933	Finsland	2 320	675
Lille Topdal	2 385	465	Grindum	3 559	904
Gjevedal	2 385	646	Bjelland	3 559	1 120
Aamli	2 385	1 349	Aaseral	2 023	784
Mykland	1 705	500	Nordre Undal	2 312	1 350
Herefoss	1 705	447	Søndre Undal	2 702	1 904
Froland	2 401	2 461	Spangereid	2 702	853
Østre Moland	2 114	2 004			
Tromø	2 114	987	Vanse	2 461	3 703
Hise	2 317	488	Hherred	2 461	659
Øiestad	2 317	2 839	Spind	2 461	807
Fjære	2 145	2 117	Austad	2 152	671
Landvik	2 145	2 436	Lyngdal	2 152	1 831
Eide	2 299	623	Kvaas	2 152	528
Vestre Moland	2 299	1 247	Hægebostad	2 194	1 121
Høyaag	2 299	1 626	Fjotland	2 620	547
Birkenes	2 299	2 175	Fede	2 168	533
Vegusdal	2 077	878	Liknes	2 168	1 339
Iveland	2 207	1 234	Hittero	1 930	657
Hornnes	2 026	920	Nes	1 930	876
Evje	1 708	717	Bakke	1 630	619
Bygland	2 340	2 180	Gyland	1 630	539
Bykle	1 632	151	Øvre Siredalen	2 244	273
Valle	1 632	1 282	Tonstad	2 244	385
Nedenes amt	2 278	39 982	Lister og Mandal amt	2 502	38 614

Tabel 9 (forts.). Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av

Landsdeler.	1	2	Landsdeler.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			III. Bygderne herredsvis. (Forts.)		
Ogne	2 601	657	Fjelberg	1 716	1 744
Nærøe	2 082	1 301	Vikebygd	1 685	435
Varhaug	2 082	1 364	Sveio	1 685	686
Klepp	2 442	2 441	Valestrand	1 685	437
Time	2 246	2 216	Finnas	1 947	1 445
Gjesdal	2 446	969	Stord	1 661	888
Høiland	2 718	3 671	Fjellar	2 238	864
Haaland	3 211	3 273	Tynsnes	1 794	1 945
Hetland	3 160	4 306			
Høle	2 332	525	Fuse	1 391	504
Fossan	2 332	1 030	Haalandsdalen	1 391	415
Strand	2 295	1 301	Strandvik	1 391	592
Finne	2 335	1 483	Os	2 247	1 487
Rennesø	2 865	1 284	Sammanger	2 247	815
Mosterø	2 865	1 215	Fane	2 791	3 848
Vikedal	1 765	1 313	Austevold	1 820	606
Nerstrand	1 983	1 115	Sund	1 694	585
Sjernerø	1 983	588	Fjeld	2 393	882
Fister	2 195	729	Askøen	3 777	1 839
Aardal	2 030	795	Aarstad	3 777	1 207
Hjelmeland	2 195	1 292	Haus	2 278	2 104
Jelsa	2 210	1 350	Bruvik	1 655	702
Sand	2 060	753	Hosanger	1 654	918
Sauda	2 563	903	Modalen	1 654	320
Suldal	2 460	1 155	Hammer	2 059	1 135
Aakre	1 906	682	Aasene	2 059	615
Skudenes	1 906	1 158	Alversund	2 317	1 607
Kopervik	2 309	470	Herlø	1 826	844
Avaldsnes	2 309	1 831	Hjelme	2 185	206
Torvestad	2 234	1 200	Manger	2 185	1 839
Skaare	2 234	1 115	Lindaas	1 918	1 614
Tysvær	1 621	662	Austrheim	1 918	550
Bokn	1 621	361	Jølafjorden	1 802	860
Skjold	1 458	951	Røldal	2 600	287
Vats	1 708	688	Ullensvang	2 327	3 800
Stavanger amt	2 271	52 794	Eidfjord	1 938	504
Varaldsø	1 616	405	Ulvik	2 331	1 210
Strandebarne	1 616	652	Granvin	1 991	1 004
Kvinnherred	1 901	2 484	Kvam	2 125	2 332
Skaanevik	1 721	1 291	Jondal	2 146	959
Etne	1 737	1 404	Evanger	2 421	1 040
			Voss	1 808	4 123
			Vossestrand	1 841	1 325
			Søndre Bergenshus amt	2 034	57 358

landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.

Landsdøle.	1	2	Landsdøle.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			III. Bygderne herredsvis. (Forts.)		
Jostedalen	3 400	466	Vartdalstranden	1 613	340
Lyster	2 530	3 128	Volden	1 362	1 561
Hafslo	2 480	2 910	Ørsten	1 613	1 160
Aardal	1 719	452	Hjørundfjord	1 416	877
Lærdal	2 525	1 482	Sunnelven	1 380	642
Borgund	2 124	359	Norddalen	1 871	1 233
Sogndal	2 439	3 311	Stranden	1 310	648
Aurland	1 364	954	Stordalen	1 310	382
Leikanger	2 261	2 049	Søkkelen	1 353	1 002
Balestrand	2 748	1 915	Ørskog	1 353	715
Vik	1 914	2 235	Skodje	1 693	775
Kirkebø	1 975	1 010	Vatne	1 693	643
Lavik	1 575	449	Borgund	2 065	2 086
Brekke	1 575	536	Giske	2 065	593
Gulen	1 733	1 264	Roaald	1 648	431
Sulen	1 351	293	Haram	1 648	952
Hyllestad	1 475	1 033	Sylte	2 386	953
Askvold	1 908	1 236	Vestnes	2 386	1 093
Ytre Holmedal	1 713	1 932	Vold	1 518	544
Gaular	1 657	1 864	Eid	1 518	392
Jølster	1 694	1 592	Grytten	1 798	987
Førde	1 586	1 544	Hen	1 798	580
Naustdal	1 506	1 257	Veø	1 682	1 321
Vevring	1 781	595	Eresfjord og Vistdal	1 641	951
Kinn	1 781	1 324	Nesset	1 641	728
Bremanger	2 500	718	Bolsø	2 204	2 055
Selje	2 027	1 241	Frænen	1 739	1 119
Søndre Vaagse	2 027	282	Akerø	1 587	868
Nordre Vaagse	2 027	368	Sando	1 587	202
Daviken	1 731	1 736	Bud	1 739	701
Eid	1 865	1 810	Kvernes	2 326	444
Hornindalen	1 932	759	Grip	1 700	9
Gloppen	1 335	1 632	Bremsnes	2 326	757
Breim	2 097	1 261	Kornstad	2 370	553
Indviken	1 619	1 922	Eide	2 370	652
Stryn	1 926	1 989	Frei	1 700	310
Nordre Bergenshus amt	1 915	48 908	Gjennnes	2 183	471
Vannelven	1 825	1 334	Øre	2 183	1 252
Sande	1 733	728	Strømsneset	1 499	535
Rovde	1 733	237	Tingvold	1 856	1 421
Herø	1 697	924	Øksendalen	1 459	402
Ulstein	1 733	1 130	Ulvunndeidet	1 459	275
			Sundalen	1 591	1 248
			Stangvik	1 981	1 520
			Aasgaard	1 981	350

Tabel 9 (forts.). Salgsværdi pr. skyldmark og værdi av

Landsdele.	1	2	Landsdele.	1	2
	Salgs-værdi pr. skyld-mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs-værdi pr. skyld-mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredvis. (Forts.)					
Surendalen	1 249	1 381	Børseskogen	2 014	1 056
Rindalen	1 528	1 280	Børsen	2 433	1 550
Aure	1 547	1 316	Gjeitestrand	2 433	449
Valsøfjorden	1 877	544	Buviken	1 332	552
Halse	2 069	872	Bynneset	2 211	2 098
Tusteren	2 073	558	Leinstrand	1 916	1 628
Edø	1 916	682	Strinden	2 493	7 012
Romsdals amt	1 730	47 719	Malvik	2 291	1 551
Osen	1 479	348	Klæbu	2 206	857
Roan	1 479	464	Tilder	2 206	612
Stoksund	1 479	233	Selbu	2 092	2 547
Aa	1 714	898	Tydal	1 762	274
Jessund	1 714	448	Søndre Trondhjems amt	1 981	58 907
Nes	2 128	520	Meraker	1 558	696
Bjugn	2 128	428	Hegre	1 579	2 416
Skjørn	2 128	631	Skatval	2 049	2 132
Agdenes	1 735	577	Stjørdalen	2 049	2 500
Ørlandet	1 673	1 638	Laanke	2 049	1 554
Serføraya	2 201	234	Leksviken	2 070	1 567
Nordføraya	2 201	541	Frosta	2 247	2 793
Hitteren	1 384	602	Aasen	1 553	1 465
Fillan	1 878	685	Skogn	1 399	3 229
Hevne	1 619	2 141	Levanger	2 136	2 552
Rissen	2 116	2 048	Værdalen	1 157	3 891
Lensviken	2 116	416	Ytterøen	1 756	996
Stadsbygden	1 211	915	Mosviken	1 722	601
Orkedalen	1 951	4 342	Verran	1 722	545
Meldalen	2 126	2 500	Inderøen	1 478	2 063
Rennebu	2 039	2 121	Røra	1 478	556
Opdal	1 793	2 644	Sandvollen	1 478	638
Røros	3 221	1 491	Sparbu	1 685	2 516
Aalen	3 030	1 013	Ogndalen	1 685	976
Holtaalen	2 106	587	Egge	1 521	852
Singsaas	1 774	860	Beitstaden	1 632	2 295
Budalen	1 791	166	Namdalseidet	1 632	785
Storen	2 286	1 383	Kvam	1 521	1 107
Soknedalen	1 492	1 332	Stod	1 521	836
Hørg	1 886	1 886	Snaasen	2 058	1 693
Hølandet	2 090	694	Lierne	2 185	268
Flaa	1 932	775	Grong	1 650	1 022
Melhus	1 652	3 160	Helandet	1 591	458
			Overhallen	1 811	1 686

landeiendomme med paastaaende hus i aarene 1906—1910.

Landsdeler.	1	2	Landsdeler.	1	2
	Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.		Salgs- værdi pr. skyld- mark.	Herefter beregnet værdi.
	Kr.	1 000 kr.		Kr.	1 000 kr.
III. Bygderne herredsvis. (Forts.)			III. Bygderne herredsvis. (Forts.)		
Vemundvik	1 891	543	Tysfjord	1 318	283
Klingen	1 891	496	Ankenes	1 310	330
Fosnes	1 361	835	Evenes	1 783	526
Flatanger	1 924	586	Ledingen	1 685	333
Nærø	1 901	550	Tjeldsund	1 685	260
Vikten	1 901	531	Vaagan	1 786	262
Leka	1 363	223	Gimsøy	2 220	222
Gravik	1 363	218	Borge	1 517	620
Kolvereid	1 536	382	Buksnes	1 903	860
Foldereid	1 536	314	Flakstad	1 833	253
Nordre Trondhjems amt	1 666	49 366	Værøy	2 053	162
Bindalen	1 137	639	Hadsel	2 241	1 425
Vik	1 525	635	Bo	2 580	606
Brønnøy	1 273	481	Øksnes	2 901	351
Vega	1 350	366	Sortland	2 224	684
Velfjord		835	Dverberg	1 638	520
Tjøtta		976	Nordlands amt	1 269	22 095
Vefsen	1 020	1 258	Kvæfjord	2 069	773
Hattfjelldalen		868	Trondenes	2 427	1 770
Alstahaug		990	Bjarkøy	2 427	338
Stamnes		990	Ibestad	1 997	1 105
Herøy		961	Lavangen	1 997	272
Dønnes		859	Salangen	2 424	486
Nesna		859	Dyre	2 341	318
Hemnes		800	Sørreisa	2 341	390
Mo		1 047	Tranøy	2 341	354
Lurøy		1 219	Berg	960	37
Træna		1 219	Torsken	960	41
Rødey		964	Hillesøy	1 717	110
Meløy		1 053	Lenvik	1 717	925
Gildeskaal		1 355	Maalselven	1 771	1 382
Beiar		941	Bardu	2 424	353
Bodin		1 423	Malangen	1 126	315
Skjerstad		1 278	Balsfjord	1 126	533
Fauske		1 278	Tromsøysund	1 865	1 093
Saltdalen		1 213	Lyngen	728	303
Sørfold		744	Sørfjord	728	102
Nordfold		744	Karlsøy	1 431	235
Kjerringøy		744	Helgøy	1 431	127
Leiranger		1 149	Skjervey	1 077	212
Steigen		1 149	Nordreisa	1 077	190
Hamarøy		1 090	Kvænangen	1 077	150
			Tromsø amt	1 738	11 914

Tabel 10. Gjennemsnitspriser for landeiendomme fogderivis i forskjellige distrikter, beregnet særskilt for eiendomme av forskjellig størrelse etter salg i aarene 1906—1909.¹

Fogderier.	Gjennemsnitspris pr. skyldmark.							
	Klasse 1. 0.24—0.50 mark.	Klasse 2. 0.51—1.00 mark.	Klasse 3. 1.01—3.00 mark.	Klasse 4. 3.01—5.00 mark.	Klasse 5. 5.01—10.00 mark.	Klasse 6. 10.01— 20.00 mark.	Klasse 7. 20.01— 55.00 mark.	Samtlige klasser av jord- bruk.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rakkestad	5 235	3 651	2 604	2 148	2 052	2 007	1 381	2 267
Aker og Follo	6 569	4 312	3 265	2 676	2 380	2 320	2 223	2 483
Hedemarken	3 867	2 748	2 210	1 915	1 660	1 511	1 407	1 782
Søndre Gudbrandsdalen ..	3 625	2 920	2 086	1 880	1 612	1 472	1 275	1 874
Ringerike.....	4 589	2 939	2 539	2 345	1 657	1 699	2 100	2 110
Hallingdal	2 833	2 508	1 932	1 480	1 934	-	-	2 049
Buskerud	4 558	3 447	2 619	2 559	2 273	2 003	1 479	2 400
Jarlsberg	4 401	3 518	2 794	2 494	2 353	2 246	2 121	2 516
Bamle	4 093	2 944	2 567	2 284	2 235	2 495	1 672	2 390
Øvre Telemarken	4 294	2 526	1 945	1 639	1 673	2 353	-	1 990
Nedenes	4 497	2 847	2 487	2 168	2 005	1 757	-	2 251
Mandal	4 149	3 260	2 669	2 586	2 306	1 681	-	2 770
Ryfylke	3 490	2 510	1 934	1 799	1 603	2 075	-	1 984
Nordhordland	3 508	2 758	1 918	1 403	1 788	-	-	2 051
Hardanger og Voss	3 968	2 596	2 073	1 745	1 485	1 187	-	1 984
Sogn	3 636	2 849	1 912	1 672	1 665	1 293	-	1 990
Søndmør.....	3 077	2 157	1 528	1 146	1 127	-	-	1 641
Fosen	3 070	2 478	1 750	1 425	1 436	2 026	-	1 805
Strinden og Selbu	4 107	2 825	2 370	2 142	2 199	2 206	1 969	2 282
Inderøen.....	3 561	2 809	1 658	1 343	1 322	1 239	1 274	1 569
Nordre Helgeland	2 027	1 411	865	756	613	-	-	894
Salten	1 986	1 348	1 030	891	1 336	-	-	1 165
Lofoten og Vesteraalen	2 933	1 956	1 611	-	1 220	-	-	1 990
Senjen og Tromsø.....	2 416	1 835	1 408	1 440	-	-	-	1 728
Tilsammen 1906—1909	3 668	2 654	2 101	2 043	1 997	1 900	1 765	² 2 124
— 1888—1892	2 977	2 275	1 773	1 614	1 548	1 463	1 387	² 1 666
Procentvis værdifor- økelse 18 ⁸⁸ /92—19 ⁰⁶ /09	23.21 %	16.66 %	18.50 %	26.58 %	29.00 %	29.87 %	27.25 %	27.49 %

¹ Salg, hvor særlige forhold kan antages at ha betinget en væsentlig høyere kjøpesum end for almindelige jordbruksareal, f. eks. når der til eiendommen hører betydelig skog, industrieanlegg, stor husværdi, saadan beliggenhet ved by, at den solgte eiendom kan antages bestemt til byggetont eller lignende, er ikke medtatt. Paa den anden side er heller ikke medtatt salg, hvor slektskap eller andre personlige forhold kan antages at ha hat indflydelse paa fastsættelse av kjøpesummens størrelse, f. eks. salg mellom forældre og barn. Endvidere er ikke medtatt eiendomme utlagt ved skifte eller solgt ved tvangsauktjon; heller ikke eiendomme med en skyld under 24 øre, da disse av flere grunde ikke egner sig til at medtages i nærværende opgaver.

² Gjennemsnitsprisen for samtlige 51 fogderier i riket med undtagelse av Finmarken, altsaa, foruten de 24 særskilt undersøkte, tillike de øvrige 27, var i aarene 1906—1909 kr. 2 091, i aarene 1888—1892 kr. 1 654.

Tabel 11. Salg av faste eiendomme i bygder og byer.

a. Summarisk opgave for aarene 1866—1910.

Aar.	Antal solgte eiendomme.			Salgsbeløp.		
	Bygder.	Byer.	Ialt.	Bygder.	Byer.	Ialt.
				1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1866—1870	35 260	8 188	43 448	108 152	39 825	147 977
1871—1875	41 637	11 825	53 462	157 270	103 128	260 398
1876—1880	36 904	9 812	46 716	141 808	82 073	223 881
1881—1885	39 246	9 263	48 509	157 452	69 362	226 814
1886—1890	41 681	10 990	52 671	163 766	90 229	253 995
1891—1895	43 637	13 883	57 520	170 969	151 174	322 143
1896—1900	49 133	20 007	69 140	235 770	317 957	553 727
1901—1905	54 052	13 349	67 401	246 291	129 379	375 670
1906—1910	66 618	14 632	81 250	334 007	151 440	485 447
1901	9 971	2 737	12 708	52 742	29 798	82 540
1902	10 452	3 185	13 637	53 576	32 516	86 092
1903	10 268	2 639	12 907	45 454	25 199	70 653
1904	11 607	2 508	14 115	48 987	22 811	71 798
1905	11 754	2 280	14 034	45 533	19 055	64 588
1906	12 466	2 326	14 792	58 609	19 753	78 362
1907	13 253	2 631	15 884	65 720	25 479	91 199
1908	13 478	2 885	16 363	65 322	27 661	92 983
1909	13 409	3 188	16 597	72 858	34 083	106 941
1910	14 012	3 602	17 614	71 498	44 464	115 962

Tabel 11 (forts.). Salg av faste
b. Detaljert opgave for

Landsdele.	1	2	3	4	5	6
	Antal.					
	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	Ialt 1906—1910.
I. Riket.....	14 792	15 884	16 363	16 597	17 614	81 250
II. Rikets bygder.....	12 466	13 253	13 478	13 409	14 012	66 618
III. Rikets byer.....	2 326	2 631	2 885	3 188	3 602	14 632
IV. Bygderne amtsvis.						
Smaalenene.....	590	850	785	802	817	3 844
Akershus.....	977	1 106	1 006	1 221	1 289	5 599
Hedemarken.....	1 200	1 252	1 381	1 441	1 350	6 624
Kristians.....	1 016	989	910	967	944	4 826
Buskerud.....	921	1 204	1 113	1 030	1 152	5 420
Jarlsberg og Larvik.....	809	764	817	863	858	4 111
Bratsberg.....	730	820	720	658	803	3 731
Nedenes.....	411	526	480	467	517	2 401
Lister og Mandal.....	435	416	567	512	477	2 407
Stavanger.....	708	711	860	756	742	3 777
Søndre Bergenhus.....	1 060	825	961	992	951	4 789
Nordre Bergenhus.....	461	469	468	515	508	2 421
Romsdal.....	635	652	642	596	699	3 224
Søndre Trondhjem.....	595	678	718	622	737	3 350
Nordre Trondhjem.....	503	543	481	471	653	2 651
Nordland.....	644	688	761	722	708	3 523
Tromsø.....	366	435	488	458	473	2 220
Finmarken.....	405	325	320	316	334	1 700
Sum	12 466	13 253	13 478	13 409	14 012	66 618
V. Byerne amtsvis.						
Smaalenene.....	164	215	229	221	276	1 105
Akershus.....	34	13	24	28	26	125
Kristiania.....	249	249	288	276	356	1 418
Hedemarken.....	33	22	39	55	64	213
Kristians.....	34	20	29	41	62	186
Buskerud.....	209	234	252	379	319	1 393
Jarlsberg og Larvik.....	174	174	221	259	293	1 121
Bratsberg.....	159	198	191	188	244	980
Nedenes.....	111	123	98	112	115	559
Lister og Mandal.....	120	100	146	156	131	653
Stavanger.....	314	416	516	512	551	2 309
Bergen.....	175	229	227	331	376	1 338
Nordre Bergenhus.....	14	4	7	12	13	50
Romsdal.....	142	201	160	118	153	774
Søndre Trondhjem.....	197	224	245	277	384	1 327
Nordre Trondhjem.....	32	37	41	32	39	181
Nordland.....	43	46	39	45	52	225
Tromsø.....	57	54	71	61	61	304
Finmarken.....	65	72	62	85	87	371
Sum	2 326	2 631	2 885	3 188	3 602	14 632

eiendomme i bygder og byer.

femaaret 1906—1910.

7	8	9	10	11	12		
Beløp.						Landsdeler.	
1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	Ialt 1906—1910.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
78 362 115	91 199 515	92 982 442	106 941 520	115 961 973	485 447 565	I. Riket.	
58 609 362	65 720 264	65 321 731	72 858 387	71 497 916	334 007 660	II. Rikets bygder.	
19 752 753	25 479 251	27 660 711	34 083 133	44 464 057	151 439 905	III. Rikets byer.	
						IV. Bygderne amtsvis.	
3 901 094	5 043 656	5 045 310	6 254 961	5 276 352	25 521 373	Smaalenene.	
7 067 776	9 163 822	5 771 589	9 180 759	11 347 572	42 531 518	Akershus.	
10 701 946	7 952 410	8 259 015	9 857 982	9 606 227	46 377 580	Hedemarken.	
3 927 562	4 841 684	4 562 904	4 436 832	5 029 803	22 798 785	Kristians.	
6 460 668	6 272 667	7 429 574	11 843 806	7 779 036	39 785 751	Buskerud.	
4 488 155	3 873 711	4 936 125	4 618 555	5 651 283	23 567 829	Jarlsberg og Larvik.	
4 208 012	6 357 377	4 544 255	4 504 295	5 438 981	25 052 920	Bratsberg.	
1 580 498	2 028 170	2 283 965	2 237 468	2 378 308	10 508 409	Nedenes.	
1 378 302	1 205 149	1 929 377	1 660 340	1 425 438	7 598 606	Lister og Mandal.	
2 233 118	2 315 304	2 946 149	2 393 979	2 604 284	12 492 834	Stavanger.	
3 880 902	3 370 613	3 546 425	3 411 518	3 093 875	17 303 333	Søndre Bergenhus.	
1 554 574	1 572 825	1 670 356	1 631 688	1 632 310	8 061 753	Nordre Bergenhus.	
1 527 102	1 516 159	1 826 227	1 794 595	1 825 552	8 489 635	Romsdal.	
2 130 467	3 370 208	2 634 882	3 898 031	3 314 216	15 347 804	Søndre Trondhjem.	
1 674 202	4 437 261	5 216 708	2 732 419	2 823 106	16 883 696	Nordre Trondhjem.	
1 066 729	1 510 298	1 552 719	1 408 741	1 345 782	6 884 269	Nordland.	
485 332	611 557	937 519	709 544	726 885	3 470 837	Tromsø.	
342 923	277 393	228 632	282 874	198 906	1 330 728	Finnmarken.	
58 609 362	65 720 264	65 321 731	72 858 387	71 497 916	334 007 660	Sum.	
						V. Byerne amtsvis.	
970 027	1 588 639	1 603 693	2 499 892	2 165 804	8 828 055	Smaalenene.	
99 742	188 625	83 662	64 140	138 980	575 149	Akershus.	
4 819 207	4 478 468	6 361 278	7 813 360	13 870 956	37 343 269	Kristiania.	
240 391	129 099	309 415	559 787	773 159	2 011 851	Hedemarken.	
256 285	111 804	345 800	370 665	758 075	1 842 629	Kristians.	
1 186 091	1 216 703	1 576 524	2 184 013	2 636 202	8 799 533	Buskerud.	
776 381	896 132	1 028 858	1 639 449	1 684 021	6 024 841	Jarlsberg og Larvik.	
1 012 006	1 131 779	1 073 513	1 016 916	1 391 654	5 625 868	Bratsberg.	
325 676	520 205	414 546	851 902	485 051	2 597 380	Nedenes.	
628 871	596 216	1 194 519	1 113 592	885 345	4 418 543	Lister og Mandal.	
1 809 835	2 738 071	3 125 544	3 124 409	3 083 615	13 881 474	Stavanger.	
3 103 311	4 787 190	4 111 879	6 011 716	6 792 492	24 806 588	Bergen.	
93 756	2 570	10 555	114 366	127 710	348 957	Nordre Bergenhus.	
1 022 947	1 705 115	1 243 386	1 175 682	1 420 155	6 567 285	Romsdal.	
2 385 007	4 111 140	3 663 970	4 393 147	6 754 562	21 307 826	Søndre Trondhjem.	
212 926	262 988	401 880	214 854	277 301	1 369 949	Nordre Trondhjem.	
354 040	331 025	303 041	291 211	438 032	1 717 349	Nordland.	
269 240	338 256	650 060	380 453	436 560	2 074 569	Tromsø.	
187 014	345 226	158 588	263 579	344 383	1 298 790	Finnmarken.	
19 752 753	25 479 251	27 660 711	34 083 133	44 464 057	151 439 905	Sum.	

Tabel II (forts.). Salg av faste eiendomme i bygder og byer i aarene 1906—1910.

Landsdeler.	1	2	Landsdeler.	1	2
	Antal.	Beløp.		Antal.	Beløp.
	Ialt 1906— 1910.	Ialt 1906—1910.		Ialt 1906— 1910.	Ialt 1906—1910.
		Kr.			Kr.
VI. Bygderne fogderivis.			VI. Bygderne fogderivis. (Forts.)		
Rakkestad	1 141	8 385 987	Søndmør	1 390	3 799 907
Idde og Marker.....	1 148	6 782 719	Romsdal	942	2 352 366
Moss	1 555	10 352 667	Nordmør	892	2 337 362
Aker og Follo	3 017	25 953 568	Fosen	929	2 753 125
Nedre Romerike.....	1 215	9 546 289	Orkedalen	548	1 981 615
Øvre Romerike	1 367	7 031 661	Guldalen	833	2 536 409
Hedemarken	1 644	9 895 543	Strinden og Selbu	1 040	8 076 655
Vinger og Odalen	1 004	7 121 337	Stjør- og Værdalen	1 357	10 618 362
Sølør	1 414	10 190 812	Inderøen	859	4 309 579
Sondre Østerdalen	1 498	15 219 923	Namdalens	435	1 955 755
Nordre Østerdalen	1 064	3 949 965	Søndre Helgeland	772	1 576 657
Nordre Gudbrandsdalen	640	1 976 525	Nordre Helgeland	418	715 574
Søndre Gudbrandsdalen	953	4 524 626	Salten	1 276	2 023 906
Toten	1 513	8 267 542	Lofoten og Vesterålen	1 057	2 568 132
Hadeland og Land	1 179	5 964 719	Senjen og Tromsø	2 220	3 470 837
Valdres	541	2 065 373	Alten	544	300 060
Ringerike	1 029	11 218 149	Hammerfest	292	359 650
Hallingdal	625	2 235 872	Tanen	362	297 426
Buskerud	2 921	20 975 614	Varanger	413	272 074
Nunneidal og Sandsvær	845	5 356 116	Varde	89	101 518
Jarlsberg	2 751	17 213 887		Sum	66 618 334 007 660
Larvik	1 360	6 353 942			
Bamble	1 247	9 277 760	VII. De større byer.		
Nedre Telemarken	1 241	8 826 575	Kristiania	1 418	37 343 269
Øvre Telemarken	1 243	6 948 585	Bergen	1 338	24 806 588
Nedenes	1 963	9 054 763	Trondhjem	1 327	21 307 826
Sætersdalen	438	1 453 646	Stavanger	1 592	10 049 100
Mandal	1 423	5 198 420	Drammen	915	6 481 960
Lister	984	2 400 186	Kristiansand	420	3 553 432
Jæderen og Dalene	1 846	6 862 394	Fredrikstad	391	3 990 691
Ryfylke	1 931	5 630 440	Moss	150	1 600 504
Søndhordland	1 087	2 797 990	Tønsberg	251	2 216 201
Nordhordland	2 723	10 000 176	Fredrikshald	187	1 628 000
Hardanger og Voss	979	4 505 167	Kristiansund	373	3 883 290
Sogn	1 023	4 185 085	Larvik	238	1 118 230
Sønd- og Nordfjord	1 398	3 876 668	Skien	460	3 134 910
			Aalesund	276	1 958 370
			Horten	358	1 347 619
			Tromsø	266	1 675 789

- Nr. 160. De offentlige jernbaner 1910/11. (*Chemins de fer publics.*)
 — 161. De Spedalske i Norge 1906—1910. (*Les lépreux en Norvège.*)
 — 162. Fagskolestatistik 1908/09—1910/11. (*Écoles professionnelles.*)
 — 163. Skolevæsenets tilstand 1909. (*Instruction publique.*)
 — 164. Forsømte barn 1908 og 1909. (*Traitements des enfants moralement abandonnés.*)
 — 165. Norges kommunale finanser 1908. (*Finances des communes.*)
 — 166. Norges telegrafvæsen 1910/11. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 — 167. Haandverkstællingen 1910. (*Recensement des métiers en 1910.*)
 — 168. Fængselsstyrelsens aarbok 1908. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons.*)
 — 169. Aktieselskaper i 1910. (*Sociétés par action en 1910.*)
 — 170. Folketælling 1 december 1910. Første hefte: Folkemængde i Rikets forskjellige administrative inddelinger m. v. (*Recensement. I. Population des Divisions administratives etc.*)
 — 171. Norges postvæsen 1911. (*Statistique postale.*)
 — 172. Norges handel 1911. (*Commerce.*)
 — 173. Veterinærvesenet og kjødkontrollen 1910. (*Service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
 — 174. Den norske Statskasses finanser i budgettaarene 1 april 1905—30 juni 1910. (*Finances de l'État pour les exercices 1 avril 1905 à 30 juin 1910.*)
 — 175. Ulykkesforsikring 1909. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 — 176. Norges sparebanker 1911. (*Caisse d'épargne.*)
 — 177. Norges skibsfart 1910. (*Navigation.*)
 — 178. Civil retspleie 1910. (*Justice civile.*)
 — 179. De faste eiendomme 1906—1910. (*Propriétés foncières rurales.*)

Det Statistiske Centralbyraa har desuten bl. a. utgit følgende verker:

Statistisk Aarbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 31te aargang, 1911.
 Kristiania 1912. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Meddelelser fra Det Statistiske Centralbyraa. Senest utkommet: Niogtyvende bind, 1911.
 Kristiania 1912. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)

Kongeriket Norges civile, geistlige og judiciale inddeling 1 april 1912. Kristiania 1912.
 (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège
 le 1 avril 1912.*)

Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.
 Med 6 tillæg, omfattende tiden fra 1 juli 1889 til 31 december 1905.

Samtlige verker er tilsalgs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

18 november 1912.